

Verksamhetsrapport helår 2024

Kommunens nämnder

Innehållsförteckning

1	Revisorskollegiet	6
1.1	Inledning.....	6
1.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	6
1.3	Målanalys	6
1.4	Uppföljning privata utförare	6
1.5	Årets resultat	7
1.6	Årets investeringar.....	8
1.7	Förväntad utveckling	8
1.8	För verksamheten viktiga nyckeltal.....	9
2	Kommunstyrelsen	9
2.1	Inledning.....	9
2.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	10
2.3	Målanalys	11
2.4	Uppföljning privata utförare	32
2.5	Årets resultat	32
2.6	Förväntad utveckling	39
2.7	För verksamheten viktiga nyckeltal.....	39
2.8	Bilaga 1 Personalstatistik	40
3	Överförmyndarnämnden	48
3.1	Inledning.....	48
3.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	48
3.3	Målanalys	49
3.4	Uppföljning privata utförare	52
3.5	Årets resultat	52
3.6	Årets investeringar.....	53
3.7	Förväntad utveckling	54
3.8	För verksamheten viktiga nyckeltal.....	54
4	Valnämnden.....	55
4.1	Inledning.....	55
4.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	55
4.3	Målanalys	55
4.4	Uppföljning privata utförare	56

4.5	Årets resultat	56
4.6	Årets investeringar.....	57
4.7	Förväntad utveckling	58
4.8	För verksamheten viktiga nyckeltal.....	58
5	Jävsnämnden	58
5.1	Inledning.....	58
5.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	58
5.3	Målanalys	58
5.4	Uppföljning privata utförare	59
5.5	Årets resultat	59
5.6	Årets investeringar.....	60
5.7	Förväntad utveckling	61
5.8	För verksamheten viktiga nyckeltal.....	61
6	Samhällsbyggnadsnämnden	61
6.1	Inledning.....	61
6.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	61
6.3	Målanalys	62
6.4	Uppföljning privata utförare	76
6.5	Årets resultat	76
6.6	Årets investeringar.....	79
6.7	Förväntad utveckling	81
6.8	För verksamheten viktiga nyckeltal.....	81
7	Kultur- och fritidsnämnden	81
7.1	Inledning.....	81
7.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	82
7.3	Målanalys	83
7.4	Uppföljning privata utförare	98
7.5	Årets resultat	98
7.6	Årets investeringar.....	100
7.7	Förväntad utveckling	103
7.8	För verksamheten viktiga nyckeltal.....	104
8	Omvårdnadsnämnd	104
8.1	Inledning.....	104
8.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	104

8.3	Målanalys	105
8.4	Uppföljning privata utförare	114
8.5	Årets resultat	114
8.6	Årets investeringar.....	118
8.7	Förväntad utveckling	119
8.8	För verksamheten viktiga nyckeltal.....	119
9	Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd.....	119
9.1	Inledning.....	119
9.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	119
9.3	Målanalys	119
9.4	Uppföljning privata utförare	129
9.5	Årets resultat	129
9.6	Årets investeringar.....	134
9.7	Förväntad utveckling	135
9.8	För verksamheten viktiga nyckeltal.....	136
10	Socialnämnden.....	136
10.1	Inledning.....	136
10.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	136
10.3	Målanalys	136
10.4	Uppföljning privata utförare	141
10.5	Årets resultat	141
10.6	Årets investeringar.....	145
10.7	Förväntad utveckling	146
10.8	För verksamheten viktiga nyckeltal.....	146
11	Utbildningsnämnden	147
11.1	Inledning.....	147
11.2	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	147
11.3	Målanalys	148
11.4	Uppföljning privata utförare	196
11.5	Årets resultat	197
11.6	Årets investeringar.....	199
11.7	Förväntad utveckling	200
11.8	För verksamheten viktiga nyckeltal.....	201
12	Gemensam nämnd för verksamhetsstöd.....	202

12.1	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	202
12.2	Målanalys	202
12.3	Uppföljning privata utförare	202
12.4	Årets resultat	202
12.5	Årets investeringar.....	203
12.6	Förväntad utveckling	204
12.7	För verksamheten viktiga nyckeltal	204

1 Revisorskollegiet

1.1 Inledning

1.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

- Revisionsplanen genomfördes med vissa förändringar (vissa granskningar flyttades till 2025). Revisionsplanen innebar ett första skift mot fler fördjupade granskningar och mindre omfattning på grundläggande granskning. I förvaltningsberättelsen, som är en bilaga till revisorernas berättelse, redovisas mera utförligt alla granskningsinsatser som genomfördes under 2024.
- Revisionsplan för 2025 är fastställd. Revisionsplanen har stegvis tagits fram genom en annan metodik jämfört med tidigare.
- Organisationsförändringen genomfördes i juli. Revisionskontorets organisation består nu av en revisionschef med externt administrativt stöd. Sedan verksamhetsrapport delår 2 har fackliga organisationer fått återrapportering. I början av 2025 sker en samlad uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet till revisorskollegiet. Det motsvarar den sista aktiviteten kopplat till organisationsförändringen.
- Kommunrevisionen har, mot bakgrund av organisationsförändringen, arbetat aktivt med omställningen till en beställarverksamhet, med målet att uppnå en högre effektivitet, produktivitet och legitimitet för revisionen. Exempel på aktiviteter har varit uppdatering av arbetsordning, förtydligande av rutiner kopplat till granskningar, dokumentering av arbetssätt och rutiner för att minimera sårbarheten etc. En annan förändring har varit att PwC ensamt svarar för räkenskapsrevisionen. Avslutningsvis kommer ovanstående arbete att fortsätta under kommande år.
- Under året vidtogs olika åtgärder för att säkerställa oberoendet inom kommunrevisionen. Utbildning med stöd av SKR genomfördes i början av året i syfte att höja kunskapen kring jäv, oberoende och val av revisorer. Sedan har olika rutiner i syfte att fånga upp omständigheter som påverkar oberoendet tillämpats under året. Dessa rutiner är implementerade.
- Arbete med dokumenthantering påbörjades i december med framtagande och uppdatering av styrande dokument. Arbetet fortsätter under första kvartalet 2025.
- Upphandling av finansiell revision och lekmannarevision för bolag och stiftelser är avslutad. I början av 2025 sker uppstart av avtalet med KPMG.

1.3 Målanalys

1.4 Uppföljning privata utförare

- Ett stående uppdrag från kommunfullmäktige är att upphandla finansiell revision för bolag, stiftelser och donationsfonder. I arbetet med upphandlingen gjorde revisionskontoret en omfattande uppföljning bland revisionsobjekten för att kartlägga viktiga skall-krav för upphandlingen. I upphandlingsdokumentet har avtalsuppföljningen utvecklats för att möjliggöra en mer frekvent uppföljning av leverantören under pågående avtalsperiod.
- Uppföljning och utvärdering av avtalet med KPMG har skett vid tre tillfällen: slutrevisionsmöten, presentation av riskanalyser och avrapportering av löpande granskning i bolagen. Dessutom sker löpande utvärdering och uppföljning i samband med granskningar.
- För avtalet med PwC har också en löpande utvärdering och uppföljning gjorts i samband med granskningar. I den kommande upphandlingen kommer också avtalsuppföljningen att utvecklas för att möjliggöra en mer frekvent uppföljning av leverantören under pågående avtalsperiod.

1.5 Årets resultat

1.5.1 Resultat

Resultat

(mnkr)	Utfall 241231	Utfall 231231	Urspr. budget 2024	Rev. budget 2024
Verksamhetens intäkter	1,3	1,2	1,3	
Personalkostnader	-3,3	-5,3	-6,4	
Övriga kostnader	-5,3	-2,6	-2,4	
Avskrivningar/nedskrivningar	0	0	0,0	
Internränta	0	0	0,0	
Resultat före kommunbidrag	-7,3	-6,7	-7,5	
Kommunbidrag	7,5	7,3	7,5	
Resultat efter kommunbidrag	0,2	0,6	0,0	
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	
Årets resultat	0,2	0,6	0,0	
Investeringar	0,0	0,0	0,1	
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	

1.5.1.1 Resultatanalys

Revisorskollegiet lämnar för 2024 ett positivt resultat om 0,2 mnkr. Detta resultat inrymmer avsättningar för upplupna kostnader tillhörande 2024 om 1,7 mnkr, som till övervägande del bestående av kostnader för extern granskning. Detta kan jämföras med motsvarande avsättningar om 0,6 mnkr 2023. En större post som upptas i dessa avsättningar är kostnader för granskning av årsbokslut motsvarande 0,4 mnkr.

Revisorskollegiet har under 2024 förändrat strukturen för budget och uppföljning relativt föregående verksamhetsår.

Antalet anställda har minskats och kostnaderna har i betydligt högre grad än tidigare gått till externt utförda granskningar samt administrativt stöd. Utfallet för personalkostnader är 3,1 mnkr lägre än budgeterat medan kostnaderna för externa granskningar överstiger budget med 2,3 mnkr och kostnaderna för inhyrd personal med 0,9 mnkr.

Bidragande till det positiva resultatet är lägre kostnader för resor, utbildning och arvoden.

I övrigt har revisorskollegiet arbetat löpande med att prioritera sina kostnader i syfte att allokera medel till kärnuppdraget, det vill säga granskning. Det har handlat om nedprioritering av externa förrättningar (konferenser, hyra möteslokaler etc), prioritering av digitala utbildningar istället för fysiska, minskade inköp och omförhandling av avtal för HR-stöd etc.

Investeringsbudgeten har inte använts.

1.6 Årets investeringar

Revisorskollegiet investeringsbudget om 0,1 MKr har under 2024 ej utnyttjats.

Investeringsredovisning	Totalutgift				Årets investeringar		
Aktiverade investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Akkumulerat utfall*	Avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
0,0	0,1		0,0	0,1			
Årligt anslag							
Summa aktiverade investeringar	0,1		0,0	0,1			
Pågående investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Beräknad totalutgift*	Prognos avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Summa pågående investeringar							
Summa investeringar	0,1		0,0	0,1			

1.7 Förväntad utveckling

- Fortsatt utveckling av granskningsarbetets olika delar.
- Avtalet för granskning av kommunen löper ut sista augusti 2025. En ny upphandling kommer att genomföras innan sommaren.
- Arbete med intern riskanalys och intern kontrollplan kommer att prioriteras. Ett nytt arbetssätt jämfört med tidigare.
- Anta en reviderad arbetsordning och implementera den i verksamheten.
- Dokumenthantering: Uppdatera berörda styrdokument och rutiner för dokumenthanterings olika delar. Sedan hantera (främst gallra och arkivera) aktuell information utifrån dessa styrdokument och rutiner.
- Dataskyddsfrågor.
- Påbörja förberedelser inför nästa mandatperiod. Handlar främst om dialog med fullmäktiges presidium, ansvarig för POG:en och arvodeskommitten.

1.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Utfall	2025 plan	2026 plan	2027 plan
Fördjupade granskningar (nämnd)					5	9		
Förstudie (nämnd)						3		
Uppföljande granskningar (nämnd)					3	2		
Grundläggande granskning (nämnd)					1	1		
Fördjupade granskningar (bolag)					5	7		
Förstudie (bolag)						1		
Uppföljande granskningar (bolag)					1	1		
Grundläggande granskning (bolag)					1	1		
Revisionsrapporter (nämnder och bolag)					6			
Grundläggande granskning (stiftelser)					1	1		
Utredningar					1			
Hearings					5	3		

Tabellen visar antalet granskningsinsatser inom kommunrevisionen. Varje enskild rapport motsvarar en insats.

Kolumn *plan 2025* utgår ifrån den fastställda revisionsplanen. Dessa granskningsinsatser kan komma att ändras under året.

2 Kommunstyrelsen

2.1 Inledning

Kommunstyrelsens verksamhetsplan utgår från de av kommunfullmäktige beslutade målen och ramarna. I verksamhetsplanen prioriteras insatser som utifrån verksamheternas analyser bedöms ge bäst effekt de nedbrutna målen från kommunfullmäktige.

I följande avsnitt så redogör Kommunstyrelsen för sin verksamhet för helåret gällande uppföljning av de för nämnden nedbrutna målen, väsentliga händelser för nämnden och personalstatistiken.

En utförligare uppföljning ges av det ekonomiska läget och för investeringsverksamheten för Kommunstyrelsen och dess verksamheter. Det ekonomiska läget gör att Kommunstyrelsen väljer att presentera utfallet mer tydligt per avdelning och per verksamhet för att få en ökad

förståelse för resultat och verksamhet.

2.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

I februari gavs ett uppdrag till sektorn från kommunstyrelsen att tydliggöra roller, ansvar och befogenheter inom Gävle kommun för att tydliggöra vägar för synpunkter, klagomål och så kallad visselblåsning. Syftet med uppdraget är att säkerställa att rätt nivå får rätt information och vidtar rätt åtgärd. Uppdraget innefattar bland annat att förtydliga fördelning och roller i arbetsgivaransvaret i kommunen och förtydliga relationen mellan nämnder och kommunstyrelse.

Vidare så ska den systematiska strukturen för hur information kan aggregeras uppåt i organisationen från kärnverksamhet till respektive chefsled och vidare till ansvarig nämnd så att varje del kan ta sitt ansvar stärkas. Arbetsgivarutskottet ges i uppdrag att förtydliga de förtroendevaldas roll i arbetsgivarpolitiken och det praktiska arbetsgivararbetet gällande anställning, avslut av anställning, uppsägning, arbetsrättsliga påföljder och lönesättning. För att stärka kopplingen mellan verksamhetsansvar och arbetsmiljöansvar ska Arbetsgivarutskottets dialog med nämnderna systematiseras och stärkas.

Sektorn har, tillsammans med Arbetsgivarutskottet i givna delar, under delåret arbetat med uppdraget. Slutrapportering har lämnades Arbetsgivarutskottet under delår 2 och lämnades som information till kommunstyrelsen under delår 3.

Kommunstyrelsen gav under delår 1 Kommundirektören i uppdrag att genomlys kommunens befintliga fastighets- och lokalbestånd för såväl administrativa lokaler som verksamhetslokaler och återkomma med en beskrivning av hur kommunen kan minska kostnaderna med 50 miljoner kronor årligen. En delrapport gavs till KS i juni. Delrapporten bestod av redovisning av kartläggning och nuläge. Arbetet fortsatte sedan under resterande del av året och fortsätter under 2025 och troligen även 2026. Det är ett stort arbete som innefattar många delar- allt från att skapa incitament för verksamheter att lämna lokaler, strategi för hur kommunen ska hantera tömda lokaler och principer för användning av exempelvis kontorsplatser.

Under delår 1 påbörjades ett gemensamt analysarbete i kommundirektörens ledningsgrupp på initiativ av förvaltningen. Syftet är att vi som tjänstemannaorganisation ska ge bättre förutsättningar för underlag till kommande års kommunplaner och ta fram en gemensam analys av kommunens verksamheter. Det handlar om att förstå vårt nuläge, att identifiera var vi är starka/svaga, kostnadseffektiva, var vi eventuellt har satsat och inte, samt hur vi ligger till i relation till andra jämförbara kommuner. Detta arbetssätt är nytt och relativt komplext att göra men det finns ett stort värde i att inom förvaltningen ensas om var vi har de gemensamma utmaningarna och inom vilka områden vi bör genomföra förändringsarbeten. Analysen har färdigställts under delår 2 och har delgivits samtliga nämnder. (Dnr 24KS320)

2.3 Målanalys

2.3.1 Kommunstyrelsen ska verka för att Gävles skolor ska ge alla barn och elever en utbildning av hög kvalitet, vara likvärdiga och kompensera för olika bakgrund och förutsättningar

Nämndens/bolagets verksamheter

Arbetet med att ta fram samt visualisera data och statistik i Power BI har genomförts under året och där ny data och fakta kopplat till social hållbarhet bidrar till väl underbyggda val och beslut. Statistik avseende arbete och ekonomi, boende, utbildning samt hälsa finns lanserade. Målet är

ett visualiseringsverktyg som möjliggör att relevanta bakgrundsfaktorer för jämlikhet kan kombineras med kunskap om utbildning, sysselsättning, bostäder, social omsorg, trygghet och hälsa på en geografisk karta. Urval av indikatorer görs utifrån forskning samt omvärldsbevakning och i dialog med verksamheter och myndigheter. Statistiken används i flera uppdrag och är en viktig förutsättning för sektorsövergripande samarbeten och utveckling av ett socialt hållbart Gävle. Under hösten tillgängliggjordes statistik från utbildning Gävle, men syftet är att fler verksamheter ska kunna bidra till det kompensatoriska uppdraget genom ökad förståelse gällande förutsättningar i olika delar av staden. Under året har det varit problem med lång väntetid för att planenligt kunna visualisera bearbetade data för tema arbete och egenförsörjning.

I arbetet med nationella minoriteter har en kartläggning gjorts avseende vilket stöd romska elever behöver och ett samarbete med utbildning Gävle och biblioteken pågår för att kunna erbjuda detta. Vi har under året beviljats statsbidrag för romsk inkludering och de planerade insatserna syftar till att förbättra romska ungdomars möjligheter i skolan och öka förutsättningar för vidare studier samt att motverka antiziganism genom att sprida information om romer och romsk kultur samt att öka romska ungdomars känsla av stolthet över sin kulturella identitet. Vår angivna samarbetspartner GRIF har dock inte varit engagerad i projektet. Ett stödjande arbete gentemot modersmålslärare i nationella minoritetsspråk samt att stödja utbildning Gävle i arbetet med att komma igång med förskola på finska har genomförts. Kommunen har en modersmålslärare i finska som har tätt samarbete med andra som arbetar med finska i kommunen. Enheten för social hållbarhet har beställt böcker med finska sånger till förskolor samt bokat en musikföreställning på svenska och finska.

Genom värdeöverföringsmedel har flera projekt finansierats under året där projekten stödjer de kommunövergripande målen. El Sistema finns i Sätra och Andersbergs rektorsområden. Målet är ökad progression i språkutvecklingen i svenska, trygghet och en meningsfull fritid för barn i utanförskapsområden, förbättrade studieresultat och en ökad delaktighet i kulturlivet för barn och unga.

I samverkan med Fältverksamheten, förebyggande Välfärd, har vi under hösten säkerställt en samverkansmodell utifrån redan befintlig CV-verkstad, med en samordnare på ca 10% som riktar sig till stadsdelen Andersbergs ungdomar och unga vuxna med info om kommunens feriearbete, introduktion från KAA, coaching i CV-skrivande och personligt brev, även personliga möten med trygga vuxna. Allt sker i bred samverkan inom kommunen och med civilsamhälle och näringsliv.

Aktivitet "Integration" och projektet "Samverkan Gävleborg 2022" har fortsatt under året där man arbetar med kommande utbildningssteg för målgruppen tredjelandsmedborgare som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Olika förutsättningar i skolan kopplat till integration har följts under året, bl. a. kopplat till elever från Ukraina. Dialog har också förts under hösten med Färnebo folkhögskola utifrån viljan att i Andersberg pilottesta utlokalisering av profilkursen "Språk". Stadsdelslyftet har undersökt hinder och möjligheter internt i kommunen, särskilt med Arbos och Vuxenutbildningen. I samverkan med samordnare för Mötesplatsen i Andersberg, en viktig nyckelperson, tas kontakter med målgrupp. Piloten startar under våren 2025.

Kompetensutveckling/utbildning inom kommunkoncernen avseende barnkonventionen och barnrätt har erbjödits.

Omvärldsbevakning och arbete för framtagning av material och/eller andra kunskapshöjande insatser för att stärka barnrättsperspektivet har pågått fortlöpande under året.

Analys av indikatorerna (Kommunstyrelsen ska utarbeta data på stadsdelsnivå som verktyg för analys och beslutsfattande)

Vi har under året, genom det pågående arbetet med Power BI, samverkat med både utbildning Gävle och välfärd i arbetet med relevanta indikatorer att nyttja för att följa upp målet. Inför 2025 finns framtagna indikatorer.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsen ska utarbeta data på stadsdelsnivå som verktyg för analys och beslutsfattande.			Ok

2.3.2 Kommunstyrelsen ska verka för att tryggheten och närvaron i skolan ska öka.

Nämndens/bolagets verksamheter

Ett arbete med att ta fram samt visualisera data och statistik i Power BI där ny data och fakta kopplat till social hållbarhet bidrar till underbyggda val och beslut har pågått under året. Statistik finns lanserat på tema arbete och ekonomi, boende, utbildning och hälsa. Målet är ett visualiseringsverktyg som möjliggör att relevanta bakgrundsfaktorer för jämlikhet kan kombineras med kunskap om utbildning, sysselsättning, bostäder, social omsorg, trygghet och hälsa på en geografisk karta.

Rörelsesatsningen har genomförs tillsammans med RF-SISU och Rädda Barnen i syfte att förbättra folkhälsan, välbefinnandet och skolresultaten hos barn och unga i årskurs F-6.

Vi har utvecklat samarbetet mellan Rörelsesatsningen och Aktiv fritid. Samverkan mellan projektledare för Aktiv fritid, specialpedagog på anpassad skola samt konsult från parasport har förstärkts.

Nulägesanalys och identifiering av framgångsfaktorer för Gävle kommuns arbete med tillgänglighet skulle påbörjas, men uppdraget pausades under 2024 kopplat till det ekonomiska läget. En framgångsfaktor är att se över hur arbetet med tillgänglighet följs upp och återspeglaras i kommunkoncernen - allt för att stärka arbetet med tillgänglighet för alla medborgare och ökad integrering av tillgänglighetsperspektiv i våra verksamheter. Genom att arbeta aktivt med ett funktionsrättsperspektiv i utformandet av uppdrag och insatser, fungerar det också kompetenshöjande. Det sker flertalet uppdrag på enheten för social hållbarhet. Exempelvis värdeöverföringsmedel och fokus på En aktiv fritid, Rörelsesatsningen, En kommun helt fri från våld samt i utvecklingen av statistik för social hållbarhet och utvecklad uppföljning i kommunplanemålen 2025.

Under 2024 har verksamheten Shanazi hjältar inte utbildat nya hjältar, utan jobbat med befintliga utbildade. Blå har tio av hjältarna utbildat sig i MVP skola, en är anställd av Blålockan och jobbar med Machofabriken tillsammans med Tjejjouren i flera skolor. Flertalet utbildningstillfällen och föreläsningar har genomförts på kommunens skolor och i friskolor, på fritidsgårdar och bland personalgrupper i Gävle kommun, i andra kommuner samt på Länsstyrelser och som sakkunnig hos regeringen. Vi upplever stor efterfrågan på kunskapshöjande insatser om HRV. Ny ansökan om statsbidrag för 2025 och 2026 från JÄMY avseende att starta Shanazi hjältinnor är gjord tillsammans med förebyggande socialtjänst och kvinnojouren Blålockan och Högskolan i Gävle. Ansökan beviljades, men rekrytering av projektledare anstår pga. anställningsstopp i Gävle kommun. Ifall arbetet kommer igång har enheten för social hållbarhet förberett genom att fördjupa samarbetet med Blålockan och säkerställt hög kompetens från HiG.

Ett arbete har under året pågått för att öka samt få mer systematik i arbetet med de våldsförebyggande metoderna *Mentorer i våldsprevention* (MVP) och *Machofabriken* i skolan. Metoderna är framgångsrika, men upplevs av skolverksamheten också tidskrävande. Under året har BIG haft tre utbildningstillfällen i MVP samt ett för Shanazi hjältar. 16 skolor arbetar med MVP, varav två friskolor. Machofabriken har genomförts av Fältgruppen tillsammans med skolorna utifrån behov på tre skolor samt att en anpassad version av Machofabriken har genomfört på Anpassad grundskola under året. Det är svårt rent schematekniskt att få till mer undervisning utifrån den nya timplanen och alltför skolor i Gävle kommun har därför övergivit arbetet med MVP. BIG, elevhälsan och enheten för social hållbarhet har under året istället undersökt "Tåget", en våldsförebyggande metod i skolan för barn, föräldrar och personal

Utbildning Gävle bedömer att "Tåget" kan locka fler skolor, som något nytt och kanske enklare. "Tåget" avses implementeras under 2025 och det finns stor efterfrågan på liknande arbete på lågstadiet.

Metodmaterialet "Det handlar om trygghet" från Rädda Barnen (i samverkan med elevhälsa, grundskola, socialtjänst och Barnahus) har blivit klart under året och lanserades under Barnrättsdagarna. Det har bytt namn och heter nu Snacka Tryggt. Under 2025 avser man att testa det på Ludvigsbergsskolan och Hemlingborg.

Ny handlingsplan för En kommun fri från våld (KFFV) 2025–2027 är framtagen med hänsyn tagen till kommande brottsförebyggande strategi. Utifrån kartläggning och analys föreslås att brottsförebyggande, våldsförebyggande och ANDTS kan vara delar av en helhet i stället för separata processer. Att Gävlemodellens arbete är förankrat i verksamheterna (VG, UG, LG) och har den systematik den har, samt att UG:s representant på BIG är processledare och driver arbetet, förankrat i forskning är det som gör det långsiktigt hållbart. I nya handlingsplanen för EKFFV har vi skrivit in Gävlemodellen som en del i preventionsarbetet med En skola fri från våld. Planen framåt är att hitta ett sätt att följa några skolor i arbetet med MVP via Gävlemodellens enkät.

"Gävle mot narkotika"; återkommande kommunövergripande kampanj tillsammans med civilsamhället och näringslivet genomfördes under vecka 22. Bra synlighet och många goda samtal genomfördes med kommuninvånare. Mycket positiv utgång från insats i hamnen, som kom att generera mervärde för Tullverket och Gävle kommun.

Genom värdeöverföringsmedel har flera projekt finansierats för att nå målet. Exempel är *Barn och Unga i Sättra* där välfärd genomför insatser, samverkar och arbetar relationsbyggande i etablerande och nya kanaler. Arbetar för att barn och unga ska ges goda och likvärdiga förutsättningar till en trygg barndom och positiva framtidsutsikter. Den huvudsakliga inriktningen är stadsdelen Sättra, men delar av insatserna riktas också mot Andersberg.

Barnrätt: enheten för social hållbarhet har bidragit med kompetensutveckling/utbildning inom kommunkoncernen avseende barnkonventionen och barnrätt. Ett arbete har gjorts med framtagning av material och/eller annan kunskapshöjande insats för att stärka barnrättsperspektivet. Fortsatt utveckling av stödmaterial för BKA/Prövning av barnets bästa och utbildning inom barnrätt sker.

Enheten för säkerhet och beredskap har under året arbetat mycket tillsammans med Utbildning Gävle för att utbilda medarbetare i exempelvis hanterandet av storskaliga våldshändelser (pågående dödligt våld – PDV) och andra typer av händelser. Vidare har vi gett stöd i ett flertal händelser och ärenden hänförliga till individer inom Utbildning Gävle där säkerhetskompetens har varit nödvändig. Genom att enheten bidrar till säkerhets- och trygghetsarbetet i skolorna bedöms enheten indirekt bidra till förbättrade förutsättningar för en trygg skola och därigenom också en ökad närvaro.

Analys av indikatorerna (Kommunstyrelsens insatser ska riktas än mer till skolor där skolnärvaron är problematisk och där skolresultaten är låga)

Vi har under året, genom det pågående arbetet med Power BI, samverkat med både UG och VG i arbetet med relevanta indikatorer att nyttja för att följa upp målet.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsens insatser ska riktas än mer till skolor där skolnärvaron är problematisk och där skolresultaten är låga			Ok

2.3.3 Kommunstyrelsen ska utgå ifrån att arbetsmarknadens behov ska än mer styra vägledning till och innehåll i utbildningar

Nämndens/bolagets verksamheter

Insatserna under året har inriktats på att...

1. Skapa ett nytt forum för samverkan mellan de olika skolformerna (utom förskola).
2. Låta praktiksamordning vara en ingående del av Chefsdagen. Dagen blev därför en slags avspark för kommunens samtliga chefer så att det skulle finnas en delad bild av var vi står och vart vi ska i praktikfrågan.
3. Kartläggning av vilka enheter som tar emot praktikanter, och vilka som inte gör det. Den delen har inte kunnat leverera data under 2024 på grund av de decentraliserade sätt vi jobbar med frågan idag.

Analys av indikatorerna

På grund av punkt 3 ovan, finns ingen samlad bild att presentera kring indikatorn. Utan siffror på praktikhanteringen kan vi aldrig få fatt på hur vi jobbar med praktikfrågan - om vi inte vet var och hur många elever som är på praktikplatser. Det i sin tur leder till att vi inte heller kan öka, eller veta att vi har ökat, antalet praktikplatser i kommunen. En tredje konsekvens är att det inte går att dimensionera rätt i samverkan mellan utbildning och arbetsliv. För att säkerställa datafångst och överblick behöver arbetssätten kring dokumentation förändras och göras synliga.

Det behövs också fortsätta jobbas med attitydpåverkan internt i organisationen för att få en förståelse bland verksamheterna om hur viktig den här frågan är för vår egen kompetensförsörjning på lite längre sikt.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Kommunstyrelsens arbete ska resultera i fler praktikplatser i den kommunala organisationen	100 %		100 %	Mindre avvikelse

2.3.4 Kommunstyrelsen ska verka för att barn och ungas livssituation ska förbättras i alla stads- och kommundelar

Nämndens/bolagets verksamheter

En fritid fri från våld/Stärkta fritidsgårdar är ett våldsförebyggande pilotprojekt som enheten för social hållbarhet arbetat fram tillsammans med Livsmiljö. Projektet syftar till att utbilda och kompetensutveckla arbetslag på fritidsgårdarna i Andersberg, Brynäs och Bomhus i metoden Mentorerna i våldsprevention Fritid. Arbetet löper på enligt plan, målet är trygga fritidsgårdar med kompetenta vuxna förebilder i varje stadsdel som kan erbjuda meningsfulla aktiviteter för stadsdelens unga.

Gävles olika stadsdelsnätverk är ett viktigt forum där stadsdelsnära aktiviteter planeras och samordnas med medborgare, civilsamhälle samt kommunala verksamheter och bolag samt näringsliv. Ett arbete har under året genomförts för att tillse styrningen/ledningen av nätverken för bästa utveckling framåt.

Ett fortsatt framgångsrikt arbete med *Våga bry dig* pågår; ett våldsförebyggande arbete för våld i nära relation oberoende av plats sker i samarbete med sektorerna, polisen och AB Gavlegårdarna.

Ett arbete pågår med att uppmuntra olika aktörer att regelbundet ordna aktiviteter för sverigefinska barn och unga i olika stads- och kommundelar utifrån att Gävle kommun ingår i finskt förvaltningsområde. Utbildningsinsatser erbjuds regelbundet till samtliga sektorer om nationella minoriteter och minoritetslagstiftningen. Både Forsbacka och Bomhus bibliotek erbjuder regelbundet sverigefinskt program.

Det har anordnats ett barnläger i Hanåsen. Det var sverigefinsk prägel på vinterfestivalen med tvåspråkigt barnprogram på Stora scenen. Det har anordnats finsk teater på Stadsbiblioteket.

Arbetet med att förbättra medborgares livssituation fortsätter genom Stadsdelslyftet i Andersberg. Andreassalen har tillgängliggjorts som mötesplats och antalet föreningar och organisationer som anordnar aktiviteter ökar stadigt. Flera fritidsaktiviteter sker i stadsdelen tillsammans med Rädda Barnen, Gefle IF och andra civilsamhällesorganisationer liksom ett arbete med att involvera barn och unga samt seniorer i arbetet med att rusta utemiljön, cv-verkstad på lov mm. Ett fortsatt arbete sker med att fortsätta lyfta ojämlika villkor/möjligheter som att ta sig till skolan, inom samt till och från stadsdelen på ett enkelt och tryggt sätt. Ett arbete tillsammans med Livsmiljö pågår avseende satsning på rumslig tillgänglighet, ökad möjlighet för social interaktion och ökad rörlighet i och mellan stadsdelen genom arbetet med allaktivitetsyta i Andersberg.

Genom arbetet med En kommun fri från våld stärks det våldsförebyggande arbetet i Andersberg bland annat genom samarbete med Shanazi hjältar och Rädda Barnen, implementering av prevention mot könsstämpning samt En fritid fri från våld/Stärkta fritidsgårdar pågår.

Genom värdeöverföringsmedel finansieras flera olika aktiviteter/projekt för att nå målet.

Exempel är *Barn och Unga i Sätra* där välfärd genomför förebyggande insatser, samverkar och arbetar relationsbyggande i etablerande och nya kanaler och arbetar för att barn och unga ska ges goda och likvärdiga förutsättningar till en trygg barndom och positiva framtidsutsikter. Huvudsaklig inriktning mot stadsdelen Sätra, men delar av insatserna riktas också mot Andersberg.

Aktiv Fritid arbetar med kultur- och fritidsaktiviteter till personer med funktionsnedsättning som bor i antingen grupp- eller servicebostad eller har stöd från det personliga stödet inom kommunen. Gävle kommun arrangerar och deltar i Funkisfestivalen.

BoKvar är samverkan mellan Gävle kommun och AB Gavlegårdarna för att förebygga att hyresgäster förlorar sin lägenhet på grund av förfallna hyresinbetalningar, vanvård av bostaden eller störning. Arbetet är uppsökande och riktas till samtliga hyresgäster. Fokus är barnfamiljer och personer över 65 år. Målsättningen är att minska antalet betalningsföreläggande, övergångsavtal, hyresskulder samt möjliggöra kvarboende.

Kommunstyrelsen samordnar uppdraget med kommunala väktare och andra typer av trygghetsinsatser bland annat genom ett gemensamt lägesbilsarbete syftandes till att skapa en bredare och mer komplett lägesbild som respektive aktör sedan kan använda i planeringen av sin egen verksamhet.

Statistik om demografi, boende och socioekonomi har bearbetats och visualiserats på fin geografisk nivå, vilken därefter gjorts tillgänglig i Power BI för kommunkoncernen (bl. a indikatorerna låg ekonomisk standard och upplåtelseform). Denna visualisering har tydliggjort segregationen inom Gävle kommun. Utifrån statistiken påbörjades dialoger mellan planerheten, övergripande planering och enheten för social hållbarhet med syftet att bättre integrera social hållbarhet i planprocessen. Det gjordes bland annat en processkartläggning för att förstå vad vi ska göra i vilka processer för att integrera social hållbarhet. Arbetet fortgår under 2025 med olika fokusområden och innefattar bl a samarbete med akademien kopplat till jämlikt boende. Enheten för social hållbarhet ingår sedan våren 2024 i SKR:s segregationsnätverk. Det innebär bland annat att ta del av forskning och diskutera samtida problem tillsammans med andra kommuner.

Stadsdelslyftet genomförde insatser vid EU-vallet för att öka valdeltagandet. Utifrån delmålet har även dialoger genomförts med unga tjejer för att möjliggöra inflytande över utemiljön. Förebyggande medel har använts för att öka tillgången till fritidsaktiviteter samt samverkansgruppen unga tjejer, som sedan hösten 2024 träffas kontinuerligt med fokus på aktiv och meningsfull fritid. En arbetsgrupp har bildats för verksamheter i stadsdelen som har aktiviteter eller vill lyfta fler aktiviteter för flickor/kvinnor i stadsdelen, tex Rädda Barnen, Somaliska föreningen, Helges, RF-Sisu, Gefle IF, Andersbergsskolan, Könsstämpningsprojektet. Cykelskolan, mobil fritidsgård och spontanfotbollen har varit uppskattade av olika målgrupper och kommer fortsätta. Under året har det gått från förstudie till beslut om medel (20 mkr) för projekt Aktivitetsyta i Andersberg. Förmodad byggstart sker sommaren 2025. Arbetet har pågått med framtagande av modell, olika delrapporter samt Högskolans följeforskning av Stadsdelslyftet/Andreassalen. Under 2024 har stort fokus legat på att hitta arbetsformer, få verksamheten att rulla samt relationsbygge för Andreassalen i relation till Mötesplatsen. Mycket är på plats, fortsatt fokus blir att hitta lämpliga och fungerande, långsiktiga samsamarbetsformer för tillgängliga mötesplatser som minskar segregation.

Lärande för hållbar utveckling (LHU): enheten för social hållbarhet och utbildning Gävle har arrangerat tematiska workshops och kunskapshöjande insatser kring barns och ungas delaktighet och inflytande i frågor som berör dem. Framåt sker medverkande i LHU-nätverket samt styrgrupp för LHU. Vi ska se över formerna för fortsatt arbete med tematiska workshops och kunskapshöjande insatser som riktar sig till förvaltningen för att stärka just barn och ungas delaktighet och inflytande i frågor som berör dem.

Under 2024 samordnade enheten för social hållbarhet arbetet med samt tog fram arbetsformer för ett HBTQI-råd (som andra kommun i Sverige). Ett antal beredningar och sammanträden med HBTQI-rådet ägde rum under året; ett forum för samråd och för medborgardialog i olika frågor.

Analys av indikatorerna (Kommunstyrelsens aktiviteter ska nå fler stads- och kommunalar) Vi har under året, genom det pågående arbetet med Power BI, samverkat med både ABG och samtliga kommunala sektorer i arbetet med relevanta indikatorer att nyttja för att följa upp målet. Målet är ett visualiseringsverktyg som möjliggör att relevanta bakgrundsfaktorer för jämlikhet kan kombineras med kunskap om utbildning, sysselsättning, ekonomi, bostäder, social omsorg, trygghet och hälsa på en geografisk karta.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsens aktiviteter ska nå fler stads- och kommunalar			

2.3.5 Kommunstyrelsen ska verka för att samhället ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förebyggande insatser

Nämndens/bolagets verksamheter

Enheten för social hållbarhet samordnar och utvecklar det våldsförebyggande arbetet i Gävle kommun i samverkan med övriga sektorer, polisen samt Gavlegårdarna. Fokus på arbetet är forskning och omvärldsbevakning, planering, strukturering och samordning av brottsförebyggande aktiviteter.

Under 2024 har verksamheten Shanazi hjältar inte utbildat nya hjältar, utan jobbat med befintliga utbildade. Bla har tio av hjältarna utbildat sig i MVP skola, en är anställd av Blålockan och jobbar med Machofabriken tillsammans med Tjejjouren i flera skolor. Man har hunnit med många utbildningstillfällen och föreläsningar på kommunens skolor och i friskolor, på fritidsgårdar och bland personalgrupper i Gävle kommun, i andra kommuner samt på Länsstyrelser och som sakkunnig hos regeringen.

Vi upplever stor efterfrågan på kunskapshöjande insatser om HRV. Ny ansökan om statsbidrag för 2025 och 2026 från JÄMY avseende att starta Shanazi hjältinnor gjordes av enheten för social hållbarhet och förebyggande socialtjänst tillsammans med kvinnojouren Blålockan och Högskolan i Gävle. Ansökan beviljades, men rekrytering av projektledare anstår pga. anställningsstopp i Gävle kommun.

Under året har BIG haft tre utbildningstillfällen i MVP + ett för 10 st Shanazi hjältar. 16 skolor arbetar med MVP, varav två friskolor. Machofabriken har genomförs av Fältgruppen tillsammans med skolorna utifrån behov på tre skolor samt att en anpassad version av Machofabriken har genomfört på Anpassad grundskola under året. Ett arbete har under året pågått för att öka samt få mer systematik i arbetet med de våldsförebyggande metoderna Mentor i våldsprevention (MVP) och Machofabriken i skolan. Metoderna är framgångsrika, men upplevs av skolverksamheten också tidskrävande. Det är svårt rent schematekniskt att få till mer undervisning utifrån den nya timplanen och alltför skolor i Gävle kommun har därför övergivit arbetet med MVP. BIG, elevhälsan och enheten för social hållbarhet har under året

istället undersökt "Tåget", en våldsförebyggande metod i skolan för barn, föräldrar och personal. Utbildning Gävle bedömer "Tåget" kan locka fler skolor, som något nytt och kanske enklare. "Tåget" avses implementeras under 2025. Det finns stor efterfrågan på liknande arbete på lågstadiet. Metodmaterialet "Det handlar om trygghet" från Rädda Barnen (i samverkan med elevhälsa, grundskola, socialtjänst och Barnhus) har blivit klart under året och lanserades under Barnrättsdagarna. Det har bytt namn och heter nu Snacka Tryggt. Under 2025 avser man att testa det på Ludvigsbergsskolan och Hemlingborg.

Pilotprojektet En fritid fri från våld/Stärkta fritidsgårdar tillsammans med Livsmiljö har bedrivits med syfte att utbilda och kompetensutveckla medarbetare på fritidsgårdarna i Andersberg, Brynäs och Bomhus i metoden Mentor i våldsprevention Fritid.

Målet är trygga fritidsgårdar med kompetenta vuxna förebilder i varje stadsdel, som kan erbjuda meningsfulla aktiviteter för stadsdelens unga.

Projekt "Våga bry dig" är ett våldsförebyggande arbete för våld i nära relation oberoende av plats. Våga bry dig sker i samarbete med sektorer, polisen och Gavlegårdarna.

Arbetet med att förbättra medborgares livssituation har fortsatt genom Stadsdelslyftet i Andersberg. Andreassalen finns tillgängliggjord som mötesplats. Fler fritidsaktiviteter sker i stadsdelen tillsammans med Rädda Barnen och andra civilsamhällesorganisationer liksom ett arbete med att involvera barn och unga samt seniorer i arbetet med att rusta utemiljön, CV-verkstad på lov mm. Ett fortsatt arbete har pågått med att fortsätta lyfta ojämlika villkor/möjligheter som att ta sig till skolan, inom samt till och från stadsdelen på ett enkelt och tryggt sätt. Ett fortsatt arbete tillsammans med Livsmiljö har också skett avseende satsning på rumslig tillgänglighet, ökad möjlighet för social interaktion och ökad rörlighet i och mellan stadsdelen genom arbetet med Allaktivitetsyta i Andersberg. Genom arbetet med En kommun fri från våld har det våldsförebyggande arbetet stärkts i Andersberg bland annat genom samarbete med Shanazi hjältar och Rädda Barnen, implementering av prevention mot könsstämpning samt En fritid fri från våld/Stärkta fritidsgårdar med metoden MVP Fritid. Projekt prevention könsstämpning har genomförts i stadsdelen under året i samverkan med Region Gävleborg. Syftet är att upptäcka och förhindra könsstämpning, främst med fokus på kunskapshöjning och interna processer. Medverkande verksamheter har varit mödrahälsovården, barnhälsovården, öppna förskolan, förskolor, skolor, hälsocentralen, förebyggande socialtjänst och civilsamhället verksamma i Andersberg. Arbetet med prevention könsstämpning i Sätra fortlöper.

Gävle kommun har tillsammans med polisen genomfört en lokal kampanjvecka mot narkotika i Gävle. Kampanjen syftar till att medvetandegöra och få igång ett samtal om narkotikaanvändning och dess konsekvenser för individen och samhället.

En utvärdering av tidigare års trygghetsplaner har genomförts. Utifrån kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet har en brottsförebyggande strategi för Gävle kommuns brottsförebyggande arbete tagits fram och kommer beslutas av kommunfullmäktige i början av 2025. Parallellt med detta arbete har en lägesbild över brottsligheten innehållande en kartläggning av brottsligheten, dess omfattning och konsekvenser tagits fram.

Uppföljning av riktade insatser utifrån statsbidrag för Psykisk ohälsa har gjorts och rapporterats till utskottet för Social hållbarhet. Att utvärdera och analysera effekter av det arbete som gjorts med medlen är nödvändigt för att kunna utveckla arbetet vidare.

Planering för insatser tillsammans med riksorganisationen föreningen "Frisk och Fri" har påbörjats under året genom samarbete med Region Gävleborg och i samarbete med Utbildning Gävle. Ett utvecklat samarbete med Valfärd med fokus på psykisk ohälsa och suicidprevention har etablerats. Under 2024 samordnade enheten för social hållbarhet arbetet med samt tog fram arbetsformer för ett HBTQI-råd (som andra kommun i Sverige). Ett antal beredningar och sammanträden med HBTQI-rådet ägde rum under året; ett forum för samråd och för medborgardialog i olika frågor.

Ett arbete med att ta fram samt visualisera data och statistik i Power BI där ny data och fakta kopplat till social hållbarhet bidrar till underbyggda val och beslut har pågått under året. Statistik finns lanserat på tema arbete och ekonomi, boende, utbildning och hälsa. Målet är ett visualiseringsverktyg som möjliggör att relevanta bakgrundsfaktorer för jämlikhet kan kombineras med kunskap om utbildning, sysselsättning, bostäder, social omsorg, trygghet och hälsa på en geografisk karta. Statistik om demografi, boende och socioekonomi har bearbetats och visualiserats på fin geografisk nivå, vilken därefter gjorts tillgänglig i Power BI för

kommunkoncernen (bl. a indikatorerna låg ekonomisk standard och upplåtelseform). Denna visualisering har tydliggjort segregationen inom Gävle kommun. Enheten för social hållbarhet ingår sedan våren 2024 i SKR:s segregationsnätverk. Det innebär bland annat att ta del av forskning och diskutera samtida problem tillsammans med andra kommuner. Utifrån statistiken har dialoger mellan planenheten, övergripande planering och enheten för social hållbarhet inletts, med syfte att bättre integrera social hållbarhet i planprocessen. Det gjordes bland annat en processkartläggning för att förstå vad vi ska göra i vilka processer för att integrera social hållbarhet. Arbetet fortgår under 2025 med olika fokusområden och innefattar bl a samarbete med akademien kopplat till jämlikt boende.

Rörelsesatsningen har genomförs tillsammans med RF-SISU och Rädda Barnen i syfte att förbättra folkhälsan, välbefinnandet och skolresultaten hos barn och unga i årskurs F-6. Vi har utvecklat samarbetet mellan Rörelsesatsningen och Aktiv fritid. Samverkan mellan projektledare för Aktiv fritid, specialpedagog på anpassad skola samt konsult från parasport har förstärkts. Nulägesanalys och identifiering av framgångsfaktorer för Gävle kommuns arbete med tillgänglighet skulle påbörjas, men uppdraget pausades under 2024 kopplat till det ekonomiska läget. En framgångsfaktor är att se över hur arbetet med tillgänglighet följs upp och återspeglas i kommunkoncernen - allt för att stärka arbetet med tillgänglighet för alla medborgare och ökad integrering av tillgänglighetsperspektiv i våra verksamheter. Genom att arbeta aktivt med ett funktionsrättsperspektiv i utformandet av uppdrag och insatser, fungerar det också kompetenshöjande.

Ny handlingsplan för En kommun fri från våld (EKFFV)2025–2027 är framtagen med hänsyn tagen till kommande brottsförebyggande strategi. Utifrån kartläggning och analys föreslår BF-strateg att brottsförebyggande, våldsförebyggande och ANDTS kan vara delar av en helhet i stället för separata processer. Att Gävlemodellens arbete är förankrat i kommunens verksamheter och har den systematik den har, samt att utbildning Gävles representant på BIG är processledare och driver arbetet, förankrat i forskning är det som gör det långsiktigt hållbart. I nya handlingsplanen för EKFFV har vi skrivit in Gävlemodellen som en del i preventionsarbetet med En skola fri från våld. Planen framåt är att hitta ett sätt att följa några skolor i arbetet med MVP via Gävlemodellens enkät.

Genom värdeöverföringsmedel har flera projekt finansierats för att nå målet. Exempel är Barn och Unga i Sätra där välfärd genomför insatser, samverkar och arbetar relationsbyggande i etablerande och nya kanaler. Arbetar för att barn och unga ska ges goda och likvärdiga förutsättningar till en trygg barndom och positiva framtidsutsikter. Den huvudsakliga inriktningen är stadsdelen Sätra, men delar av insatserna riktas också mot Andersberg.

Barnrätt: enheten för social hållbarhet har bidragit med kompetensutveckling/utbildning inom kommunkoncernen avseende barnkonventionen och barnrätt. Ett arbete har gjorts med framtagning av material och/eller annan kunskapshöjande insats för att stärka barnrättsperspektivet. Fortsatt utveckling av stödmaterial för BKA/Prövning av barnets bästa och utbildning inom barnrätt sker.

Utöver ovan redovisade aktiviteter och insatser bedrivs ett kontinuerligt lägesbildaarbete inom och utom Gävle kommunkoncern. Med en skriftlig lägesbild varannan vecka och ett lägesbildsmöte varannan vecka hålls relevanta aktörer uppdaterade om händelseutvecklingen i kommunen. I det större nätverket som avser den skriftliga lägesbilden ingår utöver aktörer från kommunkoncernen bland annat Polismyndigheten, Region Gävleborg, bevakningsbolag, kollektivtrafiken med flera. Lägesbilden tjänar som en temperaturmätare på kommunen, möjliggör identifiering av platser och tider där insatser krävs samt underlättar samverkan mellan olika aktörer, och samordning av olika insatser. Psykisk ohälsa, social utsatthet och missbruk finns många gånger med i händelsetyperna som omfattas av lägesbildsarbetet.

Analys av indikatorerna (Kommunstyrelsen ska stärka det brottsförebyggande arbetet)

Vi har under året, genom det pågående arbetet med Power BI, samverkat med både kommunala bolag och samtliga kommunala sektorer i arbetet med relevanta indikatorer att nyttja för att följa upp målet. Målet är ett visualiseringsverktyg som möjliggör att relevanta bakgrundsfaktorer för jämlikhet kan kombineras med kunskap om utbildning, sysselsättning, bostäder, social omsorg, trygghet och hälsa på en geografisk karta.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsen ska stärka det brottsförebyggande arbetet			Ok

2.3.6 Kommunstyrelsen ska verka för att Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun

Nämndens/bolagets verksamheter

Ett fortsatt samarbete med civilsamhället, exempelvis Hjärnkoll och Vuxenskolan har bedrivits. Ett gott samarbete finns med de föreningar och organisationer som finns i kommunen. Det visar även alla sociala hållbarhetsbokslut. Ett fortsatt samarbetet har skett med dessa under 2024, och i och med det möjliggjort samtalsgrupper om livet, digitalt stöd till seniorer med mera. Hjärnkoll fortsätter sin samtalscirkel för män och kvinnor 65+ och för män 70+, i syfte att förebygga psykisk ohälsa. Detta sker i samarbete med Gävle kommun och Region Gävleborg. Under 2025 planeras aktiviteter som dessa utökas till fler (geografiska) områden. Arbetet med volontärverksamhet har intensifierats under hösten 2024, där även Regionen ingår. Vi hoppas på en positiv utveckling och gott samarbete med Region Gävleborg under 2025. Vi har tillsammans med Region Gävleborg deltagit på en kunskapshöjande konferens avseende ofrivillig ensamhet och utforskar nu möjligheten att starta en pilot. Under året genomfördes dialogmöte inklusive workshop inom ramen för arbetet med äldrevänlig kommun där syftet med dialogen var samverkan med Gävles seniorer, samt att synliggöra att vi fortfarande är medlemmar i WHO:s nätverk för äldrevänliga städer och samhällen. Arbetet med att förbättra medborgares livssituation fortsätter genom Stadsdelslyftet i Andersberg. Andreassalen har tillgängliggjorts som mötesplats och antalet föreningar och organisationer som anordnar aktiviteter ökar stadigt. Flera fritidsaktiviteter sker i stadsdelen tillsammans med Rädda Barnen, Gefle IF och andra civilsamhällesorganisationer liksom ett arbete med att involvera barn och unga samt seniorer i arbetet med att rusta utemiljön, CV-verkstad på lov mm. Under året genomfördes en uppföljande enkätundersökning utifrån vissa indikatorer i baslinjemätningen. Resultatet kommer att presenteras under våren 2025.

Inom ramen för Gävle kommuns arbete med kris- och totalförsvarsplaneringen så arbetar kommunen aktivt för att skapa en så robust organisation som möjligt, för att kunna möta såväl fredstida kriser som höjd beredskap. Detta handlar bland annat om att verksamheter ska kontinuitetsplanera och förbereda sin verksamhet för att kunna fortsätta verka under störda förhållanden. Härvid är hemtjänst, särskilda boenden och annan typ av omvårdnad en del av verksamheten där det är viktigt att en grundläggande förmåga finns för att kunna fortsätta bedriva verksamhet under störda förhållanden.

Analys av indikatorerna (Kommunstyrelsen ska verka för mer samverkan med civilsamhället kring insatser som gynnar äldre)

Vi följer aktivitetsplanen som finns i den sektorsövergripande planen för äldrevänlig kommun och inom ramen för visualiseringverktöget Power BI arbetar vi vidare med framtagande av lämpliga indikatorer för uppföljning av Gävle kommuns arbete med att vara en äldrevänlig kommun.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsen ska verka för mer samverkan med civilsamhället kring insatser som gynnar äldre.			Ok

2.3.7 Kommunstyrelsen ska se till att personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem

Nämndens/bolagets verksamheter

Utifrån tidigare års kommunplaneuppdrag vad gäller att kommunstyrelsen ska stärka arbetet med tillgänglighet för alla medborgare och där ett strategiskt arbete för ökad integrering av tillgänglighetsperspektiv i våra verksamheter ska prioriteras, har ett arbete innefattande en genomgång av SKR:s positionspapper "Funktionshinder och delaktighet" samt en prioritering av vad vi först behöver göra genomförts.

Nulägesanalys och identifiering av framgångsfaktorer för Gävle kommuns arbete med tillgänglighet skulle ha påbörjats men uppdraget pausades våren 2024 kopplat till det ekonomiska läget. En identifierad framgångsfaktor är att se över hur arbetet med tillgänglighet följs upp och återrapporteras i kommunkoncernen - allt för att stärka arbetet med tillgänglighet för alla medborgare och ökad integrering av tillgänglighetsperspektiv i våra verksamheter. Genom att arbeta aktivt med ett funktionsrättsperspektiv i utformandet av uppdrag och insatser fungerar det också kompetenshöjande. Ett flertal aktiviteter har pågått, exempelvis värdeöverföringsmedel och fokus på en *En aktiv fritid, Rörelsesatsningen, En kommun helt fri från våld* samt i utvecklingen av statistik för social hållbarhet och utvecklad uppföljning i kommunplanemålen 2024.

Utbildning i universell utformning i samhällsplanering har skett under året, riktat till tjänstepersoner, politiker och funktionsrättsrådets föreningar. Fokus var kunskapshöjande information och dialog om kommunens arbete med universell utformning inom samhällsplanering och fysisk miljö och där forskare från Lunds universitet presenterade hur kommuner kan integrera universell utformning i planprocesser och fysiska miljöer. Inom stadsdelslyftet är intersektionalitet ett viktigt perspektiv, där bland annat tillgänglighet har varit en central del. Vid både renoveringen av idrottshallen och Andreassalen, samt vid möbleringen i Andreassalen, har tillgänglighet beaktats för att skapa en miljö som passar människor med olika behov. Det är önskvärt att det pausade förslaget ovan, dvs stärkt arbete med tillgänglighet för alla medborgare, omhändertas vid en revidering av SHP.

Inom ramen för äldrevänlig kommun har ett antal aktiviteter skett under 2024, samtliga kan ses som långsiktiga arbeten och insatser. Bl a har vi jobbat med förbättring av information och kommunikation i allmänhet samt fysisk aktivitet i synnerhet (resultatet av sprintveckan våren 2024). Vi har även spridit resultatet från IAFC (Erasmus), förverkligat digital tillgång till kulturaktiviteter samt gjort fortsatta insatser för digital inkludering. Inför 2025 har vi ett intensifierat arbete i samarbete med RF Sisu kring "Rörelse hela livet".

Förverkligandet av handlingsplan för bostadsförsörjningsriktlinjen omfattar äldre som prioriterad målgrupp. Det finns även andra processer innefattande social hållbarhet i samhällsplaneringen.

Analys av indikatorerna (Kommunstyrelsen ska erbjuda kommunkoncernen metodstöd och kunskapsstöd i syfte att alla delar av koncernen ska förstärka sitt fokus på funktionsrättsperspektivet)

Ett arbete med att ta fram och tydliggöra vilka relevanta indikatorer som bäst följer upp målet har genomförts under året.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsen ska erbjuda kommunkoncernen metodstöd och kunskapsstöd i syfte att alla delar av koncernen ska förstärka sitt fokus på funktionsrättsperspektivet.			Ok

2.3.8 Kommunstyrelsen (och Gävle kommun) ska vara en attraktiv arbetsgivare

Nämndens/bolagets verksamheter

Kommunens attraktivitet som arbetsgivare börjar inifrån och bygger på vår strategi för kompetensförsörjning och dess fyra delområden. Årets verksamhet har inriktats på att förbättra förutsättningarna och upplevelsen för fler interna målgrupper än tidigare. Det handlar till exempel om hur vi kan förbättra vårt erbjudande till unga, medelålders och äldre medarbetare samt hur vi kan skapa bättre förutsättningar för timvikarier. Viktiga satsningar under året, som alla hänger ihop med kompetensförsörjningsstrategin, var:

- Arbetet med förbättrad praktiksamordning och att kommunen som arbetsgivare tar emot flera människor på olika former av praktik.
- En klimakteriesatsning. Knappt 2400 av kommunens anställda kvinnor befinner sig i åldersspannet då klimakteriet brukar inträffa. De flesta känner obehag under denna period och det speglas också i vissa av målgruppens svar i Medarbetarundersökningen, förhöjd sjukfrånvaro m.m. Under året har planer för en klimakteriesatsning tagits fram i syfte att förbättra förutsättningarna för denna stora målgrupp.
- Kommunikation, ett av chefernas viktigaste verktyg. Under 2024 påbörjades ett arbete med att integrera internkommunikation i samtliga HR-processer. Arbetet har lett till en process för hur vi ska kommunicera HR-arbetet till både chefer och medarbetare. För att ta reda på mer om vad chefernas upplevda behov av stöd från HR- och kommunikationsfunktionerna är behöver arbetet med vad som ger trygga chefer med rätt förutsättningar fortsätta.
Som en del i det ska det därför undersökas hur stödet kan bli ännu effektivare och tydligare utifrån chefernas upplevda behov.
I det här ligger också aspekter som har med pålitliga underlag vad gäller ledning och styrning att göra. Resultatet av detta börjar implementeras under 2025.
- Sambandsanalys mellan kompetensförsörjningsarbetet och resultatet av den årliga uppföljningen - vad den sa om hur effektiva vi är i arbetsmiljöarbetet.
- Att agera på insikter. Tidigare gjord analys av sjukfrånvaron kartlade sambanden med en rad andra parametrar såsom ledarskap, friskfaktorer, arbetsförhållanden m.m. Under året koncentrerades därför insatserna på att satsa på dessa identifierade områden som visat sig sänka sjukfrånvaron: marknadsföring av ledarskapsprogrammen till första och andra linjens chefer, hälsopulsarbetet som rehabsamordnarna gör, steglösa sjukskrivningar m.m.
- Fortsatt utveckling av bemanningshanteringen, t.ex. genom att söka ESF-finansiering för att kompetensutveckla timvikarier på Vålfärd Gävle. ESF beviljade treårsprojektet 3,1 mnkr, som drar igång tidigt 2025 med bl.a. förstärkt introduktionsutbildning för nyanställda timvikarier samt tillgång till en språkutvecklingsplattform i yrkessvenska, inriktad på bl.a. äldreomsorg.
- Kartläggning av hur vi jobbar med vårt varumärke som arbetsgivare och plats - vad som

fungerar bra och vad som behöver förbättras. I förlängningen på detta har också nya externa samarbeten etablerats.

- Fördjupat samarbete mellan ekonomi- och HR-funktioner för att utveckla och kvalitetssäkra datafångst och datapresentation. Detta betyder mycket för att kunna effektivisera exempelvis personalplanering, schemaläggning, bemanning och budgetarbete.
- Upphandlingsförberedelser inför nya HR-system och fortsatt kvalitetsarbete med olika stödprocesser - i synnerhet löneutbetalningsprocessen.

Analys av indikatorerna

Under sista kvartalet genomfördes medarbetarundersökningen, där en av frågorna är central för att avgöra om vi är en attraktiv arbetsgivare eller inte: *"Jag kan rekommendera andra att arbeta i Gävle kommun"*. Resultatet var att 57 procent av medarbetarna ger oss något av de två högsta svarsalternativen. Dessa kan ses som ambassadörer för Gävle kommun som arbetsgivare. Samtidigt angav 17 procent något av de två lägsta alternativen. Resultatet är en försämring jämfört med förra mätningen 2022. En trolig delförklaring är den rådande ekonomiska situationen och dess olika konsekvenser.

Sjukfrånvaron under 2024 såg ut att sjunka något jämfört med 2023, men under hösten vände tyvärr trenden. Året slutade med en sjukfrånvaro på 7,3 procent eller 25,1 sjukdagar per anställning i genomsnitt. Den siffran står sig fortfarande väl jämfört med riksgenomsnitt och med R9-kommunerna men är alltså något sämre än året före. Starka samband ses här med andra data: de försämrade resultaten från Medarbetarundersökningen, den ekonomiska situationen, uppsägningar på grund av arbetsbrist och för den delen även ovanligt stor virusspridning i samhället i stort. Även om sambanden är tydliga är det inte alltid självklart åt vilket håll de går, vad som är orsak och verkan. Det behöver utredas ännu mer.

Antalet timvikarier sjönk marginellt med 87 personer (siffror för 23-12-31 jämfört med siffror 24-12-31) och antalet timmar arbete som utfördes av timvikarier 2024 sjönk med knappt 35 000 timmar (en minskning med 3 procent). De fem vanligaste beställningsorsakerna för timvikarier 2024 var:

1. Sjukfrånvaro
2. Semester
3. Vakans
4. Utöver grundbemanning
5. Vikarie för vikarie

Även om antalet timvikarier och deras sammanlagda arbetstid minskar, så kvarstår vissa frågetecken och det finns ett behov av att fortsätta jobba med det här uppdraget.

Andelen medarbetare som jobbar heltid ligger kvar på i stort sett oförändrad nivå jämfört med tidigare år. Den totala sysselsättningsgraden är 97,8 procent, och av alla medarbetare är det 91 procent som arbetar heltid. En viktig del i att lyckas få upp andelen medarbetare som arbetar heltid även i praktiken är att fortsätta jobba med att sänka sjukfrånvaro och stress, samt främja ork och lust att jobba heltid.

Allt sammantaget bedöms därför statusen på målet och dess indikatorer som *delvis uppfyllt*.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsen ska ta fram konkreta mål för minskad sjukfrånvaro, färre timvikarier och för ökad andel medarbetare som arbetar heltid			Ok

2.3.9 Kommunstyrelsen ska möjliggöra för att bättre förutsättningar ska skapa möjligheter för fler företag att etablera sig i Gävle

Nämndens/bolagets verksamheter

Beslut togs 2023 att inrätta en tvärsektoriell etableringsfunktion som leds av etableringschef, en ny roll i organisationen. Funktionen har startats upp och implementerats under 2024. Syftet är att tidigt belysa möjligheter och utmaningar med etableringsförfrågningar, utifrån de kommunala ansvarsområdena. Detta för att kunna ge tydligare och snabbare svar till företagare och etableringsförfrågningar. Etableringsfunktionen har också till uppgift att analysera inkomna förfrågningar för att bedöma om kommunen behöver agera proaktivt inom något område för att skapa bättre förutsättningar för etableringar.

Arbetet med att ta fram verksamhetsmark för näringslivets behov har fortsatt under verksamhetsåret. Under 2024 har åtta tomter i Ersbo syd släppts till marknaden, varav två har sålts och flera är under försäljning. Under hösten och vintern 2024/2025 kommer resterande tomter i den första etappen (totalt 45 hektar) att släppas till försäljning. Trots lågkonjunktur har det under året varit ett stort intresse för kommunal verksamhetsmark, utifrån de antalet förfrågningar som kommer in. Det går däremot inte att jämföra med 2023 då det inkom väldigt många förfrågningar. Inom SBA-samarbetet har vi sett samma trend. Först när resterande markområden läggs ut på marknaden kan dock en tydligare analys göras kring hur efterfrågan de facto ser ut.

De prognosticerade intäkterna för såld kommunal verksamhetsmark har minskat rejält jämfört med ursprunglig budget. Det finns två huvudanledningar till det. Projekten har fått revidera intäktsprognoser utifrån försenade tidplaner. Bedömningarna av intäkter är också mer konservativa med tanke på konjunktur och sannolikt minskad efterfrågan.

Utöver Ersbo pågår arbete på flera platser i kommunen med att möjliggöra etableringar. Ytterligare mark i Hemlingby för extern handel har detaljplanelagts och lades ut på markanvisning under andra tertialet. I Västra Kungsbäck fortsätter exploateringsprojektet och detsamma gäller i både Forsbacka och Tolvforsskogen. I Fredrikskans pågår en inriktningsförändring genom att på längre sikt utveckla mark söder om Bönavägen, i direkt anslutning till hamnområdet, istället för norr om Bönavägen.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Kommunstyrelsen ska ta fram en etablerings- och investeringsfrämjande strategi.	80 %		100 %	Mindre avvikelse

2.3.10 Kommunstyrelsen ska möjliggöra för att service, kommunikation och återkoppling ska förbättras med kommunstyrelsen

Nämndens/bolagets verksamheter

SG arbetar aktivt att på olika sätt stärka och utveckla Företagsservice, som är en väg in till kommunen för alla företagarfrågor. Fokus har fortsatt varit att på olika sätt informera om Företagsservice till företag, tex på frukostmöten, företagsbesök, via digitala tavlor i Stadshusets

reception och nyhetsbrev. Näringslivsenheten och Kundjänstenheten arbetar gemensamt för att skapa en bra Företagsservice tillsammans med den övriga kommunorganisationen. Utvärdering som kom i slutet av 2023 visar på en stor nöjdhet med första linjens svar inklusive snabb återkoppling men att det finns synpunkter och önskemål på att stärka återkoppling utifrån ett förvaltningsperspektivet.

Vi har under andra tertiet genom sammanställning och uppföljning av indikatorer från Näringslivsprogrammet noterat att Gävle kommun har från programperioden till slutet av augusti haft en förbättring inom ca 70 % av de indikatorer som finns beslutade. Inom vissa områden ser vi en stabil och försiktigt uppåtgående trend, vilket är positivt. Det finns fortsatt utvecklingsbehov inom de flesta områden samt vissa områden där kraftiga förbättringar krävs för att upp nå politiskt beslutade målvärden.

Gävle kommun har inrättat ett internt NKI/NUI-råd för att samordna förbättringsarbetet inom uppdraget service till företag, rådet har träffats regelbundet och fortsätter träffas framöver, nu också med Näringslivsdirektören som deltagare.

Genom Näringslivs- och upphandlingsutskottet rapporterar Näringslivsavdelningen regelbundet kring sitt arbete samt bereder ärenden för beslut till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Dialog med politiken sker hur utveckla och skapa relevant återkoppling sker.

Analys av indikatorerna

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsen ska ytterligare växla upp arbetet med företagsbesök och metoder för att återkoppla synpunkter till företag			

2.3.11 Kommunstyrelsen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning

Nämndens/bolagets verksamheter

Sektor Styrning och stöd har under andra 2024 fortsatt att utveckla arbetet, för att stärka samverkan med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning, bland annat på följande vis:

- Samverkansavtal mellan Högskolan i Gävle (HiG) och Gävle kommun – ett av fokusområden är kompetensförsörjning. Inne på det fjärde året av nuvarande samverkansavtal med HiG där kompetensförsörjning och kompetensutveckling är en av fyra fokusområden. Genom vår samverkan finns dialoger i gång med alla tre akademier och näringslivet. Under 2024 har flera saker hänt, bla branschrådsdeltagande på studentdagar på högskolan och att HiG i samverkan med näringslivet utvecklat högskoleingenjörsutbildningarna utifrån näringslivets behov
- Studentsamverkan – trepartssamverkan mellan kåren, Hig och Gävle kommun. Studentsamverkan utgör ett forum där studenter, högskola och kommun möts och skapar utrymme för att diskutera strategiskt viktiga frågor med fokus på bostad, karriär, social sammanhållning och delaktighet. Samarbetet ska syfta till att öka akademisk kompetens i regionen samt skapa förutsättningar för goda kontakter mellan studenter och näringsliv. Samarbetet syftar även till att synliggöra Gävle som studentstad samt få studenterna att trivas och stanna kvar efter studierna. Under 2024 fanns en monter vid HiG:s introduktionsdag med budskapet "Bygg din karriär här". Näringslivsenheten tillsammans med Bemanningenheten visade upp Gävle som plats att vara och verka

med ett konkret erbjudande till studenterna om extra jobb under studierna med budskapet ” Sugen på extraknäck”. Stort intresse i montern med flera ansökningar.

- Processinriktat arbete via branschråd;
Utmaningar som representativa företag från branschen identifierar processleds av representanter från Näringslivsenheten. Exempelvis inom IT-branschrådet där tillgång på kompetens är en stor utmaning. Här görs riktade aktiviteter för att öka kontaktytor mellan näringslivet och studenter på olika nivåer allt från grundskoleelever till högskoleelever.
- SUA-samverkansgrupp; Tvärsektoriell operativt forum där behov och utmaningar från företag och utbildningssektorn på olika nivåer bearbetas. Som exempel kan nämnas riktade företagsdialoger för att stärka upp programråd, få fler företag att ta emot APL och att fler företag är engagerade inom grund och gymnasieskolan ex. inom branschprao, NTA och Trossen. Under året har det exempelvis skett stöd till sektor Utbildning Gävle i dialogen med företag för att identifiera fler företag för att ingå i programråd samt ta emot på APL för elever som valt el- och energiprogrammet.
- Deltog i en kraftsamling för att behålla och ta tillvara på kompetens som blivit uppsagda från Northvolt. Denna aktivitet gjordes tillsammans med företag i vårt arbetsmarknadsområde där företagen stod för skarpa arbetserbjudanden och Gävle kommun visade upp platsen Gävle och alla fördelar med att bo och verka här.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsen ska bedöma behovet av fler branschråd och stärka arbetet i befintliga branschråd			

2.3.12 Kommunstyrelsen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens

Nämndens/bolagets verksamheter

Arbetet med att utveckla och stärka inköp- och upphandlingsarbetet har varit i fullt fokus under 2024. Det kommer på sikt bland annat möjliggöra fler leverantörsdialoger. Arbetet med Gävles upphandlingsråd har fortsatt och där förs en strategisk diskussion om offentliga affärer och Gävle kommunkoncerns inköps- och upphandlingsarbete med representanter för näringslivet. För att ytterligare främja kunskap och information om har rådet under året arbetat med att bjuda Företagarnas nationella export på konkurrens- och upphandlingsfrågor till Gävle. Gävle har även genomfört två Anbudsskolor under året och planerar att fortsätta att genomföra och utveckla dessa framöver.

På inköps- och upphandlingsenheten fortsätter arbetet för att främja sund konkurrens genom att följa gällande regelverk. Upphandlingslagarna är antikorrupsionslagstiftning. Om de följs så motverkas korruption och godtycke i de offentliga affärerna, vilket är viktigt för att utveckla ett positivt företagsklimat.

Genom att följa de fem principerna om, proportionalitet, öppenhet, likabehandling, ömsesidigt erkännande och icke diskriminering så arbetar man aktivt mot osund konkurrens.

Analys av indikatorerna

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsen ska utvärdera inköps- och upphandlingspolicyn			

2.3.13 Kommunstyrelsen ska verka för att samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter.

Nämndens/bolagets verksamheter

Under hösten har samarbetet mellan enheten för social hållbarhet samt enheten för strategisk samhällsplanering utvecklats. Det pågår flera olika samverkansspår där det senaste är att diskutera kopplingarna mellan social hållbarhet och trafik/mobilitet. Numera återfinns flera aktiviteter i verksamhetsplanen som växt fram ur den processkartläggning som genomfördes tidigare under året. Bland annat ska en rutin för beställning av exploateringsprojekt tas fram i syfte att säkerställa att hållbarhetsambitionerna även översätts och kontrolleras i genomförandefasen.

Analys av indikatorerna

Riktlinjer för bostadsförsörjning antogs under hösten. Arbete har påbörjats med hur handlingsplanen ska implementeras i organisationen. Handlingsplanen innehåller flera aktiviteter som främjar social hållbarhet. Inom projektet Stadsdelslyftet har "Allaktivitetsyta Andersberg" beslutats. Beställningen har stort fokus på att integrera social hållbarhet i genomförandet av allaktivitetsytan.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsen ska integrera sociala hållbarhetsperspektivet i samhällsplaneringen			Ok

2.3.14 Kommunstyrelsen ska arbeta för en hållbar och robust tillgång till vatten och energi.

Nämndens/bolagets verksamheter

Under året har övergripande planering deltagit framtagande av Vattentjänstplan och Nödvattenplan. Arbetet med släckvattenplan och vattenskyddsföreskrifter har startats och kommer att fortsätta under 2025. Struktur för att kunna hantera lagkravet om förvaltningsövergripande planering för genomförande av Vattenmyndighetens åtgärdsprogram har påbörjats och intensifieras under 2025. Övergripande planering ansvarar för att leda detta arbete.

Arbetet med energiplan har slutförts under året. Enligt lagen om kommunal energiplanering ska alla kommuner ha en aktuell energiplan som beskriver tillförsel, distribution och användning av energi. Planen utgår från de mål i miljöstrategiska programmet som berör energiområdet och planen beskriver hur dessa mål ska uppnås.

Analys av indikatorerna

Energiplan antogs av KF i september. Vattentjänstplan antogs av KF i oktober. Nödvattenplan antogs av KF i november.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsen ska uppdatera styrdokument såsom Energiplan och andra strategiska dokument som träffar målsättningen.			Ok

2.3.15 Kommunstyrelsen ska verka för att samhällsplaneringen ska ge invånarna tillgång till bostäder enligt den efterfrågan som finns och ska bidra till ett hållbart, innovativt byggande med god arkitektonisk kvalitet.

Nämndens/bolagets verksamheter

Under 2024 har flertalet analyser tagits fram eller uppdaterats pga de snabba förändringarna på marknaden. En marknadsanalys genomfördes årsskiftet 23/24 samt en uppdatering av marknadsdjupet innan sommaren. Även analyser som ger stöd i kommunens planering för hållbart bostadsbyggande har tagits fram i samband med uppstart av arbete med utbyggnadsplan samt översyn av analyser kopplade till riktlinjer för bostadsförsörjning som antogs i september av KF.

Riktlinjer för markanvisning har reviderats och antagits under hösten. I dem finns övergripande utvärderingskriterier kopplat till gestaltning beskrivna där bla. den arkitektoniska kvaliteten till stor del säkerställs innan beslut om försäljning och bygglov ges.

Analys av indikatorerna

KF beslutade i september om nya Riktlinjer för bostadsförsörjning samt i oktober om nya riktlinjer för markanvisning där tillgången till bostäder samt god gestaltning säkerställs.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsen ska säkerställa att bostadsförsörjningsprogram, marknadsanalyser och markanvisningsstrategier motsvarar behov och stödjer målsättningen om hållbarhet, innovation och arkitektonisk kvalitet i byggandet.			Ok

2.3.16 Kommunstyrelsen ska verka för att samhällsplaneringen ska utgå ifrån att bygga ett robust samhälle som klarar ett förändrat klimat

Nämndens/bolagets verksamheter

I juni 2024 antog KF en planeringsstrategi som ett led av lagändringen i plan- och bygglagen (PBL). Syftet med lagändringen är att översiktsplaneringen ska bedrivas mer kontinuerligt och hållas aktuell. PBL har tidigare ändrats i syfte att förbättra beredskapen i kommunerna för klimatförändringar. Förändringen innebär att översiktsplanen ska visa kommunens syn på risken för skador som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion samt hur sådana risker kan minska eller upphöra. Planeringsstrategin konstaterade att nuvarande översiktsplan inklusive de åtta fördjupade översiktsplanerna behöver uppdateras utifrån förändrad befolkningsprognos samt nya statliga och kommunala planeringsunderlag, där denna lagändring ingår.

Klimatrelaterade risker beaktas i arbetet med klimatanpassningsstrategi och handlingsplan som pågått under året. Projektets syfte är att etablera ett strategiskt arbetssätt för klimatanpassningsarbetet inom hela kommunkoncernen. Målet är att minska klimatrelaterade risker. Fokus i projektet läggs initialt på översvämningssrisker i Gävle tätort. Utredning av risker och riskområden pågår och kommer inarbetas i översiktsplanen.

Analys av indikatorerna

Arbetet med klimatanpassningsstrategi pågår och ska färdigställas under 2025. Alla sektorer och bolag medverkar i arbetet. Under 2024 fördelades 75 av de 100 mkr som avsatts för investeringsåtgärder för klimatanpassning från KS till SBN. En risk i projektet med klimatanpassning är långa ledtider från identifiering av behov till operativt projekt hos Livsmiljö Gävle. En annan utmaning är att de klimatanpassningsåtgärder kommer kräva tillstånd hos länsstyrelsen vilket är tidskrävande. En viss omprioritering av åtgärder för klimatanpassning kommer därför behöva göras på grund av investeringsramens tidsplan.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsen ska fördjupa arbetet med klimatanpassningsstrategi och klimatanpassningsåtgärder			Ok

2.3.17 Kommunstyrelsen ska via sitt arbete verka för att luftkvaliteten ska förbättras och klimatutsläppen minska i takt med Gävle kommuns ansvar enligt Parisavtalet.

Nämndens/bolagets verksamheter

Följande aktiviteter har genomförts av nämnden under 2024:

Ett arbete/utredning med att lokalisera Ekomackar.

Fortsatt planering för att möjliggöra den nya järnvägsstationen Gävle västra.

Samordning av Trafikpusslet Gävle.

Handlingsplan för fysiska åtgärder till följd av den nya kollektivtrafikstrategin har tagits fram.

Sammanhållet arbetssätt för mobilitetsfrågor (kommunal mobilitetsplan) inom kommunen har påbörjats för att identifiera hur vi tydligare kan styra mot effektmålen.

Analys av indikatorerna

Anledningen till att indikatorn ändras till röd från gul är för att belysa att de strategiska inriktningarna inte hörsammas – delvis för att det inte funnits ett systematiskt arbetssätt för transportfrågorna, varken mellan sektorerna eller nämnd/KS (vilket nu påbörjats), och delvis för

att det saknas arbetssätt för att hantera andra åtgärder som genomförs i kommunen och motverkar målet.

Ytterligare anledning till att indikatorn anses röd, är att information från X-trafik visar att kollektivtrafikens marknadsandel av det motoriserade resandet minskat, och nu är lägre än referensåret 2010 (målet är ett fördubblat resande 2030 med 2010 år som bas).

Behov för att uppfylla målet:

Parkering:

Parkeringsavgifterna är låga, och även lägre än jämförbara städer.

Infarts- och pendelparkeringar saknas i alla väderstreck.

Kollektivtrafik:

Framkomligheten för kollektivtrafiken är dålig i stomlinjestråken.

Taxan på kollektivtrafiken är hög och zonsystemet gynnar bilåkande vid enskilda resor.

Lokalisering:

Vid nyetableringar av större bostadsområden som kräver ny detaljplan tas inte tillräcklig hänsyn till mobilitetsfrågor - istället för att lokalisera smart där det redan finns GC/kollektivtrafik.

Investeringar:

Säkerställa finansiering av nödvändiga åtgärder för att uppnå målen enligt de strategiska programmen.

Arbetssätt:

Ett sammanhållet arbetssätt för mobilitetsfrågorna, både över kommunkoncernen samt över olika arbetsområden.

Tydliga målsättningar som följs upp systematiskt och regelbundet.

Prioritering av de aktiviteter som tar oss till dessa mål.

Detta arbetssätt avses uppfyllas med den "kommunala mobilitetsplanen" och påbörjades under hösten 2024.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsen ska säkerställa att andelen hållbara transporter ökar			Större avvikelse

2.3.18 Kommunstyrelsen ska verka för att underlätta och bidra till medborgarnas och näringslivets omställning till fossilfria och hållbara transporter.

Nämndens/bolagets verksamheter

Gävle klimatavtal lanserade i oktober dess andra fokusområde vid namn Transport och mobilitet som en del av projektet netzerocities. Under det fokusområdet etablerades två arbetsgrupper.

1. Pendling och tjänsteresor – Syftar till att stötta medlemmarna i arbetet med att minska klimatpåverkan från arbetstagarnas pendlingsresor och resor i tjänsten.
2. Fossilfria godstransporter – syftar till att föra samman transportköpare och transportutförare för dialog kring hur vi gemensamt ska nå målet om ett konkurrenskraftigt och fossilfritt transportsystem.

Under tertial 3 genomfördes även ett rundabordsmöte för Gävle klimatavtal.

I slutet av Tertial 3 godkändes även Gävle kommuns ansökan till Viable cities 3.0 som innehöll medel för ytterligare en processledare för kansliet på Gävle klimatavtal samt två nya fokusområden, industri och civilsamhället/medborgarengagemang.

Vid utgången av Tertial 3 hade 80 aktörer signerat Gävle klimatavtal. Ytterligare 7 aktörer samverkar med Gävle klimatavtal men har inte signerat själva avtalet.

Analys av indikatorerna

Gävle klimatavtal fortsatte att växa sett till antal nya avtal samt i fokusområden och arbetsgrupper under Tertial 3 – 2024.

Utifrån indikatorn (som just nu är formulerad som ett mål) så bedöms indikatorn som grön och uppfylld.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsen ska teckna fler klimatavtal med näringslivet			Ok

2.3.19 Kommunstyrelsen ska verka för att biologisk mångfald i såväl vatten som på land ska stärkas.

Nämndens/bolagets verksamheter

Indikatorn heter "Kommunstyrelsen ska säkerställa att strategiskt viktiga upphandlingar bidrar till att uppnå kommunens mål om biologisk mångfald" och handlar om de krav avseende biologisk mångfald som ställs inom kommunens upphandlingar. Den konsult som upphandlades har haft i uppdrag att titta på andra krav än biologisk mångfald, därför har inget arbete gjorts under T3 2024 kring indikatorn.

Det finns utmaningar med att ställa miljö- och sociala krav vid upphandlingar och därför behövs initiativ för att öka samverkan och kravställningen tillsammans med upphandlingsenheten. Indikatorn behöver omformuleras för att inte enbart fokusera på upphandling utan kommunens arbete med biologisk mångfald i stort.

Om man ser till det stora målet att "Kommunstyrelsen ska verka för att biologisk mångfald i såväl vatten som på land ska stärkas", så har följande arbete skett under T3 2024;

Under T3 2024 har ett arbete genomförts inom uppdragsbeställningen som skickades till LG, som handlade om en grön-blå planering. En GAP-analys har genomförts. Arbetsgruppen har gått igenom det kartunderlag som finns i kommunen, vad som saknas utifrån framtaget mål med arbetet och GIS-enheten har stöttat i arbetet.

Framtagande av åtgärdsprogrammet för vatten pågår. Vattenstrateg arbetar med detta. Dialog har genomförts med Gästrike vatten.

Ett arbete har genomförts med att ta fram en mörkerkartläggning för Gävle kommun vilket inkluderar ett kartunderlag som kan användas inom kommunens kartdatabas och en rapport som visar på viktiga mörka områden i kommunen. Detta kan bland annat användas som planeringsunderlag för att förhindra de negativa konsekvenserna med att man bygger inom viktiga områden där nattaktiva djur rör sig och till arbetet med att ta fram åtgärder till kommande handlingsplan för grön-blå frågor.

Kommunen har yttrat sig på remissen om Oslättfors kraftverk och Nyhammarsdammen till Mark- och miljödomstolen.

Deltagande i Aktörsforum Södra Bottenhavet.

En arbetsgrupp har börjat arbeta med Färdplan för Ökad livsmedelsproduktion.

Ett arbete har fortgått med att titta på åtgärder som skulle kunna ingå i den kommande handlingsplanen med åtgärder för grön-blå frågor samt utformningen på handlingsplan.

Analys av indikatorerna

Indikatorn har ej uppfyllts eftersom kommunen inte har arbetat med biologisk mångfald inom upphandlingar.

Utifrån indikatorn (som just nu är formulerad som ett mål) så bedöms indikatorn som röd och uppfylls ej.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsen ska säkerställa att strategiskt viktiga upphandlingar bidrar till att uppnå kommunens mål om biologisk mångfald.			Större avvikelse

2.3.20 Kommunstyrelsen ansvarar för framdriften av att samhället ska utgå ifrån cirkulär resurshantering.

Nämndens/bolagets verksamheter

Som underlag i arbetet att ta fram en handlingsplan för ökad cirkularitet används främst Gävle kommuns kretsloppsplan. Kretsloppsplanen antogs 2018 och sedan dess har nya lagar tillkommit som på olika sätt ska underlätta för ett ökat cirkulärt användande. Färdplanen innehåller de nya lagarna och åtgärder Gävle kommun har rådighet i och resurser att driva och som kan ge stor effekt under de kommande åren.

Uppdraget att ta fram en Färdplan för Ökad livsmedelsproduktion fördelades till Övergripande planering under 2024 att i samarbete med Näringslivsenheten och enheten för Säkerhet och beredskap ta fram en färdplan. Syftet är att:

Främja lokal livsmedelsproduktion för ökad tillgång till god och hälsosam mat. Fler företag, ökad sysselsättning, rikt odlingslandskap, öka vår beredskap och att livsmedel som produceras och konsumeras nära ger ökad medvetenhet om matens betydelse.

2019 antogs Gävleborgs handlingsplan för Sveriges livsmedelsstrategi och som ett första steg genomfördes under 2024 och i början av 2025 en genomgång av hur Gävle kommun arbetar med de åtgärder som finns med i den handlingsplanen och vilka åtgärder som behöver sättas igång.

Målsättningen är att Kommunfullmäktige antar "Gävleborgs handlingsplan för Sveriges livsmedelsstrategi" som sin egen under 2025.

Analys av indikatorerna

Arbete pågår med handlingsplaner för genomförande. Indikatorerna bedöms som gröna och uppnås.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Kommunstyrelsen ska arbeta med att ta fram en handlingsplan för cirkularitet.			Ok
Kommunstyrelsen ska arbeta för att anta livsmedelsstrategi		100 %	Ok

2.4 Uppföljning privata utförare

Nämnden har inga privata utförare så därav ingen uppföljning.

2.5 Årets resultat

2.5.1 Resultat

Resultat

(mnkr)	Utfall 241231	Utfall 231231	Urspr. budget 2024	Rev. budget 2024
Verksamhetens intäkter	450,7	266,4	418,5	420,1
Personalkostnader	-308,6	-292,3	-288,3	-323,5
Övriga kostnader	-599,0	-421,7	-515,4	-470,0
Avskrivningar/nedskrivningar	-6,9	-6,7	-6,4	-7,6
Internränta	-6,7	-3,0	-5,5	-6,5
Resultat före kommunbidrag	-470,5	-457,3	-397,1	-387,5
Kommunbidrag	549,1	513,3	558,7	549,1
Resultat efter kommunbidrag	78,6	56,0	161,6	161,6
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	78,6	56,0	161,6	161,6
Investeringar	138,5	141,9	351,8	322,5
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

I avsnitt 5. *Resultat*, beskrivs det utförligt vilket resultat nämnden har för perioden januari till december samt en analys kring avvikelse mot budget. Resultatet är uppdelat på flera nivåer dels utifrån kommunbidrags- och uppdragsfinansierad verksamhet (IT), dels markreserv samt exploateringsresultat för att på ett överskådligare sätt beskriva nämndens diversifierade verksamhetsområden. Den kommunbidragsfinansierade verksamheten är i sin tur uppdelad i olika resultatnivåer för att beskriva dels den egna verksamheten, dels den kommunövergripande verksamheten, detta för att få en ökad förståelse och kunskap för nämnden.

I avsnitt 6. redovisas *Årsprognosen* och sammanfattande kommentarer för nämnden och i avsnitt 7. *Investeringsverksamheten*.

Från och med 13 mars har Gävle kommun ett nytt inköps- och fakturahanteringssystem Proceedo. Mars månadsrapportering var den första med nya rutiner och rapportuttag för leverantörsfaktura hantering. Fortsatt kvalitetssäkring av rutiner kommer göras varje månad, för att säkerställa att fakturor som inte beslutsattesteras, hanteras i enlighet med anvisning

I denna rapport är investeringsredovisningen avsnitt 7 ny för i år och har ändrats för att följa rekommendationer från RKR (Rådet för kommunal redovisning) för investeringsredovisning. Information som redovisas är investeringarnas totalutgift, varav årets investeringar, där aktiverade och årliga anslag redovisas för sig.

2.5.1.1 Resultatanalys

I avsnittet redovisas nämndens resultat, som är en sammanställning av intäkter och kostnader för helåret januari till december. Redovisningen beskriver delvis hur verksamheterna utfört uppdrag och aktiviteter, hur resurser förbrukats samt vilket resultat som genererats i jämförelse med budget.

Sektor Styrning och stöds har hanterat besparingskravet på 1,25% som motsvarar **-7,1 mnkr** samt sparbetingen på **-1,5 mnkr** för ramar 2024 samt effektiviseringar på **-10 mnkr**. Den totala beslutade ramen för 2024 är 558,7 mnkr, som är fördelad på avdelningarna/verksamheterna. Under året kommer nya kommunbidrag och vissa försvinner i enlighet med beslut, vilket innebär att per 31 december var kommunbidraget 549,1 mnkr. I februari fick sektorerna besked om att de ökade pensionskostnaderna inte kommer kompenseras med kommunbidrag. För KS innebär den en ökning av pensionskostnader med **3 mnkr** för 2024.

Föregående års jämförelsesiffror redovisas inom parentes.

Summering av resultatet utifrån nämndens verksamhetsområden:

- Kommunbidragsfinansierad verksamhet redovisar ett resultat på **25,4 (22,1) mnkr**
- Uppdragsfinansierad verksamhet (IT) redovisar ett resultat på **1,6 (7,1) mnkr**
- Exploateringsresultat uppgår till **63,8 (4,5) mnkr** och verksamhetskostnader/övriga intäkter exploateringsverksamhet **-13,4 (-6,1) mnkr**
- Realisationsresultatet hos markreserven uppgår till **0,1 (29,5) mnkr** och verksamhetskostnader/övriga intäkter markreserv **1,1 (-1,1) mnkr**.

Kommunstyrelsens totala resultat uppgick till **78,6 (56)mnkr**, i jämförelse med reviderad budget på **161,6 (34,6)mnkr**. Det innebär en negativ avvikelse med **83 (21,4) mnkr**.

Mer detaljerad information finns i följande bilagor; *Detaljerad resultaträkning januari-december SG 2024* och *Månadsuppföljning exploatering januari-december 2024 SG*.

Resultat per verksamhet för år 2024 och år 2023

Utfall verksamhet/avdelning/enhet (mnkr)	2024	2023
Verksamhetsledning	5,6	4,5
Gemensam vht SG	1,4	3,9
Administrativa avd	0,8	-1,2
Politisk vht	0,3	-5,3
Ekonomi avd	1,2	2,8
Övergripande planering	13,7	13,6
HR avdelning (egen vht)	4,6	6,4
HR bemanning, pool, KFE	4,1	0,3
Näringslivsavd	1,7	2,2
Kommunikationsavd	0,0	1,1*
IT-avdelning	1,6	9,0
Summa	35,0	37,3
*kommunikationsavd vht ingår 2024 i HR och IT		
Kommunalförbund och övr organisationer	-0,2	0,3
HR gemensam vht, facklig tid, friskvård	-7,8	-8,4
Summa	-8,0	-8,1
Exploateringsresultat och realisationsvinst/förlust		
Exploateringsresultat	63,8	4,5
Realisationsresultat markreserv	0,1	29,5
Verksamhetskostnad och intäkt exploatering	-13,4	-6,1
Verksamhetskostnad och intäkt markreserv	1,1	-1,1
Summa	51,6	26,8
Total summa	78,6	56,0

2.5.1.1.1 Kommunbidragsfinansierad verksamhet (exklusive IT, exploatering och reavinster)

Kommunbidragsfinansierad verksamhet redovisar ett positivt resultat på **25,4** (22,1)mnkr i jämförelse med budget **0** (0) mnkr, en avvikelse med **25,4** (22,1) mnkr.

Avvikelsen på **25,4** mnkr förklaras främst med följande poster;

Avvikelser på intäktssidan

- Intäkterna/övriga intäkter är högre i jämförelse med budget (**2,7 mnkr**) som avser dels återbetalning av ett bidrag från en förening, dels statlig ersättning inom HR verksamheten.
- Driftbidragets utfall är högre i jämförelse med budget, men motsvarande avvikelse finns på kostnadssidan då dessa kostnader inte budgeterats under året, vilket innebär att posterna inte är resultatpåverkande. Det avser dels Gästrike Återvinnare förpackningsavfalls ersättning, dels ersättning för projekten Viable cities, Gävle3C och KVK (Så blir klimatinvesteringsplaner ett verktyg för klimatomställningen).

Avvikelsen på kostnadssidan

- Lägre personalkostnader totalt för avdelningarna i jämförelse med budget som redovisar en avvikelse på **8,7 mnkr**, som framför allt beror på vakanser och sjukfrånvaro. Avvikelsen fördelas enligt följande på näringslivsavdelningen (3,6 mnkr), HR-avdelningen (3,5 mnkr), övergripande planering, MSP ingår (2,9 mnkr), administrativa (1,3 mnkr), HR bemanning (1,5 mnkr), ekonomi (0,8 mnkr), sektors ledning (0,8 mnkr) politiska verksamhet (-0,5 mnkr) och gemensam kommunverksamhet – facklig verksamhet (-5,2 mnkr).
- Hyreskostnaderna är lägre för perioden i jämförelse med budget (**2,2 mnkr**), där en del kan härröras till effekten av att bemanningsenheten flyttat från lokaler i Silvanum och Fleminggatan till Stadshuset.
- Övriga kostnader är lägre med **11 mnkr** i jämförelse med budget. Det beror framför allt på lägre kostnader för konsulter och främmande tjänster (14 mnkr), i jämförelse med budget då verksamhet och aktiviteter pausats och vissa aktiviteter flyttats fram i tid på grund av effektiviseringen/besparingen inom sektorn. Kostnader för hotell, representation, resekostnader och utbildning är lägre med 1,5 mnkr på grund av besparingsåtgärder. Kostnader för företagshälsovård och friskvård är högre i jämförelse med budget med -2,9 mnkr, larm och bevakningskostnader är högre med -0,6 mnkr samt it-driftkostnader är högre med -0,7 mnkr samt övriga kostnader -0,3 mnkr. I avvikelsen ingår lägre konsult- och larmkostnader för program med 1,1 mnkr för MSP och SHP.

Varav ekonomiska uppföljningen av de tre övergripande programmen;

- **Miljöstrategiska programmet (MSP)** redovisar en positiv avvikelse på **2,3 mnkr**. Avvikelsen avser främst vakanser (1,2 mnkr) där ersättningsrekrytering inte är gjord samt ej nyttjade konsultinsatser (1,1 mnkr) samt lägre kostnad för it-drift.
- **Sociala hållbarhetsprogrammet (SHP)** redovisar positiv avvikelse på **1,1 mnkr**, Stadsdelslyftet redovisar överskott på 0,3 mnkr. Lägre personalkostnader på grund av föräldraledighet och tillfälligt flytt av personal 0,7 mnkr och lägre konsulter 0,9 mnkr. Högre kostnader för larm/bevakningskostnader -0,5 mnkr.

Näringslivsprogrammet, uppföljning görs i måluppföljningsavsnitten i verksamhetsrapporten

2.5.1.1.2 Uppdragsfinansierad verksamhet (IT)

IT- och utvecklingsavdelningen (exkl. de kommunbidragsfinansierade verksamheterna webb och kundtjänst) har ett utfall på **1,7 mnkr**. Avvikelsen på **1,7 mnkr** redovisas enligt följande;

Avvikelser på intäktssidan (1,5 mnkr)

- Tjänsteintäkter har minskat med **-1,8 mnkr**, till följd av att verksamheterna sett över sina kostnader och "städat" bland sina IT-kostnader och det minskar intäkterna.
- Konsulttimmar har minskat med **-0,6 mnkr**. Antalet sålda konsulttimmar blev färre än budgeterat under 2024, vilket kan vara en följd av besparingskrav hos verksamheterna men det kan också bero på ett mindre behov än vad som estimerades i budget.
- Användarlicenser är högre i jämförelse med budget med **1,8 mnkr** (har motsvarande kostnadsavvikelse)
- Hyra datorer/skrivare/mobiler är högre i jämförelse med budget med **0,1 mnkr**, (har motsvarande kostnadsavvikelse)

- Vidarefakturerings är högre med **3,6** mnkr (har motsvarande kostnadsavvikelse)
- Projekt XLPM minskat med **-0,5** mnkr (har motsvarande kostnadssavvikelse)
- Interna bidrag minskat med **-1,1** mnkr (har motsvarande kostnadsavvikelse)

Avvikelser på kostnadssidan (0,1 mnkr)

- Personalkostnader är lägre med **5,0** mnkr som avser vakanser, föräldraledigheter, sjukdom och pausade tjänster resulterade i ett överskott på personalkostnader
- Licenskostnader Defender Elev och Co pilot har ökat med **-0,7** mnkr. Elevkonton har kompletterats med Defenderlicenser och 110 st Co-pilotlicenser har köpts in för ett pilotprojekt
- Inhyrd personal/externa konsultkostnader ökat i jämförelse med budget med **-0,2** mnkr, I (Win11, TEIS bl a.)
- Utbildningskostnader/resor/hotell är lägre med **0,8** mnkr. Utbildning/resor/hotell har endast genomförts i undantagsfall utifrån besparingskrav.
- Ökade kostnader för korttidshyra pga förlängning av datacenteravtal med **-0,3** mnkr.
- Bidrag juridisk person högre i jämförelse med budget med **-0,4** mnkr. Bidrag juridisk person avser medel utbetalda i Ytterområdessaftningen. Då tjänsten som utvecklingsledare varit vakant och vikarie endast arbetat 40 % skapades ett överskott på personalkostnader och högre bidrag har i stället betalats ut.
- Riskkostnader är högre med **-0,6** mnkr. Debitering från leverantör av datorer/lpads pga att återlämnad utrustning var skadad. Kostnaden är under diskussion med leverantören utifrån skadebedömning och framtida hantering.
- Avskrivning och internränta är lägre med **0,5** mnkr. En investering (Access switchar) är inställd och en investering (datacenter switchar) är uppskjuten till 2025 pga att den hör till det nya datacentret.
- Övriga kostnader/förbrukning är högre med **-0,1** mnkr, som avser övriga mindre avvikelser positiva och negativa (bilar, lokalkostnader, dataprogram, underhållsavtal, förseningskostnader i samband med implementering av ett nytt fakturasystem, övrig förbrukning
- Användarlicenser är högre med **-1,8** mnkr (har motsvarande intäktsavvikelse)
- Hyra datorer/skrivare/mobiler är högre med **-0,1** mnkr (har motsvarande intäktsavvikelse)
- Vidarefakturerade kostnader är högre med **-3,6** mnkr (har motsvarande intäktsavvikelse)
- Projekt XLPM är lägre med **0,5** mnkr, (har motsvarande intäktsavvikelse)
- Interna bidrag är lägre med **1,1** mnkr (har motsvarande intäktsavvikelse)

Ovanstående redovisning innefattar projekt inom verksamhetsområde *Digitalisering* enligt nedan

- GIS, Digital förnyelse, Öppna Data och IT omvårdnad (alla medel förbrukade 2024)
- Organisationssamordnare, vakans del av år (**0,3** mnkr)
- Utveckling Ytterområde, delvis vakant tjänst **0,6** mnkr, utbetalda bidrag **-0, 4** mnkr (totalt **0,2** mnkr)

IT avdelningens kommunbidragsfinansierade verksamhetwebb och kundtjänst redovisar ett utfall på **-0,1** mnkr i jämförelse med budget **0** mnkr, som redovisar en avvikelse på **-0,1** mnkr.

Avvikelse för kostnadssidan

- För **webb och produktion** verksamheten är personalkostnader lägre i jämförelse med budget på grund av frånvaro och vakans. Högre kostnader för införandet av nytt intranät men lägre kostnader för licenser samt att ingen konsult har anlåtats under jan-maj. Totalt avvikelse **0,6** mnkr.
- För **kundtjänst** verksamheten är det lägre personalkostnader i jämförelse med budget på grund av de två FM-tjänsterna tillsattes senare än budgeterat och högre kostnader för Flexite. Total avvikelse **-0,7** mnkr.

2.5.1.1.3 Exploateringsverksamheten

Exploateringsresultatet avser intäkter i samband med exploatering, dvs resultatet från tomtförsäljning av egna tomter, men även medfinansieringsersättning, markanvisningsavgift och exploateringsersättning för den allmänna platsmarken som extern exploatör ersätter kommunen för, när kommunen bygger ut den allmänna platsmarken enligt exploateringsavtal. Exploateringsresultatet ska över tid täcka kommunens samtliga omkostnader av exploateringsverksamheten och ska finansiera framtida avskrivningar av exploateringsområdets allmänna platsmark över tid.

Lägsta värdets princip tillämpas vid värdering av omsättningstillgångar och påverkar exploateringsresultatet. (Förändring gentemot föregående prognos, då detta redovisades bland verksamhetskostnader)

Exploateringsresultatet uppgår för perioden till **63,8** (4,5) mnkr i jämförelse med årsbudget **151,2** (24,6)mnkr, vilket ger en negativ årsavvikelse med **-87,4** (-20,1) mnkr.

Periodens utfall med **63,8** mnkr omfattar:

- För perioden redovisas en försäljning vid Ersbo etapp 4 samt Gävle Bro vilket ger ett resultat på totalt **7,1** mnkr.
- För perioden redovisas exploateringsersättning gällande exploateringsområdet KBC, Baggarevarvet, Godisfabriken, Järvstaglantan och Gavlehov Västra med totalt **84,3** mnkr.
- Vid bokslutstillfället har det visat sig att tomtmark har haft för högt bokfört värde i förhållande till försäljningsvärde med **-27,6** mnkr, vilket avser värdeförändring på tomtmark. Värdeförändring har skett på S Fredriksskans, Bönaliden, Gavlehov Östra, Rörberg, Kungsbäck student, Gävle strand etapp 3. (Förändring gentemot föregående prognos, då detta redovisades bland verksamhetskostnader)

Den negativa årsavvikelsen **-87,4** mnkr omfattar:

Försäljning tomtmark -61,4 mnkr i årsavvikelse:

- Försäljningen av den sista delen vid Hemlingby bostäder har skjutits fram i tid eftersom byggaren för delområde 8 inte kommer genomföra avtalet (som nu förfallit) och att bygglov för gruppboenden blev överklagat, därav **-5,7** mnkr.
- Norrtull har felaktigt budgeterats som en försäljning, därav **-0,6** mnkr.
- Vid Ersbo etapp 4 beräknas endast en tomtförsäljning fullbordas med köpebrev under 2024, vilket ger 2 mnkr, vilket ger en negativ årsavvikelse på **-55,1** mnkr. Årsavvikelsen beror på att försäljningar redovisas som intäkter i kommunens redovisning först när köpebrevet är upprättat, och köpet tillfullo är fullbordat.

Budgeterat anskaffningsvärdet för de exploateringsområden som var tänkta att säljas under 2024 var 15,5 mnkr. Utfallet blev 1 mnkr, vilket ger en positiv årsavvikelse på **14,5** mnkr.

Vid bokslutstillfället har det visat sig att tomtmark har haft för högt bokfört värde i förhållande till försäljningsvärde med **-27,6** mnkr, vilket inte var budgeterat och är del av årsavvikelsen.

Exploateringsersättning -13,2 mnkr i årsavvikelse:

- Vid Godisfabriken är områden färdigställda och i drift, vilket motsvarar en exploateringsersättning på **74,4** mnkr enligt avtal, vilket ger en avvikelse på **-4,6** mnkr.
- Vid Gavlehov Västra har tidplanen för färdigställandet av norra delen tidigare lagts (då den är fristående från den andra delen av området), vilket ger en positiv årsavvikelse på **2,7** mnkr.
- Vid Duvbacken är färdigställandet av området senarelagt, därav redovisas exploateringsersättningen med en negativ årsavvikelse på **-1** mnkr.
- Vid Ekorrbäret färdigställandet av området senarelagt, därav redovisas exploateringsersättningen med en negativ årsavvikelse på **-0,5** mnkr.

- Vid Skogslundshöjden är färdigställandet av området senarelagt, då exploatören ville göra om sin detaljplan, därav redovisas en negativ årsavvikelse på **-6** mnkr.
- Vid Järvstagläntan etapp 2 är delar av färdigställandet av området senarelagt, därav redovisas en negativ årsavvikelse på **-2,6** mnkr.
- Vid Syndicus är delar av färdigställandet av området senarelagt, därav redovisas en negativ årsavvikelse på **-1,2** mnkr.

Övriga verksamhetskostnader och intäkter för exploateringsverksamheten uppgår till **13,3** (-6,1) mnkr i jämförelse med periodens budget **0,3** (0) mnkr.

- Driftkostnaderna inom exploateringsverksamheten avser direkta kostnader kopplade till myndighetsutövning i detaljplaneprocessen/bygglovsavgifter, andra administrationskostnader och omkostnader som inte räknas med i anskaffningsvärdet som utgift för anläggningstillgångarna och omsättningstillgångarna. Under året uppgår kostnaden med 20,2 mnkr. I perioden har det även inkommit inkomster med 1,4 mnkr som täcker motsvarande kostnader, vilket ger en total årsavvikelse på **0,2** mnkr mot budget.
- Under oktober månad tecknades avtal med Trafikverket Samverkans och medfinansieringsavtal Tolvforsskogen dnr 24KS38. I samband med att beslut om avtal om medfinansiering till statlig infrastruktur fattas och avtalet tecknas, har Gävle kommun valt att redovisa hela medfinansieringskostnaden under beslutsåret. Ett internt kommunbidrag har påförts exploateringsverksamheten från finanssen med 60,7 mnkr i samband med att medfinansieringskostnaden på motsvarande summa bokfördes.
- Under september månad tecknades avtal med Trafikverket Samverkans- och med-/samfinansiering avtal Gävle västra dnr 23KS516. I samband med att beslut om avtal om medfinansiering till statlig infrastruktur fattas och avtalet tecknas, har Gävle kommun valt att redovisa hela medfinansieringskostnaden under beslutsåret. Ett internt kommunbidrag har påförts exploateringsverksamheten från finanssen med 17,6 mnkr i samband med att medfinansieringskostnaden på motsvarande summa bokfördes.
- Gävle kommun har tecknat avtal med Trafikverket år 2022 om bidrag till Trafikverket för Gävle Västra dnr 23KS516. Under året har utredningen avslutats innan hela omfattningen av utredningen var klar, vilket båda parter varit överens om. Summan av rekviseringen är därmed lägre än uppskattad totalkostnad i avtalet med **0,78** mnkr.
- Under året har ett flertal anläggningar utrangerats, vilket påverkar kommunens totala realisationsresultat negativt med **-14,3** mnkr. Utrangerade projekt är Bönaliden, Fredriksskans etapp 2, Gavlehov Östra, Gävle strand etapp 3, Rörberg och Vuxenutbildningen i enlighet med Dnr 24KS42, 19KS294, 22KS138

Realisationsresultatet hos markreserven avser de intäkter som kommunen erhåller vid markförsäljning minskat med bokfört värde i markreserven, samt utrangeringskostnader.

Realisationsresultatet för perioden uppgår till **0,1** (29,5) mnkr i jämförelse med att för perioden ska verksamheten bidra med **10** (10) mnkr enligt budget, vilket visar en negativ årsavvikelse på **-9,9** (19,5) mnkr.

- Under perioden har det skett fastighetsregleringar från markreserven, samt försäljning av Strömvallen, och försäljning av ett bostadsarrende (3 mnkr) i slutet av året, vilket totalt gett ett realisationsresultat på **5,3** mnkr.
- Det har sålts två tomträtter som gett ett realisationsresultat på **1** mnkr.
- Under 2019 köpte Gävle kommun den sista fastigheten i Galvanområdet, Näringen 18:9 enligt Dnr 19KS391 och ett köpekontrakt med överlåtelseförklaring upprättades enligt §1 med 5,6 mnkr, samt tillhörande byggnadsinventarier på 2,5 mnkr. Det avtalades om att under tiden mellan fastighetsköpet och kommande rivning/sanering att ABT:t som sålt fastigheten skulle arrendera marken och hyra lokalen av GK. Under 2024 har byggnaden och tillhörande byggnadsinventarier rivits vilket har föranlett en utrangering på **-6,2** mnkr för Gävle kommun utifrån förutsättningarna i den ursprungliga värderingen och fördelning av byggnad och mark enligt taxeringsvärdet.

Verksamhetskostnader och intäkter markreserv. Markreserven finansieras av kommunbidrag som ska täcka markreservens internränta och övriga omkostnader.

För perioden redovisar markreservens verksamhetskostnader samt övriga intäkter **1,0** (-1,1) mnkr i jämförelse med budget **0** mnkr.

- Under 2024 belastas verksamheten med omkostnader för att riva Silon enligt Dnr: 23KS311. Utfallet blev **4,4** mnkr bättre än budget.
- Ingen budget, ansvarsförbindelse eller avsättning finns redovisad under 2024 för ärendet Galvanområdet, Näringen 18:9 enligt Dnr 19KS391, och eftersom området endast är i planprogramstadiet ska tillkommande återställningsutgifter som inkommit under 2024, som Gävle kommun avtalat om under 2019, utgöra direkta kostnader med - **4,7** mnkr i enlighet med Rådet för kommunal redovisnings huvudregel.
- Årsavvikelsen för internräntan och övriga försäljningsomkostnader och intäkter uppgår till 1,3 mnkr.

2.6 Förväntad utveckling

Befolkningsprognosen tyder på att Gävle i princip inte växer alls vilket innebär att kommunen behöver fortsätta se över nytta och behov av kommande utbyggnader och investeringar. Det innebär också att verksamheter i vissa delar kan behöva ställas om och minska i omfattning eller ges förändrade uppdrag.

Det säkerhetspolitiska läget är bekymmersamt för Sverige och det ger också påverkan på den kommunala organisationen när det exempelvis gäller beredskap och planering.

Nämnden arbetar vidare med de lagda besparingarna och aktiviteterna för det kommande året och kommande år. Det är ett arbete som sker inom organisationen med fokus på förändringsarbete istället för allmän besparing. Dialoger kommer att behövas med övriga nämnder för att få till en effektiv och smartare organisation kring de processer som utgår ifrån Kommunstyrelsen.

Ett positivt inslag är att inflation och ränteläge är på en mer stabil nivå vilket minimerar skenande prisbilder i både inköp och planering för framtiden.

2.7 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Utfall	2025 plan	2026 plan	2027 plan
Sjuklön (tkr)			1 190	1 270	1 042			
Sjuklön av månadslön i %			0,8%	0,7%	0,5%			
Övertidsersättning (tkr)			903	559	563			
Resekostnader (tkr)			777	440	391			

Sjuklönen har inom nämnden sjunkit med 230 tkr jämfört med föregående år, vilket är en nedgång med 18 procent. IT-avdelningen har högst sjuklön 382 tkr men sänkt den från 407 tkr, HR-avdelningen 326 tkr har också sänkt sin sjuklön från 409 tkr, medan Administrativa avdelningen har höjt sin sjukfrånvaro till 149 tkr från 136 tkr. Övriga avdelningar har låga nivåer kring 50 tkr. Några direkt förklaringar till sänkningarna finns inte utan en förbättrad arbetsmiljö och tydlighet i organisationen kan vara en förklaring.

Övertidsersättningen är i paritet med fjolåret där IT-avdelningen står för 60% av kostnaden, då på grund av arbeten inom infrastruktur och användarstöd efter ordinarie arbetstid. Övriga 40% är i stort sätt knutet mot HR-avdelningen och de timanställda som går mot Valfärd och viss mån från bemanningspoolerna.

Resekostnaderna är på fortsatt mycket låga nivåer mot tidigare år, där återhållsamhet fortsatt gäller. Nätverksträffar och utbyten är de främsta orsakerna till resor.

Fastighetsstrategi

I Verksamhetsplanen för Kommunstyrelsen så framgick det att nämnden skulle göra uppföljningar av nyckeltal under året. Under våren i projektet Lokalöversyn konstaterades att nyckeltal gällande lokalkostnader och lokalnyttjande med mera behöver omarbetas för att bli tydliga och relevanta för verksamhet och fastighetsägare. Ett arbete ska göras under kommande verksamhetsår för att definiera relevanta nyckeltal att internt följa över tid och även i jämförelse med andra kommuner. En konsekvens av detta är att de enligt plan lagda nyckeltalen är därför borttagna för inrapportering.

2.8 Bilaga 1 Personalstatistik

2.8.1 Personalredovisning

Personalstruktur

2024-12-31						
	Årsarbetare		Antal anställda		Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Genomsnittlig ålder
	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Tillsvidare
Kvinnor	246,5	14,5	271	28	99,5	46,1
Män	141,9	10,4	156	16	99,9	42,3
Totalt	388,4	24,9	427	44	99,6	44,7

Analys

2023:

Anställning / årsarbetare

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025		
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec

Anställningsgrupp	Anställningsform	Kön	Totalt anställda	Antal unika individer	Tillsvidareanställda	Visstidsanställda	Årsarbetare
Tillsvidare	Tillsvidare	Kvinna	276	276	276		237,5
Tillsvidare	Tillsvidare	Man	160	160	160		139,6
Visstid	Särsk visstid månavl	Kvinna	33	33		33	17,3
Visstid	Särsk visstid månavl	Man	17	17		17	9,4
Visstid	För viss best tid , vik	Kvinna	16	16		16	8,4
Visstid	För viss best tid , vik	Man	6	6		6	2,1
Visstid	Allmän visstidsanställning	Kvinna	5	5		5	3,0
Visstid	Viss tid, provanställning	Man	3	3		3	1,4
Visstid	Allmän visstidsanställning	Man	2	2		2	1,1
Visstid	Viss tid, provanställning	Kvinna	1	1		1	1,0
Totalt			512	484	436	76	412,5

Anställningsgrupp	Anställningsform	Kön	% Totalt anställda	% Antal unika individer	% Tillsvidareanställda	% Visstidsanställda	% Årsarbetare
Tillsvidare	Tillsvidare	Kvinna	53,91%	57,02%	63,30%		57,58%
Tillsvidare	Tillsvidare	Man	31,25%	33,06%	36,70%		33,84%
Visstid	Allmän visstidsanställning	Kvinna	0,98%	1,03%		6,58%	0,72%
Visstid	För viss best tid , vik	Kvinna	3,13%	3,31%		21,05%	2,04%
Visstid	Särsk visstid månavl	Kvinna	6,45%	6,82%		43,42%	4,20%
Visstid	Viss tid, provanställning	Kvinna	0,20%	0,21%		1,32%	0,24%
Visstid	Allmän visstidsanställning	Man	0,39%	0,41%		2,63%	0,26%
Visstid	För viss best tid , vik	Man	1,17%	1,24%		7,89%	0,51%
Visstid	Särsk visstid månavl	Man	3,32%	3,51%		22,37%	2,28%
Visstid	Viss tid, provanställning	Man	0,59%	0,62%		3,95%	0,35%
Totalt			100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

2024:

Anställning / årsarbetare

Anställning / årsarbetare

		2016201720182019202020212022202320242025											
		JanFebMarAprMajJunJulAugSepOktNovDec											
Anställningsgrupp	Anställningsform	Kön	Totalt anställda	Antal unika individer	Tillsvidareanställda	Visstidsanställda	Årsarbetare						
Tillsvidare	Tillsvidare	Kvinna	271	271	271		246,5						
Tillsvidare	Tillsvidare	Man	156	156	156		141,9						
Visstid	Särsk visstid månavl	Kvinna	14	14			14	7,6					
Visstid	För viss best tid , vik	Kvinna	11	11			11	4,2					
Visstid	Särsk visstid månavl	Man	11	11			11	7,3					
Visstid	För viss best tid , vik	Man	5	5			5	2,6					
Visstid	Allmän visstidsanställning	Kvinna	2	2			2	2,0					
Visstid	Viss tid, arb tagare >67	Kvinna	1	1			1	0,3					
Visstid	Viss tid, provanställning	Kvinna	1	1			1	1,0					
Visstid	Allmän visstidsanställning	Man	1	1			1	1,0					
Totalt			471	455	427	44	407,7						

Anställningsgrupp	Anställningsform	Kön	% Totalt anställda	% Antal unika individer	% Tillsvidareanställda	% Visstidsanställda	% Årsarbetare
Tillsvidare	Tillsvidare	Kvinna	57,54%	59,56%	63,47%		60,47%
Tillsvidare	Tillsvidare	Man	33,12%	34,29%	36,53%		34,80%
Visstid	Allmän visstidsanställning	Kvinna	0,42%	0,44%		4,55%	0,49%
Visstid	För viss best tid , vik	Kvinna	2,34%	2,42%		25,00%	1,02%
Visstid	Särsk visstid månavl	Kvinna	2,97%	3,08%		31,82%	1,87%
Visstid	Viss tid, arb tagare >67	Kvinna	0,21%	0,22%		2,27%	0,06%
Visstid	Viss tid, provanställning	Kvinna	0,21%	0,22%		2,27%	0,25%
Visstid	Allmän visstidsanställning	Man	0,21%	0,22%		2,27%	0,25%
Visstid	För viss best tid , vik	Man	1,06%	1,10%		11,36%	0,64%
Visstid	Särsk visstid månavl	Man	2,34%	2,42%		25,00%	1,79%
Totalt			100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

2024 innebar ett trendbrott då det totala antalet anställda, dvs, både tillsvidare- och visstidsanställda, sjönk till 471 medarbetare. Det är en minskning med 41 personer jämfört med föregående år. Minskningen kan i huvudsak förklaras av en kraftigt minskad personalomsättning, från totalt 138 avslutade anställningar 2023 till 70 under 2024 - nästan en halvering. Detta är glädjande i sak, även om orsakerna är inte klarlagda. Den svaga konjunkturen ger ett lägre antal lediga jobb på arbetsmarknaden, vilket skulle kunna vara en delförklaring. Det som talar emot det är att sektorns medarbetare är mest benägna att rekommendera kommunen som arbetsgivare (Medarbetarundersökningen) jämfört med övriga sektorer, så någon större s.k. inläsningseffekt tycks det inte vara frågan om. En annan delförklaring till minskningen av antalet medarbetare är att antalet nyanställningar sjönk redan från augusti, dvs. innan anställningsstoppet infördes.

Könsfördelning, sysselsättningsgrad och åldersstruktur är alla i stort sett oförändrade.

Obligatorisk sjukredovisning

Obligatorisk sjukredovisning	2024-12-31 (%)	2023-12-31(%)	2022-12-31(%)
Total sjukfrånvaro*	3%	4,2%	3,3%
- varav långtidssjukfrånvaro**	38,6%	49,4%	49,9%
Sjukfrånvaro för kvinnor	3,4%	4,4%	3,6%
Sjukfrånvaro för män	2,4%	3,9%	2,6%
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 29 år eller yngre	3,2%	3,9%	3,3%

Obligatorisk sjukredovisning	2024-12-31 (%)	2023-12-31(%)	2022-12-31(%)
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 30-49 år	3,2%	3,9%	2,6%
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 50 år eller äldre	2,6%	5,5%	4,1%
* Sjukfrånvarons andel av den ordinarie arbetstiden för samtliga anställda, såväl tillsvidare- som visstidsanställda.			
** Den del av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.			

Analys

Året har inneburit en ganska stor sänkning av sjukfrånvaron, och det från en i sammanhanget redan låg nivå. Också andelen sjukdagar som beror på långtidssjukskrivningar har sjunkit, vilket antyder att personer i denna grupp antingen kunnat återgå till arbete eller avslutat sin anställning. Till stor del förklaras sänkningen av en mycket positiv utveckling inom åldersgruppen 50 år eller äldre, som mer än halverat sin sjukfrånvaro. Denna ålderskategori har också de mest positiva svaren i Medarbetarundersökningen. Höstmånaderna drog upp sjukfrånvaron och bedömningen är att en kombination av virusspridning i samhället och spänningar, stress och oro orsakade av de ekonomiska svårigheterna var skälet till detta.

Förutom detta är det inga förändringar i köns- och åldersmönster från tidigare år.

2.8.2 Genomsnittlig ålder

Anställningsform	Kön	2024-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	46,1	46,0	46,2
	Män	42,3	42,6	43,2
	Totalt	44,7	45,1	45,4
Visstid	Kvinnor	35,8	34,3	36,5
	Män	33,0	31,2	32,0
	Totalt	34,8	33,3	35,0
Totalt	Kvinnor	45,5	44,8	45,3
	Män	41,9	41,7	42,2
	Totalt	44,1	43,7	44,1

Åldersfördelning - Antal medarbetare per åldersintervall

Anställningsform	Kön	Upp till 29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år eller äldre
Tillsvidare	Kvinnor	22	71	81	91	31
	Män	23	53	42	32	18
	Totalt	45	124	123	123	49
Visstid	Kvinnor	12	12	3	1	4
	Män	8	5	2	1	
	Totalt	20	17	5	2	4
Totalt	Kvinnor	34	83	84	92	35
	Män	31	58	44	33	18
	Totalt	65	141	128	125	53

Analys

Åldersstruktur

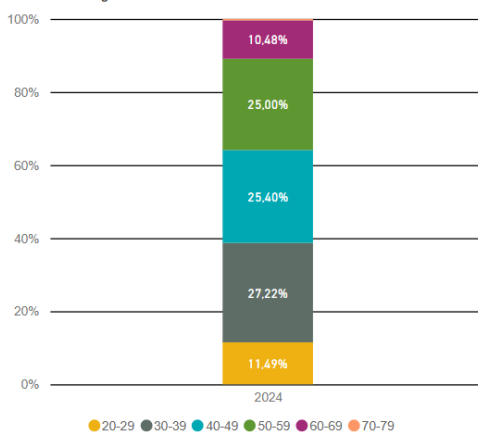
2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025		
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec

Anställningsgrupp	Kvinna	Man	Totalt
Tillsvidare	46,1	42,3	44,7
Visstid	35,8	33,0	34,8
Totalt	45,5	41,9	44,1

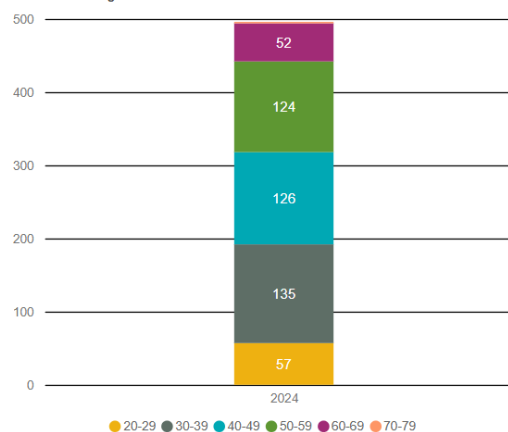
Anställningsgrupp	0-29	30-49	50-	Totalt
Tillsvidare	45	235	163	427
Kvinna	22	143	115	271
Man	23	92	48	156
Visstid	20	22	5	44
Kvinna	12	15	4	28
Man	8	7	1	16
Totalt	57	248	168	455

Gruppering 10-årsintervall	Antal unika individer
20-29	57
30-39	135
40-49	126
50-59	124
60-69	52
70-79	2
Totalt	455

Åldersfördelning %

Åldersfördelning

Den enda nämnvärda skillnaden mot åldersstrukturen föregående år är att de visstidsanställda är drygt 1 år äldre i genomsnitt. I övrigt är strukturen synnerligen stabil över tid. Sektorns medarbetare är ungefär 1 år yngre i genomsnitt jämfört med övriga kommunen som helhet. Med det sagt så är samtidigt hela 54 medarbetare (12 procent av sektorns alla medarbetare) över 60 år och närmar sig pensionsavgången.

2.8.3 Sysselsättningsgrad

Genomsnittlig sysselsättningsgrad

2023:

Sysselsättningsgrad

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025		
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec

99,2

Sysselsättningsgrad medel

Anställningsgrupp	Kvinna	Man	Totalt
Tillsvidare	99,4	100,0	99,6
Visstid	94,1	100,0	95,9
Totalt	98,8	100,0	99,2

Antal anställda i %

Kön	<75%	75-100%	100%	Totalt
Kvinna	1,45%	0,62%	62,60%	64,26%
Man			35,74%	35,74%
Totalt	1,45%	0,62%	98,35%	100,00%

Kön	Anställningsgrupp	Kvinna Antal unika individer	Sysselsättnings grad medel	Man Antal unika individer	Sysselsättnings grad medel	Totalt Antal unika individer	Sysselsättnings grad medel
	Tillsvidare	276	99,4	160	100,0	436	99,6
	Visstid	51	94,1	25	100,0	76	95,9
	Totalt	311	98,8	173	100,0	484	99,2

Kön		Kvinna	311	98,8	Man	173	100,0	Totalt	484	99,2
Totalt										

2024:

Sysselsättningsgrad

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025		
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec

99,1

Sysselsättningsgrad medel

Anställningsgrupp	Kvinna	Man	Totalt
Tillsvidare	99,5	99,9	99,6
Visstid	90,4	93,8	91,8
Totalt	99,0	99,4	99,1

Antal anställda i %

Kön	<75%	75-100%	100%	Totalt
Kvinna	0,88%	0,88%	62,20%	63,52%
Man	0,44%		36,26%	36,48%
Totalt	1,32%	0,88%	98,46%	100,00%

Kön	Anställningsgrupp	Kvinna Antal unika individer	Sysselsättnings grad medel	Man Antal unika individer	Sysselsättnings grad medel	Totalt Antal unika individer	Sysselsättnings grad medel
	Tillsvidare	271	99,5	156	99,9	427	99,6
	Visstid	28	90,4	16	93,8	44	91,8
	Totalt	289	99,0	166	99,4	455	99,1

Kön		Kvinna	289	99,0	Man	166	99,4	Totalt	455	99,1
Totalt										

Analys

Sysselsättningsgraden förändrades obetydligt som helhet, men för visstidsanställda noteras en sänkning från 95,8 procent till 91,8 procent. Gruppen visstidsanställda är dock ganska liten så även förändringar på individnivå slår igenom förhållandevis mycket på medelvärdet. Sektorn har

fortsatt högst tjänstgöringsgrad i kommunen.

2.8.4 Arbetad tid och frånvaro

2023:

Frånvaro

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025		
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec

Dagar anställning / Frånvaro

	Man	Kvinna	Totalt
Dagar anställning	55 198	97 273	152 471
Dagar arbetsskada	0	0	0
Dagar tjänstledighet	895	564	1 459
Dagar facklig verksamhet	5	29	34
Dagar föräldrapenning	444	3 331	3 775
Dagar militärtjänstgöring	12	0	12
Dagar rehab	0	0	0
Dagar semester	5 364	9 773	15 137
Dagar sjuk	2 125	4 322	6 447
Dagar sjukersättning	0	0	0
Dagar studieledighet	159	679	838
Dagar vård av sjuka barn	215	518	733
Dagar övriga	56	114	170
Total frånvaro	9 276	19 330	28 606

Frånvaro i %

	Man	Kvinna	Totalt
Dagar arbetsskada %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar tjänstledighet %	1,6 %	0,6 %	1,0 %
Dagar facklig verksamhet %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar föräldrapenning %	0,8 %	3,4 %	2,5 %
Dagar militärtjänstgöring %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar rehab %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar semester %	9,7 %	10,0 %	9,9 %
Dagar sjuk %	3,9 %	4,4 %	4,2 %
Dagar sjukersättning %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar studieledighet %	0,3 %	0,7 %	0,5 %
Dagar vård av sjuka barn %	0,4 %	0,5 %	0,5 %
Dagar övriga %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Total frånvaro %	16,8 %	19,9 %	18,8 %

2024:

Frånvaro

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025		
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec

Dagar anställning / Frånvaro

	Man	Kvinna	Totalt
Dagar anställning	55 714	96 364	152 078
Dagar arbetsskada	0	0	0
Dagar tjänstledighet	597	1 389	1 986
Dagar facklig verksamhet	11	54	65
Dagar föräldrapenning	1 418	3 297	4 715
Dagar militärtjänstgöring	8	0	8
Dagar rehab	0	0	0
Dagar semester	5 701	10 385	16 086
Dagar sjuk	1 321	3 252	4 572
Dagar sjukersättning	0	0	0
Dagar studieledighet	79	236	315
Dagar vård av sjuka barn	153	466	619
Dagar övriga	75	91	166
Total frånvaro	9 364	19 169	28 532

Frånvaro i %

	Man	Kvinna	Totalt
Dagar arbetsskada %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar tjänstledighet %	1,1 %	1,4 %	1,3 %
Dagar facklig verksamhet %	0,0 %	0,1 %	0,0 %
Dagar föräldrapenning %	2,5 %	3,4 %	3,1 %
Dagar militärtjänstgöring %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar rehab %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar semester %	10,2 %	10,8 %	10,6 %
Dagar sjuk %	2,4 %	3,4 %	3,0 %
Dagar sjukersättning %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Dagar studieledighet %	0,1 %	0,2 %	0,2 %
Dagar vård av sjuka barn %	0,3 %	0,5 %	0,4 %
Dagar övriga %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Total frånvaro %	16,8 %	19,9 %	18,8 %

Frånvarons fördelning är procentuellt sett exakt lika stor eller snarare lika liten jämfört med föregående år och i jämförelse med övriga sektorer. Det totala antalet anställningsdagar och frånvarodagar sjönk något, vilket sannolikt speglar det något minskade antalet medarbetare på sektorn.

Frånvaro på grund av tjänstledighet ökar också, såväl procentuell andel som faktiskt antal frånvarodagar. Nivåerna är dock kvar på en i sammanhanget låg nivå (1,3 procent).

2.8.5 Rekrytering och personalförsörjning

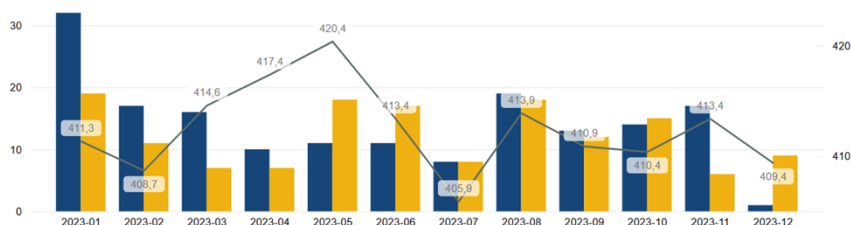
2023:

Personalomsättning

154	28,51%
Rekryterade period	Personalsättning %
138	31,71%
Avgångar period	Chefsomsättning %

Kvinna	
106	93
Rekryterade period	Avgångar period
Man	
48	45
Rekryterade period	Avgångar period

● Rekryterade period ● Avgångar period ● Årsarbetare

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025		
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec

Rekryteringsväg	Rekryterade period
Externt	74
Internt	63
Konvertering	25
Verksamhetsövergång	1
Totalt	154

Avgångsorsak	Avgångar period
Annan orsak	21
Aviden	3
Avslut Intermittent/Uppd	1
Egen begäran	85
Förordnande, AVA, vik upphört	25
Omorganisation	1
Pension hel	6
Sjukersättning	1
Totalt	138

Gävle kommun

Organisation

Sök

- ☐ Förtroendevalda
- ☐ Kommundirektör
- ☐ Kommunledning
- ☐ Livsmiljö Gävle
- ☐ Revisionskontoret
- ☐ Revisionskontoret chef
- ☐ Socialtjänst Gävle
- ☒ Styrning och stöd Gävle
- ☐ Timvikarier
- ☐ Utbildning Gävle
- ☐ Valfärd Gävle

Anställningsform

- ☐ Allmän visstidsanställning
- ☐ För viss best tid, vik
- ☐ Sarsk visstid månavl
- ☐ Tillsvidare
- ☐ Viss tid, provanställning

Anställningsgrupp

- ☒ Tillsvidare
- ☒ Visstid
- ☐ Övriga

- ☐ Kvinna
- ☐ Man

Data senast uppdaterat: 2025-01-29

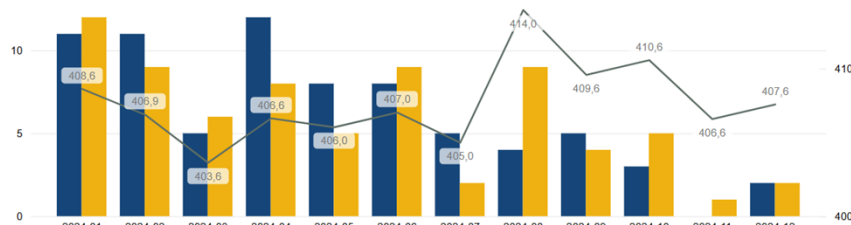
2024:

Personalomsättning

67	15,38%
Rekryterade period	Personalsättning %
70	8,57%
Avgångar period	Chefsomsättning %

Kvinna	
39	41
Rekryterade period	Avgångar period
Man	
28	29
Rekryterade period	Avgångar period

● Rekryterade period ● Avgångar period ● Årsarbetare

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025		
Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec

Rekryteringsväg	Rekryterade period
Externt	36
Internt	23
Konvertering	5
Verksamhetsövergång	6
Totalt	67

Avgångsorsak	Avgångar period
Annan orsak	6
Arbetsbrot	2
Egen begäran	43
Förordnande, AVA, vik upphört	12
Pension hel	9
Totalt	70

Gävle kommun

Organisation

Sök

- ☐ Förtroendevalda
- ☐ Kommundirektör
- ☐ Kommunledning
- ☐ Livsmiljö Gävle
- ☐ Revisionskontoret
- ☐ Revisionskontoret chef
- ☐ Socialtjänst Gävle
- ☒ Styrning och stöd Gävle
- ☐ Timvikarier
- ☐ Utbildning Gävle
- ☐ Valfärd Gävle

Anställningsform

- ☐ Allmän visstidsanställning
- ☐ För viss best tid, vik
- ☐ Sarsk visstid månavl
- ☐ Tillsvidare
- ☐ Viss tid, arb tagare >67
- ☐ Viss tid, provanställning

Anställningsgrupp

- ☒ Tillsvidare
- ☒ Visstid
- ☐ Övriga

- ☐ Kvinna
- ☐ Man

Data senast uppdaterat: 2025-01-29

Skillnaden mellan 2023 och 2024 kan bara beskrivas som oerhört stor, men det är *omsättningen* på medarbetare och chefer som minskat mest - antalet årsarbetare har inte minskat i någon högre grad. Frågan är hur det kommer sig att så många fler väljer att stanna kvar i sina anställningar 2024. Siffrorna för avgångsorsak ger en del av svaret: antalet vikariat som upphörde sjönk från 25 till 12 stycken 2024, antalet avgångar där ingen orsak angivits sjönk från 21 till 6 - men viktigast är att antalet som sa upp sig på egen begäran sjönk från 85 till 43 personer. En vikande lokal eller regional arbetsmarknad, med allt färre attraktiva jobb att

söka sig till, skulle kunna tänkas vara en av förklaringarna till det senare. Fast sektorns medarbetare är de som i högst grad rekommenderar Gävle kommun som arbetsgivare (en av frågorna i Medarbetarundersökningen) vilket i så fall talar emot någon allvarligare så kallad inlåsningsseffekt.

När det gäller nyanställningarna finns också några tydliga förklaringar. Dels sjönk antalet konverterade från 25 till 5 personer 2024, dels sjönk antalet visstidsanställda från 51 till 19.

Om vi bara ser till tillsvidareanställda är sektorns personalomsättning nu nere i 11,7 procent. Det är en siffra som är ungefär hälften mot de senaste två åren före dess.

3 Överförmyndarnämnden

3.1 Inledning

Verksamhetsrapport för överförmyndarnämnden 2024.

3.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Överförmyndarnämnden uppfyller vissa delmål men verksamheten har varit mer belastad än normalt under främst första månaderna av 2024 vilket återspeglas på hela året. Nämnden ser två möjliga scenarion för 2025. Det första är att ärendemängden avtar något och återgår till 2022-2023 års nivåer eftersom merparten av ökningen 2024 återfinns under januari och februari medan övriga månader är jämförbara med åren 2022-2023. Nämnden höll budgeten med ett litet överskott. Hela överskottet ligger dock på det relativt lilla, separerade verksamhetsområdet för ensamkommande barn. Den betydligt större ordinarie verksamheten är i balans.

Nämnden klarade inte årsräkningsmålet. Detta bedöms inte ha berott på för lite resurser i grunden utan har sin orsak i enskilda omständigheter på förvaltningsnivå.

Nämnden överträffar nyrekryteringsmålet av ställföreträdare men väntetiderna ökar ändå för de enskilda med hjälpbehov på grund av att ärendemängden, det vill säga hjälpbehovet, ökat i större takt

De smärre bristerna i nämndens egna mål har inte lett till kritik från tillsynsmyndigheten, länsstyrelsen. Nämnden bedöms fortsatt bedriva en välfungerande verksamhet. Undantaget aktförvaring som inte godkänns dit de flyttats efter förvaltningens flytt från Rådhuset till Förvaltningshuset.

Kostnaderna för den ordinarie verksamheten förväntas öka signifikant trots stora nedskärningar på utbildningar och fullständig nedskärning på personalrepresentation under 2025 oberoende av hur utfallet för ärendemängd blir under 2025. Arvodeskostnader för både ideella och professionella ställföreträdare beräknas öka med 15,1 % under 2025 på grund av en förskjuten inflationseffekt. Effekten består i indexerade arvoden efter prisbasbelopp, skillnanden mellan prisbasbeloppet mellan 2023 och 2024 medför en höjning med 9,1 % och det ökade antalet ställföreträdarskap och därmed arvodesberättigade ställföreträdare står för resterande 6 %-enheter.

3.3 Målanalys

3.3.1 Överförmyndarnämndens tillsyn av ställföreträdarens uppdrag ska bedrivas effektivt och med hög kvalitet.

Nämndens/bolagets verksamheter

Överförmyndarnämnden hade inte granskat 100 % av årsräkningarna före den 1 september. Nämnden får se över granskningsrutinen ytterligare under 2025 för att åstadkomma förbättringar. Under året har en föräldraledighet på förvaltningen påverkat granskningen. Den högre mängden inkommande ärenden på andra områden har gjort att förvaltningen inte haft samma möjligheter att avvara övrig personal till backup-granskning som tidigare år. Det finns också andra orsaker på förvaltningsnivå som gör att nämnden inte bedömer att resursbrist ligger bakom att målet inte uppnås.

På grund av utfallet 2024 har nämnden gjort anpassningar i granskningsrutinen för att uppfylla målet 2025. Nämnden kan också konstatera att antalet årsräkningar ökar med 6 % inför 2025. Anpassningarna innebär att nämnden tydligt skiljer på sitt utbildningsansvar och tillsynsansvar. Nämnden erbjuder fler utbildningstillfällen för ställföreträdarna där grunderna för redovisning noga går igenom. Samtidigt ställer nämnden högre krav vid den enskilda granskningen, den ställföreträdare som lämnat undermålig redovisning får möjlighet att korrigera detta på egen hand i enlighet med lagstiftningen men outredda tveksamheter i redovisningen ger anmärkning utan att ytterligare chanser till korrigering ges, också i enlighet med lagstiftningen. Detta ger inte bara mer effektiv granskning utan stärker huvudmännens rättssäkerhet.

Kvaliteten på tillsynen är hög, den går inte att kvantifiera men nämnden har frångått renodlad siffergranskning och bedömer även laglighetskrav samt individuella faktorer för varje huvudman. Därav bedöms helhetsstatusen högre än den enskilda indikatorns utfall på området i stort.

Analys av indikatorerna

70 % av årsräkningarna hade granskats före den 1 september. Målet var att 100 % skulle ha granskats. Målet uppfylldes därför inte.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Handläggningstid för granskning av årsräkningar. Samtliga årsräkningar ska vara granskade den 1 september. Målvärde 100 %	70 %		100 %	Större avvikelse

3.3.2 Överförmyndarnämnden ska arbeta aktivt och effektivt för att rekrytera lämpliga uppdragstagare till varje ställföreträdaruppdrag. Alla kommuninvånare, som har vilja och intresse för att hjälpa till och göra en insats som god man eller förvaltare, ska ha kunskap och förutsättningar för hur de ska gå till väga för att kunna ge sådan hjälp till de som behöver. Professionella ställföreträdare ska endast användas om det finns särskilda skäl.

Nämndens/bolagets verksamheter

Nämnden har rekryterat fler ställföreträdare än målen, trots detta uppfyller nämnden inte längre resultatmålen beträffande väntetid. Det är en förväntad utveckling utifrån ett signifikant ökat hjälpbehov. Målen är satta utifrån förväntad efterfrågan på ställföreträdare, den beräknades vara marginellt större än 2023 men har de facto varit signifikant större. Januari och februari innebar en tredubbel ökning av antalet ärenden som rörde anordnanden av godmanskap och förvalterskap, därefter har utvecklingen avstannat och behovet av rekrytering återgått till jämförbara nivåer mot 2022 och 2023.

Analys av indikatorerna

Vid årets slut summeras 91,6 % av uppdragen fördelade på ideella och 8,4 % på professionella ställföreträdare. Det är till följd av att professionella ställföreträdare från Sveriges Förvaltarenhets förordnats i uppdrag att hjälpa personer som väntat mer än 6 månader utan att någon ideell visat intresse för uppdragen. Ekonomiskt innebär detta inte någon skillnad mot om en ideell ställföreträdare tagit uppdragen, då samma arvode utgår.

76 nya ställföreträdare som åtagit sig ett uppdrag under perioden ger en prognos på 81 sett till hela året och det överskrider målet med god marginal. Nya intresserade oavsett om de hunnit ta uppdrag eller inte har inte kunnat mätas detta år. Dock framträder tendensen ur siffrorna att de nya ställföreträdarna utgörs av en stor del som är anhöriga till sina huvudmän och som inte är intresserade av att ta uppdrag generellt. Nämnden bör fortsatt verka för att hålla det generella intresset uppe och att, i relativa termer, yngre generationers vilja att hjälpa till fångas upp.

Rekryteringstiderna per uppdrag når, trots överskridna mål beträffande nyrekryteringen, inte upp till målen. Detta förklaras av att nämnden inte hade räknat med att behöva tillsätta ställföreträdare i så många uppdrag som faktiskt blivit fallet.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Andelen ideella ställföreträdare.	91,6 %		90 %	Ok
Antalet nya ställföreträdare som åtar sig ett nytt uppdrag som god man eller förvaltare.	76		30	Ok
Antalet nya ställföreträdare som anmäler sitt intresse för att ta nya uppdrag efter genomgången grundutbildning	30		50	Mindre avvikelse
Rekryteringstiden i dagar för att tillsätta gode män/förvaltare (Median).	28		15	Större avvikelse
Rekryteringstiden i dagar för att tillsätta gode män /förvaltare (medel).	66		31	Större avvikelse
Antalet deltagare på överförmyndarenhetens grundutbildningar under året.	115		100	Ok

3.3.3 Överförmyndarnämnden ska ha tillräckliga resurser för att kunna bedriva en kvalitativ verksamhet med hänsyn till lagstiftningens krav samt nämndens mål avseende verksamheten.

Nämndens/bolagets verksamheter

Förvaltningen bedöms ha tillräckliga personalresurser i grunden. Men kostnaderna för att

bedriva samma verksamhet under 2025 och kommande år, som under 2024, ökar i snabbare takt än tilldelningen av medel enligt kommunplanen. Detta beror på inflation och utgiftsstruktur. Trots en ökad ärendemängd bedömer nämnden att den klarar sig på befintliga personalresurser. (Bestående av överförmyndarenheten, under 2024 12 årsarbetskrafter, 1 enhetschef, 8 handläggare, 3 administratörer.) Den ökade ärendemängden kan mötas genom organisationsförändring snarare än ökat antal årsarbetskrafter vilket är ett kostnadsbesparande alternativ.

Nämnden har hållit ärendetillströmmningen under noggrann uppsyn månad för månad för att kartlägga resursbehovet löpande. Under januari och februari 2024 syntes en kraftig ökning av ärenden. Det avtog dock till mer normala nivåer under resten av 2024. Därav bedömer nämnden att den kan gå in i 2025 med oförändrad bemanning utan att riskera myndighetsutövningen.

Nämnden behöver dock ekonomiska resurser utöver ramarna för att kunna behålla samma personella resurser. Detta eftersom arvodeskostnaderna för 2025 prognosticeras öka med 15,1 % från 2024 till 2025. Även kostnader för IT-drift och verksamhetssystem ökar. Likaså kommer nämnden få kostnader för digital post som inte funnits tidigare. Nämndens traditionella posthantering har bekostats centralt vilket gör att övergången till digital post innebär ökade kostnader för nämnden men minskade kostnader för kommunen. För att hålla budget i balans har nämnden inför kommande år behövt skära ner mycket kraftigt på utbildning för personal samt budgetera för oförändrade kostnader för arvode för ställföreträdare. Fortbildning för personal är en relativt liten utgiftspost men ändå en som går att ta bort, (till skillnad från driftkostnader). Konsekvensen blir dock att kommunens attraktivitet som arbetsgivare minskar betydligt.

Analys av indikatorerna

1 971 ärenden av de utvalda ärendekategorierna påbörjades under 2024. Motsvarande siffror för tidigare år var:

2023: 1 470

2022: 1 672

2021: 1 554

Ärendemängden har ökat med 34 %. En stor del av ökningen ligger dock på ärendeslaget "uttagstillstånd", detta beror på en korrigerig i handläggningsrutiner, ställföreträdarna måste ,med start 2024, ansöka om uttagstillstånd för att få ta ut sitt arvode. Detta ger en förväntad ökning av dessa ärenden. Övrig ärendemängd har dock ändå ökat med 18 %.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Total ärendemängd	1 971		Mindre avvikelse

3.3.4 Överförmyndarnämnden ska arbeta aktivt för att digitalisera verksamheten genom att övergå från pappersakter till digitala akter.

Nämndens/bolagets verksamheter

Överförmyndarnämndens akter som bildas efter 2025-01-01 blir digitala. Från 2022-01-01 finns varje akt i både digitalt och fysiskt format

Analys av indikatorerna

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Andelen akter som gjorts digitala			Mindre avvikelse

3.4 Uppföljning privata utförare

3.5 Årets resultat

3.5.1 Resultat

Resultat

(mnkr)	Utfall 241231	Utfall 231231	Urspr. budget 2024	Rev. budget 2024
Verksamhetens intäkter	0,2	0,2	0,1	
Personalkostnader	-4,0	-3,6	-4,3	
Övriga kostnader	-11,0	-9,7	-11,0	
Avskrivningar/nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	
Internränta	0,0	0,0	0,0	
Resultat före kommunbidrag	-14,8	-13,1	-15,2	
Kommunbidrag	15,2	14,7	15,2	
Resultat efter kommunbidrag	0,4	1,6	0,0	
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	
Årets resultat	0,4	1,6	0,0	
Investeringar	0,0	0,0	0,0	
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	

3.5.1.1 Resultatanalys

Resultatet uppgår till 0,4 mnkr.

Utfall ordinarie verksamhet 0,0 mnkr

Lägre kostnader dels för arvoden till förtroendevalda, dels för de ideella ställföreträdarna. Högre kostnader för Optio och Emmia då något fler ärenden har gått till dem. Högre kostnad för Provisum medan de oförutsedda medlen inte har nyttjats under året.

Utfall ensamkommande barn 0,4 mnkr

Mer intäkter via Migrationsverket då stadsbidraget är högre första året vid nya uppdrag. Ej budgeterade intäkter har kommit från socialnämnden för att täcka kostnader för arvoden till ställföreträdare. Nya ekb har kommit senare under året vilket har medfört en lägre kostnad för

ställföreträdare än budgeterat.

3.6 Årets investeringar

Nämnden har inga beviljade investeringsmedel i år.

Investeringsredovisning	Totalutgift				Årets investeringar		
Aktiverade investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Ackumulerat utfall*	Avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Årligt anslag							
Summa aktiverade investeringar							
Pågående investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Beräknad totalutgift*	Prognos avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Summa pågående investeringar							
Summa investeringar							

3.7 Förväntad utveckling

Kostnader för personal kommer att öka förutsebart i takt med lönerrevision. Det är dock viktigt att nämnden kan säkerställa en budgeterad personalkostnad med utgångspunkten 100 % närvaro.

Kostnader för arvode till ställföreträdare kommer att öka i takt med att uppdragen blir fler och att arvodesnivåerna ökar i takt med prisbasbeloppet. Detta kommer innebära en signifikant ökad kostnad på 15,1 % för 2025 jämfört med 2024 eller 0,9 miljoner kronor. Kostnaderna för arvode förväntas sedan öka per år i takt med prisbasbeloppet.

Arvodeskostnaderna utgjorde 37 % av nämndens budget 2024. Detta är ett mycket allvarligt läge. Trots att nämnden prognosticerar ett knappt överskott på ca 0,2 miljoner kronor 2024 så kommer nämnden inte att kunna lägga en budget i balans om nämnden inte kompenseras för den stundande kostnadsökningen på 0,9 miljoner kronor enbart i arvodeskostnader.

Kostnaderna för övrig verksamhet förväntas följa inflationen, d.v.s. IT och telefoni och verksamhetssystem samt andra löpande kostnader förväntas bli lite dyrare.

På grund av att kostnadsökningarna för precis samma saker som utförts tidigare är högre än ökningen i kommunbidrag kommer nämnden behöva dra in på utbildning för personal och

behöva budgetera för en lägre arvodeskostnad än realistiskt förväntad.

3.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Utfall	2025 plan	2026 plan	2027 plan

4 Valnämnden

4.1 Inledning

4.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

4.3 Målanalys

4.3.1 Att genomföra val till Europaparlamentet 2024 på ett rättssäkert och effektivt sätt

Nämndens/bolagets verksamheter

Valnämnden ansvarar för kommunens uppgifter i samband med val. Det innebär bland annat att nämnden ansvarar för att röstmottagningen och den preliminära rösträkningen sker på ett rättssäkert och lagenligt sätt. Nämnden svarar under planeringsperioden för två val. Den 9 juni 2024 var det val till Europaparlamentet. Då Valnämnden inte har någon egen personal, nyttjas personal från sektor Styrning och stöd inför och under valåret. Dessa personer bildar valkansliet och får olika funktioner kopplade till valets genomförande. Under 2026 är det val till riksdag, kommun- och regionfullmäktige.

Som stöd för att säkerställa genomförandet av valet till Europaparlamentet 2024 hanterades på ett rättssäkert och effektivt sätt togs en risk- och sårbarhetsanalys fram i samarbete med berörda avdelningar. Den innehåller en beskrivning av en mängd risker kopplat till valets genomförande. De rutiner och arbetssätt som har tagits fram har kunnat bearbetats med stöd från risk- och sårbarhetsanalysen och på så vis säkerställa rättssäkerheten och effektiviteten vid genomförandet av valet.

Den nya lagstiftningen från 2018 för ökat skydd av valhemligheten ställer höga krav på ändamålsenliga och tillgänglighetsanpassade val och röstningslokaler. Med bakgrund mot utmaningarna med långa köer vid valen 2022 anpassades öppettider och lokaler för förtidsröstningen med fokus på en ökad tillgänglighet för väljarna inför valet till Europaparlamentet 2024. Även en del vallokaler byttes ut.

Samtliga röstmottagare som arbetade vid valet deltog vid en obligatorisk utbildning. Det hölls ca 10 utbildningstillfällen som genomfördes av valsamordnare och valarbetare vid valkansliet.

Röstmottagarna som arbetat i val- och röstningslokalerna har fått möjlighet att lämna in synpunkter till valnämnden via en utskickad enkät. Genomförandet av valet till Europaparlamentet har delgetts nämnden i en separat rapport och utvärdering. Rapporten innehöll en redogörelse för röstmottagarnas synpunkter samt eventuella förslag på förbättringsåtgärder inför kommande val.

Analys av indikatorerna

Målet följs inte upp utifrån någon indikator.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Målet följs inte upp utifrån någon indikator			

4.3.2 Att verka för ett ökat valdeltagande

Nämndens/bolagets verksamheter

Det följer av Valnämndens reglemente att nämnden vid genomförande av allmänna val och folkomröstningar ska verka för ett högt valdeltagande under goda och demokratiska former. Valdeltagandet kan bland annat påverkas av tillgänglighet av val- och förtidsröstningslokaler samt informationstillgången för väljare om var, när och hur röstning kan genomföras, vilket ligger inom nämndens ansvar.

Med bakgrund mot utmaningarna med långa köer vid valen 2022 anpassades öppettider och lokaler för förtidsröstningen med fokus på en ökad tillgänglighet för väljarna inför valet till Europaparlamentet 2024.

Bland annat förändrades och förstärktes öppethållandet på helgtid, byte av ett flertal förtidsröstningslokaler gjordes för att få tillgång till större lokaler, samt att bemanningen förstärktes i dessa förtidsröstningslokaler. Dessa anpassningar utfördes för att öka tillgängligheten samt för att skapa incitament för väljarna till förtidsröstning innan valdagen, och på så sätt även avlasta vallokalerna på valdagen. Beslut kopplat till val- och röstningslokaler har tagits i nämnden 2023-11-24 och 2024-02-16 (Dnr 23VN17).

Valdeltagande vid Europaparlamentet 2024 i Gävle kommun var 48,31% (-4,42 från valet 2019). Valdeltagande hela landet var 53,39% (-1,88 från valet 2019).

Analys av indikatorerna

Målet följs inte upp utifrån någon indikator.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Målet följs inte upp utifrån någon indikator			

4.4 Uppföljning privata utförare

4.5 Årets resultat

4.5.1 Resultat

Resultat

(Tkr)	Utfall 241231	Utfall 231231	Urspr. Budget 2024	Rev. Budget 2024
Verksamhetens intäkter	3082,7	0,0	2026,2	
Personalkostnader	-4318,7	-100,2	-3107,0	
Övriga kostnader	-1294,4	-283,8	-1529,2	
Avskrivningar/nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	
Internränta	0,0	0,0	0,0	
Resultat före kommunbidrag	-2530,4	-384,0	-2610,0	
Kommunbidrag	2610,0	393,0	2610,0	
Resultat efter kommunbidrag	79,6	9,0	0,0	
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	
Årets resultat	79,6	9,0	0,0	
Investeringar	0,0	0,0	0,0	
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	

Resultatanalys

Resultatet för nämnden uppgår till + 80 tkr för helåret.

Personalkostnaderna överskrider budget, då ombokning av lönekostnader tidigare har gjorts till nämnden för 5 medarbetare på andra avdelningar som jobbat med valet. Kostnaden för Postnord och reklam ligger under budget. Det utbetalda driftsbidraget från Valmyndigheten överskrider budget med 1 057 tkr.

2024 genomfördes ett EU-val, 2023 var inget valår.

4.6 Årets investeringar

Nämnden har inga beviljade investeringsmedel.

Investeringsredovisning	Totalutgift				Årets investeringar		
Aktiverade investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Akkumulerat utfall*	Avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Årligt anslag							
Summa aktiverade investeringar							
Pågående investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Beräknad totalutgift*	Prognos avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Summa pågående investeringar							
Summa investeringar							

4.7 Förväntad utveckling

4.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Utfall	2025 plan	2026 plan	2027 plan

5 Jävsnämnden

5.1 Inledning

5.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Nämndens verksamhetsområde och uppdrag från kommunfullmäktige är begränsat. Kostnaderna är förknippade med nämndsadministration och administrativt stöd. Om nämndens uppdrag inte förändras på något väsentligt vis är riskerna för kostnadsökningar små och nämndens verksamhet bedöms att rymma inom tilldelade ramar.

Jävsnämndens delegationsordning skiljer sig åt jämfört med samhällsbyggnadsnämnden så till vida att delegaterna i största del är jävsnämndens presidium. Delegationsbeslut har även fattats i större omfattning med hjälp av digital signering där den genomsnittliga hanteringen varit

skyndsam och inte upplevts som ett särskilt fördröjnings moment.

5.3 Målanalys

5.3.1 Jävsnämndens handläggning ska ske på ett målinriktat sätt där transparens och likabehandling är ledord

Nämndens/bolagets verksamheter

Jävsnämnden handlägger ärenden där Samhällsbyggnadsnämnden uppträder som part men som annars skulle ha handlagts av Samhällsbyggnadsnämnden. Delegationsordningen återspeglar samhällsbyggnadsnämndens men med vissa skillnader gällande delegationen för att just undvika eventuella jävssituationer. De ärenden som nämnden har hanterat är beslutade på ett likvärdigt sätt som när andra sökanden uppträder som part.

Analys av indikatorerna

Handläggare på bygglovssidan samt miljösidan är de handläggare som handlägger ärenden för jävsnämndens räkning. Jävsnämnden administreras av styrning och stöd. Uppföljande aktiviteter från styrning och stöd kommer att planeras in för att ytterligare säkerställa jävsoberoendet och transparensen. En genomgång av delegationsbesluten har gjorts under året och det har inte upptäckts några större avvikelser utifrån ett likabehandlingsperspektiv. Det som kan konstateras är att det inte finns en rutin kring uppdateringen av delegationsordningen på så sätt att den följer samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning, vilket riskerar att graden av likabehandling.

5.3.2 Att förebygga jävssituationer där samhällsbyggnadsnämnden uppträder som part

Nämndens/bolagets verksamheter

Jävsnämnden ansvarar för de ärenden där samhällsbyggnadsnämnden skulle ha utövat tillsyn över sin egen verksamhet. Styrning och stöd har det administrativa ansvaret för jävsnämnden.

I förhållande till den givna problematiken att kompetensen för själva handläggningen finns under sektor Livsmiljö och att de som jobbar med ärendena för samhällsbyggnadsnämndens räkning är annan personal så får jävssituationen anses vara så pass bra som den kan tänka sig vara givet denna problematik.

Särskilda insatser kan behöva göras för att uppmärksamma jävsproblematik som uppkommer vid handläggning och för att säkerställa detta så särskiljer sig jävsnämndens delegationsordning mot samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning då färre beslut kan tas av tjänstemannaorganisation för jävsnämndens räkning, och på så sätt undviks jäv i större omfattning.

5.3.3 Verksamheter som handlägger ärenden på Jävsnämndens uppdrag har effektiva processer och ett högt kvalitetsmedvetande.

Nämndens/bolagets verksamheter

Inga särskilda avvikelser har under året har rapporteras eller uppmärksammas under året.

5.4 Uppföljning privata utförare

Nämnden använder sig inte av privata utförare.

5.5 Årets resultat

5.5.1 Resultat

Resultat

(Tkr)	Utfall 241231	Utfall 231231	Urspr. Budget 2024	Rev. Budget 2024
Verksamhetens intäkter	0,0	0,0	0,0	
Personalkostnader	-65,8	-108,9	-137,3	
Övriga kostnader	-160,4	-158,0	-238,7	
Avskrivningar/nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	
Internränta	0,0	0,0	0,0	
Resultat före kommunbidrag	-226,2	-266,9	-376,0	
Kommunbidrag	376,0	371,0	376,0	
Resultat efter kommunbidrag	149,8	104,1	0,0	
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	
Årets resultat	149,8	104,1	0,0	
Investeringar	0,0	0,0	0,0	
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	

Resultatanalys

Resultatet för Jävsnämnden 2024 uppgår till 149,8 tkr.

Kostnaden för köp av administrativa tjänster har reglerats. Inga kostnader för kurser under perioden. De oförutsedda medlen har inte nyttjats. Nämnden har haft fyra sammanträden under året varav ett med färre ledamöter.

5.6 Årets investeringar

Nämnden har inga beviljade investeringsmedel i år.

Investeringsredovisning	Totalutgift				Årets investeringar		
Aktiverade investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Ackumulerat utfall*	Avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Årligt anslag							
Summa aktiverade investeringar							
Pågående investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Beräknad totalutgift*	Prognos avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Summa pågående investeringar							
Summa investeringar							

5.7 Förväntad utveckling

Det finns inga särskilda indikationer på ökade kostnader ingen särskild planering finns som kopplar till ökade kostnader.

5.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Utfall	2025 plan	2026 plan	2027 plan

Inga beslutade nyckeltal finns kopplade till nämnden.

6 Samhällsbyggnadsnämnden

6.1 Inledning

Samhällsbyggnadsnämnden säkerställer arbetet med de kommunövergripande målen genom nämndens nedbrutna strategiska mål. Nämnden har indikatorer och aktiviteter kopplade till de nedbrutna nämndmålen. Målet bedöms genom att sammanväga vad som genomförts i verksamheten för att uppnå målet samt utfallet/statusen på indikatorerna.

I Sektor Livsmiljö Gävles plan redovisas Livsmiljö Gävles processorienterade arbetssätt samt

hur sektorn arbetar i enlighet med de tre förvaltningsövergripande styrprocesserna; Ekonomi- och verksamhetsstyrning, HR och organisation samt Verksamhetsutveckling.

6.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Under 2024 har digitaliseringen inom Bygg och miljö fortsatt med målet att öka kundnöjdheten och effektivisera verksamheten. Myndighetspost har införts för flera verksamheter och upphandling av ett nytt ärendehanteringssystem för Bygglov och Miljö och hälsa har startat. Systemet kommer att förenkla ärendehantering. Miljö- och hälsoskydd har påbörjat arbete med e-tjänster och översyn av processer och kommunikation. En handlingsplan för att utveckla råd, service och information gällande bygglov har tagits fram för att ytterligare öka kundnöjdheten.

Från och med 1 januari har efterhandsdebitering av tillsyn enligt livsmedelslagen införts. Införandet kommer att utvärderas inför ett eventuellt införande även inom miljöbalkens område år 2026.

Efterfrågan på verksamhetsmark ökade något, men för bostäder var den fortsatt låg, särskilt för småhustomter. Budgetarbetet har varit omfattande för att ta fram beslutsunderlag för drift och investeringar för SBN och KS.

Upphandlingen av ramavtal för anläggningstjänster har tecknats och går från en leverantör till fem leverantörer i det nya avtalet. En upphandling av sommarrestauranger på Rådhusorget har genomförts, men anbudsvinnaren drog tillbaka sitt anbud. De tidigare anbudsgivarna har erbjudits att förlänga anbudstiden, med förhoppning om att en ny servering ska vara på plats till sommaren 2025.

Flera dialoger, workshops och informationsmöten har genomförts under året med fastighetsägare, restauratörer och torghandlare i arbetet med Torgprogram och utvecklingen av Södra Kungsgatan.

Kostnaden för snöröjning överskred budget med -49 mnkr. Klimatförändringar har lett till vintrar med växlande väder, vilket kräver omfattande halkbekämpning och isrivning. Året inleddes med mycket snö, vilket innebar snöbortforsling för 27,5 mnkr. Budgeten för 2025 är mer anpassad och avvikelserna förväntas minska.

Arbetet med att förtydliga nämndens roll i totalförsvaret fortlöper. Frågor om krigsplacering, beredskap och kommunikation ingår i arbetet. En krisledningsövning med sektorns krisledning och stab genomfördes den 8 november.

Verksamheten har planerat investeringar och hantering av beredskapsutrustning samt gemensam upphandling av drift av utemiljö tillsammans med Gävlefastigheter AB och AB Gavlegårdarna. Arbetet förväntas förbättra kundupplevelsen, effektivisera, minska miljöpåverkan och öka handlingskraften och samordningen vid kris. Bolagen och kommunen planerar att ha en gemensam tjänsteman i beredskap för att styra entreprenörer och prioritera framkomlighet till samhällsviktiga funktioner vid behov.

Stormar i juli ledde till att flera träd föll och påverkade framkomligheten. Den 20–21 november föll cirka 45 cm snö. Samordningsinsatser inom kommunkoncernen samt med Länsstyrelsen och SMHI säkrade god framkomlighet på vägar och gång- och cykelvägar. Kommunikationsinsatserna hanterades enligt kommunens kriskommunikationsplan.

6.3 Målanalys

6.3.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

6.3.1.1 Gävles skolor ska ha skolgårdar som främjar lek och rörelse

Nämndens verksamheter

En ny detaljplan för Södra Åbyggeby skola pågår. Gävle kommuns riktlinjer "Vår plats för barn och unga" gällande storlek, kvalitet och innehåll för friytor inom skola och förskola ger stöd så att tillräckliga och lämpliga friytor för barn och elever avsätts i detaljplanen som sedan säkerställs i bygglovsprövningen.

6.3.1.2 Trygg och säker infrastruktur runt Gävles skolor

Nämndens verksamhet

Under 2024 har två förstudier samt att fem, av åtta aktiva projekt, för gång- och cykel färdigställts. Verksamheten har också genomfört åtgärder utifrån handlingsplan för kollektivtrafik samt handlingsplan för framkomlighet och trafiksäkerhet som samlat bidrar till en säkrare och tryggare skolväg.

I projektet Hit & Dit har dialoger påbörjats under hösten med barn, unga och föräldrar på skolan Hemlingborg (årskurs 1-3) i syfte att främja hållbara och säkra resor.

I dag leder verksamheten två samverkansforum med Gavlefastigheter AB och Utbildning Gävle. Ett forum för strategisk planering i syfte att främja hållbara resor och skapa trygg och säker miljö kring kommunala förskolor och skolor samt ett trafikmöte som syftar till att hantera praktiska frågor i det dagliga så som allmän plats och skolskjuts kring skolor och förskolor.

Aktiviteter	Kommentar
Införa en SMS-tjänst för skolskjuts i syfte att snabbt och effektiv kunna kommunicera med vårdnadshavarna	Nytt avtal för SMS-tjänst för skolskjuts finns och kommer att införas i operativ drift i samband med att ny leverantör för skolskjutsar börjar att gälla inför läsåret 2024/2025. Med stöd av SMS-tjänsten ges vårdnadshavarna möjlighet till en snabb och effektiv kommunikation kring skolskjuts gällande eventuella förseningar, inställda turer eller ändring av uppsamlingsplats. Genom att bidra till en positiv och trygg upplevelse av skolskjuts bidrar detta till ett ökat förtroendet från vårdnadshavare, elever och kunder. Kommentar till delår 2: Nytt avtal för SMS-tjänst för skolskjuts finns. Tjänsten är testad och införd i operativ drift tillsammans med ny leverantör för skolskjutsar (from 1 juli 2024). Med stöd av den nya SMS-tjänsten ges vårdnadshavarna möjlighet till en snabb och effektiv kommunikation kring skolskjuts gällande eventuella förseningar, inställda turer eller ändring av uppsamlingsplats. Genom att bidra till en positiv och trygg upplevelse av skolskjuts bidrar detta till ett ökat förtroende från vårdnadshavare, elever och kunder. Kommentar helår : SMS-tjänsten har bidragit till ett mer proaktivt arbetssätt och en effektivare kommunikation kring skolskjuts i samband med vädervarningar och förseningar i trafiken. Tjänsten bidrar till ökat förtroende från vårdnadshavare, elever och kunder samt har bidragit till en mer effektiv handlägningsprocess där verksamheten tagit emot allt färre inkommande frågor kopplat till förändringar i förseningar eller vädervarningar.

Aktiviteter	Kommentar

6.3.1.3 Inomhusmiljön ska kontrolleras kontinuerligt

Nämndens verksamheter

För att uppnå en god inomhusmiljö i skola och förskola genomförs en kontinuerlig tillsyn. Under 2024 har Bygg och miljö fokuserat på hygien samt uppföljning av städning på förskolor. Under vår och sommar har även tillsyn gällande UV-skydd på förskolegårdar genomförts.

6.3.1.4 Praktikplatser ska leda till att fler kommer i arbete

Nämndens verksamheter

För att underlätta att allt fler ska komma ut i arbetet har Bygg och miljö haft totalt 13 praktikanter under 2024. Åtta läser kvalificerad yrkeshögskoleutbildning till bygglovshandläggare, två läser Samhällsplanerarprogrammet på Gävle högskola samt tre läser Folkuniversitetets utbildning Avancerad GIS-användare.

Tekniska har under året haft fem praktikanter och 18 feriearbetare.

6.3.2 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

6.3.2.1 Barnperspektivet ska tas tillvara vid utformning av barns miljöer

Nämndens verksamheter

Genom aktiva dialoger och praktiska övningar med barn och unga i syfte att inhämta behov och kunskap samt att skapa förståelse för den demokratiska processen har barnperspektivet inarbetats i investeringsprocessen där barn och unga berörs. Enligt gällande rutin används barnchecklistan i processen. Tekniska anlägger och bygger om samt underhåller lekplatser och aktivitetsytor årligen enligt beslutad investeringsplan. Verksamheten har deltagit aktivt i Stadsdelslyftet Andersberg och har arbetat fram ett förslag på omvandling och upprustning av delar av parkmarken i syfte att samla fler målgrupper och stärka integrationen. Under 2025 påbörjas ett genomförande av detta. I arbetet med skateutredningen har verksamheten haft en aktiv dialog med barn och unga för att samla in och kartlägga behov och önskemål.

6.3.2.2 Skötsel av offentliga miljöer förebygger kriminalitet och ökar upplevelsen av trygghet

Nämndens verksamheter

Ett av nämndens grunduppdrag är att sköta den offentliga miljön och det gör verksamheten dagligen genom utförande i egen regi och med upphandlade entreprenörer. I uppdraget ingår att säkerställa en standard på skötselns så att upplevelsen av den offentliga miljön upplevs trygg, exempel på kontinuerlig skötsel är klottersanering, ogräsbekämpning, soptömning och skräpplockning.

Varje år har nämndens verksamheter deltagit trygghetsvandringar och ansvarat för att

genomföra de prioriterade åtgärderna som framkommit. 2024 har Social hållbarhet inte genomfört någon ny trygghetsvandring.

I investeringsplanen ingår årligen en handlingsplan för belysning för att öka tryggheten i befintlig miljö genom att komplettera med belysning. Här inarbetas behoven som framkommit från trygghetsvandringarna. Enligt Handlingsplan för belysning planeras investeringar på närmare 1,5 miljoner kronor för ny belysning 2024 av dessa har 1,3 miljoner kronor upparbetats. Bland annat genomfördes åtgärder i Sättra utifrån underlag från trygghetsvandring. Resultatet av trygghetsvandringen i Bomhus kommer att inarbetas i kommande handlingsplaner för 2025 och framåt. Övriga behov som exempelvis färre buskage som inkommer från trygghetsvandringar prioriteras och åtgärdas i ordinarie drift och skötsel eller inkluderas i underhållsplaner. Reinvesteringar görs också årligen på cirka 18 miljoner kronor för att byta ut både belysningsstolpar och armatur. Den nya energieffektiva belysningen bidrar till en upplevd trygghet.

2024 har ett arbete inletts med att planera för sopsorteringskärl på publika platser.

Analys av indikator

Allmänheten upplever fortsatt att skötseln av kommunens gång- och cykelvägar är bra.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Nöjdhet på kommunens gång- och cykelvägar. (belysning, underhåll, skötsel, snöröjning och trafiksäkerhet), Nöjd-Medborgar-Index, SCB	62,8	 60	

Indikatorn Nöjdhet på kommunens gång- och cykelvägar Nöjd-Medborgar-Index, SCB, följs upp per helår.

Aktiviteter	Kommentar
Fortsätta med nyinvestering av belysning för ökad trygghet, med hjälp av underlag från trygghetsvandringarna.	Under 2024 genomfördes elva investeringsåtgärder för belysning, tre färre än vad som planerats. I handlingsplanen var det budgeterat för 1 495 000 kr och det totala utfallet landade på 1 330 000 kr. Investeringarna bestod bland annat av intensivbelysning vid passage samt kompletteringar vid Utjordsvägen och Forsbyvägen. Handlingsplanen för belysning går nu in på sitt sista år (2025). Hösten 2025 planeras en uppdatering av handlingsplanen med nya åtgärder för treårsperioden 2026-2028. I kommande handlingsplan kommer de senaste trygghetsplanerna, som inte hade genomförts vid framtagandet av nuvarande handlingsplan, att analyseras och vägas in i prioriteringen av åtgärder.

6.3.2.3 Tillsyn av tobak förebygger missbruk

Nämndens verksamheter

För att förebygga missbruk av bland annat tobak har nämnden under året genomfört ett större andel kontroller av de verksamheter som säljer tobak. Kontrollen har bland annat fokuserat på att personer under 18 år inte ska få möjlighet till att köpa tobak.

6.3.2.4 Planering och tillskapade av nya miljöer ska främja god livsmiljö för äldre

Nämndens verksamheter

Verksamheten bidrar till att förbättra äldres möjligheter att leva ett hälsosamt och oberoende liv samt att öka äldres delaktighet i samhällsfrågor genom dialoger med Gävle kommuns pensionärsråd. Verksamheten arbetar med aktiviteter utifrån Handlingsplan för Gävle - en äldrevänlig kommun, bland annat genom att skapa fler sittmöjligheter och underhålla de som finns. Under 2024 har cirka 250 tusen kronor investeras i nya sittplatser exempelvis på Brynäs och i centrala Gävle. Längs med Salabanen i Valbo kommer sittplatser att ställas ut i början på 2025.

Övriga insatser som främjar en god livsmiljö för äldre är åtgärder enligt handlingsplan för kollektivtrafik samt handlingsplan för trafiksäkerhet och framkomlighet, exempelvis åtgärder som att sänka kantstenar. Den av nämnden framtagna Tekniska handboken säkerställer en standardutformning av allmänna ytor som är tillgänglighetsanpassade.

6.3.2.5 Planering och tillskapade av nya miljöer ska främja god livsmiljö för personer med funktionsnedsättning.

Nämndens verksamheter

Verksamheten bidrar till att personer med funktionsnedsättning ges ett större inflytande över frågor som berör dem genom kontinuerlig dialog med Gävle kommuns funktionsrättsråd. Den av verksamheten framtagna Tekniska handboken har samrått med Gävle kommuns funktionsrättsråd. Handboken anger en standard för kommunens utformning av offentliga miljöer och säkerställer tillgänglighet. Särskilda insatser som främjar en god livsmiljö är nämndens åtgärder enligt handlingsplan för kollektivtrafik samt handlingsplan för trafiksäkerhet och framkomlighet, exempelvis åtgärder som att sänka kantstenar.

6.3.2.6 Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Nämndens verksamheter

Under 2024 har HR introducerat chefer inom Livsmiljö hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras i det dagliga arbetet, samt hur det nya tillvägagångssättet för årlig uppföljning går till.

Under våren har HR startat upp Chefsdialog som är ett mötesforum för alla chefer inom Livsmiljö. Ett forum som syftar till kompetenshöjning inom vissa teman, utbyta erfarenhet, få inspiration och lära av varandra. Temat för 2024 är kommunikativt ledarskap. Hösten 2024 startar HR upp utvecklingsarbetet med att ta emot praktikanter, genom att påbörja en kartläggning inom sektorn, samt utveckla och säkerställa att sektorn ger en god och likartad introduktion. Målet och aktiviteterna går i linje med Gävle Kommuns kompetensförsörjningsstrategi.

6.3.3 Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

6.3.3.1 Bättre förutsättningar ska skapa möjligheter för fler företag att etableras och växa i Gävle

Nämndens verksamheter

Sedan i våras finns det e-tjänster för samtliga ärendetyper inom bygglov. Cirka hälften av ärendena har inkommit via e-tjänsterna. Kundnöjdheten har varit väldigt hög, bland annat så svarade 90 procent att man är Nöjd eller Mycket nöjd med e-tjänsten avseende bygglov, marklov och rivningslov. Genom denna digitalisering så har det blivit lättare för nämndens kunder att göra rätt från början vilket bidrar till snabbare handläggningstider. Detta och att kunderna kan följa sitt bygglov har bidragit till en ökad kundnöjdhet. För att ytterligare öka kundnöjdheten kommer en serviceguide för att utveckla råd, service och information gällande bygglov att tas fram. Handläggarna från samtliga enheter inom Bygg och miljö har även under våren deltagit på den utbildning som Kommunstyrelsen anordnar gällande Service till Företag, där ingår metoderna från Tillväxt och tillsyn.

Under september presenterades årets ledtidsindex, ett index som mäter hur effektivt kommunerna hanterar plan- och bygglovsprocessen. Gävle kommun hamnade på en andra plats i kategorin stora städer. Fokuserar man enbart på ledtider kommer Gävle kommun på en delad första plats med Västerås. Bakom mätningen står Bygg i Tid, Byggföretagen och Fastighetsägarna.

En effektiv planprocess med korta handläggningstider bidrar även till att Bygg och miljö hinner med flera detaljplaner per år jämfört med många andra kommuner. Detta gör att verksamheten kan erbjuda stöd till alla kunder, även småföretagare och privatpersoner, som önskar ändra eller ta fram en ny detaljplan.

Tekniska möjliggör etableringar genom att leda och medverka i projekt inom samhällsbyggnadsprocessen. Projekt som tillskapar mark för industri, handel och övriga verksamheter. Exempel på aktuella projekt är Ersbo Syd, Tolvfors och Hemlingby handel.

Tekniska och Bygg och miljö ingår nu i den nybildade etableringsfunktionen som leds av Näringslivsavdelningen och har till syfte att utgå ifrån kundens behov samt ge tydligare och snabbare besked.

Genom effektiva upphandlingar inklusive ramavtalsupphandlingar inom drift, investeringar och tekniska konsulttjänster bidrar nämnden till att möjliggöra att företag kan utvecklas och etableras inom kommunen.

Verksamheten har aktivt bidragit i initiativet och planeringen av den gemensamma upphandlingen av drift av utemiljöer tillsammans med Gavlefastigheter AB och AB Gavlegårdarna. Planering av upphandling har inletts. Arbetet förväntas utöver effektivisering, minskad miljöpåverkan, öka handlingskraften vid kris, få fler nöjdare kunder samt att på sikt leda till attraktivare avtal och bättre konkurrens.

Analys av indikatorerna

NKI 70 för samtliga myndighetsområden (inklusive brand och serveringstillstånd) per den 7 januari 2025.

NKI uppdateras kontinuerligt under året och ett slutgiltigt resultat för år 2024 presenteras i april 2025. NKI resultatet har en viss fördröjning efter att ärendelistor skickats till respondenterna och de har svarat tills att resultatet är synligt i databasen.

Resultatet behöver reflekteras över i hela den kommunala handläggningsprocessen eftersom företagare ofta bedömer hela upplevelsen av kontakter med kommunkoncernen och där kan också andra myndigheters arbete komma att beröras om till exempel ärendet överklagas.

Analys pågår för att ta reda på orsaken varför NKI-resultatet för företag avseende markupplåtelse har förändrats från relativt höga nivåer till lägre. Resultatet baseras på 39 svarande där kundgrupperna Bygg och Övriga fortsatt har ett högt resultat men gruppen Hotell, restaurang och underhållning sticker ut. Att notera så ingår inte de fasta torgplatserna i något av resultaten.

En av förklaringen till resultatet inom just den kundgruppen bedöms kunna vara arbetet med att se över handläggningsprocessen de senaste åren för att öka rättssäkerheten samt säkerställandet att gällande riktlinjer följs, så som utformning, tillgänglighetskrav och

framkomlighet i den offentliga miljön för bland annat äldre personer och personer med funktionsnedsättning.

Även här bedöms just denna kundgrupp inom Hotell, restaurang och underhållning vara den som är särskilt involverad i flertal parallella handläggningsprocesser som bland annat bygglov och alkoholtillstånd och där kan den sammantagna upplevelsen av kommunen speglas i resultatet för en process. Verksamheten kommer fortsätta arbeta med resultaten för att kunna förbättra kundernas upplevelse.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
NKI – Företag; Bygglov	70		70	
NKI – Företag; Miljö- och hälsoskydd	74		70	
NKI – Företag; Livsmedelskontroll	74		70	
NKI – företag; Markupplåtelse	51		70	

NKI-gradering: 80 eller högre: Mycket högt, 70 till 80: Högt, 62 till 69: Godkänt, 50 till 61: Lågt, 49 eller lägre: Mycket lågt

Data hämtat ur SKR databas Insikt den 7 januari 2025. NKI mätningen är en del av Insikt/SBA (Stockholm Business Alliance). Myndighetsområden i undersökningen är Bygg, Mark, Miljö och Livsmedel. Övriga myndighetsområden som ingår i kommunens NKI undersökning är Brand (Räddningstjänsten) och Serveringstillstånd som hanteras av Miljö och Hälsa på Livsmiljö Gävle (Socialnämnden).

Aktiviteter	Kommentar
Utvärdera införandet av efterhandsdebitering för tillsyn enligt livsmedelslagen, med målsättningen att införa efterhandsdebitering även för miljöbalken under perioden 2024 – 2026	Från och med 1 januari sker efterhandsdebitering för tillsyn enligt livsmedelslagen. Då målsättningen är att införa efterhandsdebitering även för miljöbalken så håller vi på att utvärdera arbetet för att under 2025 ta fram underlag mm inför ett eventuellt införande 2026.
Ta ett omtag för hur torghandeln på Stortorget fungerar, i dialog med berörda intressenter.	Under hösten genomfördes en näringslivsdialog kring torgen och pågående arbete med Torgprogrammet. Inga torghandlare dök upp så en efterföljande dialog genomfördes nu i januari 2025 på plats på torget med torghandlarna. Under hösten genomfördes också en intern workshop tillsammans med Citysamverkan. Nu pågår sammanställning av all input och framtagande av förslag på lösningar vilka förväntas levereras 2025. Arbete pågår med att färdigställa de reviderade torgföreskrifterna i syfte att tydliggöra reglerna för torghandel och underlätta tillämpningen. Arbetet med att revidera taxan för allmän plats har påbörjats och där ingår även stortorget. Tilldelad aktör i upphandlingen för restaurang på Rådhusorget har dragits sig ur och nu pågår diskussion om övriga anbudslämnare vill förlänga sina anbud. Arbete med aktiviteten fortsätter 2025 men avslutas i verksamhetsplan 2024 då den inte ingår i verksamhetsplan 2025.

6.3.3.2 Service, kommunikation och återkoppling till företagen ska förbättras

Nämndens verksamheter

Bygg och Miljö samarbetar även tillsammans med Näringslivsavdelningen genom att löpande skapa forum för dialog och diskussion. Detta kommer till en början vara avgränsat på sakfrågor, geografiska områden eller specifika verksamheter. Hittills har cirka 12 företagsbesök genomförts tillsammans med Näringslivsavdelningen och politiker. Dessa besök har utförts ute hos företagarna som då haft möjlighet att visa sina verksamheter och ställa frågor. En företagsträff har även genomförts med Näringslivsavdelningen, Tekniska samt Bygg och miljö för att ta in synpunkter inför upphandling av restaurang och café på Rådhusorget. Bygg och miljö deltar även i det NKI-råd som drivs av Näringslivsavdelningen. Syftet med rådet är att utbyta erfarenhet kring hur verksamheterna arbetar med NKI resultat och med förbättringsarbete.

Under försommaren 2024 kontaktades Gävle kommun av ett antal företagare inom byggsektorn. Syftet var att förmedla synpunkter till kommunen som framför allt berör service, bemötande och förståelse för företagares vardag. För att få en djupare förståelse bjöd Gävle kommun in till dialog.

Dialogerna har varit väldigt givande och nämnden har fått många bra synpunkter och inspel som tas med i det ständiga arbetet att förbättra kundnöjdheten.

Tekniska har under 2024 implementerat ett nytt systemstöd och uppdaterat e-tjänster för hantering av felanmälan och synpunkter på utemiljön. Det nya systemstödet kommer att förbättra kundens väg in, återkoppling under hantering och vid avslutat ärende då allt sker i en och samma kommunikationskanal.

Analys av indikatorerna

Målvärden beskriver företagarnas totala nöjdhet avseende tillgänglighet och effektivitet och innefattar möjlighet att komma i kontakt med rätt person/personer samt möjligheten att använda digitala tjänster för det enskilda ärendet.

NKI uppdateras kontinuerligt under året och ett slutgiltigt resultat för år 2024 presenteras i april 2025. NKI resultatet har en viss fördröjning efter att ärendelistor skickats till respondenterna och de har svarat tills att resultatet är synligt i databasen.

Resultatet behöver reflekteras över i hela den kommunala handlägningsprocessen eftersom företagare ofta bedömer hela upplevelsen av kontakter med kommunkoncernen och där kan också andra myndigheters arbete komma att beröras om till exempel ärendet överklagas.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
NKI - företag, Effektivitet- hur nöjd företagaren totalt var med effektiviteten. Genomsnittligt NKI för samtliga områden	71		70	
NKI – företag, Tillgänglighet- hur nöjd företagaren totalt var med tillgängligheten. Genomsnittlig NKI för samtliga områden	76		70	

NKI-gradering: 80 eller högre: Mycket högt, 70 till 80: Högt, 62 till 69: Godkänt, 50 till 61: Lågt, 49 eller lägre: Mycket lågt

Data hämtat ur SKR databas Insikt den 7 januari 2025. Myndighetsområden i undersökningen

är Bygg, Mark, Miljö och Livsmedel. Övriga myndighetsområden som ingår i kommunens NKI undersökning är Brand (Räddningstjänsten) och Serveringstillstånd som hanteras av Miljö och Hälsa på Livsmiljö Gävle (Socialnämnden).

Aktiviteter	Kommentar
Arbete med att utveckla råd, service och information om bygglov enligt framtagna plan för att bättre möta kundernas behov	Arbetet med att utveckla råd, service och information inom Bygglov är ett ständigt arbete och ett flertal aktiviteter har genomförts under året. Under hösten har vi även genomfört dialoger med ett antal företagare inom byggsektorn i syfte att få en djupare förståelse för deras situation. Dialogerna har varit väldigt givande och vi har fått med oss många bra synpunkter och inspel som vi tar med oss in i det ständiga arbetet att förbättra kundnöjdheten.
Tillsammans med samtliga medarbetare som kommer i kontakt med företag i sitt arbete går utbildningen Service till företagare, för att öka förståelsen för näringslivets betydelse och företagets vardag.	Av Tekniskas medarbetare har hittills ca 25 st gått utbildningen, medarbetare som har veckovis till daglig kontakt med näringslivet. Obligatorisk utbildning för samtliga nya medarbetare på Bygg och Miljö

6.3.3.3 Samhällsbyggnadsnämnden ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens

Nämndens verksamheter

Genom effektiva upphandlingar inklusive ramavtalsupphandlingar inom drift, investeringar och tekniska konsulttjänster bidrar verksamheten till att möjliggöra att företag kan utvecklas och etableras inom kommunen. Ny upphandling av ramavtal för anläggningstjänster är tecknat och verksamheten går från en leverantör till fem leverantörer i det nya avtalet.

Upphandlingen av ramavtal för tekniska konsulttjänster pågår.

Verksamheten har aktivt bidragit i initiativet och planeringen av den gemensamma upphandlingen av drift av utemiljöer tillsammans med Gavlefastigheter AB och AB Gavlegårdarna. Arbetet förväntas utöver effektivisering, minskad miljöpåverkan, öka handlingskraften vid kris, få fler nöjdare kunder samt att på sikt leda till attraktivare avtal för entreprenörerna och bättre konkurrens.

Aktiviteter	Kommentar
Upphandla ett nytt ramavtal för anläggningstjänster, som möjliggör för fler leverantörer och ökad konkurrens	Avtal är tecknat samt startmöte har genomförts med alla leverantörer. Vi går från en leverantör till fem leverantörer i det nya avtalet. Vid varje avrop av avtalet blir det en förnyad konkurrensutsättning.

6.3.4 En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

Sammanfattning Bygg och miljö

Ärendenedgången vad gäller antalet nyinkomna bygglov samt nybyggnadskartor och kartutdrag har under helåret varit cirka 15 procent lägre än normalår. För att möta ett lägre ärendetryck men även ta vara på de effektiviseringar som uppstår när Bygg och miljö digitaliserar så har verksamheten inte ersatt vakanser (åtta personer) och barnledigheter. Verksamheten har även lånat ut ett antal personer till andra verksamheter och kommuner.

För att fortsätta effektivisera verksamheten inom Bygg och miljö så har verksamheten även under året påbörjat införandet av digital myndighetspost på Planheten. Ett nytt ritsystem på Planheten har även implementerats under året vilken kommer bidra till att lättare möta de krav som ställs vad gäller digitala detalplaner och planbeskrivningar.

Ytterligare ett steg att effektivisera samhällsbyggnadsprocessen är att verksamheten under året har fortsatt arbetet med att byta ut nuvarande GIS lösning till mera standardprodukter. Även upphandling av nytt ärendehanteringssystem, som just nu förbereds, för såväl Bygglov som för Miljö och hälsa kommer bidra till att handläggningen förenklas.

Efter sommaren har Bygg och miljö även startat upp ett projekt för att börja digitalisera delar av Miljö och hälsoskydds processer. E-tjänster för värmepump och vattenskydd håller på att tas fram och dessa ska sedan användas som prototyper för andra e-tjänster inom Miljö och hälsa. Förutom att ta fram en E-tjänster har verksamheten tittat på processerna, det vill säga hur ska kommunikationen och ärendeflödet se ut för att uppnå maximal kundnytta och samtidigt skapa ett effektivt flöde.

6.3.4.1 Samhällsbyggnadsnämnden bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter

Nämndens verksamheter

Verksamheten deltar i de trygghetsvandringar som görs i stadsdelarna och utför sedan de åtgärder som framkommit och prioriterats som exempelvis investering i ny belysning. Utifrån nämndens beslutade investeringsplan anlägger, bygger om samt underhåller verksamheten offentliga miljöer i hela kommunen med en god geografisk spridning av insatser.

Verksamheten deltar också aktivt i Stadsdelslyftet Andersberg och har arbetat fram ett förslag på omvandling och upprustning av delar av parkmarken i syfte att samla fler målgrupper och stärka integrationen. Genomförandet av förslaget påbörjas 2025.

Aktiviteter	Kommentar
Börja arbeta enligt Gatuutvecklingsplanens intentioner med ett testbaserat arbetssätt för att skapa attraktivare offentliga miljöer och öka framkomligheten för samtliga transportslag. Arbetet ska ske i dialog med berörda intressenter.	Under 2024 genomfördes en stadsvandring och dialog med fastighetsägare om Gatuutvecklingsplanens olika förslag och arbetssätt. Därefter justerades planen utifrån inkomna synpunkter. Planen förväntas bli beslutad i början av 2025. Förstudie för test av Södra Kungsgatan har levereras och under arbetet har flertal dialoger förts med näringsidkare inom berört område. Från och med slutet av juni är gång- och cykel-testet med enkla åtgärder vid järnvägsområdet igång. Förstudien för test av cykelgata på hela Kyrkogatan pågår och samordnas med kajreoveringsprojekten.

6.3.4.2 Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att teknisk infrastruktur kan byggas/anläggas som säkerställer försörjning av vatten och energi inom kommunen.

Nämndens verksamheter

Nämndens verksamheter ansvarar i tidiga skeden i samhällsplaneringen att samordna,

identifiera förutsättningar och behov av den tekniska försörjningen samt bedöma genomförbarheten genom beredning i det tvärfunktionella forumet NÄGG (Nya ärenden inklusive genomförandegruppen).

I planarbetet förs dialog med ledningsägare för att tillgodose markbehov för utbyggnad av teknisk infrastruktur. Nämnden ansvarar i sin samhällsplanering för en god balansering av vatten- och grönsstrukturfrågor, bevarande av biologisk mångfald i samklang med byggnader och offentliga miljöer som också inrymmer den tekniska infrastrukturen som säkerställer försörjning av vatten och energi inom kommunen.

I både planering och genomförande av exploatering och investering arbetar verksamheten aktivt med ledningsägare för att säkerställa ett genomförande av den tekniska infrastrukturen.

I den ordinarie driften bidrar verksamheten genom att leda samordningen med ledningsägarnas investeringar och verksamhetens driftåtgärder.

6.3.4.3 Samhällsplaneringen ska ge invånarna tillgång till bostäder enligt den efterfrågan som finns och ska bidra till ett hållbart, innovativt byggande med god arkitektonisk kvalitet

Analys av indikatorerna

Kommunens planberedskap ligger idag på cirka 3076 bostäder varav 425 avser bostäder i småhus.

Under 2024 har 50 bostäder i småhus färdigställts och 158 bostäder i flerbostadshus. Ett nytt bostadsförsörjningsprogram har antagits av kommunfullmäktige i september. Målen i bostadsförsörjningsprogrammet är att det under 2024 ska färdigställas 115 småhus samt 234 antal bostäder i flerbostadshus.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Antal bostäder som det finns planberedskap för	3 076		1 400	
Antal färdigställda småhus i förhållande till målen i bostadsförsörjningsprogrammet *	50		115	
Antal färdigställda bostäder i flerbostadshus i förhållande till målen i bostadsförsörjningsprogrammet.	158		234	

* Indikatorn mäter antal bostäder som fått slutbevis och därmed är färdigbyggda och kan tas i bruk.

6.3.4.4 Samhällsbyggnadsnämnden ska utgå ifrån att bygga ett robust samhälle som klarar ett förändrat klimat

Nämndens verksamheter

Nämnden har samarbetat med Kommunstyrelsen i en samordnad Klimatanpassningsplan med förslag på nödvändiga åtgärder på kort och lång sikt kopplat till klimatförändringar, extremväder och en stad som växer. Verksamheterna har deltagit i analysen av översvämningsrisker inför

klimateanpassning, utifrån framtagna skyfallsmodeller och stigande ytvattennivåer. Verksamheten har nu inlett ett första steg i åtgärder kring Hemlingbybäcken genom att starta projektet Hemlingbybäcken H1.1 (Klimateanpassning) där projektet i det första skedet utreder svämplan eller dammar samt förberedande av omledning. Åtgärderna planeras sedan att genomföras under 2026.

Kommunens robusthet bygger till stor del på befintlig infrastruktur och organisation. Nämnden arbetar för en utökad samordning med övriga sektorer och bolag genom planering av en gemensam upphandling av drift vilket bidrar till att säkra en god beredskap i kris. En god samordning leder till bättre prioritering och mer handlingskraft ut i respektive organisation och underentreprenör.

Nämndens pågående arbete med Gatuutvecklingsplanen medför en ny metodik för samhällsutveckling som består av bland annat enklare åtgärder samt tester och utvärdering innan eventuell investering vilket i sin tur möter framtidens behov av ekonomiskt hållbara lösningar.

6.3.5 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

6.3.5.1 Samhällsbyggnadsnämnden möjliggör för att luftkvaliteten ska förbättras och klimatutsläppen minska

Nämndens verksamheter

Nämnden är verksamhetsutövare genom sitt så kallade väghållaransvar där lagkrav som till exempel rör luftkvalitet och buller ingår. I och med detta ansvarar nämnden för framtagande av åtgärder för att minska buller och luftpartiklar genom arbete med åtgärdsprogram för buller och handlingsplan för luftkvalitet.

Handlingsplanen som numera heter Förebyggande luftkvalitetsstrategi (FLIS) och beslutades av samhällsbyggnadsnämnden under hösten 2024. Luftkvalitetsstrategin innehåller flera förslag på åtgärder för att förbättra luftkvaliteten i Gävle och nämnden har beslutat att initialt testa den föreslagna åtgärden att införa dubbdäcksförbud och hastighetssänkning på Hälsingegatan samt hastighetssänkning på Staketgatan. Under 2025 planeras testet för att sen aktiveras januari 2026.

Nämnden arbetar med att minska antalet fossila transporter och främja gång, cykel och resor med kollektivtrafik vilket leder till minskade klimatutsläpp och bidrar till en bättre luftkvalitet. Utöver åtgärder inom väghållaransvaret arbetar verksamheten med fler åtgärder som främjar en omfördelning av färdmedel så som arbetet med Gatuutvecklingsplanen, parkeringstaxor, Kollektivtrafikstrategin, genomförandet av Cykelplanen samt beteendepåverkande insatser.

Verksamheten arbetar för en utökad samordning med AB Gavlegårdarna och Gavlefastigheter AB avseende gemensam upphandling av drift vilket förväntas resultera i färre transporter och framkörningar då områdesvisa upphandlingar föreslås genomföras där samma fordon snöröjer oavsett fastighetsägare.

Analys av indikatorerna

Partikelhalter (PM10) över 30 mikrogram per kubikmeter har överskridits 52 gånger och målvärdet är 35 gånger per år, så miljömålet nås inte för 2024. Kvävedioxidhalter över 60 mikrogram per kubikmeter har överskridits 75 timmar i år vilket innebär att målvärdet på 175 timmar uppfylls med god marginal. Att kvävedioxidhalterna minskar men partikelhalterna ligger stabilt skulle kunna vara en indikation på att fordonsantalet ligger stabilt men att fossilfria drivmedel fått genomslag.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Uppmätt kvävedioxidhalt vid Staketgatan(NO2 timme) i antal timmar som överstiger 60 µg/m3.	75		175 ggr/år	
Uppmätt partikelhalt vid Staketgatan (PM10 dygn) i antal dygn som överstiger 30 µg/m3.	52		35 ggr/år	

På Staketgatan är det en fast mätpunkt som mäter varje dag året runt och det är SLB-analys som analyserar uppmätta värden och årligen levererar en rapport. Indikator-värdet hämtas från SLB-analys hemsida där det går att följa hur många överskridande som finns.

Aktiviteter	Kommentar
Anta och börja arbeta efter en handlingsplan för förbättrad luftkvalitet.	Handlingsplanen som numera heter Förebyggande luftkvalitetsstrategi (FLIS) och beslutades av samhällsbyggnadsnämnden under hösten 2024. Luftskvalitetsstrategin innehåller flera förslag på åtgärder för att förbättra luftkvaliteten i Gävle och nämnden har beslutat att initialt testa den föreslagna åtgärden att införa dubbdäcksförbud och hastighetssänkning på Hälsingegatan samt hastighetssänkning på Staketgatan. Under 2025 planeras testet för att sen aktiveras januari 2026.

6.3.5.2 Möjliggöra för fossilfria och hållbara transporter

Nämndens verksamheter

Verksamheten arbetar för att underlätta och möjliggöra att fler väljer gång, cykel och kollektivtrafik genom arbeten med exempelvis Gatuutvecklingsplanen, parkeringstaxor, Kollektivtrafikstrategin, genomförandet av Cykelplanen samt beteendepåverkande insatser.

Under 2024 har två förstudier samt att fem, av åtta aktiva projekt, för gång- och cykel färdigställts. Parallellt planeras och genomförs åtgärder utifrån Handlingsplan för kollektivtrafik och Handlingsplan för framkomlighet och trafiksäkerhet vilket allt sammantaget bidrar till mer hållbara transporter.

Vid entreprenad- och driftsupphandlingar ställs krav på HVO100 eller el som drivmedel på de fordon där det är möjligt.

Analys av indikatorerna

Indikator Andel motorburen trafik som sker med kollektivtrafik kan inte följas upp riktigt korrekt då Region Gävleborg har bytt system/sätt att följa upp på. Regionen arbetar för närvarande med att se om deras nya leverantör på ett enkelt sätt kan ta fram data på det tidigare sättet eller om det behöver ändras. Om det behövs ett nytt sätt att beräkna data går det inte längre att göra en jämförelse med de tidigare åren.

Antal gående i stadskärnan har ökat jämfört med föregående år men är långt ifrån målvärdet. För cykel har det skett 600 färre antal passager jämfört med föregående år.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Andel motorburen trafik som sker med kollektivtrafik *	15 %		32 %	
Antal cyklister vid fasta mätpunkter**	3 986		10 000	
Antal gående i stadskärnan***	1,47		1,96 miljoner st/månad	

Kollektivtrafikvärdet kommer från X-Trafik som följer upp varje månad hur stor andel av all motorburen trafik som sker med kollektivtrafiken.

**Cyklister vid fasta mätpunkter innefattar mätpunkterna Norra Kungsgatan vid Teatern, Kvarnparken och Centralbron. Mätvärdet hämtas från Infracontrols hemsida

***Antal gående i stadskärnan innefattar 8 mätpunkter och mätvärdet hämtas från Manalyze hemsida

6.3.5.3 Samhällsbyggnadsnämnden möjliggör för att biologisk mångfald i såväl vatten som på land ska stärkas

Nämndens verksamheter

Verksamheten ansvarar för skötsel och förvaltning av kommunens skog, natur och parker. Kommunens skogsbruk är dubbelcertifierad via Grönt paraply och 17 procent av beståndet har ett naturvårdsinriktat skogsbruk. En underhållsplan har uppdaterats för de elva befintliga naturreservat och naturvårdsområden och nu pågår ett genomförande av åtgärder. Även en handlingsplan är under framtagande för hantering av invasiva arter. Verksamheten arbetar aktivt med att ta fram idéer och utveckla initiativ av återvättningsområden på kommunal mark tillsammans med Skogsstyrelsen.

Arbete pågår med att ta fram en strategi för bildande av tre naturreservat under mandatperioden och förväntas levereras 2025. Parallellt pågår ett förberedande arbete för att bilda de tre nya naturreservaten. I och med arbetet med genomförande av utvecklingsplanen för Boulognerskogen och ny fiskvandringssväg främjas mångfalden också i centrala Gävle.

Verksamheten har tagit initiativ till att med full finansiering med statliga medel inleda planering och genomförande av sanering av före detta Kopparfors sågverk i Norrsundet vilket bidrar till biologisk mångfald och ren och giftfri vardag.

Aktiviteter	Kommentar
Ta fram en strategi för bildande av naturreservat, som möjliggör för tre nya naturreservat under valperioden	Strategin är under framtagande och kriterier för vilka områden som ska skyddas har fastställts. Tio områden har valts ut och arbete pågår nu med prioritering och kostnadsberäkning. Strategin förväntas bli klar 2025 och parallellt pågår ett förberedande arbete för att bilda tre nya naturreservat. Arbetet med aktiviteten fortsätter 2025 men avslutas i verksamhetsplan 2024 då den inte ingår i verksamhetsplan 2025.

6.3.5.4 Effektiv och hållbar resurshantering

Nämndens verksamheter

De överskott av växtmassa och avverkningsrester som uppstår i och med nämndens ansvar att sköta och förvalta offentliga miljöer och skog återanvänds i största möjliga mån till att producera värme (biogas) och tillskapa ny jord. Verksamheten arbetar också för att öka livslängden på exempelvis parkmöbler genom att renovera i stället för att byta ut.

Analys av indikator

Reinvesteringar på belysning görs årligen genom att byta ut både stolpar och armaturer. Den nya energieffektiva belysningen bidrar till minskad elförbrukning trots att antal belysningspunkter utökas årligen. Elförbrukningen minskade 2024 med 2 procent per belysningspunkt trots att nästan 500 nya belysningspunkter tillkommit.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Gävle kommuns gatubelysning minskar sin elförbrukning per belysningspunkt med en procent	2	1 %	Ok

Källa: Gävle Energi, föregående års energiförbrukning för gatubelysningen under de första två veckorna i januari delat med antalet belysningspunkter och jämför det med föregående års resultat. Indikatorn följs upp per helår.

6.4 Uppföljning privata utförare

Samhällsbyggnadsnämnden har inga externa utförare som ska följas upp i enlighet med Program med mål och riktlinjer för uppföljning av externa utförare Dnr 15KS421-12. Samhällsbyggnadsnämnden upphandlar entreprenörer gällande gata- och parkskötsel i enlighet med lagen om offentlig upphandling.

6.5 Årets resultat

6.5.1 Resultat

Resultat

(mnkr)	Utfall 241231	Utfall 231231	Urspr. budget 2024	Rev. budget 2024
Verksamhetens intäkter	113,3	109,4	119,4	105,2
Personalkostnader	-152,0	-158,1	-155,5	-156,2
Övriga kostnader	-336,7	-290,1	-277,1	-281,4
Avskrivningar/nedskrivningar	-66,1	-60,7	-55,8	-64,5
Internränta	-32,6	-15,0	-36,5	-32,8
Resultat före kommunbidrag	-474,1	-414,5	-405,5	-429,7
Kommunbidrag	429,7	363,1	405,5	429,7
Resultat efter kommunbidrag	-44,4	-51,4	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-44,4	-51,4	0,0	0,0
Investeringar	141,3	149,6	211,7	182,7
Erhållet investeringsbidrag	0,5	3,0	0,0	0,0

Kommentar reviderat kommunbidrag:

Samhällsbyggnadsnämndens kommunbidrag har förändrats med +24 132 tkr

Centralisering av bemannings enheter -28 tkr (240206KS§14)

Sanering av cistern +20 000 tkr (240206KS§14)

Förvaltnings avtal Rörberg -110 tkr (240206KS§14)

Centrala lönedel +600 tkr (240617KF§3)

Beslut om kompensation för kapitaltjänstkostnader januari-december +3 670 tkr
(delegationsbeslut)

6.5.1.1 Resultatanalys

Resultat nämnd

Resultat för 2024 uppgår till -44,4 mnkr, varav;

- Verksamhetsservice +1,6 mnkr
- Tekniska -49,1 mnkr (exklusive vinterväghållning +0,5 mnkr)
- Bygg och miljö +3,1 mnkr (Plan och bygg +4,6 mnkr samt Miljö och hälsa -1,5 mnkr)

Intäkterna för året har en budgetavvikelse på +9,5 mnkr och en ökning från föregående år med 5,0 mnkr. Plan har under året erhållit bidrag från Boverket på 2,1 mnkr för småhusplaner vilket bidragit till intäktsökningen och även att plan har haft flera stora projekt under året. Andra verksamheter som haft överskott på intäktssidan är arrenden, skogsdrift och beläggningsunderhåll. Gällande arrenden har flera avtal skrivits om som ger högre avgift, för skogsdriften har det varit stor avverkning på Ersbo området som varit inkomstbringande och beläggning har ökade intäkter på grund av fler grävningar. Verksamheter som inte uppnått budget är platsupplåtelser som hade felfakturerat från 2023 som gjorde att de gick in i 2024 med ett underskott som inte har kunnat hämtas hem samt att intäkter för livsmedelskontroller varit lägre då arbete med ny process och omklassificeringar upptagit tid innan inspektioner kan utföras.

Kostnader för året har en budgetavvikelse på -53,9 mnkr på grund av stora kostnader för vinterväghållningen samt de direktavskrivningar som togs i december. Verksamheten har varit tvungen att resultatföra flera år äldre investeringsprojekt på grund av att dessa inte slutfördes, exempel är centrumplanen och Å-rummet. Vinterväghållningens budgetavvikelse gällande kostnader är -49,8 mnkr och direktavskrivningarna hamnade på -23 mnkr. En annan post som är extraordinär för 2024 är de medel som verksamheten fick för sanering av magasinsplan, där budget underskreds med 13,4 mnkr. Det innebär att kostnaderna exkluderat dessa poster sammantaget ligger under budget.

Personalkostnaderna har överskott med 4,2 mnkr jämfört med budget, en minskning av kostnader med ca 6 mnkr sedan föregående år. Detta beror främst att det sker mindre investeringar och därmed behövs det mindre inom projektverksamheten men även att vakanser inte har återrekryterats på grund av återhållsamhet samt anställningsstopp.

Köp av verksamhet och entreprenad ligger +6,8 mnkr om vintern exkluderas. Det är främst barmarksrenhållning och parkverksamhet som har positiv avvikelse. Även fortsatt positiv avvikelse på beläggningsunderhåll. Vi har även en positiv avvikelse på fastighetsskatten på grund av slutavräkning av skatt 2023 som blev lägre än prognoserna.

Skolskjuts lämnar underskott för året och beror på ökade kostnader från Regionen, främst gällande taxiresor. Även underskott på bostadsanpassningsbidrag som haft många stora utbetalningar och för konstbyggnader som lagat fontäner som tidigare varit avstängda på grund av besparingskrav.

Avskrivningar och internränta överskred budget med -1,5 mnkr och beror på att stora delar av Godis inte tidigare hade blivit aktiverat, dvs lagt till avskrivning, och detta skedde under november och december.

Vinterväghållningen har ett resultat på -49,6 mnkr. Årets kostnader uppgår till 94,3 mnkr, vilket är över 10 % i kostnadsökning sedan föregående år. I år har stora kostnader uppkommit på grund av bortforsling av snö, kostnaden där uppgick till 27,5 mnkr för perioden. Det kan jämföras med föregående år då kostnaden var 21,3 mnkr, dvs ca 30 % lägre. De senaste vintrarna har även mycket halkbekämpning har även utförts, vilket är dyrare än att åka ut med plogbilar. Det driver på kostnaderna när vädret frekvent varierar under vintern.

Resultat per verksamhet

Tekniska, exklusive vinter + 0,5 mnkr (inkl. vinter - 49,1 mnkr)

Tekniska redovisar ett resultat på -49,1 mnkr för 2024. Räknar vi bort extraordinära poster så som vinterväghållning (-49,6 mnkr), resultatföring av äldre investeringar (-23,0 mnkr), sanering av magasinplan (+13,4 mnkr) så hamnar övrig verksamhet på **+10,1 mnkr**.

Det är ett resultat av att bland annat intäkterna är +6 mnkr jämfört med budget. Verksamheten har exempelvis sett över de befintliga arrendeavtalen samt även skrivit nya. Även fler grävningar i gatan har gett ökade intäkter samt att skogsintäkterna har ökat på grund av stor avverkning i Ersbo. Intäkterna från dessa verksamheter väger upp att både platsupplåtelser och kollektivtrafik har lägre intäkter jämfört med budget. Platsupplåtelser hade felfakturerings från 2023 som gjorde att de gick in i 2024 med ett underskott som inte har kunnat hämtas hem. Priset på 65+ kortet höjdes i början av 2024 och många valde att inte förlänga sitt kort efter den avgiftshöjningen.

På kostnadssidan är det främst personal som ligger + 3,3 mnkr jämfört med budget, det är främst inom projektverksamheten då stora besparingar på investeringsbudgeten skett. Trafikanordningar har även de gjort en stor besparing genom att intern regi har gjort de flesta jobben där istället för att använda entreprenad. Fastighetsskatten har gått ner jämfört med preliminär skatteberäkning och övrig verksamhet har jobbat hårt för att få ner kostnaderna när kommunens ekonomi är ansträngd. Kollektivtrafiken har dock ökade kostnader då de som har kvar sina kort reser mer än tidigare.

Extraordinära poster exklusive vinterväghållningen under 2024 har resultatpåverkan med sammanlagt -9,3 mnkr. Dessa består av

- *Sanering av magasinplan*; +13,4 mnkr. Under 2024 fick verksamheten tillskjutande medel på 20 mnkr för saneringen men utfallet stannade på 6,6 mnkr
- *Direktavskrivning äldre investeringar*; -23,0 mnkr. Resultatföring av flera år äldre investeringsprojekt på grund av att dessa inte slutfördes, exempelvis centrumplanen och Å-rummet.

Plan och bygg + 4,6 mnkr

Resultatet för Plan och bygg är +4,6 mnkr. I den summan ligger dock en extraordinär intäkt från Boverket på 2,1 mnkr för småhusplaner och exkluderas detta hamnar det faktiska resultatet på **+2,5 mnkr**.

Intäkterna har en positiv avvikelse på 1,8 mnkr exkluderat bidrag från Boverket vilket främst beror på att Plan haft flera stora projekt under året men även på att flera projekt har lagts ner vilket lett till att vi i år behövt fakturera för nedlagd tid, dessa intäkter skulle egentligen ha kommit under 2025. Bygglov, KLM och GIS intäkter hamnade nära budget medan Kart och mät inte helt nådde upp till sin budget i år.

På kostnadssidan har verksamheten en underförbrukning på 0,7 mnkr. Utbetalning av bostadsanpassningsbidrag har dock förbrukat 1,6 mnkr mer än vad som fanns budgeterat och det är 45% mer än föregående år. Detta beror på att kostnaderna stigit för både byggmaterial och tjänster men även att det har varit tre ärenden som medfört stora och dyra anpassningar där dessa bidragsutbetalningar sammanlagt blev 2,1 mnkr. Det som bidrar till underförbrukning är främst att övrigt material o tjänster samt personalkostnader.

Miljö och hälsa - 1,5 mnkr

Årsresultatet för miljö och hälsa är **-1,5 mnkr**.

Intäkterna har en negativ avvikelse på -1,0 mnkr som främst avser livsmedelskontroller där arbete med ny process och omklassificeringar upptagit tid innan inspektioner kan utföras samt att verksamheten haft lägre antal handläggare. Från och med 2024 ska dessa intäkter faktureras i efterhand vilket även det bidragit till inkomstbortfall. Några större verksamheter har gått i konkurs vilket resulterat i ett intäktsbortfall även för miljöskydd, ca 0,4 mnkr.

Även på kostnadssidan redovisas en negativ avvikelse jämfört med budget. Dels så överskrider personalbudgeten något samt att det finns kundförluster som avser intäkter som fakturerats under 2023 och början av 2024 men där betalning inte erhållits från kunden och förfallodatum är passerat med mer än 6 månader eller om det rör sig om konstaterade konkurser.

Verksamhetsservice + 1,6 mnkr

Totalt har verksamhetsservice har ett överskott vid årets slut.

Främsta skälet till överskottet beror på den återhållsamhet som vidtagits för bland annat kostnader gällande förbrukningsmaterial/inventarier, konsulter, representation, utbildning, resor och logi. Stora delar som finns budgeterat gällande dessa kostnader finns hos verksamhetsservice men medlen gäller för hela nämnden. Detta väger upp det underskott hos skolskjuts som har fortsatt ökade kostnader från Regionen. Sedan oktober har kostnader för taxiresor (grundskola och anpassad skola) ökat med ca 0,4 mnkr i månaden. Kostnadsökningen beskrivs av Region Gävleborg bero på att vi som huvudmän betalar för att regionen sedan maj sitter med två handläggningsystem (kostnaderna löper ut i samband med årsskiftet 24/25) samt den resursbrist gällande deras fordorsflotta vilket gör att kommunen belastas med dyra framkörningskostnader. Även ett mindre underskott för färdtjänst efter att Regionen har efterfakturerat kostnader som gällande 2022 och 2023.

6.6 Årets investeringar

Aktiverade projekt:

Avabron

Kostnadsförändringar i projektet Avabron

Ursprunglig budget för projektet Avabron var satt till 25 mnkr. Denna budget sattes i samband med investeringsplanen 2011, med planerat utförande under åren 2015-17. Någon tydlig redogörelse för hur man kommit fram till denna kostnad finns inte att tillgå, eftersom ingen förstudie genomförts eller beställning tagits fram. Projektets omfattning grundar sig i en detaljplan från 1986. Detta gör det svårare att identifiera vad som orsakat det kostnadsförändringar som uppstått i projektet. Men om man utgår från vad som går att utläsa från detaljplanen, samt från när budgeten sattes och prisförändringar kopplat till index fram till när entreprenaden upphandlades, kan man identifiera följande:

Entreprenadkostnad Om man räknar med att själva bron utgör ca 60 % av entreprenaden och anslutningsväg på busshållplats utgör resterande del, så utgör indexuppräkningen en kostnadsfördyring för entreprenaden på ca 11 mnkr. Detta baserat på en ursprunglig fördelning av projektkostnaden där 22 mnkr utgör själva entreprenadkostnaden och övrig del (3 mnkr) är projektering samt övriga byggherrekostnader.

Projektering/utredning Kostnader för att hantera grundvattentäkten i projektet var nog med all sannolikhet inte identifierad i budgetkalkylen (någon tydlig beställning eller förstudie finns ej). Eftersom själva platsen ligger inom både primär och sekundär zon för vattenskyddsområde samt inom Natura 2000 område, behövde projektet ansöka om miljötillstånd hos Mark- och miljödomstolen. Dessa utredningar samt åtgärder beräknas ha kostat ca 6 mnkr. Detta har även lett till att projekttiden blivit mer än dubbelt så lång som tidigare uppskattad, vilket medfört att projekt- och bygglidningskostnaden ökat med ca 1,5 mnkr.

GC Styrmansgatan Omfattning- och kostnadsavvikelse. Uppskattad investeringskostnad ändrad från 7,5 mnkr till 11,7 mnkr beroende på tillkommande belysning och dyrare entreprenad

samt förekomst av tjärasfalt. Också mer omfattande åtgärder på befintlig vägkropp än väntat.

Pågående projekt:

Magasinsområdet Tid-, kostnads- och omfattningsavvikelse. Ny tid för genomförande 2024–2027 (tidigare 2023–2025). Ny uppskattad investeringskostnad uppgår till 108 mnkr. Markvärme tillagt till projektet (tidigare redovisat separat). Omfattningsförändring för tillkommande möblering och skyltning. Kostnadsavvikelse 1,4 mnkr. Medför reviderad projektbudget på 109,4 mnkr.

Stadsbadet etapp 3 Tid- och kostnadsavvikelse. Färdigställande skjuter från 2024 till 2026 på grund av handläggningstid hos Mark och Miljödomstolen. Ny kostnadsuppskattning är 18,5 mnkr.

Allaktivetsyta Andersberg, tidigare benämning Stadsdelslyft Andersberg. Tidsavvikelse. Ny tid för genomförande 2024–2026, tidigare 2024–2025. Kostnadsuppskattning tillagd (24,3 mnkr). Omfattningsförändring. Byte av konstgräsplan tillagt.

Klimatinvesteringar Medel för klimatinvesteringar kom plötsligt med kort varsel.

- Skyddsmaterial
 - Oklarheter vad som innefattades. Diskussion har förts av Drift och förvaltning, vilken typ av skyddsmaterial som kan bli aktuellt. 4,5 mnkr av 2024 års 6 mnkr har inte kunnat omsättas utan flyttas till nästa år.
- Hemlingbybäcken H1.1
 - Projekt inleddes under hösten. Har inte hunnit upparbeta något. Förväntat utfall 5 mnkr under 2025 och 22 mnkr under 2026.

Ytor kring Agnes Håller på att utvärdera anbud och det tilldelas inom kort. Planerar för att starta en entreprenad i april. 4,1 mnkr har upparbetats då Terrassen ned mot ån snart är färdigställd. Den har byggts tillsammans med GFAB, då fastighetsgränsen ligger mitt i terrassen.

Investeringsredovisning	Totalutgift				Årets investeringar		
Aktiverade investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Ackumulerat utfall*	Avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Avabron	25,0	62,3	54,4	7,9	13,7	8,2	5,5
Årligt anslag							
Reinvesteringar gata					61,5	61,0	0,5
Reinvesteringar konstbyggnader					23,0	30,4	-7,4
Reinvestering park					2,0	1,4	0,6
Reinvestering trafik					3,0	0,0	3,0
Inventarier					1,0	1,7	-0,7
SBN maskiner o fordon					6,0	5,0	1,0
Oförutsett					4,5	0,0	4,5
Summa aktiverade investeringar	25,0	62,3	54,4	7,9	114,7	107,7	7,0
Pågående investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Beräknad totalutgift*	Prognos avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Magasinsområdet	35,0	110,0	110,0	0	8,0	4,9	3,0
Stadsbadet etapp 3	10,0	18,1	18,1	0	0,5	0,5	0
Stadsdel And-berg	4,5	24,2	24,2	0	2,0	0,7	1,3
Klimatanpassning	75,0	75,0	75,0	0	10,0	1,3	8,7
Ytor kring Agnes					2,5	4,1	-1,6
Stadsliv och City					13,3	2,9	10,4
Gång och Cykel					17,3	13,7	3,6
Trafik					14,4	5,5	8,9
Summa pågående investeringar	124,5	227,3	227,3	0	68,0	33,6	34,3
Summa investeringar	149,5	289,6	281,7	7,9	182,7	141,3	41,3

6.7 Förväntad utveckling

Den ekonomiska utvecklingen följs och omvärldsbevakning sker för att följa hur Gävle och omvärlden behöver anpassa sin verksamhet och utförande till befolkningsunderlag, aktuellt konjunkturläge och tillväxttakt.

Plan- och byggverksamheten står inför utmaningen att hantera ett fortsatt lägre ärendeinflöde på grund av konjunkturläget. Med en ärendemängd inom bygglov som ligger i snitt 15 procent lägre än ett normalår, behöver vi aktivt följa personalbudgeten samt fortsatt effektivisera processerna och bibehålla hög servicekvalitet.

Tekniska genomför fortsatt åtgärder för att säkerställa att både organisation och verksamhet är hållbar och effektiv på lång sikt. Besparingar och anpassningar har gjorts löpande inom den verksamhet som arbetar med investeringsplanering och genomförande för en ny och förändrad stad.

6.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Utfall	2025 plan	2026 plan	2027 plan

7 Kultur- och fritidsnämnden

7.1 Inledning

Kultur- och fritidsnämnden säkerställer arbetet med de kommunövergripande målen genom nämndens nedbrutna strategiska mål. Nämnden har indikatorer och aktiviteter kopplade till de nedbrutna nämndmålen. Målet bedöms genom att sammanväga vad som genomförts i verksamheten för att uppnå målet samt utfallet/statusen på indikatorerna.

I Sektor Livsmiljö Gävles plan redovisas Livsmiljö Gävles processorienterade arbetssätt samt hur sektorn arbetar i enlighet med de tre förvaltningsövergripande styrprocesserna; Ekonomi- och verksamhetsstyrning, HR och organisation samt Verksamhetsutveckling.

7.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Anläggning av Måsbergets konstgräsplan försenad till försommaren 2025. Dialog förs med Brynäs IF fotboll samt Gestriklands- och Svenska fotbollsforbundet.

Sportotekets utlåning av gratis utrustning ökar, särskilt inför lov. Arbetet med lämplig lokal fortgår.

Fritid har upplåtit lokaler för stora idrottsarrangemang som landskamp i damfotboll, Dansmaran, SM karate, gymnastiktävlingar, GD GIF, landskamp i handboll och VM-kval i futsal.

Underhåll av rörelsefog i simhallen på Fjärran Höjder genomfört. Familjebadet stängt i tre veckor och simhallen stängd till början av september. Utomhusbassängerna öppnade tidigare och hölls öppna under tiden som simhallen var stängd. Valbobadets utomhusbassäng öppen under sommarlovet. Nytt för i år är att inomhusbassängen var öppen samtidigt som utomhusbassängen.

Friluftsstödet började gälla 2024 för friluftorganisationer som gör satsningar inom friluftslivet och gynnar allmänheten. Det är en åtgärd i handlingsplanen från Kultur- och fritidsnämndens beslut om en friluftspan.

Agnes Kulturhus öppnade 6 december. Mellan 6/12–10/1 har det varit 57 716 besökare. Av dem har 9 252 personer besökt Konstcentrum. Samma period lånade Stadsbiblioteket ut 27 022 medier. Planeringen av Agnes kulturhus har påverkat verksamheterna, särskilt under sista delen av 2024.

Gasklockorna och Gävle Konserthus har varit arenor för flera utsålda konserter med tusentals besökare. Exempelvis konserten med Benjamin Ingrosso samt tre konserter med The Tallest Man on Earth i samarbete med Gävle symfoniorkester.

Gävle symfoniorkester har uppmärksammats för grammisnomineringen av Melcher Melchers, Symphony-La Kermesse-Élégie, dirigent Jaime Martín. Den 12 december framförde Gävle Symfoniorkester John Adams julatorium El Niño med världssolisterna från Metropolitan i New York.

Ombyggnationen av konserthusets kök och lastkaj har slutförts, vilket möjliggör fortsatt produktionsvolym och förutsättningar för expansion med ökade intäkter.

Allaktivitetshuset i Bergby invigdes med ny lokal för fritidsgård. Å-Draget genomfördes i samarbete med lokala kulturaktörer och nya inslag som kulturstråk.

Kulturtrappan och Kultur för äldre har genomfört Rock'n Roll-skola och Folkmusik med häst och vagn.

Semestertjänster har införts på Kulturskolan för att erbjuda mer aktiviteter under fritid och lov. Kulturskolan gav en stödkonsert för världens barn i samarbete med Unicef. Samarbetet med regionens kulturskolor har utökats genom till exempel Klassisk festival. Gävle Konstcentrum har genomfört välbesökta utställningar, däribland Soft pixels 2 och Vårsalongen. Öppningsutställningen med Åsa Jungnelius i Agnes Kulturhus blev en succé.

En läskampanj för att motverka trenden med minskad högläsning för barn resulterade i ökad efterfrågan på högläsningsböcker. HelGe-bibliotekens filmfest Filmströmmar genomfördes under två veckor på hösten.

Sommarprogrammet innehöll över 100 gratis arrangemang. Konsument Gästriklands förebyggande arbete har riktats mot olika målgrupper med föreläsningar och besök på gymnasieskolor, anpassad gymnasieskola och SFI samt utställning på 60plus-mässan.

Krisledningsövning med sektorns krisledning och stab genomfördes den 8 november. Biblioteken har genomfört krisövningar och utbildningar för medarbetare tillsammans med räddningstjänsten och POSOM-gruppen.

7.3 Målanalys

7.3.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

7.3.1.1 Alla barn och elever ska ges möjlighet till kultur, skapande och simundervisning

Fritid erbjuder simundervisning till elever från förskoleklass till och med årskurs fyra med syfte att elever ska bli godkända i simundervisningen i årskurs fyra. Digitaliserade resultatlistor har införts för effektivare och tillgängligare statistikföring.

Läsår 2023/2024 togs 3076 elever från förskoleklass, årskurs 2, 3 och 4 emot för simundervisning. 1903 elever klarade målen. 1173 elever klarade inte målen varav 367 elever hade bristande vattenvana. God vattenvana är en viktig grundförutsättning för att kunna lära sig att simma.

Kommunens omtyckta kulturgaranti Kulturtrappan fyllde tio år 2024. En rapport om arbetet kommer att skrivas. Konst och kultur har producerat en film där de första färdigutbildade kulturambassadörerna (som deltagit i tio år) får berätta om effekter och lärdomar. Kulturtrappan ger alla barn möjlighet till kultur och skapande och bidrar till att Gävles skolor ska ge en utbildning av hög kvalitet, vara likvärdiga och kompensera för olika förutsättningar.

Aktiviteter inom Kulturtrappan har genomförts bland annat på Gävle Konstcentrum och på biblioteken där personalen upplever ökat intresse för besök från förskolor. På Gävle Konserthus har skolkonserter genomförts, för årskurserna 1–6. Förskolebarnens första möte med symfoniorkestern var *Pärlor för glin* med specialarrangerad musik.

Ett samarbete med Utbildning Gävle pågår med *Kulturfritids* via Kulturskolan och det planeras för en konferens med fokus på estetiska läroprocesser. Kulturtrappans styrgrupp har genomfört

utbildningsdagar för kommunens praktisk-estetiska lärare.

Genom ett påbörjat arbetet med kulturdriven utveckling är förhoppningen att nå ännu fler barn och unga, och skapa medinflytande kring kulturlivet. Bland annat har dialog med andra verksamheter vid kommunen och föreningslivet inletts, och en digital workshop har genomförts där andra kommuner delade med sig av erfarenheter. Arbetet att bygga vidare på verktyget Power BI har påbörjats, för att enklare synliggöra kulturverksamheten men även olika behov.

Utöver Kulturtrappan har Gävle Konserthus och Symfoniorkester ett stort antal program direkt riktade mot barn och unga, till exempel Vasaskolans avslutningskonsert, skolkonserter för årskurs 4–6 och skolkonsert där elever med särskilda behov får fördjupa sig i klassisk musik och själva skapa musik med symfoniorkestern. Symfoniorkestern är aktiv i kompositionsprojektet vid Vasaskolans estetiska program, där eleverna ges möjlighet att komponera musik för orkestern. I projektet Gävleborgs Ungdomssymfoniorkester, en regional/interregional orkester i samverkan med kulturskolor och Kultur Gävleborg, intar orkesterns musiker bland annat rollen som coacher. Under året har regionalt utvecklingsbidrag beviljats för fortsatt progression av GUSO. Sen ett år tillbaka representeras Gävle Konserthus/Symfoniorkester i styrelsen för Nationellt Centrum för Musiktalanger. Medlemskapet möjliggör att barn och unga från länet ges möjlighet att delta i program och öppna kurser vid NCM i Vänersborg.

Analys av indikator

När det gäller antal unika deltagare i Kulturskolans kursverksamheter så råder mycket stor osäkerhet i rapporteringen för 2023 vilket gör att 2024 års siffror snarare ska jämföras med 2022, som var 2583 unika deltagare.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Andel elever som tagit del av utbudet inom Kulturtrappan 1)	78		75 %	
Antal program direkt riktade mot barn och unga - konserthus 2)	40		40	
Antal program direkt riktade mot barn och unga-bibliotek 3)	59 %		60 %	
Andel elever från förskoleklass till och med årskurs 4 med godkänt i simskoleundervisning ska öka jämfört med föregående år 4)	61,9 %		57,6 %	Ok
Antal unika deltagare i Kulturskolans kursverksamheter inklusive EI Sistema 5)	2 374		3 000	

1) Andel elever som tagit del av utbudet inom Kulturtrappan. Indikatorn redovisas vid helår.

2) Antal evenemang för barn och unga på Konserthuset. Den raka utvecklingskurvan föranleds av förväntade effektiviseringskrav, dvs. målet är att bibehålla volym trots kraftigt minskat produktionsutrymme under planeringsperioden.

3) Andelen evenemang för barn och unga i förhållande till totalt antal evenemang som sker inom bibliotek. Indikatorn redovisas vid helår.

4) Fritids uppdrag är att hjälpa skolan att förbereda eleverna för betygsättning i simkunskap i årskurs 6. Indikatorn redovisas vid delår 2, på grund av skolans läsår. Målvärdet ökas 5 procent utifrån utfallet föregående år.

5) Notera att detta inte är ett mått på Kulturskolans hela verksamhet. Stadsdelsverksamhet, fritidsgårdar, bibliotek, lovverksamhet, öppen verksamhet räknas inte in. Siffran gäller upp till 20 år.

Mäts vid helår (mättet hämtas i mitten av terminen, oktober).

Aktiviteter	Kommentar
Utveckla biblioteksverksamheten för att skapa en bra grund för folkbildning, läsupplevelser och nyfikenheten att lära, genom exempelvis läsande förebilder.	Biblioteket har genomfört en läskampanj med mål att uppmärksamma vikten av högläsning för barn. Kampanjen bestod av affischer på stadstavlor och på biblioteken samt inlägg i sociala medier med olika budskap. Kampanjen har resulterat i ett större intresse för högläsning. Det avspeglar sig i att fler föräldrar vänder sig till bibliotekarierna med frågor, både direkt efter kampanjen och i och med Agnes öppning. Det är också viktigt att bibliotekariernas profession har blivit synlig. Biblioteket/Konsument Gästrikland har 2024 genomfört ett antal föreläsningar om konsumenträtt och ekonomi på gymnasieskolor. Alla bibliotek har också arbetat kontinuerligt med läs- och litteraturfrämjande insatser för både förskola och skola men även för vuxna - det kan vara bokprat, bokcirklar, träffar med föräldrar för att prata om vikten av läsning, sagostunder, författarträffar, olika typer av workshops och skapande aktiviteter. Programverksamheten utvecklas löpande för både trogna besökare samt för att locka nya besökare till att använda bibliotekens utbud.
Särskilt riktat fokus mot simskoleverksamhet	Att kunna simma bidrar till en ökad säkerhet, gemenskap och utveckling för barn och unga. Fritid strävar efter att alltid ha utbildade simlärare och har genomfört en utbildningsinsats för att höja kompetensen gällande barn med särskilda behov. Eftersom badhusen är fullt belagda och mer simundervisning inte kan erbjudas, undersöks möjligheten att förbereda eleverna inför simskolan med pedagogiska filmer för att öka tryggheten och förståelsen. Fritid arrangerar också sommarsimskola i samverkan med Svenska Livräddningssällskapet och Utbildning Gävle, vilket är ett viktigt komplement till ordinarie simundervisning och en del av kommunens hälsofrämjande arbete.

7.3.1.2 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till en aktiv fritid

Fritid har spårat upp skidspår till friluftsdagar samt upplåter simbanor för simundervisning. I samverkan med Brottsförebyggarna i Gävle (BIG) tas ett koncept med samarbetsövningar fram som framför allt skolor ska kunna boka i Hemlingby friluftsområde. Fritid arbetar även fram ett friluftskoncept med olika gruppstärkande övningar med koppling mot friluftsliv.

Kulturskolans verksamhet, där El Sistema kan nämnas särskilt, är ett demokratiskt framgångsrikt sätt att arbeta med barn och unga för att alla ska nås av kvalitativ kultur, nå nya målgrupper och öka tryggheten och närvaron i skolan. Gävle Symfoniorkester har fortsatt ta en aktiv roll i El Sistema där barn från alla delar av samhället får vara delaktiga, möta professionella kulturutövare och får möjlighet till positiv utveckling genom att spela och sjunga tillsammans. Kulturskolan har erbjudit undervisning både individuellt och i grupp i film, musik, bild och form, dans, cirkus med mera. Genom El Sistema och kurser efter skoltid har Kulturskolan bidragit inte bara till bredd och spets i ungas kulturutövande, utan också till en aktiv och meningsfull fritid. Förändringen i arbetsavtalet som genomfördes våren 2024 har möjliggjort ett utökat utbud av lovaktiviteter. Under höstlovet nåddes 227 barn, varav 102 som

inte redan gick på Kulturskolan.

Arbetet med ungdomskulturrådet på Kulturskolan och ungas inflytande har utvecklats och förstärkts, bland annat med hjälp av bidrag från Kulturrådet. Kulturskolan har också börjat planera för införande av fritidskortet och har för detta fått medel från Kulturrådet.

I de olika stadsdelarna har biblioteken fortsatt fokusera på barns och ungas språkutveckling och har erbjudit programverksamhet för barn, unga och vuxna. Biblioteken har haft bibehållen programverksamhet och många aktiviteter inom ramen för meningsfull fritid, parallellt med flytten och ordinarie verksamhet. Lovaktiviteterna på biblioteken har haft många besökare.

Biblioteket har genomfört en läskampanj med mål att uppmärksamma vikten av högläsning för barn. Kampanjen bestod av affischer på stadstavlor och på biblioteken samt inlägg i sociala medier med olika budskap. På biblioteken skyltades med böcker passande för högläsning. Det delades ut material och all personal kunde tipsa om lån av lämplig litteratur. Kampanjen har resulterat i ett större intresse för högläsning. Det avspeglar sig i att fler föräldrar vänder sig till bibliotekarierna med frågor, både direkt efter kampanjen och i och med Agnes öppning. Det är också viktigt att bibliotekarierna professionen har blivit synlig.

Alternativa utbildningsinsatser för att stärka barns rätt till litteratur på modersmål har undersökts. Biblioteket har inte hittat någon sådan utbildningsinsats, däremot har ett arbete påbörjats med "Läsa äger" som kommer införas 2025.

Konsument Gästrikland har under 2024 genomfört ett antal föreläsningar om konsumenträtt och ekonomi på gymnasieskolor i Gävle och Sandviken. Alla biblioteken har arbetat kontinuerligt med läs- och litteraturfrämjande insatser för både förskola och skola men även för vuxna - det har varit till exempel bokprat, bokcirklar, träffar med föräldrar för att prata om vikten av läsning, sagostunder, författarträffar, olika typer av workshops och skapande aktiviteter.

Det har gjorts en kartläggning av de integrerade folk- och skolbiblioteken och den aktualiserade frågan om regeringens satsning på bemannade skolbibliotek och ändringar i skollagen. Målet är en tydligare ram för samverkan i kommunen. Med utgångspunkt i kartläggningen har ny dialog med Utbildning Gävle inletts.

Arbetet med att utveckla fritidsgårdsverksamheten utifrån Public Partners utredning har fortsatt och under våren rekryterades en projektledare för stärkta fritidsgårdar. Via fritidsgårdarna och projektet En aktiv och meningsfull fritid har Gävles unga erbjudits aktiviteter under både lov, kvällar och helger. Det har handlat om att fylla sport-, påsk- och höstlov med aktiviteter. Ett stort antal sommarlovsaktiviteter för barn och ungdomar har genomförts, både av fritidsgårdarna, genom stöd till föreningar och med verksamheternas egna aktiviteter.

7.3.1.3 Kultur- och fritidssektorn ska synliggöras mer

Fritid arbetar för att upprätthålla aktuell information och synliggöra möjligheter till en aktiv fritid i digitala kanaler, exempelvis i Skidspår.se, Gävle.se och i Naturkartan.

Under oktober spelade SVT/UR in ett barnprogram i Hemlingbybacken med fokus må bra och rörelse i naturen. Det är en serie på tio avsnitt om att må bra där barn är programledare. Programmet sänds på SVT i februari 2025.

Kultur har regelbundet tagit emot praktikanter från årskurs 8 för att synliggöra kultursektorn och visa på möjligheterna till yrken inom kultur. Avdelningen har även tagit emot flera unga som har sommarjobbat.

Vid omorganisationen av Kultur samlades verksamheter inriktade mot barn och unga under en egen enhet, Mötesplatser och unga, som har ytterligare fokus på målgruppen.

Agnes Kulturhus har elva bokningsbara studierum i olika storlekar och många olika läsplatser runtom i huset för att bidra till förbättrade resultat i Gävles skolor och som ett svar på ungdomarnas önskemål som inkom innan huset byggdes. Det har blivit tydligt vilket stort behov det funnits – rummen är mycket populära bland ungdomar som kommer för att studera och

träffas, och de bokas snabbt upp.

7.3.2 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

7.3.2.1 Barn och unga ska erbjudas trygga mötesplatser i hela kommunen

Fritid skapar säkra och trygga nätverk runt anläggningarna utifrån barnens och ungdomarnas perspektiv. En trygghetsrond har genomförts på Träffen tillsammans med säkerhetsavdelningen och föreningar där barn och unga mellan 7–20 år samt ledare deltog. Belysningen på Brynäsullen har åtgärdats efter en tidigare trygghetsrond under 2023. Samverkansmöten ordnas för att skapa en rättvis och jämställd fördelning av istider och optimera nyttjandet av ishallarna. Fritid skapar trygga mötesplatser för barn och unga för att öka antalet aktiva. Genom konceptet "Fjärrans Højdare" kan barn från 12 års ålder bada utan vuxen om de kan visa simkunnighet genom ett simtest. Fritid strävar efter att alla medarbetare ska gå HBTQI-utbildning för att erbjuda en aktiv fritid på likvärdiga villkor.

Under året har cirka 6,9 miljoner kronor betalats ut i stöd till föreningar med barn- och ungdomsverksamhet. På grund av ökade kostnader för foder och stallströ har ett tillägg på totalt 270 000 kronor betalats ut till ridskoleföreningarna för att sänka trösklarna för deltagande i fritidsaktiviteter och stärka flickors deltagande, samt motverka höga höjningar av deltagaravgifter.

Under våren genomfördes en SPRINT-vecka för att göra Hemlingby spårcentral mer välkomnande, tillgänglig och trygg för besökare. Spårcentralen är inte utformad efter dagens krav och önskemål om tillgänglighet. Många människor kommer i kontakt med djur och natur i området för första gången, och en bra start är viktig för att få en fin upplevelse och vilja komma tillbaka.

Agnes Kulturhus har öppnats och utgör en ny trygg mötesplats för barn och unga. Barnavdelningen är mycket välbesökt. I huset finns också många andra utrymmen speciellt anpassade för barn och unga, bland annat studierum, en särskild ungdomsavdelning, podd-studios, kreativ verkstad och ateljé. Den väktare som alltid närvarat under husets öppettider är mycket värdefull för tryggheten.

I Forsbacka bruk har det genomförts en större renovering av lokalen Labbis, som är brukets hjärta. Genom satsningen möjliggörs för stiftelsen att utveckla verksamhet som kommer medborgarna till gagn. Ett annat exempel på förbättring av barn och ungas livssituation i alla stads- och kommundelar är Andreassalen i Andersberg som nu är fullt renoverad och där bland annat Folkteatern genomfört föreställningar. Ett viktigt kulturcentrum för stadsdelen har etablerats och kommer att fortsätta utvecklas med evenemang och samverkan med invånarna.

Sommarprogrammet från enheten Konst och kultur fick stor spridning med över 100 gratis kulturevenemang. Programmet innehöll bland annat välbesökta konserter, stadsvandringar och stadsdelsturné med aktiviteter för barn. Att musikpaviljongen i Rådhusplanen fyllde 100 år uppmärksammades med en hel vecka gratiskonserter för gävleborna. Det fanns något för alla med musik inom olika genrer från folkmusik och barnföreställningar till opera och boogiewoogie.

Trygghetsenkät med ungdomskulturrådet, Kulturskolans elevråd, har genomförts och visar att de flesta elever känner sig trygga på Kulturskolan.

För att bidra till att barn och unga ska erbjudas trygga mötesplatser har det nyktra skolavslutningsevenemanget *Stolt och nykter* genomförts. Evenemanget har utvecklats i samarbete med fritidsgårdarna för att nå fler och ligga rätt i tiden med kommunikation och utbud.

Filmströmmar var HelGe-bibliotekens filmfest i samarbete med Kulturutveckling, Region Gävleborg. Under två veckor erbjöds det filmrelaterade program på biblioteken, det förekom

även samarbeten med lokala biografer. Målgruppen var både barn och vuxna. Det var också ett sätt att visa att HelGe-biblioteken också erbjuder film genom den digitala tjänsten Cineasterna. Ett axplock av vad som erbjöds på närbiblioteken är filmvisningar, digital bokfilmcirkel, filmworkshop för barn och visning av Glada Hudik-teaterns senaste film.

Analys av indikator

Målvärdet för biblioteksbesök per invånare är satt i nivå med nationell nivå. I Gävle har Stadsbiblioteket haft stängt i omgångar för flytt samt haft ett väldigt litet Stadsbibliotek under lång tid vilket påverkat möjligheterna att nå målvärdet.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Antal stödberättigade medlemmar i föreningar flickor / invånare flickor 7–20 år 1)	54,92 %		50 %	Ok
Antal stödberättigade medlemmar i föreningar pojkar / invånare pojkar 7–20 år 1)	70,29 %		68,97 %	Ok
Antal stödberättigade medlemmar i föreningar 7–20 år, antal/inv 1)	62,78 %		59,76 %	Ok
Biblioteksbesök per invånare 2)	4		6	
Antalet barn som engageras i lovaktiviteter 3)	12 320		10 000	

Fotnot: 1) Indikatorena visar antalet aktiva medlemmar i föreningsverksamhet i förhållande till befolkningens mängden uppdelat på kön och ålder. Aktiv medlem innebär barn och ungdomar som är stödberättigade och deltar i ledarlett fritidsverksamhet under minst 5 tillfällen per halvår. Antal aktiva flickor och pojkar samt totalt antal aktiva barn och unga 7 – 20 år. Indikatoren redovisas i delårsbokslut 1 varje år och visar statistik från föregående år. Basåret är 2020 och prognoserna utgår från redovisningstillfället vid delbokslut 1 år 2020. Målvärde för kommande år är beräknade på en ökning med 1,0% per år. Basår 2020 redovisas under kompletterande text.

2) Antal biblioteksbesök per invånare följs upp per helår.

3) Målet är att under 2024 öka deltagandet/besöken på lovaktiviteter som genomförs i Gävle kommun med 13 %, följs upp per helår.

Aktiviteter	Kommentar
Särskilt riktat fokus mot Sportoteket	En beredning har genomförts för att hitta en lämplig lokal för Sportoteket som inte kräver stora investeringar och anpassningar. Fritid och GFAB har tagit fram skisser på en optimal lokal och identifierat fem olika alternativ. På grund av politiska direktiv om att inte ingå nya externa hyresavtal har eventuell flytt av verksamheten skjutits på framtiden. Sportotekets mobila verksamhet har under året närvarat extra i Sättra, Andersberg, Bomhus och Brynäs, och som en del av stadsdelsnätverkets "Stadsdelsturné" har man mött medborgare i olika planeringsråden under fyra dagar. Närvaron var uppskattad och gav värdefull information för verksamhetens framtid.

7.3.2.2 Stöd och tidiga insatser förebygger psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk

Fritid arbetar för att främja aktiva lov för barn och unga i samverkan med föreningar samt kulturskolan och Svenska Livräddningssällskapet (SLS). Fjärran Högderbadet har öppet 364 dagar per år och ger möjlighet till både träningsaktiviteter i vatten, gym och idrottshall. Det erbjuds även hälsosamma bastusittningar och lokalerna uppmanar till rörelse genom lek. Under sommaren erbjuds även utegym och spontanaktivitet på gräsplanen intill utomhusbassängerna.

Fritids medarbetare har utbildats i hot och våld och det planeras en utbildning om att möta dagens ungdomar i spontanidrott för att öka säkerheten och kunskapen om att möta barn och unga i olika situationer.

Kultur har deltagit i det sektorsövergripande arbetet med TSI - tidigt samordnade insatser – med fokus på kommunernas förebyggande roll enligt den nya socialtjänstlagen SOL-25. Genom att arbeta med en meningsfull och aktiv fritid kan negativ utveckling för barn och unga motverkas.

Den nya enheten Mötesplatser och unga har fortsatt representera Sektor Livsmiljö i Brottsförebyggarna i Gävle (BIG). Enheten arbetar med våldsförebyggande insatser genom utbildningar, utåtriktad verksamhet och deltar i olika nätverk såsom SSPF där Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid samverkar, ger stöd och tidiga insatser till att förebygga psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk samt motverkar våld. BIG har under 2024 träffat skolledare på nätverksträffar vilket har lett till fler förfrågningar kring insatser från personal på skolor i Gävle.

7.3.2.3 Främja kultur- och fritidssatsningar för äldre

Fritid bidrar till en aktiv fritid för pensionärer genom att subventionera tider i bad- och idrottsanläggningar.

Kultur har fortsatt utveckla arbetet med Kultur för äldre med ett stort antal evenemang och aktiviteter, uppskattade insatser som medverkar till en mer äldrevänlig kommun.

Kultur har fortsatt utveckla det generationsöverskridande arbetet med kultur för äldre och unga. Goda exempel är föreställningar inom Kulturtrappan som spelats på Hemlingborg för både barn och äldre. Ett annat exempel är Per Fhager-utställningen *Soft Pixels 2* på Gävle Konstcentrum med tillhörande aktiviteter som varit framgångsrikt och lockat både vuxna och unga.

Agnes Kulturhus har öppnats som en plats där äldre kan mötas och samlas, ta del av kulturaktiviteter inom ramarna för Kultur för äldre, författarsamtal, föreläsningar med mera. Biblioteket har fortsatt med digital handledning på stadsbiblioteket, i form av drop in och bokade tillfällen. Under 2024 har några aktiviteter kring virtual reality (VR) ordnats. Biblioteket har även deltagit i samarbete med bland annat Äldrevänlig kommun kring planering av temadagen "Digitalidag". Under 2024 har Andersbergs bibliotek samarbetat med Träffpunkter för seniorer och ordnat kurser för seniorer i grundläggande digital kompetens.

Aktiviteter	Kommentar
Utveckla arbetet med Kultur för äldre och motverka digitalt utanförskap.	Kultur har fortsatt utveckla arbetet med Kultur för äldre med ett stort antal evenemang och aktiviteter, uppskattade insatser som medverkar till en mer äldrevänlig kommun. Kultur har fortsatt det generationsöverskridande arbetet med kultur för äldre och unga. Biblioteket har fortsatt med verksamheten digital handledning på stadsbiblioteket, i form av drop in och bokade tillfällen. Under 2024 har några aktiviteter kring virtual reality (VR) ordnats. Biblioteket har deltagit i samarbete med bland

Aktiviteter	Kommentar
	annat Äldrevänlig kommun kring planering av temadagen "Digitalidag". Under 2024 har Andersbergs bibliotek samarbetat med Träffpunkter för seniorer och ordnat kurser för seniorer i grundläggande digital kompetens. Agnes Kulturhus har öppnats som en plats där äldre kan mötas och samlas och ta del av kulturaktiviteter.

7.3.2.4 Möjliggöra för en större delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Tillgängligheten på Vitgrund (en av två öar i Norrskär naturreservat) har förbättrats med träramper från brygga till vindskydd och dass.

Fritid arbetar kontinuerligt för att skapa och anpassa meningsfull sysselsättning inom friluftslivet och Hemlingbystugan för människor med funktionsnedsättning.

I Bynäsvallens ishall har två takskenor med tillhörande sele monterats, vilket främjar konståkningsföreningar och paraidrotten. Selen fungerar även som hjälpmedel för de som aldrig har provat att åka skridskor.

Fjärran Höjderbadet erbjuder hjälpmedel som specifika omklädningsrum, duschsängar, hissar vid bassängerna, ramp för rullstolar och barnvagnar samt automatisk dörröppning. En ny ramp har byggts vid idrottshallen för säker utrymning. Valbobadet har en undervisningsbassäng med höj- och sänkbart golv.

En tillgänglighetsinventering har genomförts på Nynäs IP tillsammans med Parasport Gävlebor, vilket inkluderade konstgräsplan, ishall och sporthall med tillhörande utrymmen som toaletter och omklädningsrum.

Varje år arrangeras en deltävling av den nationella tävlingen Funkisfestivalen i Stora Gasklockan av Gävle kommun i samarbete med KF Heros, Medborgarskolan och föreningen Funkisglädje. Funkisfestivalen är en melodifestival för personer över 15 år med funktionsnedsättning. Vinnaren representerar Gävle i en semifinal i Stockholm.

Alla medarbetare inom Konsument Gästrikland har deltagit i fortbildning om att möta personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, ett steg i arbetet mot att personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem.

Ett samarbete med Enheten för daglig verksamhet (EDV) har påbörjats i Agnes Kulturhus, där personer med funktionsnedsättning kommer att utföra vissa arbetsuppgifter med stöd av handledare. De nya kollegorna från EDV bidrar till större delaktighet för personer med funktionsnedsättning och blir också viktiga representanter för Agnes.

7.3.2.5 Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Under 2024 har HR introducerat chefer inom sektorn, hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras i det dagliga arbetet, samt hur det nya tillvägagångssättet för årlig uppföljning går till.

HR har också startat upp Chefsdialog som är ett mötesforum för alla chefer inom sektorn. Ett forum som syftar till kompetenshöjning inom vissa teman, utbyta erfarenhet, få inspiration och lära av varandra. Temat för 2024 är kommunikativt ledarskap. Under hösten startade HR upp ett utvecklingsarbete med att ta emot praktikanter, genom att påbörja en kartläggning inom sektorn, samt utveckla och säkerställa att sektorn ger en god och likartad introduktion. Målet

och aktiviteterna går i linje med Gävle Kommuns kompetensförsörjningsstrategi.

Fritid erbjuder introduktion, en god arbetsmiljö, goda utvecklingsmöjligheter samt ett tillitsbaserat och engagerat ledarskap och medarbetarskap. Bland annat genom att skapa en standardiserad och enhetlig uthyrning över hela verksamheten för att få en effektivare hantering internt och externt. Rutiner och checklistor vid introduktion för nyanställda är upprättade. Egenkontrollprogram för djur i Hemlingby friluftsområde, motionsspår och naturhamnar samt rutiner för babysimsverksamhet, sommarsimskola, stöd, investeringar och nyttjandegrad är framtagna. Arbeta pågår med nya egenkontrollprogram för bland annat Gästrikeleden och utegym.

Arbetet med bibliotekens roll som samhällsviktig verksamhet och trygghetspunkter har fortsatt. Kompetenshöjande insatser gällande säkerhet och trygghet har genomförts, aktiviteter kopplade till Handlingsplan för skydd och beredskap inom Gävle bibliotek. Utbildningen består av ett utbildningspaket i två delar. Del 1: Kunskapshöjande insats i form av föreläsning av representant från Enheten för säkerhet och beredskap på sektor Styrning och stöd, vid ett tillfälle riktat till personal och ytterligare ett tillfälle riktat till allmänheten. Del 2: Workshop där verksamhetens personal fick öva krishantering på ett fiktivt men realistiskt scenario.

Budget-och skuldrådgivarna har deltagit i årlig nationell konferens för att upprätthålla kompetens om ny lagstiftning på området samt för att omvärldsspana.

Omorganisation av biblioteksverksamheten där Stadsbibliotek och Närbibliotek slagits samman till en gemensam enhet Gävle bibliotek bidrar till ökad sammanhållning och effektivare arbetssätt med bättre möjligheter att använda gemensamma resurser. Den nya biblioteksenheten har under 2024 arbetat med att införa samma arbetstider i alla verksamheter.

Under året har Konst och kultur tagit emot tre praktikanter som studerar vid universitet och högskola, inom kommunikation, kulturentreprenörskap och informationsdesign och rumslig gestaltning. Praktikanterna har deltagit i det dagliga arbetet samt ansvarat för och representerat enheten i mindre projekt. Genom att tillgängliggöra enheten som praktikplats påvisas en variation av professioner inom kulturbranschen. Detta leder även till nya kontakter och nätverk för både praktikanterna och medarbetarna.

7.3.3 Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

7.3.3.1 Möjliggöra för kreativa och hälsofrämjande näringar att etableras och växa i Gävle

För att främja en aktiv fritid för gävlebor och besökare bidrar Fritid med information till den digitala friluftskartan "Naturkartan". Under året har örtbackar lagts till i kartan genom samarbete med verksamheten på Tekniska, inom sektorn. Fritid samverkar också med Näringslivsavdelningen vid nyetablering av friluftsskolor i Gävle kommun genom att dela kunskap om attraktiva friluftsområden. Bocken har byggts enligt rutin och invigts traditionsenligt den 1a advent, med bred marknadsföring av Näringslivsavdelningen och kommunikatörer.

Genom samarbetsprojektet Kulturstaden Gävle har arbetet med kärleksbron över Gavleån vidareutvecklats och fått ett mycket lyckat resultat.

Inför årets Vårsalong på Gävle Konstcentrum togs ett nytt grepp med humor blandat med seriositet. Det ökade antalet ansökningar till 272. Juryn valde ut 69 konstnärer och närmare 100 verk. Detta är ett sätt för verksamheten att synliggöra och stötta de kulturella och kreativa näringarna i länet. Ett annat sätt är samarbeten med professionella kulturaktörer inom bland annat Kulturtrappan och Kultur för äldre, men även inom evenemang riktade mot allmänheten.

Gasklockorna och Gävle Konserthus har under året varit arenor för flera utsålda konserter med tusentals besökare, varav många långväga gäster. Som exempel kan nämnas konserten med Benjamin Ingrosso med 10 000 sålda biljetter, konserten med Bolaget samt de tre konserterna

med The Tallest Man on Earth i samarbete med Gävle Symfoniorkester, vilka fick stor positiv verkan för Gävles näringsliv, framför allt hotell- och restaurangnäringen. Utomhuskonserterna med Ingrosso och Bolaget genomfördes med externa arrangörer som valde Gasklockornas unika område för sina evenemang.

Vid årsskiftet flyttade den professionella teatergruppen De Profundis in som hyresgäst på Gasklockeområdet. Gruppen stöts av en mecenat och har genomfört både större och mindre evenemang på området, ett gott exempel på hur nämnden kan samverka och möjliggöra för kreativa och hälsofrämjande näringar att etableras och växa i Gävle. Gävle Konserthus, symfoniorkestern och Gasklockorna för en kontinuerlig dialog med privata företag rörande möjliga samarbeten.

Under hösten har arbetet med upphandling av restaurangverksamhet på Gasklockorna pågått. Upphandlingen har gjorts i samarbete med kommunens Näringslivsavdelning som bland annat har bjudit in krögarna till dialog i samband med upphandlingen.

Totalt 17 olika upphandlingar har gjorts inför flytten till Agnes Kulturhus. Agnes Bistro har öppnat i huset, en verksamhet som drivs av en lokal entreprenör.

Aktiviteter	Kommentar
I samverkan med föreningsliv och förbund möjliggöra större arrangemang och tillgängliga arenor för såväl idrottsutövare som besökare, genom att erbjuda rådgivning, gemensam planering och teknisk kompetens	Fritid upplåter lokaler för att möjliggöra idrottsevenemang. Under året har sju stora evenemang genomförts i samverkan med förening, förbund och privatpersoner. Landskamp i damfotboll, Dansmaran, SM i karate, gymnastiktävlingar, GD GIF, landskamp i handboll och VM kvalspel i futsal. En plan för genomförande av evenemang är framtagen för att kvalitetssäkra, skapa tydlighet och professionell uppföljning av större evenemang på våra arenor.

7.3.3.2 Förbättra service, kommunikation och återkoppling till företagare, näringsidkare och ideella föreningar

Fritid uppdaterar kontinuerligt information om friluftsliv- och idrottsanläggningar samt särskilda händelser i digitala kanaler. Ett nytt program har lanserats för snabb kommunikation med besökare på arenorna, och en digital lösning för bokning av babysimskurser har tagits fram. Ett inlägg om tillgängligt friluftsliv har publicerats på Instagramkontot "friluftslivgavle", riktat mot personer med olika funktionsnedsättningar.

Fritid arbetar för att nå ut till fler i hela kommunen och har genomfört en undersökning om digitala lösningar för att ge barn och unga möjlighet att lämna in önskemål och tips, men dessa har valts bort på grund av tekniska utmaningar.

En lathund för evenemangskalendern har tagits fram, och Fritid uppmuntrar föreningar att publicera sina evenemang på Gavle.se.

Rutiner och checklistor har skapats för att underlätta för föreningar i genomförande av systematiskt brandskyddsarbete i föreningsdrivna lokaler.

Under 2024 gjordes en stor förändring för kulturen i Gävle kommun. Kultur, bibliotek och Konserthus/symfoniorkester slogs ihop till en verksamhet. Året har till stor del präglats av arbetet med omorganisationen och ökad samverkan. Det finns flera syften med hopslagningen varav ett är tydligare service och kommunikation till kunderna.

Ideella föreningar inom Gävle kommun har fått tillgång till en bokningsbar samlingslokal i Agnes Kulturhus. Lokalen kan bokas via en e-tjänst.

7.3.3.3 Ökad samverkan för en bättre kompetensförsörjning

Fritid möjliggör för föreningar och privata aktörer att bedriva verksamhet. Bland annat i Hemlingbybacken och i kommunens motions- och skidspår samt genom att upplåta hela Fjärran Höjder, utom gym och relaxavdelning, till de simföreningar som önskar hyra badet för att anordna större simtävlingar. I år har DM möjliggjorts på Fjärran Höjder samt en dag i backen i november tillsammans med DOME där 70 ungdomar deltog.

En handlingsplan är framtagen utifrån utmaningar och komplexitet på anläggningar med någon form av föreningsdrift, antingen genom nyttjanderätts- eller andra avtal.

Gasklockorna har haft ett väl utvecklat samarbete med Hotell- och Turismprogrammet på Polhemsskolan som bidrar till ökad samverkan för en bättre kompetensförsörjning. Eleverna är delaktiga i förberedelser inför evenemang och serverar även under evenemang, alltid med lärare på plats. Några av dessa är också timanställda via Bemanningseenheten på Gävle Kommun. Gasklockorna har även haft samarbete med Valfärd Gävle gällande elever som har gått klart den anpassade gymnasieskolan. Jobbet varierar mellan kök, servis, garderob och restaurang. Elever från årskurs 8 besöker årligen Gasklockorna för att få en inblick i branschen. Branschprao har funnits i tre år och Polhemsskolan har genom projektet kunnat se en tydlig ökning av sökande till Hotell- och Turismprogrammet.

7.3.3.4 Genom kultur, fritid och evenemang öka besöksnäringen

Kultur har fortsatt samarbetet för att utveckla och expandera verksamheten kring möten, kongresser och event på Gasklockorna och Gävle Konserthus. Under sommaren mättes näringslivsvärdet av två större evenemang på Gasklockorna för att tydligare visa hur nämnden genom kultur och evenemang ökar besöksnäringen. Det goda resultatet har bland annat redovisats till nämnd och i olika näringslivssammanhang.

Gävle Symfoniorkesters verksamhet ska ses som en resurs i etablerandet av nya företag i kommunen och länet. Under 2023 inledde Gävle Symfoniorkester ett samarbete med Näringslivseenheten, ett samarbete som nu tar avstamp mot nästa internationella turné 2026. Gävle Symfoniorkester har under året anlitat och samverkat med professionella kulturskapare på högsta internationella nivå vilket ökar kommunens och regionens attraktion.

Gävle Konserthus och Gasklockorna är förutom regionens främsta musikscener två av Gävles viktigaste konferensarenor. Mötesindustrin genererar intäkter framför allt kopplat till restaurang- och hotellbokningar. Mätningar visar att en nationell kongressdeltagare spenderar cirka 3 500 kronor per övernattnat dygn där merparten tillfaller lokala aktörer. Gävle Konserthus och Gasklockorna är sedan många år partners till Gävle Convention Bureau som arbetar med införsäljning av Gävles utbud till kongressarrangörer. Mötesverksamheten är en viktig grund för självfinansieringsgraden och för att möta effektiviseringar. Till exempel genererar mötesdelen vid Gävle Konserthus årligen intäkter på cirka 1–2 miljoner kronor vilket uppskattas innebära ytterligare 12–15 miljoner kronor till lokala näringsidkare.

Agnes Kulturhus har väckt stort intresse nationellt, och många hör av sig för att komma på visningar och studiebesök. Förfrågningar kommer både från närområdet och andra delar av Sverige men även till exempel från Finland. Agnes Kulturhus får också många frågor om att boka in konferenser och större möten, dessa hänvisas alltid till Gasklockorna och Konserthuset.

Analys av indikatorerna

Här ska vi lägga in text

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Antal besök på Gasklockorna 1)	39 714	 55 000	

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Antal besök Gävle Konserthus & Symfoniorkester (exkl. restaurangbesök) 2)	56 991		94 000	

1) Antal besök i Gasklockorna omfattar det totala antalet besökare i Gasklockorna vid alla former av evenemang. Det kan handla om konserter, konferenser, teaterföreställningar, mässor, privata tillställningar, festivaler och liknande. Mäts per helår.

2) Inklusive evenemang arrangerade av Gävle Konserthus & Gävle Symfoniorkester på annan arena och inklusive Gävle Symfoniorkesters engagemang/uppdrag på andra arenor. Mäts per helår.

Aktiviteter	Kommentar
Utveckla och expandera möten, kongresser och event i Gävle Konserthus samt på Gasklockorna	Kulturavdelningen har fortsatt samarbetet för att utveckla och expandera verksamheten kring möten, kongresser och event på Gasklockorna och Gävle Konserthus. Omorganisationen av kulturavdelningen har inneburit en sammanslagning av verksamheterna vid Konserthuset och Gasklockorna, vilket innebär möjlighet till ökad effektivisering och utveckling av verksamheten.

7.3.4 En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

7.3.4.1 Trygga mötesplatser i det offentliga rummet bidrar till minskad segregation

Fritid använder friluftsplänen som riktlinje i kommunens övergripande natur- och friluftsarbete samt i den dagliga driften. Fritid samverkar med Länsstyrelsen Gävleborg och sju andra kommuner i projektet "Vandringsleder Gävleborg", som finansieras av Tillväxtverket. Hemlingbybacken har varit öppen från december till påsklovet i april 2024, även under röda dagar, och motionsspårsskyltar har satts upp för att underlätta orienteringen för besökare. Renoveringar av skyltar till Limön, portalen till MTB-banan samt flera vindskydd och bänkbord har genomförts, och under 2025 planerar Fritid att bygga olika toalettlösningar vid badplatser.

Fritid deltar aktivt i Sveriges lantbruksuniversitets forskningsprojekt om samhälls- och stadsplanering kopplat till en aktiv fritid, då det saknas nationella riktlinjer för grönplanering och rekreationsplanering. Förtätning av stadsmiljöer prioriterar ofta bostadsbyggande och infrastruktur över fritidsområden, men mer forskning och kunskap i ämnet kommer att förbättra förutsättningarna för att inkludera fritid och friluftsliv i strategisk planering.

Morgonbelysning har återinförts vid Kungsbäck, Mariehov, Åbyvallen och Sättras motionsspår på grund av stor efterfrågan, medan Hemlingby friluftsområdes motionsspår har morgonbelysning sedan tidigare.

I januari invigdes allaktivitetshuset i Bergby med pompa och ståt. Kultur har ett närbibliotek samt nya fritidsgårdslokaler i huset, ett bra exempel på hur samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter. Det nyinvigda huset kommer att betyda mycket för utvecklingen av kultur i området.

Enheten Konst och kultur uppvaktades tidigt av Tekniska på Livsmiljö inför planeringen av en allmänhetens "tycka till"-dag kring den nya stadsdelen Nyhamn. Dagen var startskott för den framtida detaljplaneringen av stadsdelen. Detta går i linje med arbetet i projektet *Gestaltad Livsmiljö*, där fokus är att konst och kultur ska kopplas på tidigt i stadsplaneringsprocesser samt är viktigt i skapandet av attraktiva miljöer för medborgarna.

Arbetet med den offentliga konsten fortsätter. Skulpturen *Sommar* som tidigare har stått i stadsträdgården har flyttats in för restaurering. Vasaskolan har inom ramen för 1%-regeln fått nya konstverk av samtida konstnärer, liksom Agnes Kulturhus, något som genererat positiva artiklar i media. Samarbetet med Gavlefastigheter AB har utvecklats, där Konstcentrum har tagit över arbetet med konstinvesteringar inom 1%-regeln vid byggnation av skolor med mera. Då konsthallen har varit stängd i samband med flytt till Agnes Kulturhus har Konstcentrum haft möjlighet att satsa extra på visningar av den offentliga konsten.

Agnes Kulturhus har öppnat som en ny trygg mötesplats, öppet för alla. Närvaro av väktare under husets öppettider, rekommenderat av kommunens enhet för säkerhet och beredskap, har varit av största vikt för tryggheten i Agnes. Annat som bidrar är öppen och genomskiktig utformning.

Kulturskolan har implementerat ny verksamhet bland annat på Ludvigsbergsskolan och Forsbackaskolan, genom kurser i körsång och dans i samarbete med fritidsverksamheten.

Konserthuset och hela kulturverksamheten fortsätter tillgängliggöra kulturinstitutionerna genom bland annat öppna hus och guidade visningar. Ett exempel är de sju guidade visningar Gävle Konserthus haft under 2024. Under perioden har Gävle Symfoniorkester dessutom bjudit in till öppna repetitioner vid sex tillfällen med ett genomsnittligt besökstal på 242.

Aktiviteter	Kommentar
Särskilt riktat fokus mot spontanaktiviteter	Fritid arbetar för att öka förutsättningarna att bedriva spontanidrott, rekreation och en aktiv fritid genom att erbjuda välskyttade och väl underhållna friluftsf- och idrottsområden runt om i kommunen samt anordna kostnadsfria och anpassade aktiviteter för olika målgrupper. Under vintern har flera skidspår utöver ordinarie skidspårsområden spårats. Fritid erbjuder allmänheten att låna utrustning gratis via Sportoteket och Hemlingbystugan. Hemlingbybackens dag anordnades i januari där besökare fick åka gratis i backen. Friluftslivets arenor är öppna för allmänheten året runt. Bemannade träningshallar har öppnats upp för allmänheten för spontanrörelse på obokade tider och nya skyltar tas fram för att tydliggöra spontanidrotten och dess rutiner kring anläggningarna.
Skapa mötesplatser och förutsättningar för kulturaktiviteter när nya stadsdelar tar form eller omvandlas, såsom genom Agnes kulturhus och Andreassalen i Andersberg.	I januari invigdes allaktivitetshuset i Bergby med pompa och ståt. Kultur har ett närbibliotek samt nya fritidsgårdslokaler i huset, ett bra exempel på hur samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter. Det nyinvigda huset kommer att betyda mycket för utvecklingen av kultur i området. Agnes Kulturhus invigdes i december. Närvaro av väktare under husets öppettider har varit av största vikt för tryggheten. Verksamheten i Andreassalen har fortsatt att utvecklas.

7.3.5 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

7.3.5.1 Kultur- och fritidsnämnden bidrar till minskade klimatutsläpp

Fritid arbetar för att medarbetare gör hållbara planerade inköp och är mer delaktiga i den ekonomiska uppföljningen. Fritid har också minskat matsvinnet i Hemlingbystugan, vilket har lett till lägre kostnader för livsmedelsinköp sedan 2017. Blå Flagg är en internationell utmärkelse för fritidsbåtshamnar och stränder som Gävle Gästhamn söker varje år, det garanterar att Fritid uppfyller höga krav på vattenkvalitet, miljö, utbildning, säkerhet och tillgänglighet. Ett brandskyddsunderlag har tagits fram för Gästhamnen, där både ordinarie och vikarierande personal har utbildats. Fritid har haft dialog med Svenska Fotbollsförbundet och valt kork och kokos som miljövänligt infillmaterial för konstgräsplaner enligt nya EU-krav.

Under 2024 har Kultur fortsatt arbetet kring hållbara evenemang. Bland annat har en utbildning/workshop genomförts med medarbetare som arbetar med olika kulturevenemang. Inför årets nationaldagsfirande i Boulognerskogen testades verktyget Greentime för ökad kunskap och för att hitta förbättringsområden. Diskussion om verktyget har förts med deltagande föreningar.

Workshop och verktyg finansierades med medel från miljöstrategiska programmet.

Även säkerhet och tillgänglighet vid kulturarrangemang har varit en del av hållbarhetsarbetet.

Provspelningsprocesserna vid rekrytering av musiker till Gävle Symfoniorkester har ytterligare digitaliserats för att minska resandet och bidra till minskade klimatutsläpp. Digitala möten är fortsatt en självklar del i verksamheten. Information om förmånscyklar har givits löpande vid arbetsplatsträffar för att bland annat minska bilåkandet till och från arbetet.

I juni gästspelade Gävle Symfoniorkester på *Fair Play Chamber Music* i Ytterjärna. En värdegrundsbaserad och klimatsmart kammarmusikfestival.

7.3.5.2 Möjliggöra för fossilfria och hållbara transporter

En utbildningsplan arbetas fram på Fritid för att skapa bättre förutsättningar och öka kompetensen hos medarbetarna i maskinskötsel samt körning. Nya rutiner kring loggning av Fritids maskiner vid bemannade anläggningar har implementerats.

För att bidra till omställning till hållbara transporter uppmuntrade Kultur besökarna att gå, cykla eller resa kollektivt till nationaldagsfirandet. Vid firandet gjorde även en enkät bland besökarna för att undersöka hur man transporterat sig till evenemanget. Medarbetare från kultur har även deltagit vid Håll Sverige Rents idélabb om minskad användning av engångsplast vid events och vid Transition Lab Forum, genom Viable Cities i samråd med kommunens miljöstrateg.

Som en del i arbetet med hållbara transporter gick det att under året låna cyklar för en hel skolklass för att ta sig till och från kulturaktiviteter inom Kulturtrappan, i samarbete med Tekniska på Livsmiljö. Kultur har under 2024 också ökat samordningen av busstransporter av skolklasser inom Kulturtrappan. Det har också inletts en ny upphandling av busstransporter där verksamheten är delaktig.

7.3.5.3 Kultur- och fritidsnämnden bidrar till effektiv och hållbar resurshantering

En energieffektivisering kring bastuaggregat har genomförts på Fjärran Höjderbadet. Åtgärden gör att respektive bastu kan hanteras var för sig i stället för att alla är i gång samtidigt. Fritid samordnar underhåll och nyttjande med Gavlefastigheter AB och Gavle drift och service.

Fritid tar fram och analyserar nyttjandegradsstatistik i idrottsanläggningar. 2023 hade ishallar en nyttjandegrad på 85%, konstgräsplaner 46%, stor idrottshall 50%, mellanstor och liten idrottshall hade en nyttjandegrad på 20%. Fritid arbetar ständigt med att öka nyttjandegraden för en hållbar resurshantering.

Fritid har beviljats fiskevårdsbidrag från Länsstyrelsen, för att främja gösens lek i Gavleån. Flera

av friluftsbaden har fått kompletterande sopsorteringsanordningar. Åtgärder har genomförts i Sättraspåret för att leda om vatten vid större regnväder och förhindra stora vattensamlingar i motionsspåren.

Kultur har under året lyft frågan om hållbara evenemang på uppföljningsmöten med avtalsföreningar. Arbetet med att få in hållbarhetsperspektivet i alla avtal fortsätter, vilket är efterfrågat och uppskattat av föreningarna som ofta redan är engagerade i frågorna. När föreningar söker kulturstöd för evenemang har det lagts till information om hållbara evenemang i e-tjänsten för ansökan. För att frågan ska bli en del av det dagliga arbetet har ämnet lyfts som en punkt på bland annat Konst och kulturs arbetsplatsträffar och i bidragsgruppen, liksom när kulturavdelningen står som avsändare i utåtriktad verksamhet, såsom vid Å-Draget och nationaldagsfirandet.

Inför flytten till Agnes kulturhus har Konst och kultur inklusive Gävle Konstcentrum sett över vad som kan återanvändas. Det som inte kunde tas med till Agnes återanvändes i första hand på Kulturskolan och vid Gasklockorna, i andra hand återbrukats genom kommunens möbelpool.

I samband med uppförandet av Agnes Kulturhus har en del material återvunnits bland annat belysning, varav viss belysning återmonterats i det nya huset. Miljötänket har även inneburit att utforma en byggnad flexibel över tid och med material av god kvalitet. Långsiktigheten har också handlat om att förhålla sig till åldrande, där slitstarka, rustika material som får stilig patina har prioriterats.

Agnes Kulturhus är certifierat enligt den svenska certifieringen Miljöbyggnad nivå Silver. Särskilda krav har ställts inom områdena energianvändning, inomhusmiljö och material. Här krävs det alltså mer än att bara följa lagkrav, bland annat är byggnaden energieffektiv, el och värme är från förnybara källor, högre krav har ställts på ljud, ljusinsläpp och inomhusklimat. Agnes har solcellsanläggning på taket, energianvändningen exponeras på digital skärm vid entrén.

Agnes Kulturhus har även sedumtak som bidrar med grönska och ekosystemtjänster som att hjälpa till att ta hand om regnvatten, reducera buller och bidra till biologisk mångfald. Växterna kan också verka för ett bättre klimat i staden genom att rena luft och reglera temperatur.

I Konstpolicyn finns miljömässig hållbarhet med som en aspekt vid inköp av offentlig konst, detta har förtydligats i avtalsmallar för konstnärliga gestaltungsopdrag samt i konstprogram som tas fram i samband med nybyggnationer.

Biblioteket fortsätter inventera och utveckla verksamheternas insatser inom ramen för Agenda 2030. Konsument Gästrikland har genomfört föreläsning om hållbar vardag.

Alla lysrör på Gasklockeområdet planerades bytas under 2024 till LED. Åtgärden har flyttats fram, förseningen är kopplad till upphandlingen. Symfoniorkestern har fortsatt övergången till digital nothantering, med minskad pappersförbrukning som följd. Solcellsanläggningen på Gävle Konserthus fortsätter exponeras i extern kommunikation. Gävle Konserthus har fortsatt arbeta för bibehållen Svanen-certifiering. Gasklockornas konferensverksamhet har Kranmärkts. Märkningen betyder att endast kranvatten serveras vid konferenserna.

Aktiviteter	Kommentar
Särskilt riktat fokus mot hållbar vattenförsörjning i Hemlingby	Fritid och Gästrik Vatten arbetar med att anlägga en vattenledning till Hemlingby friluftsområde som ska kopplas till en större ledning från nedre Dalälven till Gävle. Det innebär att ledningen kan försörja Hemlingby friluftsområdes verksamheter med tekniskt vatten, vilket inom några år ökar möjligheten att preparera skidbacke, pulkabacke och längdskidspår med konstsnö. Tillsammans med Gavlefastigheter AB pågår en beredning för placering och utformning av ett nytt pumphus, där vattenledningen ska kopplas in. En konsult och en arkitekt har anlåtats för att hjälpa till med byggnadens utformning och teknisk utrustning. Under året har markprover tagits för den nya

Aktiviteter	Kommentar
	ledningen samt för placering av tryggstegningspump och parkering. Dialoger mellan Gävle kommun och Gästrike Vatten pågår för att säkerställa verksamheten under byggperioden och hur arbetet kommer att påverka Hemlingbyområdet.
Intensifiera arbetet med klimatsmarta och hållbara evenemang.	Kultur har lyft frågan om hållbara evenemang på uppföljningsmöten med avtalsföreningar. Biblioteket har fortsatt inventera och utveckla verksamheternas insatser inom ramen för Agenda 2030. Konsument Gästrikland har genomfört föreläsning om hållbar vardag. Kultur har fortsatt utveckla exponeringen av solcellsanläggning i extern kommunikation. Agnes Kulturhus har miljöcertifiering nivå Silver, solcellsanläggning på taket och energianvändningen exponeras i huset på digital skärm i informationsdisken vid entrén. Gävle konserthus har fortsatt arbeta för bibehållen Svanen-certifiering av verksamheten. Gasklockornas konferensverksamhet har kranmärkts.

7.4 Uppföljning privata utförare

Kultur- och fritidsnämnden har inga externa utförare som ska följas upp i enlighet med Program med mål och riktlinjer för uppföljning av externa utförare Dnr 15KS421-12.

7.5 Årets resultat

7.5.1 Resultat

Resultat

(mnkr)	Utfall 241231	Utfall 231231	Urspr. budget 2024	Rev. budget 2024
Verksamhetens intäkter	98,9	102,7	109,5	96,6
Personalkostnader	-196,2	-191,8	-197,6	-200,0
Övriga kostnader	-291,1	-283,6	-302,2	-295,4
Avskrivningar/nedskrivningar	-17,5	-16,4	-14,6	-16,9
Internränta	-3,3	-1,6	-2,9	-3,6
Resultat före kommunbidrag	-409,2	-390,7	-407,8	-419,3
Kommunbidrag	419,3	391,8	407,8	419,3
Resultat efter kommunbidrag	10,1	1,1	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	10,1	1,1	0,0	0,0
Investeringar	58,1	20,2	65,6	70,1
Erhållet investeringsbidrag	1,2	0,0	0,0	0,0

Kommentar reviderat kommunbidrag:

Kultur och fritidsnämndens kommunbidrag har förändrats med +11,5 mnkr

Centralisering av bemannings enheter -137 tkr (240206KS§14)

Stängning Hille bibliotek -82 tkr (240206KS§14)

Centrala lönedel +200 tkr (240617KF§3)

Driftskostnad Strömvallen +900 tkr (24KS§177)

Beslut om kompensation för hyreskostnader/kapitaltjänstkostnader januari-december 10,6 mnkr (delegationsbeslut)

7.5.1.1 Resultatanalys

Resultat nämnd

Resultat för år 2024 uppgår till +10,1 mnkr, fördelat enligt följande: verksamhetsservice +1,7 mnkr, bibliotek -0,4 mnkr, konserthus och symfoniorkester +1,2 mnkr, kultur +2,9 mnkr och fritid +4,6 mnkr.

Sammanfattningsvis så är det kostnader gällande hyror och förvaltnings/tillsyns avtal som gör att nämnden har sådant stort överskott vid årets slut, +6,9 mnkr, samt att personalkostnader är +3,9 mnkr jämfört med budget.

Intäkterna för året överstiger budget med +2,9 mnkr. Under året har driftsbidrag erhållits med

6,0 mnkr mer än budgeterat vilket då utgör den största avvikelsen på intäktssidan för året. Dessa intäkter tas även ut av kostnader i form av kostnader och utbetalningar till föreningar så som tex skapande skola, kulturskolebidrag, samordning för kultur för äldre och allmänt förebyggande insatser. Intäkter gällande försäljning samt hyror och arrenden har en negativ avvikelse mot budget med -4,2 mnkr där det främst avser Fjärran Höjder badet och Hemlingbystugan där båda verksamheterna har lägre försäljning samt uthyrning än föregående år.

Kostnaderna för året understiger budgeten med +7,1 mnkr. Personalkostnaderna för nämnden är +3,9 mnkr lägre än budgeterat, och beror på att återrekrytering har minskat, lägre vikariat tillsättning vid frånvaro samt anställningsstopp sedan i höstas.

Kostnaderna för bidrag överskrider budgeten med -0,3 mnkr vilket delvis kan förklaras av utbetalt kristöd till Musikhuset.

Hyreskostnader och övriga fastighetskostnader har en positiv avvikelse på +7,3 mnkr jämfört med budget. Detta beror dels på att nämnden budgeterat en hyresökning på 7% men som blev ca 5,5%, vilket bidragit till att hyrorna ligger 2,1 mnkr lägre än budgeterat. Kostnaderna för förvaltningsavtal är 4,8 mnkr lägre än budgeterat, detta då förvaltningsavtal ska övergå till tillsynsavtal och kostnaderna för dessa har varit väldigt osäker under 2024. Förhoppningsvis kommer dessa avtal kunna sättas i bruk under början av 2025 och att kostnadsbilden då blir mer överskådlig.

Övriga kostnader för nämnden ligger +6,3 mnkr jämfört med budget och utgörs främst av kostnader som hållits nere på grund av återhållsamhet men även att delar av konserthuset varit stängt för ombyggnation och inte kunde bedriva sin vanliga verksamhet. Bland exempel på kostnader som hållits nere på grund av återhållsamheten finns förbrukningsinventarier och material, konsulter, representation, kurser och resor samt kostnader för tryckta medier.

Avskrivningskostnaderna är 0,8 mnkr högre än budget. Där har det visat sig att vi inte fått ersättning för de investeringarna som har aktiverats, så som tex Agnes kulturhus. Detta kommer att regleras under 2025.

Under året har även det varit utrangering av äldre materiella anläggningstillgångar då dessa inte har något värde lägre, och det innebär för nämnden en engångskostnad på 1,6 mnkr. Exempel på dessa investeringar har varit inventarier i tidigare lokal (Gefle Vapen), boksorteringsanläggning och möbler samt inventarier.

Resultat per verksamhet

Verksamhetsservice +1,7 mnkr

Överskott beror på tillfälligt lägre personalkostnader men främst från minskade kostnader för konsulter, resor och kurser och beror på att verksamheten aktivt har arbetat för att verkställa besparingar kopplat till sektorsövergripande direktiv samt att IT-kostnader ligger lägre än budgeterat.

Bibliotek -0,4 mnkr

Verksamheten har totalt en negativ avvikelse jämfört med budget, där det främst är utrangering av inventarier (-1,1 mnkr) som gör att verksamheten inte håller årets budget. Utrangeringen består av restvärde av gammal boksorteringsanläggning och inventarier från det gamla biblioteket. Även IT-kostnader har överskridit budget (-1,4 mnkr) och detta på grund av ny IT-lösning för Agnes kulturhus som inte kunde förutspås. Viten för 0,4 mnkr har fakturerats till leverantör för förseningen av inventarier för Agnes kulturhus. Även personalkostnader är lägre än budget med +1,4 mnkr och beror på längre vakanser som inte ersatts, vakant tjänst för biträdande enhetschef och flera nedsättningar i tid inom bibliotek och konsument. Även minskade kostnader för tryckta medier.

Konserthus och symfoniorkester +1,2 mnkr

Initialt minskade intäkterna i förhållande till budgeten och detta kunde härledas till ombyggnationen under året där det rådde begränsad volym på uthyrning, möten och konferenser. Efter en slutbesiktning är intäktssidan normaliserad och visar +0,9 mnkr vid årets

slut. Även kostnadssidan har påverkats av ombyggnationen, där minskade volymer för uthyrning, möten och konferenser har lett till lägre kostnader.

Kultur +2,9 mnkr

Intäktssidan har positiv avvikelse på +3,3 mnkr, främst på grund av statliga medel och interna bidrag gällande skapande skola, kulturskolebidrag, samordning av kultur för äldre samt stolt och nykter. Det finns dock en viss avvikelse och det gäller kursavgifter för Kulturskolan som minskat, däremot har det skett flera stora inkomstbringande arrangemang på Gasklockorna som väger upp detta.

Kostnadssidan har totalt en negativ avvikelse för året, -0,4 mnkr. Personalkostnader ligger däremot lägre än budgeterat, +0,9 mnkr, vilket förklaras av vakanser och återhållsamhet kring rekrytering, främst inom kulturskolan. Konstcentrum däremot har ökade timvikariekostnader som kan härröras till extra arrangemang såsom igångsättning av ALAM samt pedagogisk verksamhet. Bidragskostnaderna överstiger budget, bland annat på grund av flera utbetalningar till Musikhuset. Det har varit lägre hyres- och förvaltningsavtalskostnader än budgeterat, och som främst beror på att översynen av förvaltningsavtalen, som ska bli tillsynsavtal, ännu inte är slutförd. Transportkostnaderna för Kulturtrappan har ökat markant. Kostnaderna steg från relativt låga nivåer under våren till att fyrdubblas i början av höstterminen.

Fritid +4,6 mnkr

Utfallet gällande intäkter ligger lägre än budget (-2,6 mnkr) där den negativa avvikelsen främst består i badets och Hemlingsbystugans minskade försäljning samt minskade intäkter för de tillfälliga lokalupplåtelseerna (timtaxorna), främst Gavlehov. Intäktsbortfallet är troligen en effekt av det ekonomiska läget som bidragit till färre besökare och betalande gäster/kunder. Att ingen hyresgäst har hittats för Turistcenters gamla lokaler har också bidragit till de minskade intäkterna. Dessutom påverkas intäktssidan negativt av beslut om lägre bidrag för lönebidragsanställningar från Arbetsförmedlingen.

Kostnadssidans positiva avvikelse för perioden beror främst på förändringar i hyres- och förvaltningsavtalskostnader från Gavlefastigheter AB (+4,0 mnkr och lägre personalkostnader (+0,9 mnkr). Sedan har stor återhållsamhet rådgitt gällande inköp vilket bidrar till den att kostnaderna ligger lägre än budget.

7.6 Årets investeringar

Färdigställda investeringar

Agnes kulturhus - Verksamhetsprojektet Agnes Kulturhus har hanterat de investeringsmedel som rör det som inte hör till byggprojektet, såsom kostnader för projektering för inredningskonceptet och tekniken (nätverk, AV-teknik, scenteknik och övrig teknisk utrustning), viss säkerhet, samt belysningar och de faktiska inventarierna. De största posterna är: projektering (arkitekter/konsulter), AV-entreprenad, möbler (inkl. specialsnickrier och kompaktarkiv), belysningar, samt en del oförutsett (eldragnings/monteringar, nätverkskomponenter, invändig skyltning mm). Investeringsbudgeten var ursprungligen 30 mkr (2018) vilket verksamhetsprojektet tidigt påtalade skulle bli svårt att hålla när det framgick att alla projekteringskostnader även skulle rymmas inom denna investeringsbudget. Agnes Kulturhus är ett stort hus med flera verksamheter där tekniktunga lösningar kräver mer konsultstöd. I och med inflation och därmed prisökningar justerades budgeten senare till 35 mkr (2022). Projektet har också fått ett tillskott från ett arv på 1,5 mkr samt statligt stöd från Kulturrådet på ytterligare 480 tkr som lagts till investeringsbudgeten, vilket ger ett totalt utrymme på ca. 37 mkr. Biblioteksavdelningen har sedan 2019 inte gjort några investeringar på Stadsbiblioteket i väntan på Agnes Kulturhus, flera av de kostnader som nu ligger mot Agnes Kulturhus skulle därför ha behövt göras ändå som exempelvis kompaktarkiv för magasin, inköp av bokhyllor samt bokstöd mm. Övriga investeringsposter som självbetjäningsutrustning och sorteringsverk för biblioteksverksamheten hade även det behövt bytas ut oavsett om man byggt kulturhuset eller inte. Investeringsbudget fanns även för mjukvara digitala informationssystem

men detta behövdes inte nyttjas på grund av att de istället består av löpande licenskostnader som inte går som investering, utan bekostas av driftsmedel.

Omklädningsrum på Kastvallen - ett projekt som länge legat inplanerat och skulle ha utförts år 2022 men den budgeterade summan (4 mnkr) som satts flera år tidigare bedömdes vara för låg för det aktuella projektet. Detta medförde försening i projektet då äskande om utökad investeringsram gjordes. I och med förseningen och det ekonomiska läget med lågkonjunktur bidrog det till att investeringen överskred reviderad budget med 1,4 mnkr. Trots detta överskreds ej nämndens totala investeringsram för 2024.

Labbis - teknisk rust av avseende värmesystem, ventilation och el. Även tillgänglighetsåtgärder på plan ett i fastigheten samt en ramp på baksidan som entré och nödutgång.

Stadsdelslyftet - Under arbetet i Andersberg har man bland annat rustat upp Andreasalen med ny grundteknik som är teamskompatibel. Mörkläggningsgardiner är införskaffade. Konstverket Katten av konstnären Niki Lindroth von Bahr som tidigare stått på Fotografiska i Stockholm, har nu fått ett nytt hem i Andreassalen. I biblioteket har man byggt isolerade boxar som man kan använda vid studier.

Skottes - Restaurerat stolar i befintlig lokal. För åtgärder i Skottes har investeringsbidrag mottagits från Boverket på 750 tkr.

Årliga anslag

Reinvesteringar har följt den plan som legat och avvikelser kommer att ombudgeteras då det är investeringar som inte har kunnat slutföras på grund av förseningar i leveranser, upphandlingar etc.

Diverse projekt som avser anpassningar av lokaler har lågt utfall i år på grund av den återhållsamhet som råder. Det är bara projekt som inte kan vänta som har prioriterats under 2024 i enlighet med kommundirektörens beslutat kopplat till uppdraget om kommunens lokaler och fastigheter.

1% regeln - har ej nyttjas under befintligt år och kommer att ombudgeteras och utföras 2025

Pågående projekt

Utbyte belysning - Utfasning av komponenter i belysning kräver byte och sker under flera år..

Snökanon inkl kylanläggning - En viss del av snökanoner är redan inköpta, och för att fortsätta projektet med måste Gästrike Vattens investering för vattenförsörjningsprojekt slutföras

No fall-sele - Investeringen är gjord på Brynäsullen, inväntar slutlig fakturering innan investering är helt slutförd.

Skogsmur ridsport, utebanor - underlag och topplager har lagts, men kommer kompletteras med ytterligare åtgärder när banorna har satt sig efter nyttjande i ett år.

Investeringsredovisning	Totalutgift				Årets investeringar		
Aktiverade investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Ackumulerat utfall*	Avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Agnes kulturhus, inventarier	30,0	35,0	35,5	-0,5	31,7	32,3	-0,6
Sorteringsverk Agnes kulturhus	3,0	3,0	3,0	0	3,0	3,0	0
Agnes kulturhus, mjukvara digitala informationssystem	1,0		0	1,0	1,0	0	1,0
Säkerhetsåtgärder Agnes kulturhus	1,0		0,5		1,0	0,5	0,5
Kastvallen, omklädningsrum	6,0		7,4	-1,4	1,6	3,0	-1,4
Labbis rust och tillgänglighet	3,5		3,4	0,1	3,1	3,0	0,1
Stadsdelslyftet	3,0		1,7	1,3	1,4	0,2	1,2
Skottes	0,5		0,5	1,0	0,5	1,0	-0,5
Nynäs IP sarg	2,0		1,8	0,2	0,3	0,2	0,1
Årligt anslag							
Div reinvesteringar					10,5	8,0	2,5
Diverse projekt					2,3	0,5	1,8
Konst1%-regeln					0,3	0	0,3
Summa aktiverade investeringar	50,0	38,0	53,8	1,7	56,7	51,7	5,0
Pågående investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Beräknad totalutgift*	Prognos avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Utbyte belysning	4,1		4,1	0	1,5	0,1	1,4
Snökanon inkl kylanläggning	12,0	13,7	13,7	0	3,7	1,7	2,0
No-fall sele	1,3		1,3	0	1,3	1,2	0,1
Skogmur ridsport, utebanor	3,5		2,7	0,8	3,5	1,4	2,1
Summa pågående investeringar	20,9	13,7	21,8	0,8	10,0	4,4	5,6
Summa investeringar	70,9	51,7	75,6	2,5	66,7	56,1	10,6

7.7 Förväntad utveckling

Inflation och påverkan av världsläget gör att privatpersoner har mindre ekonomiska resurser för fritidsaktiviteter. Friluftslivets verksamheter har under 2024 haft en viktig påverkan för människor då friluftslivet är tillgängligt och till stor del kostnadsfritt att besöka. Gävle har en bredd av friluftsområden och aktiviteter som når en bred målgrupp runt om i kommunen. Fritid har därför en viktig funktion att tillgängliggöra och underhålla kommunens friluftsanläggningar. Utökade utlåningar och inlämningar till Sportoteket ökar resursbehovet med bemanning. För att möta allmänhetens behov och erbjuda mobil verksamhet för att nå fler krävs ökade öppettider och utökad bemanning.

Förväntad utveckling inom friluftslivet är fortsatt arbete med att säkerställa bättre förutsättningar för vattentillgång till Hemlingby friluftsområde. I samverkan med Gästrike vattens MON-projekt kan Hemlingbys konstsnöanläggning försörjas med råvatten. Det kommer inte bara förlänga säsongen för Hemlingbybacken utan också ge Gävle kommun möjlighet för konstsnö även i längdskidsspår och pulkabacke. Detta kommer bidra till en förlängd snösäsong och att Hemlingby blir ett attraktivt och populärt område att besöka vintertid.

Badhusverksamhet sliter mer på byggnader än andra verksamheter. Fjärran Höjder är nu 28 år vilket är relativt gammalt för ett badhus som innebär att det kommer behöva repareras och renoveras. Det är troligt att varje år framåt kommer medföra fler och fler underhållstillfällen vilka då kräver stängning av badet med intäktsbortfall som följd. Samtidigt har Gävle vuxit de senaste åren och badhuset har idag inte tillräckligt med simyta för att klara behovet för en kommun i Gävles storlek. När det gäller större simtävlingar är det svårt att genomföra dessa på Fjärran Höjderbadet. Anläggningen är inte anpassad för tävlingar då bassängen inte är tillräckligt stor och därmed inte godkänd för simtävlingar. Byggnaden kan heller inte ta emot en större publik då det saknas läktare. De DM som genomförts 2023 och 2024 har haft dispens av Svenska Simförbundet då bassängen inte uppfyller tävlingsmått.

Under hösten 2023 beslutades det om nya EU-krav gällande en begränsning av att avsiktligt tillföra mikroplaster i miljön. Det kommer bli en utmaning gällande nya konstgräsplaner, att möta de nya kraven och samtidigt möta utövarnas förväntningar gällande iläggingsmaterial. I dagsläget finns det inget på marknaden som anses likvärdigt granulatet spelmässigt. Dialog pågår med Svenska Fotbollsförbundets anläggningsspecialister.

Svenska hockeyförbundet har tagit ett beslut inför säsongen 2024/25 att 9 åringar ska ingå i en egen spelserie, tidigare säsong har det varit från 10 år. Detta medför att fler spelare från alla föreningar ska ingå i kvoteringen av tider i ishallarna. Kommer leda till färre tider/träningsstillfällen för alla idrotter i våra ishallar samt ett hårdare tryck på isen för driften. Konståkningen ökar samtidigt i sin verksamhet med fler åkare.

Naturvårdsverket och Sveriges Länsstyrelser har fått mindre budget för naturvård. Det innebär att planerade förslag på framtida projekt inte kommer kunna sökas för kommunens önskade naturvårdsprojekt. Bland annat har en utvecklingsplan arbetats fram för Hemlingbys spårcentral och där genomförandet av planen var tänkt att finansieras genom externa medel.

Ökade kostnader och minskade intäkter. Fritid tog över föreningsdrivna Måsberget vilket innebär ökat behov av personalresurser. Minskade intäkter när föreningar inte har råd att betala. Det förekommer mycket skadegörelse på Fritids anläggningar. Ökat behov av att arbeta förebyggande och att inleda fler samarbeten med föreningar, skolor och hyresvärdar.

Effekten av tillsynsavtal behöver följas upp för att säkerställa att övergången inte innebär ökad arbetsbelastning för medarbetarna.

Agnes Kulturhus är en besöksuccé men det innebär också högt tryck på både medarbetare i driften, samt kring frågor om säkerhet. Det kommer att behöva tillföras resurser för att lösa detta.

Fritidsgårdarnas förutsättningar är viktiga att fortsatt analysera, utveckla och samordna inom kommunen i syfte att höja kvaliteten för en ökad trygghet särskilt kopplat till införandet av nya socialtjänstlagen.

Under våren gjordes en stor förändring förkulturen i Gävle kommun. Kultur, bibliotek och konserthus/symfoniorkesterslogs ihop till en avdelning för att främja kulturell mångfald, utveckling och lärande. Den nya kulturavdelningen består av Konst och kultur, Mötesplatser och unga, Bibliotek och kulturhus samt Konsert och evenemang. Den organisatoriska sammanslagningen av Konserthus och Gasklockorna möjliggör en gynnsam ekonomisk utveckling givet att verksamheterna får förutsättningar att arbeta koncentrerat med frågan.

Lagförändringar inom skollagen kopplat till bemannade skolbibliotek behöver bevakas och det goda samarbetet med Utbildning Gävle kan utveckla området fortsatt.

7.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Utfall	2025 plan	2026 plan	2027 plan

8 Omvårdnadsnämnd

8.1 Inledning

8.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Nämnden inledde 2024 med att fatta beslut om besparingar och anpassningar utifrån det ekonomiska läget. Fokus har sedan varit att hantera bemanning och personalplanering, för att minska vikariebehovet, något som gett effekt under året. Under sommaren avslutades två LOV-utförare efter kvalitetsbrister och misstankar om fusk. Nämndens verksamheter har under året varit en del av analysarbetet inför ny Socialtjänstlag som ska träda i kraft 1 juli 2025. I slutet av 2024 har ett analysarbete kring utformning och antal framtida boendeplatser påbörjats som ska presenteras för nämnden under våren 2025.

8.3 Målanalys

8.3.1 Omvårdnadsnämnden verkar för att arbetsmarknadens behov ska än mer styra vägledning till och innehåll i utbildningar

Nämndens/bolagets verksamheter

Omvårdnadsnämnden är en aktiv part i Vård- och omsorgscollege. Ordförandeposten i det lokala vård- och omsorgscollege innehas av en av två verksamhetschefer för vård- och omsorgsboende.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Omvårdnadsnämnden är en aktiv part i Vård- och omsorgscollege"	 Ja	 Ja	
De elever som studerar på gymnasiets vård- och omsorgsprogram ges APL-platser av god kvalitet	 Ja	 Ja	

8.3.2 Omvårdnadsnämnden ska verka för flera vägar in till vårdyrken.

Nämndens/bolagets verksamheter

Vuxenutbildningen utbildar elever inom vårdyrket och har under året startat de utbildningar som var planerat att start. Under 2024 har servicebiträden slutfört särskild utbildning till detta och anställts vid kommunens vård och omsorgsboenden. Därigenom har en ny tjänstekategori tillförts vilket frigör tid för vård- och omsorgspersonal att att arbeta brukarnära.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Utbildning till servicebiträden genomförs under 2024.	 Ja	 Ja	
Rekrytering av servicebiträden kommer att inledas under 2024	Ja	 Ja	

8.3.3 Omvårdnadsnämnden arbetar med att höja kompetensen i frågor gällande psykisk ohälsa och demens

Nämndens/bolagets verksamheter

Utbildning i Psykisk hälsa ABC genomförs vid 6 tillfällen/år för medarbetare inom Vålfärd Gävle. Från 2024 har statsstödet för detta tagits bort, och ställningstagande måste göras avseende möjligheter att fortsätta insatsen 2025. Stöddokument för suicidprevention och psykisk ohälsa är under framtagande för omvårdnadspersonal i hemtjänsten, beräknas klar under hösten 2024. Materialet syftar till att stödja medarbetaren i att ha tillgång till grundläggande kunskap att observera mående hos kunder och att våga fråga, lyfta oro och känna till rutin.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Samtal genomförs med alla 80-åringar	 Ja	—	 Ja
Sektorn erbjuder första hjälpen-utbildning i psykisk ohälsa	 Ja	—	 Ja

8.3.4 Omvårdnadsnämnden arbetar för att Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun

Nämndens/bolagets verksamheter

Under tertialen har besparingar gjorts som ger följd effekter inom målområdet (utveckla text kring följd effekter). Oro har uppstått rörande kommunens träffpunkter för seniorer. Trots detta har mycket god verksamhet utförts, och planering av utveckling sker vidare.

Denna tertial har fortsatt utveckling skett av uppsökande verksamhet, volontärsamordning, träffpunkter och mötesplatser för seniorer i Gävle. Fortsatt utveckling av uppsökande samtal till personer som fyller 80 år under aktuellt år, ca 700 personer. Äldrelots enligt äldrevänlig kommuns handlingsplan. Sammanslagningen av Träffpunkten inom AFN, Väpnargatan 19 tillsammans med Brunnsgatan 59 planerades under delår 2 och genomfördes i augusti med positivt resultat. De områdesvisa träffpunkterna som utvecklats inom de olika stadsdelarna fortgår. På grund av de ekonomiska förutsättningarna har viss om prioritering krävts men befintliga områdesvisa träffpunkter är i fortsatt drift. Hälsosamtal med seniorer genomförs. Arbetet med Digitala träffpunkter för seniorer genomförs enligt plan. Uppdrag att "Motverka ofrivillig ensamhet" är igång i samarbete med ett hemtjänstföretag och ett vård- och omsorgsboende.

Alla kunder inom hemtjänst har en fast omsorgskontakt, om det inte bedöms vara uppenbart obehövligt. Ca 30 % av de tillsvidareanställda medarbetarna saknar undersköterskeutbildning. Det innebär att undersköterskor är fast omsorgskontakt till fler kunder, något som kan påverka kvalitet för kund och arbetsmiljö. 39 medarbetare läser undersköterskeutbildning efter validering via ÅO lyftet. Ett antal medarbetare läser språkbudutbildning och åtta medarbetare går språkutbildning.

Samtliga kunder inom vård- och omsorgsboenden i egen regi har fast omsorgskontakt som är undersköterska.

Planering för och uppdatering av behov kopplat till boendeplanen görs i samråd med kontor myndighet och boendeplanerare.

Utifrån besparingskrav under tertialen har enheten för anhöriganställda utvecklats och därmed avslutats. Av totalt 56 kunder har 26 kunder valt att avsluta sina insatser helt, 5 kunder har endast valt larm och övriga har valt nya utförare för sina behov av hemtjänstinsatser.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Planerar för boendeformer efter behov och uppdaterar boendeplanen årligen	 Ja		 Ja	
Brukarbedömning - Socialstyrelsens nationella brukarundersökning: Andelen svaranden som uppger att de är mycket nöjda eller ganska nöjda med hemtjänsten i sin helhet (målvärde rikssnitt 2023)	85 %		86 %	
Andel kunder önskar fast omsorgskontakt inom vårdboende eller hemtjänst som erbjuds detta	100 %		100 %	
Brukarbedömning - Socialstyrelsens nationella brukarundersökning: Andelen som svarat att de sammantaget är mycket nöjda eller ganska nöjda med sitt vård- och omsorgsboende (målvärde rikssnitt 2023)	81 %		78 %	

8.3.5 Omvårdnadsnämnden ska erbjuda nödvändiga kompetens- och språkhöjande insatser

Nämndens/bolagets verksamheter

Under 2024 har 37 medarbetare, varav 5 egen regi studerat till undersköterska vid Vuxenutbildningen inom ramen för Äldreomsorgslyftet. Dessutom deltar 19 för närvarande i en språkutbildning vid Vuxenutbildningen, vilken består av tre arbetstimmar i veckan och finansieras också genom Äldreomsorgslyftet. Samtliga utbildningar sker på betald arbetstid. Vuxenutbildningen har också utbildat språkbudsutbildare till våra arbetsplatser. Behovsområden för kompetensutveckling har identifierats under 2024.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Erbjuder språkutbildning på betald arbetstid	 Ja		 Ja	

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Att ha identifierade behovsområden för kompetensutveckling under 2024		 Ja	

8.3.6 Velfärd Gävle ska vara en attraktiv arbetsgivare

Utfall för indikatorer enligt årets medarbetarundersökning (MAU) marginellt under målvärden. Det ska dock tilläggas att beslutade målvärden är relativt högt satta. HME-index 78 är ett bra resultat och överensstämmer med resultatet för Gävle kommun i sin helhet 2024. Svarsfrekvensen för årets medarbetarundersökning är 70% vilket innebär en hög svarsfrekvens historiskt sett.

Arbeta med att minska sjukfrånvaron - hälsopuls

En försämring jämfört med 2023. Långtidssjukfrånvaron är ändå konstant procentuellt mot sjukfrånvaron.

Sjukfrånvaro 2023:

8,2% varav 55,3% är långtidsfrånvaro (60 dagar och mer)

Sjukfrånvaro 2024

8,5% varav 55,3% är långtidsfrånvaron

Åtgärder för motverka sjukfrånvaro - Hälsopuls:

En del av rehabiliteringssamordnarens uppdrag är att löpande undersöka chefers förutsättningar att genomföra rehabiliteringsinsatser via verktyget "hälsopuls" som är ett arbetssätt för stöd och struktur i rehabiliteringsarbetet.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
HME-index (basvärde 71% mätning 2022)	78 %		80 %	
Svar på fråga i medarbetarundersökning: "Jag kan rekommendera andra att arbeta i Gävle kommun". (basvärde 3,71 år 2022)	3,63		3,75	
Velfärd Gävle arbetar med att minska sjukfrånvaron (rehabsamordnare)			 Ja	

8.3.7 Omvårdnadsnämnden ska ha en god kvalitet inom hälsa och sjukvård

Nämndens/bolagets verksamheter och analys av indikatorerna

En god kvalitet inom hälso och sjukvård definieras i SOFS 2011:9 som att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter om hälso - och sjukvård.

Det skall finnas ett ledningssystem i vilket vårdgivaren ska identifiera, beskriva och fastställa de processer som behövs för att säkerställa kvaliteten i sin verksamhet. Det skall i ledningssystemet finnas fastställda rutiner.

Utöver detta skall vårdgivaren fortlöpande bedöma om det finns risk för händelser som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet samt utöva egen kontroll dvs systematiskt följa upp och utvärdera verksamheten och kontrollera att den bedrivs enligt de processer och rutiner som ingår i ledningssystemet.

En analys av de indikatorer som kopplas till nämndens mål om God kvalitet inom hälso och sjukvård anger att verksamheten har en god kvalitet. Dock kvarstår brister vilka är påtalade av bland annat IVO. Dessa brister är:

- kunskaper i svenska språket hos omvårdnadspersonal
- låg kompetensnivå hos omvårdnadspersonal
- otydlighet vid informationsöverföring
- avsaknad av tydlig uppföljning avvikelser
- bristande följsamhet till rutiner samt egen kontroll
- brister vid läkemedelshantering på så sätt att sjuksköterskor arbetar olika med denna, dvs kvalitetssäkring saknas
- låg kompetensnivå palliativ vård hos omvårdnadspersonal

Det finns ett kvalitets- och ledningssystem vilket innehåller fastställda rutiner för olika processer och aktiviteter.

Hälso och sjukvårdskontoret har tagit fram särskilda aktiviteter för att konkret arbeta med de av IVO påtalade bristerna. Arbetet genomförs till stora delar tillsammans med kontoren Stöd i hemmet och Boende där omvårdnadspersonal återfinns.

Resultatet av dessa är:

- Förbättrad introduktion med utgångspunkt i ledningssystemet.
- Systematisk kompetensutbildning. Dokumentationsutbildning, utbildning nytt beslutsstöd sjuksköterskor, demens, sår, förflytningshandledarutbildning - har genomförs under året.
- Informationsöverföring - säkerställa tydlighet i vem som informerar vem om vad. Fortsatt utvecklingsarbete då det utgör risk i patientsäkerhetsarbetet.
- Digital signering infört i samtliga områden 2024 för säker läkemedelshantering.
- Revidering av nuvarande avvikelshantering där kommunikation av vidtagna åtgärder är central för förbättring.
- Prioriteringsdokument framtaget för legitimerad personal för att säkerställa att insatser genomförs, även vid låg bemanning.
- Rekrytering av legitimerad personal.

Utifrån påtalade brister, IVO, har kontor Hälso och sjukvård ett ansvar att säkerställa att ovan beskrivna aktiviteter genomförs, följs upp och utvärderas.

Analys indikatorer tertial 3

- **Kontinuitet kring patient**

Flertal hyrsköterskor med anledning av vakanser. Antal hyrsköterskor sjönk från 32 till 21 i samband med kväll- helgorganisation vilken trädde i kraft 18 mars 2024. Under sommaren 2024 har kontoret nyttjat 39 hyrsjuksköterskor. Detta för att kunna bevilja semestrar och då rekryteringsläget inför och under sommaren inte har fyllt resursbehovet.

Dock fyller när verksamheten kontinuitetsmålet. Jfr delår 1 når vi en förbättring.

- **Läkemedelsgenomgångar**

52 % av kunderna vid vård - och omsorgsboende har haft läkemedelsgenomgång. För patienter inom hemsjukvård är motsvarande uppgift 6 %. Målvärden avser helår. Bedömningen är att målvärdet inte uppnås.

- **Samtliga patienter har aktuella vårdplaner.**

Alla patienter har aktuella vårdplaner. Utmaning för kontoret är att avsluta ej aktuella vårdplaner i systemet, tex när pat ej längre är inskriven i hemsjukvård. Detta är ett utvecklingsområde.

- **Avvikelse ska poängbedömas inom två veckor**

Målvärdet avser helår. Bedömningen är att målet uppnås på helårsbasis.

Kvoten beräknad på inkommande delat med antal påbörjat utredning inom 14 dagar.

Resultatet är sämre jmf delår 1. Hög volym inkomna avvikelser under sommaren med lägre bemanning medför brister i avvikelshantering.

Antal inkomna avvikelser: 4380

Antal påbörjat utredning inom 14 dagar: 3036

Antal påbörjat bedömning inom 14 dagar: 3036

Antal påbörjat åtgärder inom 14 dagar: 1787

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Kontinuitet kring patient (personkontinuitet), (basvärde 15 år 2023)	10		14	
Läkemedelsgenomgångar	52 %		80 %	
Patienter har aktuella vårdplaner	100 %		90 %	
Avvikelse ska poängbedömas inom två veckor	69 %		90 %	

8.3.8 Omvårdnadsnämnden ska arbeta för förbättrade förutsättningar och skapa möjligheter för fler företag att etableras och växa i Gävle

Nämndens verksamheter genomför samråd och dialog med de privata utförarna inom hemtjänst likväl som gemensamma möten med de privata utförarna inom VåBo.

Olika frågor har lyfts på mötena som syftar till att bidra med information, uppdatering inom utvecklingsfrågor samt en gemensam dialog mellan beställare och utförare.

För vård- och omsorgsboende har det bedrivits dialoger med leverantörer/utförare kopplat till befintliga avtal, kommande upphandlingar och frågor kring etablering.

Nämnden har intensifierat sitt arbete mot välfärdsfusk vilket bör leda till en sundare konkurrens och rättvisare förutsättningar för företag som vill etablera sig i Gävle Kommun,

8.3.9 Service, kommunikation och återkoppling till de företag som utför uppgifter på Omvårdnadsnämndens uppdrag ska vara god

Nämndens/bolagets verksamheter

Externa upphandlingsteamet genomför samråd/ utförardialog med de privata utförarna inom hemtjänst likväl som gemensamma möten med de privata utförarna inom VåBo.

Olika frågor har lyfts på mötena som syftar till att bidra med information, uppdatering inom utvecklingsfrågor samt en gemensam dialog mellan beställare och utförare.

Utöver de gemensamma samråden/ utförardialogerna så har även de årliga avtalsuppföljningarna genomförts med vissa utförare och kommande uppföljningar planeras för året. Här har också inhämtning skett av kvalitetsberättelser/patientsäkerhetsberättelser för från alla utförare, samt avtalsuppföljning "på förekommen anledning" för specifika utförare.

För vård- och omsorgsboende har det bedrivits dialoger med leverantörer/utförare kopplat till befintliga avtal, kommande upphandlingar och frågor kring etablering.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Samråd sker med upphandlingsteamet tre tillfällen per år	 Ja	 Ja	 Ja

8.3.10 Omvårdnadsnämnden samverkar med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning

Nämndens/bolagets verksamheter

Nämndens verksamheter deltar i Vård- och omsorgscollege enligt plan

8.3.11 Omvårdnadsnämnden ska ha ett aktivt arbete mot välfärdsbrottslighet, vilket främjar en sund konkurrens

Nämndens/bolagets verksamheter

Sedan hösten 2023 har ett arbete påbörjats avseende att utveckla visualisering och tillgängliggörandet av data via Power BI. Det avser ex tillgång till insatsregistreringar på enhetsnivå. Under tertial 1 har även ett sektorinternt arbete inletts för analys av insatsregistrering och hur det bör utvecklas.

Under våren 2024 noteras avvikelser i de verksamhetssystem som följs upp. Det genererar ytterligare inhämtning av andra kompletterande uppgifter som slutligen leder till hävning av avtal med två leverantörer av hemtjänst. Hävningen baseras på manipulering av tidsregistrering, stora brister i dokumentation samt anställning av anhöriga. Hävning sker mitt i sommarperioden med stor påverkan på hemtjänst i egen regi som fick hantera en beredskap för att ta emot 75 nya kunder. Arbetet har varit synnerligen resurskrävande från april månad. Arbeta pågår inom sektorn i syfte att förbättra arbetsmetoder och bättre samverkan. Arbetet kommer även att

behöva inbegripa förbättrad samverkan inom kommunen.

Analys av indikatorerna

Indikatorn är gul då arbete och arbetssätt mot välfärdsbrottslighet behöver fortsätta utvecklas.

8.3.12 Omvårdnadsnämnden verkar för god tillgång till vård och omsorg i hela Gävle kommun

Nämndens/bolagets verksamheter

Vård- och omsorgsboenden för äldre som drivs i egen regi är spridda geografiskt över kommunens yta, från Hamrånge till Hedesunda. Under året har Hemlingborgs vård- och omsorgsboende, som drivs med delat huvudmannaskap mellan Valfärd, Utbildning och Livsmiljö Gävle, öppnat samtliga avdelningar. Hemtjänst erbjuds i egen regi i hela kommunen.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Omvårdnadsnämnden driver särskilda boenden som är spridda över hela kommunens geografiska yta.	 Ja		 Ja
Omvårdnadsnämnden tillgodoser att det går att få hemtjänst i hela kommunen.	 Ja		 Ja

8.3.13 Omvårdnadsnämnden ska genom sin planering tillgodose en tillgång på vårdboenden enligt den efterfrågan som finns.

Nämndens/bolagets verksamheter

Boendeplanen följs upp och revideras i samråd med kontor myndighet samt med boendeplanerare.

Samtliga avdelningar på Hemlingborgs vård- och omsorgsboende har öppnat.

8.3.14 Omvårdnadsnämndens alla verksamheter har uppdaterade kontinuitetsplaner

Nämndens/bolagets verksamheter

Samtliga verksamheter har uppdaterade kontinuitetsplaner i enlighet med målet.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Andel verksamheter som har uppdaterade kontinuitetsplaner	100 %	—	100 %

8.3.15 Omvårdnadsnämnden ska verka för att luftkvaliteten förbättras

Nämndens verksamheter verkar för att luftkvaliteten förbättras genom en övergång till fossilfria fordon, samt ställer krav på fossilfria fordon i upphandlingar.

8.3.16 Omvårdnadsnämndens verksamheter följer kommunens fordonspolicy i så hög utsträckning som möjligt.

Omvårdnadsnämndens verksamheter följer generellt kommunens fordonspolicy. Av beredskapsskäl används fossildrivna fordon till viss del. Nämndens verksamheter ställer miljökrav i upphandlingar.

Utfall på indikator saknas.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Andelen feltankningar (där fel typ av bränsle tankas i fordonet) ska minska		—	

8.3.17 Omvårdnadsnämnden ska verka för en cirkulär resurshantering

Omvårdnadsnämndens verksamheter verkar för cirkulär resurshantering genom bl a:

- Övergång till en i stora drag fossilfri fordonsanvändning (undantag finns av beredskapsskäl)
- Utvecklad avfallshantering.
- Arbetar med matsvinn.
- Ställer miljökrav i upphandlingar

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Redovisning av insatser och initiativ inom nämndens verksamhet som sker för att uppnå målsättningen om en ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun och målnedbrytningen om en cirkulär resurshantering.			

8.4 Uppföljning privata utförare

Välfärd Gävle följer upp privata utförare enligt en uppföljningsplan och varje uppföljning redovisas separat till nämnd som ett tillsynsärende.

Det finns utmaningar att bedriva avtalsuppföljningar i den omfattning som vore nödvändigt utifrån pågående samhällsutveckling med omfattande välfärdsbrottslighet. Se de rapporter som bland annat Brottförebyggande rådet (BRÅ) givit ut ang. välfärdsbrottslighet inom kommuner och regioner. Varje enskild uppföljning är i sig resurskrävande. Välfärd Gävle ser behov att ta ett omtag i frågan hur uppföljning av privata utförare ska genomföras.

8.5 Årets resultat

8.5.1 Resultat

Resultat

(mnkr)	Utfall 241231	Utfall 231231	Urspr. budget 2024	Rev. budget 2024
Verksamhetens intäkter	317,9	287,4	309,4	237,7
Personalkostnader	-903,6	-873,3	-924,4	-859,7
Övriga kostnader	-906,9	-878,7	-859,7	-858,6
Avskrivningar/nedskrivningar	-11,1	-10,4	-9,9	-13,2
Internränta	-1,1	-0,6	-0,8	-1,3
Resultat före kommunbidrag	-1504,8	-1475,6	-1485,4	-1495,1
Kommunbidrag	1495,1	1441,9	1485,4	1495,1
Resultat efter kommunbidrag	-9,7	-33,7	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-9,7	-33,7	0,0	0,0
Investeringar	1,5	17,6	9,0	9,0
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

8.5.1.1 Resultatanalys

Sammanfattning av resultatet för omvårdnadsnämnden 2024

Resultatet för 2024 uppgår till minus 9,7 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. De största ekonomiska avvikelserna beror på höga personalkostnader inom hemtjänst och på vård- och omsorgsboenden, samt brist på tillsvidareanställda sjuksköterskor som inneburit höga kostnader för bemanningssköterskor. Till följd av arbete med bemanningshandbok har personalkostnaderna minskat under hösten. Kostnader för extern hemtjänst var höga under det första halvåret, men avvikit positivt från och med juli månad. På grund av flertalet tomma platser har kostnaderna för externa vård- och omsorgsboenden varit låga.

Påbörjade besparingar under 2024 ger effekter på de ekonomiska förutsättningarna för 2025. (Välfärdsnämnderna hade ett totalt besparingskrav på 180 mnkr för 2024, som en konsekvens av nämndernas underskott för 2023, samt de krav på besparingar som ligger för 2024).

Nämnden fattade besparingsbeslut den 22 februari. De beslut som Omvårdnadsnämnden fattade innebär helårseffekter på 40,8 mnkr (med helårseffekt avses vad som kan uppnås under en 12-månadersperiod). En del av denna summa (inte hela) har uppnåtts i form av besparingar under 2024. Detta på grund av att nämnden fattade beslut om budget i december 2023 utifrån de ramar som alltså gavs den 27 november 2023.

Beslutade besparingsåtgärder med viss effekt under året:

- Minska antalet avlösningsplatser
- Avveckling av anhöriganställda
- Minska anhörigstöd med 2,5 årsarbetare
- Minska uppsökande verksamhet med 0,25 årsarbetare
- Minska träffpunkter för seniorer med 0,25 årsarbetare
- Minska personligt ombud med 0,25 årsarbetare
- Minska enhetschefer med 1,0 årsarbetare
- Bemanningshandbok

Övriga anpassningar ej tagna av nämnd:

- Minska antalet administrativa tjänster
- Återhållsamhet kring inköp, utbildningar, lokalanpassningar
- Effektivare lokalanvändning
- Utvecklingsstege och tvärfunktionella team kopplade till bemanningshandboken

Nämnden har ansökt om diverse riktade statsbidrag för året. Ansökningsförfarandet sker för de flesta statsbidrag under våren och medel utbetalas allt eftersom ansökningar beviljas. Vissa bidrag har tydliga villkor för nyttjande och andra är mer breda. Efter att medel beviljats behöver dessa planeras för, dels verksamhetsmässigt med även redovisningsmässigt, vilket gör att det bokas in mer intäkter i form av statsbidrag i slutet av året. Återrapportering av statsbidrag sker nästföljande år. Återbetalning sker efter återrapportering i de fall medel inte nyttjats eller nyttjats felaktigt utifrån villkoren. Det finns en osäkerhet kring dessa riktade statsbidrag dels utifrån planeringsförutsättningar men även i och med att återrapportering och eventuell återbetalning sker i efterhand.

KS/KF beslutade i februari om att omfördela 2 886 tkr från ON till den centrala bemanningsenheten. Samtidigt beslutades om kompensation till nämnden för helårseffekt av kapitaltjänstkostnad och hyra för färdigställda investeringar under 2023, vilket ger ON ökat kommunbidrag med 11 491 tkr, samt ytterligare 66,2 tkr för färdigställda investeringar jan-apr 2024 enligt KS beslut i juni. Nämnden har även kompenserats med centralt avsatta medel för ökade lönekostnader till följd av avslutad lönerevision med 1 000 tkr enligt KS beslut i juni. Total justering för nämnden uppgår till 9 671,2 tkr.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet per verksamhetsområde

Vård- och omsorgsboende egen regi / Avlösningstvistelse -57,8 mnkr (nov -58,1 mnkr)

De största avvikelserna avser timlön, övertid, OB och semesteruttag, till följd av högre bemanning än vad som ryms i personalbudget, vilket beror på kunders komplexa och i vissa fall ökade behov. Detta har inneburit en målkonflikt och vissa undantag från Bemanningshandboken. Ett boende har tre korttidsplatser som påverkar behovet av förstärkning i de fall det är svårt sjuka eller palliativa kunder som beviljas korttidsplats. Dock har bemanningen minskats eller är på väg att minska i samtliga verksamheter.

Under arbetet med bemanning har svårigheten att boka ut korta resursspass noterats, och därför har rutiner kring resursturer i samarbetet med Bemanningsenheten ändrats, så att samtliga långa pass ska lämnas till dem.

Dock har användandet av timvikarier minskat generellt för vård- och omsorgsboenden samt för Hamrånge hemtjänst. Den positiva trenden har förstärkts under året, och i december hade verksamheten den lägsta noteringen gällande timvikarier.

Även gällande kostnaderna för sjukfrånvaro har effekten av det aktiva arbetet med rehabiliteringsarbete och förebyggande arbete fortsatt.

Antalet platser på avlösningstvistelsen har successivt minskats utifrån beslut på Omvårdnadsnämndens sammanträde i februari. Sedan beslutet har dock situationen förändrats utifrån dom från Förvaltningsrätten som ger sökande rätt till bistånd i form av flera dygns avlösningstvistelse, vilket medfört att verksamheten behövt behålla 11 platser istället för 10 för att kunna verkställa gynnande beslut.

Verksamhetsområdet har erhållit statsbidrag enligt följande:

- Säkerställa en god och nära vård för äldre
- Äldreomsorgslyftet
- God och nära vård

Vård- och omsorgsboende myndighet +23,9 mnkr (nov +22,2 mnkr)

Kostnaderna för köp av platser på externa vård- och omsorgsboenden är 19,3 mnkr lägre än budget. De lägre kostnaderna beror på att det i budget beräknades att Sättraåsen skulle ha 18 nya platser under våren 2024, varav 9 av dessa skulle finnas tillgängliga redan i februari. Först under oktober har dock 4 nya platser tillkommit. Även övriga utförare har positiv avvikelse för enstaka tomma platser. Positiv avvikelse om 6,9 mnkr för taxor/avgifter.

Hemtjänst egen regi -14,1 mnkr (nov -12,3 mnkr)

Varav ytterområden -4,0 mnkr, innerområden -10,1 mnkr

Området har fortsatt höga kostnader för timlön, övertid och OB. Orsaker är bland annat överanställningar för att klara egen personalförsörjning, beordringar pga. avslag på beställningar till bemanningsenheten och utbildningar påkallade av pågående förbättringsarbete som krävt timvikarier för att täcka upp frånvaro. Området har inte fått kompensation för USK pilotprojekt.

Pågående aktiviteter: Avstämning och utbildning i planering och schemaarbete. Avstämningar med enhetschefer och samordnare för uppföljning och lärande med stöd av schema och bemanningsteamet gällande planering och schema. Bemanningshandboken förväntas ge effekt, framför allt under delår 2 och 3 2024.

De avslut av externa utförare som gjordes under sommaren har inneburit ca 350 timmar extra för hemtjänst i egen regi i form av administrativ tid samt tillkommer bomkörningar. Detta motsvarar en kostnad om ca 275 tkr.

Hemtjänst myndighet +25,7 mnkr (nov +20,6 mnkr)

De delar av hemtjänstverksamheten som ligger inom Myndighets verksamhetsområde har en positiv avvikelse till följd av volymminskningar i förhållande till budget. Under sommaren avslutades två externa utförare vilket medfört lägre antal utförda timmar hos kund.

Hälso- och sjukvård -15,0 mnkr (nov -13,6 mnkr)

Kostnader för bemanningssköterskor är fortsatt höga och anledning till negativ avvikelse, för 2024 uppgår kostnaden till 44,2 mnkr. Till och med mars nyttjade verksamheten 32 bemanningssköterskor, därefter minskade detta antal till 21 under april. Det utökades under sommarmånaderna. Verksamheten tilldelas 18,8 mnkr (helår) i prestationsersättning för tidigare års förtätning av sjuksköterskor per boende som täcker delar av hyrpersonalkostnaderna.

Den 18 mars startade ny kväll-/helgorganisation. Denna förändring innebär ny schemaläggning för samtliga sjuksköterskor. Pågående rekrytering täcker inte verksamhetens behov av sjuksköterskor. Hälso- och sjukvårdskontoret nyttjade totalt 39 hyrsköterskor under perioden juni - september vilket påverkar kostnadsbilden.

From 1 maj ändras ledningsstruktur inom kontor Hälso- och sjukvård. Kontoret minskar antalet verksamhetschefer från två till en. Detta innebär en besparing motsvarande ca 0,8 mnkr.

Natt och larm -3,9 mnkr (nov -3,6 mnkr)

Det nya heltidsmättet för nattarbete påverkar planeringen och ger en effekt som kräver 2,5 åa mer än budget i schemaplanering.

Det nya avtalet för trygghetslarm medför högre månatlig driftskostnad. Verksamheten har ökade personalkostnader på grund av utbytet av trygghetslarmen som pågick under årets första månader. Byte av 7 bilar ger högre månatlig leasing- och underhållskostnad.

Förebyggande insatser och aktiviteter +2,1 mnkr (nov +1,8 mnkr)

I februari beslutade nämnden om besparingar motsvarande 3,8 mnkr (helår) vilket motsvarar 60% av budgeten. Verksamheten har utifrån det ställt om på flera sätt och prioriterar att utföra uppdrag i enlighet med tilldelade statsbidrag i stället för ordinarie verksamhet, vilket ger möjlighet att behålla de personella resurserna under 2024. Verksamheten bedrivs till stora delar via statsstöd, som dock är en osäker intäktskälla varför det för kommande år är oklart vilka insatser som kan utföras. Statsbidrag för Ökad och jämlik tillgång till föräldraskapsstöd, samt Ofrivillig ensamhet bland äldre, har realiserats vilket bidragit till den positiva avvikelsen.

Besparingskraven lades på verksamhetsområdet att minska anhörigstöd, träffpunkter samt volontärsamordning (3,8 mnkr). Arbete för att realisera samtliga besparingar är genomfört. I augusti invigdes en sammanslagen, effektiviserad och förändrad träffpunktsverksamhet på Brunnsgatan. Det innebär även att lokaler används mer kostnadseffektivt och personalresurserna omfördelats, minskning har gjorts av antalet medarbetare. Besparingarna ger även ett minskat antal insatser och kvalitetsförsämringar till målgruppen och anhöriga.

Anhöriganställda -2,8 mnkr (nov -2,6 mnkr)

De sista avsluten gjordes i december för icke sammanboende, eftersom lön utgår med en månads eftersläp hamnar denna kostnad i januari. När timmar hos kund försvinner tappas även intäkten, varför verksamheten har en avvikelse. Resterande avslut gjordes till sista april, personalkostnader finns därmed tom maj.

Myndighet anhöriganställda +14,5 mnkr (nov +12,8 mnkr)

Kommunbidrag för verksamhet anhöriganställda finns hos myndighet och fördelas till utförande

verksamhet utifrån antal utförda timmar hos kund. Då verksamheten avslutats sker ingen fördelning av medel och myndighet har därmed ingen kostnad.

Utveckling och stöd +9,3 mnkr (nov +8,4 mnkr)

Under 2024 har sektorn minskat administrationen med 11 årsarbetare, både chefer och medarbetare, motsvarande ca 7 mnkr på helårsbasis. För Omvårdnadsnämnden innebar detta ca 3,4 mnkr. Besparingen har inneburit vakanshållning samt identifierat övertaliga medarbetare. Ett omfattande arbete har genomförts avseende omfördelning av arbetsuppgifter. Först 2025 uppnås helårseffekt.

Större positiva avvikelser finns för hyror, statsbidrag och avskrivningar. Större negativa avvikelser finns för el, flyttkostnader, larm/väktare samt ökade IT-kostnader (välfärdsteknik).

Övergripande avvikelser +7,9 mnkr (nov +7,3 mnkr)

Budgetjustering i och med KF:s beslut i februari samt lönekomensation innebär ett tillskott på 9,3 mnkr i omfördelning av ram. Kostnader för chef i beredskap täcks delvis av dessa medel. I april togs det beredskapslager som byggdes upp under pandemin bort, lagret var värderat till 1,2 mnkr och syns som en engångskostnad.

Mindre avvikelser +0,6 mnkr

Avlösningsvistelse Myndighet +0,6 mnkr (minskning av antalet platser)

8.6 Årets investeringar

Utfallet på investeringsverksamheten är 1,5 mnkr av den totala budgeten på 9,0 mnkr. Investeringar avser främst inventarier i samband med evakuering, tillbehör till samt uppgradering av trygghetslarm, medicinkyl samt rörelsevakt.

Återhållsamhet generellt samt gällande anpassningar av lokaler har lett till färre investeringar. Inga nya boenden har färdigställts under året, vilket bidrar till det låga utfallet.

Investeringsredovisning	Totalutgift				Årets investeringar		
	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Ackumulerat utfall*	Avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Aktiverade investeringar							
Årligt anslag					9,0	1,5	7,5
Summa aktiverade investeringar					9,0	1,5	7,5
Pågående investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Beräknad totalutgift*	Prognos avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Summa pågående investeringar							
Summa investeringar					9,0	1,5	7,5

8.7 Förväntad utveckling

Nämnden hänvisar till underlaget "Synpunkter på preliminära mål och ramar" som lämnas till kommunstyrelsen i september, som innefattar nämndens syn på framtid och förväntad utveckling.

8.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Utfall	2025 plan	2026 plan	2027 plan

9 Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd

9.1 Inledning

9.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Nämnden inledde 2024 med omfattande besparingsbeslut på flera av nämndens verksamheter. Fokus har också varit bemanningsarbetet som i slutet av 2024 börjat ge viss effekt ekonomiskt. Förändringar för förutsättningar från Arbetsförmedlingen för trygghetsanställda har gjort att de anställda som arbetade för kommunala bolag har avslutat sina anställningar där. Vuxenutbildningen har påbörjat en mer utvecklad samverkan kring yrkesutbildningar med gymnasieskolan. Utvecklingen av försörjningsstödet har varit relativt gynnsam, men i viss mån påverkats av att Ukrainska medborgare från och med mitten av 2024 kunna ansöka om att bli folkbokförda i Sverige.

9.3 Målanalys

9.3.1 Vuxenutbildningen i Gävle ska ge alla vuxna en utbildning med hög kvalitet, vara likvärdig, tillgänglig och en trygg skolmiljö för alla i Gävle Kommun.

Nämndens/bolagets verksamheter

Under tertialen har totalt 15 klagomål inkommit till verksamheten. Samtliga klagomål är hanterade av antingen rektor eller enhetschef. Ett arbete pågår för att stärka elevernas upplevelse av studiero. Samtliga enheter visar på goda resultat gällande elevers uppfattning om ledning och stimulans. På enheten för grundläggande och gymnasiala kurser jobbar lärarna aktivt för att ha täta samtal och uppföljningar med eleverna. Dels för att snabbare kunna hjälpa elever som har svårigheter eller frågor. Men även för att informera vad som behövs för varje examinerande uppgift. Man genomför även vägledning till både språkcoach och Infotorget.

Enheten för kommunal yrkesutbildning (EKY) arbetar kontinuerligt med att utveckla arbetet kring extra stöd i studier samt arbetet med att främja närvaro och aktivitet både i den skolförlagda delen och under APL för att få fler att fullfölja sina studier och öka möjligheten till arbete efter avslutad utbildning. Under hösten har man arbetat med att stärka arbetssättet gentemot elever med NPF.

Analys av indikatorerna

Målet är nått.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Antal elever under året	3 990		3 860	

9.3.2 Arbetsmarknads och Funktionsrättsnämnden ska bibehålla nivån på avhopp inom Vuxenutbildningen

Nämndens/bolagets verksamheter

Genom Vuxenutbildningens insatser under 2024 uppnås målsättningen om bibehållen andel avhopp, dvs 15% vilket är samma nivå som 2023.

Analys av indikatorerna

Målet är nått.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Andelen elevavhopp ska bibehållas på samma nivå som 2023	15 %		15 %	Ok

9.3.3 Vuxenutbildningen i Gävle skall anpassa utbildningarna utefter arbetsmarknadens och företagens behov.

Nämndens/bolagets verksamheter

Vuxenutbildningen samarbetar via Gästrikevux med andra kommunala vuxenutbildningar i Gävleborgs län plus Älvkarleby kommun samt med gymnasieutbildare i det så kallade Dimensioneringsuppdraget för att dimensionera och ge utbildningar som efterfrågas av arbetsgivare. Arbetet i detta sker i hög dialog med företrädare för företag och branscher som framför vilka kompetensbehov de ser framåt. Detta medför att utbudet av Vuxenutbildningens yrkesutbildningar förändras löpande efter branschernas behov.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Det totala utbudet av yrkesutbildningar ska öka.	21		24	

9.3.4 Utbildningskedjan i Vuxenutbildningen ska leda till att fler kommer i jobb.

Nämndens/bolagets verksamheter

Att slutföra studierna och det med godkända betyg är en viktig förutsättning att komma ut i jobb. Inom Vuxenutbildningen har andelen elevavbrott minskat. Ett sätt har varit att öka möjligheten för eleven att välja lägre studietakt än de initialt tänkt då de mer forcerade medför högre andel elever som avbryter studierna. Andelen elever som ej kommer till start har minskat 2024.

Den externa leverantören av yrkesutbildning, NTI har under året en hög andel elever som avslutas med betyget F (icke godkänd). De ligger här långt över snittet för andra utbildare.

Vuxenutbildningen för dialog med NTI kring behovet av åtgärder för att höja andelen elev som slutför studierna med godkända betyg, och därmed kan komma ut i jobb i yrket man utbildar sig inom. Ett skäl till låg andel godkända betyg bedöms vara hög andel elever som endast läser deltid vilket inte är gynnsamt i yrkesutbildning.

Analys av indikatorerna

Målet är delvis uppnått.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Uppföljning elever som slutat (andel som är i arbete)		God	

9.3.5 Arbetsmarknads och Funktionsrättsnämnden skall säkerställa att Vuxenutbildningens koppling till högskola, arbetsförmedling och näringslivet stärks.

Nämndens/bolagets verksamheter

Vuxenutbildningen har under året ett välfungerande samarbete på strategisk och operativ nivå med Arbetsförmedlingen. Valfärd Gävle har tecknat en överenskommelse med strategisk Arbetsförmedlingen och ur detta pågår ett särskilt samarbetsprojekt mellan Arbetsförmedlingen och Vuxenutbildningen tillsammans med Arbos. Man samarbetar med högskolan och har särskilt fokus på arbetet med näringslivets företag och branschföreträdare vilka man för ständig dialog med om deras nuvarande och framtida behov av kompetens.

Analys av indikatorerna

Målet är uppnått.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Utvärdering av aktiviteter och arbete	 Ja	 Ja	

9.3.6 Ej tillämpligt AFN

9.3.7 Ej tillämpligt AFN

9.3.8 Ej tillämpligt AFN

9.3.9 LSS: Daglig verksamhet. Personer med funktionsnedsättning skall själva få avgöra hur mycket dom vill och kan jobba.

Nämndens/bolagets verksamheter

Nämndens/bolagets verksamheter

Planering för brukaren sker utifrån individens förmåga och där beaktas även dennes önskemål om arbetsplats, arbetsuppgifter och arbetstid. Första arbetssamtalet 2024 med brukarna har genomförts i maj. Under samma månad påbörjade ett särskilt uppdrag avseende utveckling av nya brukares placering och byte av plats, detta via utveckling av en Kartläggnings och matchningsgrupp.

En testpilot genomförs med ett mer uppsökande och motiverande arbetssätt för att öka närvaro vid daglig verksamhet. Detta sker via utveckling av samverkan och brukarnas nätverk.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Anpassning av arbetstid enligt brukarens önskemål	93 %		75 %	

9.3.10 Anhöriga ska kunna inkluderas i det dagliga arbetet.

Nämndens/bolagets verksamheter

Brukaren är den som avgör om någon mer än brukaren själv ska vara delaktig. Varje brukare tillfrågas om ifall någon och i så fall vem som brukaren önskar ska vara delaktig i planeringen av den dagliga sysselsättningen, vid upprättande av genomförandeplaner och vid arbetssamtalen. Verksamheten jobbar även med på vilket sätt anhöriga och andra viktiga personer inkluderas där så är aktuellt.

Analys av indikatorerna

Målet uppnått genom att samtliga brukare har tillfrågats samt att verksamheten jobbar med hur eventuell inkludering genomförs.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Utveckla arbetssätt för att inkludera anhöriga i det dagliga arbetet			 Ja	

9.3.11 Personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem.

Nämndens/bolagets verksamheter

Under året har 1 ny verksamhet startats i fd Hemlingby skola, och totalt har 81 nya brukare tillkommit till EDV under året.

Verksamheterna arbetar aktivt med delaktighet och uppföljning av upplevelsen av delaktighet. Detta genom arbetsmöten i grupp med samtliga brukare två gånger per år, men också enskilda arbetssamtal 2 gånger per år samt genomförande av delaktighetsslingor. Under 2024 har 6 av 8 delaktighetsslingor genomförts. Brukarundersökning har ej påbörjats, här inväntas beslut kring eventuell brukarstyrd brukarrevision 2025.

Analys av indikatorerna

Målet är till största del uppfyllt.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Antal genomförda delaktighetsslingor (basvärde 2023)	6		8	
Hur många deltagare på EDV som önskar och fått byta arbetsplats under året – andel (%)			75 %	
Antal genomförda arbetssamtal med deltagare som vill och kan delta	100 %		100 %	

9.3.12 Välfärd Gävle ska vara en attraktiv arbetsgivare

Utfall för indikatorer enligt årets medarbetarundersökning (MAU) marginellt under målvärden. Det ska dock tilläggas att beslutade målvärden är relativt högt satta. HME-index 78 är ett bra resultat och överensstämmer med resultatet för Gävle kommun i sin helhet 2024. Svarsfrekvensen för årets medarbetarundersökning är 70% vilket innebär en hög svarsfrekvens historiskt sett.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
HME-index (basvärde HME-index 2022: 79)	78		80	
Resultat "jag kan rekommendera andra att arbeta i Gävle kommun"	3,63		3,75	

9.3.13 Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska arbeta för att individen genom effektiva arbetsmarknadsinsatser och kompetenshöjande insatser ska förflytta sig till egen försörjning. Nämnden arbetar samtidigt aktivt för att minska behovet av försörjningsstöd genom att fokuserat jobba med de individer som uppbär försörjningsstöd. Individerna ska bli delaktiga och inkluderade i samhället, med syfte att bli självförsörjande. Antal försörjningsstöddagare som blivit självförsörjande genom arbete eller studier under 2024.

Nämndens/bolagets verksamheter

Under 2024 har Arbos gjort betydande framsteg inom försörjningsstödsarbetet. Verksamheten

lyckades föra hela 864 kunder till egen försörjning. Antalet vuxna med ekonomiskt bistånd är 1635 personer, vilket är 60 personer fler jämfört med föregående år, till följd av tuffare arbetsmarknad samt tillskott av ett femtiotal ukrainska flyktingar. Antal barn i hushåll med försörjningsstöd har minskat med 30 under 2024 och 400 barn de senaste fyra åren.

Ekonomiskt bistånd betalades ut med 157 mnkr vilket är 15 mnkr lägre budgeterade 172 Mkr. Det är även samma kostnad som 2023 trots ökad riksnorm om 8% och höjda bostadshyror med 5%. Framgångarna tillskrivs främst Arbos strukturerade och evidensbaserade arbetsmetoder, ett tydligt kundfokus och ett utvecklat samarbete med Gävles näringsliv och Vuxenutbildningen. Förändringsledarnas arbete med att kunderna har parallella insatser på flera livsområden har förkortat tiden i försörjningsstöd. Trots ekonomiska utmaningar, tuffa besparingskrav och anställningsstopp har Arbos leverera resultat av hög kvalitet, detta efter ett slitsamt år av hårt arbete.

Nämndens/bolagets verksamheter

Målet för verksamheten 2024 har uppnåtts.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Antal försörjningsstödtagare som blivit självförsörjande genom arbete eller studier under 2024.	864		900	
Antal barn i hushåll med ekonomiskt bistånd	873		1 700	
Antal vuxna individer med ekonomiskt bistånd	1 635		2 500	
Individer som slutför trappstegsutbildning	16		18	

9.3.14 Nämnden ska ha god kvalitet inom hälsa och sjukvård

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd

En god kvalitet inom hälso - och sjukvård definieras i SOFS 2011:19 som att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter om hälso - och sjukvård.

Det skall finnas ett ledningssystem i vilket vårdgivaren ska identifiera, beskriva och fastställa de processer som behövs för att säkerställa kvaliteten i sin verksamhet. Det skall i ledningssystemet finnas fastställda rutiner.

Utöver detta skall vårdgivaren fortlöpande bedöma om det finns risk för händelser som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet samt utöva egen kontroll, dvs systematiskt följa upp och utvärdera verksamheten och kontrollera att den bedrivs enligt de processer och rutiner som ingår i ledningssystemet.

En analys av de indikatorer som kopplas till nämndens mål anger att det kvarstår brister tex avseende uppgifter om genomförda läkemedelsgenomgångar.

Vid tidigare revision utförd av hälso och sjukvårdsområdet återfanns dokumenterade brister. Dessa är:

- avsaknad av tydlig uppföljning vid avvikelser
- bristande följsamhet till rutiner samt egen kontroll
- otydlighet vid informationsöverföring
- avsaknad kvalitetssäkring avseende läkemedelshantering.

Det finns ett kvalitets- och ledningssystem vilket innehåller fastställda rutiner för olika processer och aktiviteter.

Hälso- och sjukvårdskontoret har tagit fram särskilda aktiviteter för att konkret arbeta med påtalade brister. Resultatet av dessa är:

- Förbättrad introduktion med utgångspunkt i ledningssystemet.
- Systematisk kompetensutbildning; dokumentationsutbildning, nytt beslutsstöd sjuksköterskor, demens- och sårutbildning har genomförts under året.
- Informationsöverföring- säkerställa tydlighet i vem som informerar vem om vad.
- Digital signering infört i samtliga områden 2024 för säker läkemedelshantering.
- Revidering av nuvarande avvikelshantering där kommunikation av vidtagna åtgärder är centralt i ett pågående förbättringsarbete.
- Prioriteringsdokument tas fram för legitimerad personal för att säkerställa att insatser utförs även vid låg bemanning.
- Rekrytering av legitimerad personal.

Hälso- och sjukvårdskontoret har ett ansvar att säkerställa att ovan beskrivna aktiviteter genomförs, följs upp och utvärderas.

Analys indiktorer

Kontinuitet runt patient. Målvärde uppnås. Resultat: 10 personal kring patient vid tertial 3.

Anledning till detta är att innan ny kväll- & helgorganisation trädde i kraft (240318) ombesörjde sjuksköterskor inom LSS/socialpsykiatri patientbesök kvällar och helger genom egen beredskap i hemmet. I ny kväll och helgorganisation har schemaläggning utgått från kontinuitets begreppet. Målet uppnås trots att sjuksköterskebemanningen under hösten utgjordes till hälften av hyrsköterskor. Patientbesök natt har utförts av nattsjuksköterskor.

Läkemedelsgenomgångar har genomförts hos 22 % av kunderna. Denna uppgift saknades delår 1 varpå det är svårt att beskriva om förbättring har uppnått under året.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Kontinuitet runt patient (personkontinuitet)	10		13	
Läkemedelsgenomgångar	22 %		80 %	

9.3.15 Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska minska antalet unga i kommunala aktivitetsansvarets målgrupp som varken arbetar eller studerar

Nämndens/bolagets verksamheter

KAA-teamet har under 2024 gjort framsteg på flera viktiga områden, men också stött på vissa utmaningar:

- **Deltagande och sysselsättning:** 30% av målgruppen har varit aktiva i KAA-aktiviteter, vilket är en ökning jämfört med föregående år. Utöver detta har 38% varit sysselsatta med andra aktiviteter som arbete, värnplikt eller studier. 28 personer utan sysselsättning har identifierats och Arbos förändringsledare håller regelbundet kontakta med dessa för att motivera till möten

och aktivitet.

- **Unga med okänd aktivitet:** En stor utmaning är den höga siffran av personer i målgruppen med okänd aktivitet (84 stycken). Systembrister har försvårat registreringen av nyinflyttade, avhopp och studiebevisare.

-**Samarbete och stöd:** KAA-teamets förändringsledare har goda samarbeten med rektorer, studie och yrkesvägledare, fältarbetare och SIG-samordnare, vilket har varit viktigt för att underlätta övergångarna till KAA samt vidare ut.

- **Förbättringsområde:** Ett identifierat utvecklingsområde är att revidera och förbättra informationen om KAA på Gävle kommuns hemsida..

Sammanfattningsvis har teamet som arbetar med KAA-uppdraget har lyckats med att öka deltagandet och hålla koll på personer utan sysselsättning. De har stött på vissa svårigheter, särskilt när det gäller hantering av okända fall och behovet av att förbättra den digitala informationen.

Analys av indikatorerna

Målet är delvis uppnått.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Andel i målgruppen för det kommunala aktivitetsansvaret som under året deltar i egen eller annan instans aktivitet	68 %		80 %	
Andel kunder aktiva inom kommunala aktivitetsansvaret som går vidare till studier eller arbete	80			

9.3.16 Ej tillämpligt AFN

—

9.3.17 Ej tillämpligt AFN

—

9.3.18 Arbetsmarknads och Funktionsrättsnämnden ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning genom att arbeta med näringslivet för att få fram rätt utbildningar inom vuxenutbildningen som marknaden efterfrågar.

Nämndens/bolagets verksamheter

Hos Arbos har näringslivcoachernas arbete gentemot företagen i Gävle utvecklats vidare under året. Ett mycket stort samtal med företag har genomförts och många rekryteringsbehov har framkommit vilka näringslivscoacherna bidrag till att lösa. Samarbetet med Gävle kommuns

Näringslivsenhet samt Vuxenutbildningen har förstärkts.

Vuxenutbildningens arbete i det så kallade Dimensioneringsuppdraget har fortsatt utvecklas under året i samarbete med andra vuxenutbildningar i Gästrikervux samt i dialog med gymnasieskolorna. Detta för att erbjuda vuxenutbildnings- och gymnasieutbildningar som efterfrågas på arbetsmarknaden. Ett ökat fokus ligger på yrkesutbildningar, särskilt inom de områden branschen beskriver sig se nuvarande eller framtida rekryteringsbehov. Vuxenutbildningen genomför mycket dialoger med företag och branschföreträdare för att kartlägga kompetensbehoven och rätt matcha dessa.

Analys av indikatorerna

Målet har uppnåtts.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Genomföra samverkan - uppföljning arbete och aktiviteter		 Ja	

9.3.19 Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden ska undersöka om och hur kompletterande aktörer kan bidra till undervisningen, främst inom SFI.

Nämndens/bolagets verksamheter

Under 2024 har Valfärd Gävle genomfört en utredning av för- och nackdelar samt förutsättningar att kompletterande aktörer kan bidra till sfi-undervisningen. Utredningens rekommendation är att sfi inte läggs hos kompletterande aktörer.

Analys av indikatorerna

Utredning genomförd av Valfärd Gävle, kvar är vidare hantering av resultatet.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Genomföra	 Delvis	 Ja	

9.3.20 Ej tillämpligt AFN

9.3.21 Alla i Gävle Kommun har trygga boendemiljöer och en balans i utbudet gällande LSS-boenden. Boenden ska finnas i alla stadsdelar.

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd

Nämndens/bolagets verksamheter

Gruppboenden och serviceboenden enligt SoL, samt grupp- och servicebostäder för vuxna, boende med särskild service för barn och unga samt korttidsvistelse för unga enligt LSS.

LSS-boenden inom egenregion finns inte i samtliga stadsdelar. Målet är dock uppmärksammat i sektorns boendeplan.

Gruppbostad:

Obalans; Det finns en kö avseende gruppbostäd.

Aktivitet:

Ny gruppbostad i södra Hemlingby öppnade under delår 3.

I boendeplanen har de individer vars beslut verkställs i annan kommun och som bör/ska erbjudas plats i hemkommunen beaktats.

Måluppfyllelse: Målet har inte uppnåtts under 2024.

Servicebostad:

Obalans; Kö till servicebostad motsvarar fler individer än vad det finns lediga lägenheter.

Måluppfyllelse: Målet har inte uppnåtts under 2024.

Bostad med särskild service för barn och unga:

Under delår har ombyggnationen av boendet på Domarringen färdigställts, vilket innebär att planerade geografiska och verksamhetsmässiga lösningar har genomförts.

Måluppfyllelse: Målet har inte uppnåtts.

Korttids för barn och unga:

I dagsläget flera ärenden i kö, med möjlighet att endast verkställa ett. hög beläggning men alla beslut kan verkställas.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Boendeplan följs och revideras	 Nej	 Ja	

9.3.22 Ej tillämpligt AFN

—

9.3.23 Ej tillämpligt AFN

—

9.3.24 Ej tillämpligt AFN

—

9.3.25 Ej tillämpligt AFN

—

9.3.26 Ej tillämpligt AFN

—

9.3.27 Ej tillämpligt AFN

—

9.3.28 Ej tillämpligt AFN

—

9.4 Uppföljning privata utförare

Välfärd Gävle följer upp privata utförare enligt en uppföljningsplan och varje uppföljning redovisas separat till nämnd som ett tillsynsärende.

Välfärd Gävle har för nämndens räkning ett 40-tal avtal med externa aktörer, främst inom SoL/LSS (boenden) men det finns även privata utförare inom den kommunala vuxenutbildningen,

Det finns utmaningar att bedriva avtalsuppföljningar i den omfattning som vore nödvändigt utifrån pågående samhällsutveckling med omfattande välfärdsbrottslighet. Se de rapporter som bland annat Brottförebyggande rådet (BRÅ) givit ut ang. välfärdsbrottslighet inom kommuner och regioner. Varje enskild uppföljning är i sig resurskrävande.

9.5 Årets resultat

9.5.1 Resultat

Resultat

(mnkr)	Utfall 241231	Utfall 231231	Urspr. budget 2024	Rev. budget 2024
Verksamhetens intäkter	257,2	244,2	250,6	242,2
Personalkostnader	-854,0	-807,8	-831,7	-808,5
Övriga kostnader	-679,5	-628,4	-636,1	-651,0
Avskrivningar/nedskrivningar	-1,2	-1,2	-1,0	-1,4
Internränta	-0,2	-0,1	-0,1	-0,2
Resultat före kommunbidrag	-1277,7	-1193,3	-1218,3	-1218,9
Kommunbidrag	1218,9	1183,7	1218,3	1218,9
Resultat efter kommunbidrag	-58,8	-9,6	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-58,8	-9,6	0,0	0,0
Investeringar	1,7	3,1	3,4	2,6
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

9.5.1.1 Resultatanalys

Sammanfattning av resultatet för AFN 2024

Resultatet för 2024 uppgår till minus 59,0 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. De största ekonomiska avvikelserna beror på individuella lösningar och dubbelbemanning inom Boende LSS för flera komplexa ärenden, samt köp av platser på externa LSS/SoL-boenden. Avvikelser finns även inom assistansen där timersättning från Försäkringskassan inte täcker de faktiska personalkostnaderna för SFB-beslut. Brist på sjuksköterskor innebär höga kostnader för bemanningssköterskor. Kostnader för försörjningsstöd har inte ökat i förväntad omfattning, vilket

gett positiv avvikelse för ekonomiskt bistånd.

Påbörjade besparingar under 2024 ger effekter på de ekonomiska förutsättningarna för 2025. (Välfärdsnämnderna hade ett totalt besparingskrav på 180 mnkr för 2024, som en konsekvens av nämndernas underskott för 2023, samt de krav på besparingar som ligger för 2024).

Nämnden fattade besparingsbeslut den 21 februari. De beslut som Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden fattade innebär helårseffekter på 37,2 mnkr (med helårseffekt avses vad som kan uppnås under en 12-månadersperiod). En del av denna summa (inte hela) har uppnåtts i form av besparingar under 2024. Detta på grund av att nämnden fattade beslut om budget i december 2023 utifrån de ramar som alltså gavs den 27 november 2023.

Beslutade besparingsåtgärder med viss effekt under året:

- Avslut av verksamheterna Aktivitetshuset samt möbel/hantverk Nygatan
- Avslut KRAMI
- Avslut köpt arbetsträning ASF
- Minskning av antalet tjänster inom Vuxenutbildningen
- Minskning av antalet tjänster inom Arbetsmarknad och stöd
- Bemanningshandbok och utvecklingsstege (har börjat ge resultat i slutet av året)

Övriga anpassningar ej tagna av nämnd:

- Minskning av administrativa tjänster
- Återhållsamhet kring inköp, utbildningar, lokalanpassningar
- Effektivare användning av lokaler
- Omdisponering av ansvar och uppdrag
- Nya intäktskällor via projekt eller statsbidrag

KS/KF beslutade i februari om att omfördela 387 tkr från AFN till den centrala bemanningsenheten. Samtidigt beslutades om kompensation till nämnden för helårseffekt av kapitaltjänstkostnad och hyra för fastställda investeringar under 2023, vilket ger AFN ökat kommunbidrag med 283 tkr. Nämnden har kompenserats med centralt avsatta medel för ökade lönekostnader till följd av avslutad lönerevision med 500 tkr enligt KS beslut i juni. I oktober kompenserades nämnden med 142 tkr för ej utlagda hyreskompensationer. Total justering för nämnden uppgår till +538 tkr.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet per verksamhetsområde

Ekonomiskt bistånd +15,9 mnkr (nov +14,5 mnkr)

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har varit lägre än budgeterat. Detta är till stor del en följd av Arbos förändrade och goda arbete med att minska kunders behov av försörjningsstöd via förflyttning till egen försörjning. Ett antal kunder har fått introduktions- eller nystartsjobb vilket är ekonomiskt mer fördelaktigt för kommunen. Därutöver påverkar omvärldsfaktorer i form av att lågkonjunkturen 2024 inte har slagit riktigt så hårt som bedömdes hösten 2023. Arbetslösheten fortsätter öka i Gävle och ligger på 9,7% vilket är 0,5% och 243 personer högre än för ett år sedan. Antalet personer med behov av ekonomiskt bistånd har ökat under nov-dec 2024, detta i form av ny målgrupp ukrainare som av regeringen sedan hösten 2024 givits rätt att omfattas av ekonomiskt bistånd.

Beslutad besparing om minskade kostnader för ekonomiskt bistånd om 6 mnkr 2024 är genomförd och överträffad. Fortsatt gott utfall kräver att Arbos kan fortsätta leverera och göra att kunder inte behöver bistånd. Detta hanteras genom kvalitetssäkrande och utvecklande insatser inom Arbos och personal i drift.

Trygghetsanställda -18,8 mnkr (nov -17,4 mnkr)

Avvikelsen består främst av att det 2024 inte tillförts något kommunbidrag alls för lönekostnader för trygghetsanställda i budget trots att kommunen har 130 trygghetsanställda. Detta ger alltså

avsaknad av intäkt och underfinansierade kostnader. I detta ingår även kostnader för handledning som heller inte finansierats. Nämnden tog inget besparingsbeslut avseende trygghetsanställda, men samtidigt heller ingen beslutad finansiering.

ARBOS exkl Trygghetsanställda -1,5 mnkr (nov -2,9 mnkr)

Gävle kommun blev i maj beviljat 2,7 mnkr för sommarens feriejobb, vilket är dubbelt så högt belopp än förväntat/budgeterat. Statens bidrag här varierar varje år och besked ges få veckor innan starten av sommarjobben.

Gävle kommun fick av Arbetsförmedlingen ökad tilldelning av nivåer av introduktions- och nystartsjobb under inledningen av 2024. Dessa tjänster används som ett sätt att få personer ut i anställningar och sänka det ekonomiska biståndet, samt som väg till egen försörjning. Introduktions- och nystartsjobb används alltså för att växla ut ekonomiskt bistånd som innebär högre kostnader än lönekostnaden. Avvikelse för introduktions- och nystartsjobb uppgår till -5,1 mnkr.

AFN besparingsbeslut 2024 riktade mot Arbos var avveckling av KRAMI (0,9 mnkr), avsluta köpt arbetsträning hos Arbetsintegrerade Sociala Företag (0,6 mnkr), samt minska antalet årsarbetare inom Arbetsmarknad och stöd (2,3 mnkr). Arbos har genomfört samtliga besparingar nämnden beslutade om i februari. Verksamheten har under våren minskat personalstyrkan utifrån nämndens besparingsbeslut. KRAMI och köp av arbetsträningsplatser avslutades under april. Besparing i form av personal hanterades genom att inte återbesätta tjänster vid tjänstledighet, egen uppsägning osv, ej behov av uppsägningar. Därutöver har Arbos även tagit över målgruppen från Aktivitetshuset som lades ner i maj. Arbos har arbetat mycket hårt med att effektivisera arbetssätt för att leverera mer trots lägre personalstyrka.

Hälso- och sjukvård -3,1 mnkr (nov -2,6 mnkr)

Kostnader för bemanningssköterskor är fortsatt höga och anledning till negativ avvikelse. Till och med mars nyttjade hela Hälso- och sjukvårdsverksamheten (i både Arbetsmarknads- och funktionsrättsmänden och Omvårdnadsnämnden) 32 bemanningssköterskor, därefter minskade detta antal till 21 under april. Det utökades under sommarmånaderna. Rekrytering har pågått under året, men täcker inte verksamhetens behov av sjuksköterskor. Hela Hälso- och sjukvårdsverksamheten (i både Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden och Omvårdnadsnämnden) har nyttjat totalt 39 hyrsköterskor under perioden juni - september vilket påverkar kostnadsbilden.

From 1 maj ändras ledningsstruktur inom kontor Hälso- och sjukvård. Kontoret minskar antalet verksamhetschefer från två till en.

Boende LSS egen regi -38,2 mnkr (nov -36,3 mnkr)

Merparten av årets minusresultat, 33,9 mnkr, består av timtid, övertid, OB, semesteruttag, pensionskostnad, och köp av verksamhet. Övriga 2,8 mnkr beror på en ofinansierad, nystartad verksamhet.

BoS-LSS har ett totalt ökat användande av timvikarier jmf med 2023 och 2022. Detta förklaras av mindre flexibilitet i schemat utifrån nya regler om dygns- och veckovila samt avskaffande av flexibel arbetstidsmodell, vilket gör att man behöver använda timtid, och i värsta fall förskjuten arbetstid/övertid, vid oförutsett behov t ex ledsagning där man tidigare kunde använda timbank.

Merparten av kunderna som beviljats korttidsvistelse för barn och unga är i behov av en till en och även dubbelbemanning på vissa dygn. Orsak är förekomst av utåtagerande. Förslag att justera åldrar mellan barn- och vuxenkorttids beslutades av nämnden i december och gäller från 2025.

Verksamhetsområdet har under året haft behov av individuella lösningar utifrån komplexa behov hos kund i kombination med kvalitetsansvar för övriga kunder och

arbetsmiljöansvar/direktiv från tillsynsmyndigheter. För den lösning som skapats under delår tre kvarstår behovet i närtid. Behov 12 årsarbetare, utfall per 31 december -2,8 mnkr.

Under delår tre startades en ny gruppbostad och initialt har läget varit mycket utmanande och krävt dubbelbemanning dygnet runt, larm och justering av utemiljö. Sedan december belastas verksamheten även av köp av utredningsplats. Schemat är reducerat från 16 ÅA till 12 ÅA.

Verksamhetsområdet har haft tilldelning av statsbidrag psykisk hälsa samt säkerställa god och nära vård.

Arbetet med implementering av bemanningshandboken har intensifierats under året och under delår tre skapades ett material i form av en utvecklingsstege om 10 steg till stöd för enhetschefer. Vidare åtgärder; avvakta tillsättning av vakanser där det är möjligt utifrån kundperspektiv, översyn av mötestider för att få ut mer arbetstid per medarbetare, reduktion av handledningstid.

Under delår tre har en undersökning gällande boendemiljö och bemanning nattetid påbörjats, med syfte att skapa en välfungerande och trygg boendemiljö, samtidigt som nattpersonalen har en god arbetsmiljö och arbetstiden används på ett effektivt och resurssmart sätt. Då undersökningen är slutförd bedöms hur fördelningen av personalresurser behöver se ut.

Köp av plats LSS/SoL -11,1 mnkr (nov -8,6 mnkr)

Budgeteringen av LSS och SoL är utmanande och kan bidra till glapp mellan budget och behov. De senaste årens utvecklade diagnoskriterier medför att fler personer än tidigare bedöms tillhöra LSS. Köp av externa platser sker på grund av brist på platser i kommunen och har kostat mer än förväntat hittills i år, delvis även på grund av hög OPI.

Socialpsykiatri egen regi -3,6 mnkr (nov -2,9 mnkr)

Merparten av årets minusresultat består av timtid, övertid och OB-ersättning vid utbeordring av ordinarie personal. Vidare har kostnader för larm och bevakning överstigit budget utifrån en ökande problematik med hot och våld såväl från kund till personal som mellan enskilda kunder.

Arbetet med implementering av bemanningshandboken har intensifierats under året och under delår tre skapades ett material i form av en utvecklingsstege om 10 steg till stöd för enhetschefer. Vidare åtgärder; avvakta tillsättning av vakanser där det är möjligt utifrån kundperspektiv, översyn av mötestider för att få ut mer arbetstid per medarbetare, reduktion av handledningstid.

Verksamhetsområdet har under 2024 erhållit statsbidrag för området psykisk hälsa.

Personlig assistans egen regi -9,2 mnkr (nov -9,4 mnkr)

Lägre volymer än budgeterat ger negativ avvikelse på intäkter. Personalkostnaderna avviker med -9,5 mnkr, vilket bland annat beror på svårigheter i schemaläggning i samband med 11-timmars dygnsvila. Det leder till fler antal vikarietimmar och övertidsersättning. Verksamheten har tappat ett par kunder under året, då lönekostnader eftersläpar medan intäkt för utförd tid stoppas direkt uppstår en negativ avvikelse mellan intäkt och kostnad vid avslut. Kostnad i november för uttag av timbank utifrån avslut av flexibelt arbetstidsavtal.

Arbete gällande schema och planeringsarbete har fortlöpt under året. Utbildning för att stärka enhetschefer i ekonomi och strategi kring arbetssätt av schemaläggning samt rehabiliteringsprocessen och en översyn av introduktionsprocessen likaså.

Verksamheten har under året arbetat för att säkerställa en förhöjd ersättning från Försäkringskassan i berörda ärenden, vilket innebär högre intäkter för en del ärenden.

Boendestöd +4,8 mnkr (nov +4,3 mnkr)

Boendestöd har högre intäkter än budget vilket kan förklaras av volymökning och pågående planerings- och schemaarbete i syfte att ta fram resursturer och minska vikarietimmarna. Resursfördelning sker enligt beviljad tid, men hinder hos kund medför ibland att all beviljad tid inte kan utföras.

Personligt stöd +1,5 mnkr (nov +1,2 mnkr)

Personligt stöd har lägre personalkostnader än budget vilket kan förklaras av pågående planerings- och schemaarbete i syfte att ta fram resursturer och minska vikarietimmarna.

Uppdragstagare LSS -1,0 mnkr (nov -0,9 mnkr)

Uppdragstagare LSS har en ökad volym i samband med kampanjen 2023 vilket innebär ökade kostnader samtidigt som verksamheten har fast ersättning genom kommunbidrag.

Förebyggande insatser och aktiviteter +1,0 mnkr (nov +1,3 mnkr)

Hos EDV har det under året tillkommit 50 nya brukare. Flera av brukarna har omfattande behov av stöd och i flera fall behövs att ha en personal för en brukare. På grund av ökat behov av sysselsättningsplatser har det under hösten öppnats en ny EDV-verksamhet i Hemlingby. Bemanning sker till största del genom omfördelning av resurser men en utökning med 3 årsarbetare behövs för att möta behoven. En viktig framgångsfaktor inom EDV är att all personalfrånvaro hanteras via en egen poolgrupp vilket medför att verksamheten begränsat behovet av timvikarier. Det ger bättre ekonomi och god kvalitet genom god person- och stödkontinuitet för brukarna och skapar även trygghet för medarbetarna. EDV har under 2024 sänkt kostnaderna med 1,9 mkr genom effektiviseringar samtidigt som man möter ökat behov av nya brukare.

Nämnden beslutade 2024 om att stänga ner Aktivitetshuset och möbel/hantverk, vilket genererat besparing om 5 mnkr i form av minskning av 8 årsarbetare. Verksamheterna stängdes den 31 maj 2024. Deltagarna har nu annan aktivitet hos Arbos. Samtliga 8 medarbetare har erbjudits lediga tjänster inom Valfärd Gävle och tackat ja till detta.

Vuxenutbildning +5,2 mnkr (nov +3,3 mnkr)

Statsbidrag är mycket svåra att prognostisera, de beror på söktryck och antalet kursstarter. SFI för ukrainska flyktingar startade 2023 och många elever kunde tas in i befintliga sfi-klasser. Verksamheten har varit sparsam med ersättningsrekrytering. Verksamheten har fått statsbidrag för vissa tjänster kopplade till äldreomsorgslyftet och till de sk APL-coacherna, som också kopplas till vård och omsorg.

AFN besparingsbeslut om minskning av personal har hanterats genom avslut av 18 års lärare, stödpersonal och chef. Detta har skett via ålderspension, överflytt till Utbildning Gävle, uppsägningar mm. Deffekter har nåtts under våren och sommaren men full ekonomisk effekt av personalneddragningarna kom från september och framåt. Vuxenutbildningen har arbetat hårt med att effektivisera och prioritera verksamhet och utförande för att kunna leverera gentemot elever trots minskat antal lärare och stödpersonal.

En annan anledning till det positiva resultatet är höjd tilldelning av medel från Migrationsverket vilka ökade från sommaren och framåt till följd av att ukrainare beslutades få rätt till bosättning i Sverige.

Utveckling och stöd -1,2 mnkr (nov -1,6 mnkr)

Under 2024 har sektorn minskat administrationen med 11 årsarbetare, både chefer och medarbetare, motsvarande ca 7 mnkr på helårsbasis. För AFN innebär detta ca 2,1 mnkr. Besparingen har inneburit vakanshållning samt identifierat övertaliga medarbetare. Ett omfattande arbete har genomförts avseende omfördelning av arbetsuppgifter. Först 2025 uppnås helårseffekt.

Negativa avvikelser finns för mindre reparationer och underhåll samt el.

Övergripande +5,0 mnkr (nov +4,9 mnkr)

Justering av gammal fordran för ersättning mot Försäkringskassan för utförd tid personlig assistans. Här finns även intäkter för elever som beviljats personlig assistans under skoltid. I september kom fakturorna för återrapporteringen från Skolverket 2023, mellanskillnaden bokades ut i resultatet (0,8 mnkr).

Mindre avvikelser -4,6 mnkr

Personlig assistans Myndighet -1,8 mnkr

Resursfördelning Myndighet -2,8 mnkr (volymökning i förhållande till budget)

9.6 Årets investeringar

Utfallet på investeringsverksamheten är 1,7 mnkr, årets (justerade) budget 2,6 mnkr. Investeringar avser installation av inbrottslarm, trygghetslarm, nyckelskåp, tvättmaskin samt inventarier kopplade till det nya barnboendet på Domarringen 50.

Återhållsamhet generellt samt gällande anpassningar av lokaler har lett till färre investeringar.

KS beslutade om ny investeringsplan i juni, vilket för nämnden innebär en minskning av investeringsbudgeten från 3,4 mnkr till 2,6 mnkr.

Investeringsredovisning	Totalutgift				Årets investeringar		
Aktiverade investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Ackumulerat utfall*	Avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Årligt anslag					2,6	1,7	0,9
Summa aktiverade investeringar					2,6	1,7	0,9
Pågående investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Beräknad totalutgift*	Prognos avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Summa pågående investeringar							
Summa investeringar					2,6	1,7	0,9

9.7 Förväntad utveckling

Nämnden hänvisar till underlaget för preliminära ramar som lämnas till kommunstyrelsen i mitten av september i en separat process där framtid och förväntad utveckling redovisas för kommande period och år.

9.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Utfall	2025 plan	2026 plan	2027 plan

10 Socialnämnden

10.1 Inledning

10.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Året har präglats av omställningsarbete, där ett stort fokus har lagts på att minska antalet externa placeringar till förmån för lösningar på hemmaplan. Där har interna resurser fått styras om, och visst förebyggandearbete har fått minska. Tydliga ekonomiska effekter av detta har syns under årets tre sista månader. Nämnden fattade också beslut i slutet av året om att påbörja ett motsvarande omställningsarbete vad gäller öppenvården. Nämndens verksamheter har också i hög grad varit en del av analysarbetet inför införandet av ny Socialtjänstlag som ska vara på plats 1 juli 2025.

10.3 Målanalys

10.3.1 Nämnden fortsätter arbetet med förstärkta insatser genom att erbjuda vissa prioriterade ungdomar och familjer en mer intensiv och nära vård i samarbete med skolan. Arbetet med SSPF & SIG som startade 2023 fortsätter.

Nämndens/bolagets verksamheter

Sociala insatsgruppen syftar till att förebygga kriminalitet och social utsatthet bland unga genom samordnade och individanpassade åtgärder. Under året har utbildning och implementering av SAVRY, evidensbaserad bedömningsmetod genomförts. SIG har utvecklat ett strukturerat arbetssätt i att analysera risk -och skyddsfaktorer samt att arbeta med förebyggande åtgärder. Genom att forma individanpassade insatser så strävar SIG efter att skapa en tryggare och mer inkluderande miljö för unga som befinner sig i riskzonen för en kriminell miljö. SIG har arbetat med 23 ärenden under året och 17 av dessa pågår fortsatt.

Insatsmodellen SSPF (socialtjänst skola polis fritid) är ett samarbete mellan parterna med målgruppen ungdomar. I Gävle är målsättningen med SSPF att parterna samordnat ger insatser innan ett barn eller ungdom gör debut i kriminalitet. Målet har varit att SSPF-koordinatoren ska arbeta med 12 individer under 2024. Resultatet visar att under året har arbetet bedrivits enligt plan genom att 13 ungdomar fått stöd via insatsen.

Analys av indikatorerna

Målet uppnått.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Utvärdering av aktiviteter	 Ja	 Ja	 Ja

10.3.2 Nämnden fortsätter arbetet med att möjliggöra förstärka stödjandeinsatser riktade till familjer i samarbete med skolan.

Nämndens/bolagets verksamheter

Antalet skolor som fältassistenterna har jobbat gentemot har reducerats under 2024 till följd av arbetet med öppenvårdsärenden. Arbetet har lagts på de skolor med allra högst social oro. Ett flertal ytterligare skolor har begärt stöd från fältarna vilket inte har kunnat ges. Oaktat detta har mycket gott fältarbete utförts under året. Samarbetet med skolor kring barn och unga med hög social oro är effektgivande i förhållande till målet att stärka barn och unga deras familjer. Det särskilt riktade Projektet barn och unga Sätra, har genomförts under 2024.

Familjestödet har till följd av omprioriteringar utfört endast en utbildningsinsats Trygga föräldrar, övriga tillfällen har prioriterats bort.

Analys av indikatorerna

Målet är uppnått.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Utvärdering av aktiviteter		 Ja	

10.3.3 Socialnämnden arbetar för en förbättrad livssituation för barn och unga i Gävle kommun genom att fokusera på barn och unga som behöver stöd och insatser.

Nämndens/bolagets verksamheter

Öppenvårdsenhet barn och familj har arbetat med att effektivisera samarbetsformer under året. Genom att främja en sammanhållen vård för barn och unga ges möjlighet att optimera gemensamma insatser. Detta i syfte att anpassa och möta upp individuella behov som barn och familjer har på ett mer effektivt sätt. Öppenvårdsenhet barn och familj har genom förändrat arbetssätt arbetat med ca 20 fler ärenden per månad under 2024 än under 2023.

Fältassistentgruppens arbete har påverkats negativt av nämndens besparingar. Exempelvis har insatsen Nödstopp prioriterats ned med förmån för bistandsärenden från Öppenvård ungdom/familj. Antalet skolor fältarna jobbar gentemot har också sänkts, där prio lagts på de med allra högst social oro. Oaktat detta har mycket gott fältarbete utförts under året. Arbetet med närvaro i stadsdelarna har fortsatt, bland annat genom samarbete med skolor och föreningar. Ett stort antal orossamtal har genomförts tillsammans med skolan.

Familjestödet har även de dragit ned på det egna arbetet under 2024 till förmån för bistandsärenden från Öppenvården. Totalt har Familjestödet ändå haft kontakt med 800 familjer under året, målet om tid inom två veckor har nåtts i 90% av ärendena. Prio har lagts på SIP-möten med andra parter. Exempel på familjestödsinsatser är arbetet med föräldragrupper gentemot föräldrar med barn som har NPF, samt stöd till föräldrar vid BVC. Grunden har givit stöd till barn 6-20 år med föräldrar med psykisk ohälsa, missbruk eller separationskonflikter.

Shanazi hjältar har tillsammans med samordnaren arbetat aktivt med informations och utbildningsinsatser internt i Gävle kommun och externt. Rekrytering har genomförts inför uppstart av en ny grupp med killar 2025. Förutom ordinarie verksamhet har Shanazi hjältar även genomfört aktiviteten "Mini-Hjälta" som vänder sig till barn i mellanstadieåldern, en grupp i Andersberg och en grupp i Sättra där 50 barn har deltagit. Medel är beviljade av Jämställdhetsmyndigheten för att starta upp en tjejgrupp Shanazi hjältnor under 2025.

Arbetet inom Drogfri skola har genomförts enligt plan under året.

Analys av indikatorerna

Målet är till stora delar uppnått.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Utvärdering av arbetssätt och aktiviteter	—	● Ja	

10.3.4 Nämnden fortsätter arbetet med att minska hemlöshet och socialutsatthet genom att utveckla och utöka Bostad först.

Nämndens/bolagets verksamheter

Bostad Först

Projektet Bostad Först startades 1 januari 2024. Under året har en Bostad Först deltagare erbjudits lägenhet och flyttat in 1 december, en deltagare har erbjudits lägenhet och flyttat in 25-01-16 och ytterligare en bostadslös är aktuell för insatsen Bostad Först. Dessa tre har samtliga skuld till AB Gavlegårdarna och har därför erbjudits bostad via Heimstaden. Deltagare i Bostad Först måste också underteckna avstående av besittningsskydd, vilket ska godkännas av Hyresnämnden. Utredningsenhet boende (UEBO) har gjort upprepade försök att nå bostadslösa som har ansökt om Bostad Först för att under utredningstiden bygga upp en relation och skapa förståelse för vad åtagandet att följa hyreslagen innebär.

Utmaningar under året:

Svårt att nå bostadslösa. Besök har gjorts hos RIA varje vecka samt på platser där förmodat bostadslösa uppehåller sig, i syfte att informera om Bostad Först. Gällande sökande till Bostad Först som sedan undandrar sig utredningen, så görs många försök att nå de som har ansökt om Bostad Först innan ärendet avslutas på grund av att hen inte medverkat till erforderlig utredning

Skuld till AB Gavlegårdarna. Många bostadslösa i Gävle kommun som har en sammansatt social problematik har också skulder till AB Gavlegårdarna, vilket innebär att dessa inte kan erbjudas boende via AB Gavlegårdarna. Heimstaden har meddelat att de på grund av problemen kring RIA och det faktum att de inte är så stor fastighetsägare, inte kommer att kunna ta emot alla Bostad Först deltagare själva, därav har UEBO endast erhållit tre Bostad Först lägenheter via Heimstaden.

Ej folkbokförd i Gävle kommun. Det är ett flertal personer som uppehåller sig i Gävle och ofta på RIA, som inte är folkbokförda i Gävle kommun och som motiveras och hjälps tillbaka till hemkommunen för att där erhålla adekvat hjälp och stöd.

Analys av indikatorerna

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Uppföljning av genomfört arbete inom Bostad först. Har arbetet utvecklats och har det gett resultat?		 Ja	

10.3.5 Minska antalet externa placeringar till förmån för öppenvårdsinsatser. Den handlingsplan som togs fram av sektorn under 2022 ska utvecklas, konkretiseras och följas.

Nämndens/bolagets verksamheter

Genom att stödja den unge och deras familjer i hemmiljö ges möjlighet att erbjuda individanpassat stöd, förbättra kontinuiteten och vara mer kostnadseffektiv. Arbetet på hemmaplan syftar även till att stärka familjens förmåga och minska stigmatisering. Detta helhetsperspektiv bidrar till att skapa mer hållbara och långsiktiga lösningar för barn och ungdomar.

Ett omfattande samarbete har utvecklats under 2024 mellan Öppenvården, kontor Förebyggande och kompetens samt Myndighetskontoret vilket har möjliggjort hemtagningar av ungdomar under andra halvan av året. Fokus har legat på att genom rustande förberedelser på hemmaplan möjliggöra avslut av placering. Under året har Öppenvården arbetat med totalt 28 ungdomar från HVB, familjehem, jourhem och skyddade boenden. Av dessa är 19 barn/ungdomar nu hemma. Fältassistenter och Familjestödet har givit insatser till 16 unga och deras familjer för att lösgöra Öppenvårdens resurser att arbeta med tyngre ärenden. Samarbetet mellan de tre kontoren bedöms ha varit effektivt.

Analys av indikatorerna

Målet är uppnått.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Antal hemtagna placeringar	19 %	 20 individer	
Ökning av andel klienter med öppenvårdsinsatser i förhållande till placerade i institutionsvård/HVB	22 %	 10 %	

10.3.6 Ej tillämpligt SN

10.3.7 Ej tillämpligt för SN

10.3.8 Velfärd Gävle ska vara en attraktiv arbetsgivare

Utfall för indikatorer enligt årets medarbetarundersökning (MAU) marginellt under målvärden. Det ska dock tilläggas att beslutade målvärden är relativt högt satta. HME-index 78 är ett bra resultat och överensstämmer med resultatet för Gävle kommun i sin helhet 2024. Svarsfrekvensen för årets medarbetarundersökning är 70% vilket innebär en hög svarsfrekvens historiskt sett.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
HME-mätning (Hållbart medarbetarengagemang). Index.	78 %		80 %	
"Jag kan rekommendera andra att arbeta i Gävle kommun"	3,63		3,75	

10.3.9 Ej tillämpligt SN

10.3.10 Nämnden deltar i företagarbesök knutet till serveringstillstånd under året

Nämndens/bolagets verksamheter

Nämndens verksamhet har deltagit i dialoger med företag och näringsliv under året.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Utvärdering av genomförda aktiviteter			 Ja	

10.3.11 Ej tillämpligt SN

10.3.12 Nämnden samverkar med frågor kopplade till serveringstillstånd tillsammans med verksamheter inom Livsmiljö Gävle

Nämndens/bolagets verksamheter

Tillståndsenheten har under året presenterat tillsynsplan och tillsynsrapport för nämnden.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Utvärdering av genomförda aktiviteter			 Ja	

10.3.13 Ej tillämpligt

—

10.3.14 Ej tillämpligt SN

—

10.3.15 Ej tillämpligt SN

—

10.3.16 Ej tillämpligt SN

—

10.4 Uppföljning privata utförare

Välfärd Gävle har ca 150 avtal med privata utförare främst inom Hem för vård och behandling (HVB). Tillsyn av privata utförare inom ramavtal sker kontinuerligt enligt uppföljningsplan och återredovisas till nämnd som separata tillsynsärenden. Det ska dock understrykas att många köpta platserna sker utanför ramavtal (direktupphandlas) av olika praktiska skäl.

Det finns utmaningar att bedriva avtalsuppföljningar i den omfattning som vore nödvändigt utifrån pågående samhällsutveckling med omfattande välfärdsbrottslighet (se de rapporter som bland annat Brottförebyggande rådet (BRÅ) givit ut ang. välfärdsbrottslighet inom kommuner och regioner). Varje enskild uppföljning av avtal är i sig resurskrävande.

10.5 Årets resultat

10.5.1 Resultat

Resultat

(mnkr)	Utfall 241231	Utfall 231231	Urspr. budget 2024	Rev. budget 2024
Verksamhetens intäkter	82,8	101,1	76,8	72,6
Personalkostnader	-393,5	-357,5	-359,0	-384,4
Övriga kostnader	-383,2	-412,3	-351,7	-321,7
Avskrivningar/nedskrivningar	-0,8	-0,7	-0,7	-0,8
Internränta	-0,1	-0,1	0,0	-0,1
Resultat före kommunbidrag	-694,8	-669,5	-634,6	-634,4
Kommunbidrag	634,4	621,1	634,6	634,4
Resultat efter kommunbidrag	-60,4	-48,4	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0

(mnkr)	Utfall 241231	Utfall 231231	Urspr. budget 2024	Rev. budget 2024
Årets resultat	-60,4	-48,4	0,0	0,0
Investeringar	0,2	0,9	1,1	4,3
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

10.5.1.1 Resultatanalys

Sammanfattning av resultatet för socialnämnden 2024

Resultatet för 2024 uppgår till minus 60,4 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Avvikelsen kan framför allt kopplas till höga kostnader för externa placeringar och köpt öppenvård. Arbete med hemtagningar inleddes efter beslut i februari och under hösten har det gett effekt på placeringskostnaderna, framför allt inom Utredningsenhet ungdom. Nämnden har haft budget i balans från och med september och framåt, vilket ger positiva effekter på de ekonomiska förutsättningarna för 2025.

Påbörjade besparingar under 2024 ger effekter på de ekonomiska förutsättningarna för 2025. (Välfärdsnämnderna hade ett totalt besparingskrav på 180 mnkr för 2024, som en konsekvens av nämndernas underskott för 2023, samt de krav på besparingar som ligger för 2024).

Nämnden fattade besparingsbeslut den 20 februari. De beslut som Socialnämnden fattade innebär helårseffekter på 40 mnkr (med helårseffekt avses vad som kan uppnås under en 12-månadersperiod). En del av denna summa (inte hela) har uppnåtts i form av besparingar under 2024. Detta på grund av att nämnden fattade beslut om budget i december 2023 utifrån de ramar som alltså gavs den 27 november 2023.

Beslutade besparingsåtgärder med viss effekt under året:

- Påbörja aktiv hemtagning av 20 placeringar
- Resurser inom förebyggandeenheten görs tillgängliga och arbetar tillsammans med öppenvården
- SIG-teamet uppdras att arbeta med 15 ärenden

Övriga anpassningar ej tagna av nämnd:

- Minska antalet administrativa tjänster
- Återhållsamhet kring inköp, utbildningar, lokalanpassningar

KS/KF beslutade i februari om att omfördela 247 tkr från SON till den centrala bemanningsenheten. Samtidigt beslutades om kompensation till nämnden för helårseffekt av kapitaltjänstkostnad och hyra för fastställda investeringar under 2023, vilket ger SON ökat kommunbidrag med 73 tkr. Total justering för nämnden uppgår till -174 tkr.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet per verksamhetsområde

Utredningsenhet vuxen -27,1 mnkr (nov -23,2 mnkr)

Utredningsenhet vuxens resultat avviker med -27,1 mnkr mot årets budget på grund av högre kostnader för placeringar än budgeterat. De största kostnaderna avser stödboende samt HVB och behandlingshem. December månads relativt höga resultat beror på att ackumulerade kostnader för året (eftersläp) är redovisade i december.

Målgruppen unga 18 t om 20 år som också återfinns på enheten efter att de fyllt 18 år bidrar till avvikelser mot budget. De flesta ungdomar som är placerade har placerats innan fyllda 18 år.

Enheten fortsätter arbeta aktivt med att hitta rätt vårdnivå samt utveckla stödet på hemmaplan för att undvika återfall i missbruk och/eller kriminalitet. Minskningen av LVM har möjliggjort att resurser från ambulerande teamet har kunnat frigöras för att i stället arbeta mot målgruppen

unga vuxna, som kommit hem från en HVB-placering eller stödboende, och ska etablera sig i eget boende. Ett förändringsarbete tillsammans med öppenvården samt övriga enheter som vänder sig till målgruppen har inletts i augusti, efter ett förberedande arbete i våras. Arbetet ska bland annat fokusera på öppenvårdsinsatser i egen regi men också boende, försörjningsstöd och Arbos.

En annan åtgärd är att fortsätta arbetet med avhopparverksamheten tillsammans med polisen.

Enheten har fortsatt arbetat för en ökad avtalstrohet för externa köp, och där HVB-samordnare bidragit till både matchning av köp, säkerhetsställt rätt dygnskostnad samt följt upp att den vården som erbjudits haft förväntad kvalitet.

Utredningsenhet barn -9,4 mnkr (nov -8,6 mnkr)

Utredningsenhet barns resultat avviker med -9,4 mnkr mot årets budget. Detta beror främst på högre kostnader för HVB-placeringar än budgeterat.

På grund av ett tidigare ökat inflöde av ärenden har verksamheten haft behov av konsulter. Den sista avslutades i september.

Enheten fortsätter arbetet med nätverk för att undvika placering eller vid behov möjliggöra placering i nätverket. Lönetillägg för socialsekreterare är inte budgeterat. Lönetillägget upphör 2025-01-31.

Rekryteringsenheten -7,7 mnkr (nov -7,2 mnkr)

Verksamhetens negativa avvikelse beror på köp av konsulentstödda jourhem på grund av att det är fullt i egna kontrakterade jourhem, samt att det saknas familjehem vilket gör att barnen blir kvar lång tid i jourhem.

Enheten har löpande under året arbetat med rekryteringskampanj för att öka antalet familjehem, samt fortsatt att mer grundligt inventera nätverket på uppdrag av mottagningsenheten samt utredningsenheterna. Verksamheten har lyckats rekrytera fler familjehem vilket bidragit till att kostnaden för uppdragstagare ökat, men förväntas på sikt att påverka kostnaderna för köp av konsulentstödda jourhem i positiv riktning. Verksamheten har uppnått målet om 10 kontrakterade jourhem. En satsning på ökat stöd till befintliga familjehem förväntas bidra till ökad attraktivitet i att bli familjehem.

Utredningsenhet ungdom -15,2 mnkr (nov -14,5 mnkr)

Utredningsenhet ungdoms resultat avviker med -15,2 mnkr mot budget. Avvikelsen beror på höga kostnader för externa placeringar (främst LVU) samt köpt öppenvård. Föregående års omplaceringar påverkar kostnaderna även för 2024. Ungefär lika stor andel ungdomar har problematik kopplat till missbruk, neuropsykiatri samt kriminalitet. I avvikelsen finns även det lönetillägg för socialsekreterare som inte är budgeterat. Lönetillägget upphör 2025-01-31.

Att resultatet är sämre i december i förhållande till föregående månad beror på att beslut efter återsökning till Migrationsverket för särskilda och extraordinära kostnader (placering) kom i november. Enheten tilldelades 1,9 mnkr vilket påverkade resultatet i november i positiv riktning.

Utifrån nämndens besparingskrav pågår ett hemtagningsarbete, detta påverkar den interna öppenvården men även extern öppenvård. Insatser mot gängkriminalitet pågår sedan årsskiftet (SIG) för att motverka en fortsatt ökning samt möjliggöra tidigare hemtagning där det är möjligt. Antalet barn och ungdomar placerade på HVB tenderar att minska trots en liten ökning i december, vilket visar att hemtagningsarbetet ger en positiv effekt med enstaka återplaceringar.

Familjehemsenheterna stöd och myndighet -11,5 mnkr (nov -9,6 mnkr)

Kostnader för placeringar är något högre än förväntat för 2024 och avviker mot budget med -14,7 mnkr. Denna kostnad beror på att det inte finns tillräckligt många familjehem i egen regi. Intäkter för ensamkommande barn täcker en del av budgetunderskottet. From oktober ingår inga kostnader för konsulter. Lönetillägg för socialsekreterare är inte budgeterat, upphör 2025-01-31.

För att matcha familjehemmens behov av stöd, för att kunna konkurrera med konsulentstödet som externa utförare kan ge, har familjehemsenheten delats upp i två enheter. Syftet med förändringen av organisationen är att öka fokuset på stöd till våra egna familjehem. För att ge familjehemmen rätt stöd har verksamheten arbetat med tjänstedesign. Enheterna arbetar också aktivt med att motivera konsulentsstödda familjehem att välja att ta uppdrag direkt från kommunen.

Enheten för våld i nära relation +6,8 mnkr (nov +6,4 mnkr)

Verksamhetens positiva resultat beror på lägre kostnader av externa köp än budgeterat, utifrån enhetens utvecklingsarbete på hemmaplan. Utifrån den nya lagstiftningen 1 april beviljades en utökning av personalramen med 1 socialsekreterare. Enheten har under året avslutat konsulter utifrån framgångsrika rekryteringar. Enheten har haft vakanser under året, vilket också bidragit till det positiva resultatet.

Lönetillägg för socialsekreterare är inte budgeterat, upphör 2025-01-31.

Beslut efter återsökning till Migrationsverket för särskilda och extraordinära kostnader (placering) kom enheten tillhanda i november. Enheten tilldelades 1,2 mnkr vilket påverkat årets resultat.

Flyktingboende Kristinelundsgården +1,5 mnkr (nov +1,5 mnkr)

Schablonintäkterna från Migrationsverket är högre än de kostnader verksamheten har för personal, vilket ger en positiv avvikelse mot budget. Delar av intäkter från Migrationsverket täcker Kristinelunds samt akutboendets hyreskostnad.

Från och med den 2 juli kan de ukrainare som befunnit sig i Sverige i mer än två år och haft uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet ansöka om att bli folkbokförda i Sverige. Det innebär att om de uppfyller kraven kommer de i stort sett att ha samma rättigheter och skyldigheter som andra som bor i Sverige. Detta skulle på sikt kunna innebära minskade intäkter från Migrationsverket.

Mottagningsenheten -1,2 mnkr (nov -1,2 mnkr)

Enheten har under året haft behov av mer personal, rekrytering har möjliggjort avslut av tidigare konsulter.

Lönetillägg för socialsekreterare är inte budgeterat, upphör 2025-01-31.

Förebyggande insatser och aktiviteter -1,5 mnkr (nov -2,5 mnkr)

De två fältassistenter som kommunstyrelsen 2023 beslutade om som förstärkning i det förebyggande sociala arbetet gentemot ungdomar på grund av hög oro, kriminalitet och skjutningar i Sätra, Andersberg, Gävle city med mera under 2023, finansierades 2024 via statsbidrag för Psykisk hälsa samt Barn med risk att begå brott i organiserad brottslighet. Detta då inga extra medel i kommunbidrag tillfördes till dessa två tjänster.

Lönekostnad för en drogsamordnare har 2024 skett på område FIA, men budget för denna ligger hos kontorschef Förebyggande och kompetens. Detta innebär en negativ avvikelse för FIA, men matchas mot motsvarande plus på Kontoret. I december 2024 gick drogsamordnaren i pension och ersättningsrekrytering har inte gjorts. Delar av arbetsuppgifterna som är mycket

högt prioriterade omfördelas på övrig befintlig personal inom Förebyggandeenhet 2, medan för andra insatser avslutas utförandet.

Båda Förebyggandeenheterna har genom att ta ärenden och genomföra öppenvårdsinsatser bortprioriterat delar av eget uppdrag och verksamhet, vilket dock har genererat ekonomiska besparingar för andra delar av nämndens verksamheter.

En del av den negativa avvikelsen avser ej planerad engångskostnad för möblering m.m. av Grindens lokaler.

Tillståndsenheten +0,2 mnkr (nov 0 mnkr)

Tillståndsenhetens årliga avgifter är den största intäkten. Intäkterna inom tillståndsenheten för 2024 avviker med +0,2 mnkr. Ett större antal tobakskontroller än budgeterat är en av anledningarna till slutresultatet.

Boendeenheten +2,7 mnkr (nov +2,1 mnkr)

Positiv avvikelse på Boendeenheten beror på låga personalkostnader. Boendeenhetens arbete bidrar även positivt till andra enheters resultat.

Familjerättsenheten +1,5 mnkr (nov +1,5 mnkr)

Familjerättsenhetens resultat avviker med +1,5 mnkr mot årets budget vilket beror på lägre personalkostnader än budgeterat på grund av vakanser.

Utveckling och stöd -0,2 mnkr (nov -0,5 mnkr)

Under 2024 har sektorn minskat administrationen med 11 årsarbetare, både chefer och medarbetare, motsvarande ca 7 mnkr på helårsbasis. För Socialnämnden innebär detta ca 1,5 mnkr. Besparingen har inneburit vakanshållning samt identifierat övertaliga medarbetare. Ett omfattande arbete har genomförts avseende omfördelning av arbetsuppgifter. Först 2025 uppnås helårseffekt.

Positiva avvikelser finns för statsbidrag. Negativa avvikelser finns för reparationer och underhåll, el samt larm/bevakning.

Mindre avvikelser +0,6 mnkr

Övergripande +0,6 mnkr

10.6 Årets investeringar

Utfallet på investeringsverksamheten är 0,2 mnkr av den totala budgeten på 4,3 mnkr och avser kameror och sängar.

Återhållsamhet generellt samt gällande anpassningar av lokaler har lett till färre investeringar.

Investeringsredovisning	Totalutgift				Årets investeringar		
Aktiverade investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Ackumulerat utfall*	Avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Årligt anslag					4,3	0,2	4,1

Summa aktiverade investeringar					4,3	0,2	4,1
Pågående investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Beräknad totalutgift*	Prognos avvikelser*	Budget	Utfall	Avvikelse
Summa pågående investeringar							
Summa investeringar					4,3	0,2	4,1

10.7 Förväntad utveckling

Nämnden hänvisar till "Synpunkter på preliminära mål- och ramar" som lämnas synpunkter på till kommunstyrelsen i ett separat ärende i september. Detta omfattar nämndens förutsättningar för kommande år.

10.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Utfall	2025 plan	2026 plan	2027 plan

11 Utbildningsnämnden

11.1 Inledning

Utbildningsnämndens verksamhetsplan utgår från de av fullmäktige beslutade målen och ramarna. Verksamhetsplanen tar även sin utgångspunkt i verksamheternas nulägesanalys av resultat och förutsättningar. I verksamhetsplanen prioriteras de insatser som utifrån analyserna bedöms ge bäst effekt mot målet kraftigt förbättrade resultat. Det innebär färre, tydligare insatser med riktade indikatorer för uppföljning. Insatser och åtgärder som beskrivs under övriga mål bidrar även dessa till målet att kraftigt förbättra resultaten.

Samtliga av Kommunfullmäktige tilldelade målnedbrytningar har omhändertagits i den verksamhetsplan som beslutades av Utbildningsnämnden i december 2024.

Ett kraftfullt fokus i verksamhetsplanen kombineras med den långsiktiga och gemensamma styrningen från stat och kommun. Utöver de prioriterade mål och indikatorer som anges i verksamhetsplanen har alla skolledare ansvar för att genomföra det grunduppdrag som följer av skollagen, andra lagar och förordningar samt olika kommunala styrdokument. Grunduppdraget följs upp genom dialoger, i verksamheternas årliga uppföljningar i det systematiska kvalitetsarbetet, i delår- och årsredovisningar till nämnden samt genom kontinuerlig uppföljning av barn och elevers utveckling med olika indikatorer och nyckeltal.

Målen i rapporten bedöms genom att sammanväga vad som genomförts i verksamheten för att uppnå målet samt utfallet/statusen på indikatorerna. Generellt tar det ofta lång tid innan insatser för att höja elevers resultat får mätbar effekt. Små skillnader i utfall mellan enskilda år bör därför inte ligga till grund för alltför stora slutsatser.

11.2 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

- Alla verksamheter har ett starkt fokus på kraftigt förbättrade resultat. Förskolan arbetar systematiskt för att utveckla barns möjligheter att inhämta kunskaper och värden och

har också fokus på bland annat språk- och matematikutveckling. Inom grund- och gymnasieskolan har skolorna fortsatt individkoll på alla elever. Verksamhetschef på huvudmannanivå ansvarar för att följa upp arbetet. Anpassad skola arbetar för att ge en kvalitativ undervisning med målet att ge eleverna goda förutsättningar att delta aktivt i samhällslivet.

- Från och med 1 juli 2025 träder en ny läroplan med nya examensmål, programmål och programstrukturer för gymnasiet i kraft. Kursbetygen ersätts med ämnesbetyg. Förberedelserna för att implementera den nya läroplanen Gy25 pågår och leds av huvudmannen.
- En omorganisation av IM genomfördes under våren med anledning av minskade elevantal och i syfte att dimensionera organisationen. Omorganisationen innebär att individuellt alternativ, IMA, samt språkinträdning, IMS, placerades organisatoriskt på Borgarskolan under Borgarskolans rektor, samt att introduktionsprogrammet yrkesintroduktion, IMY, placerades organisatoriskt under den rektor där utbildningen bedrivs. Elever som går introduktionsprogrammet programinriktat val, IMV, skrivs in på skolan där de har sin placering.
- På gymnasiet fortsatte dimensioneringsarbetet med dialogmöten mellan kommunala samt fristående huvudmän, region Gävleborg och respektive bransch utifrån lagen om samverkan för gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning trädde i kraft den 1 juli 2023.
- Nya städ- och kostavtal har upphandlats för Utbildning Gävles verksamheter under hösten 2024. Avtalen gäller i fyra år med möjlighet till förlängning med ett plus ett år. Avtalen träder i kraft den 1 juli 2025.
- Under våren beslutade nämnden att Fridhemsskolan ska uppföras som en enparallellig F-6-skola, för cirka 200 elever.
- Ett minskat barnantal har lett till behovet av att anpassa antalet medarbetare i motsvarande proportioner. Kommunens utmanande ekonomiska läge, som har krävt en långsiktigt hållbar organisation, har också haft inverkan. Anpassningarna har inledningsvis berört förskoleverksamheten, men förberedelserna för att möta kommande minskade barnantal i grundskolan har inletts.
- Arbetet med att genomföra de åtgärder som beslutades av nämnden efter att eventuella missförhållanden vid en anpassad skolenhet kommit till nämndens kännedom fortgick enligt plan.

11.3 Målanalys

11.3.1 Utbildning Gävles skolor ska ge alla barn och elever en utbildning av hög kvalitet, vara likvärdiga och kompensera för olika bakgrund och förutsättningar

Nämndens/bolagets verksamheter

Pedagogisk omsorg

Den senaste tillgängliga statistiken från 2023 visar att andelen barn 1-5 år inskrivna i pedagogisk omsorg har minskat från 4,6 till 3,1 procent sedan 2021. Sett i ett nationellt perspektiv är detta fortfarande höga siffror, då andelen barn 1-5 år inskrivna i pedagogisk omsorg i riket är 1,1 procent. Anställda inom pedagogisk omsorg med examen för arbete med barn inom den kommunala verksamheten i Gävle var 34 procent 2023, vilket är en ökning från 2022 då andelen anställda med examen för arbete med barn låg på 24 procent. Motsvarande utfall 2023 för riket var 26 procent medan det för liknande kommuner var 31,2 procent (Källa: Kolada).

Föräldraenkät pedagogisk omsorg 2024

Utbildning Gävle genomför årligen en föräldraenkät i syfte att vårdnadshavare med barn i pedagogisk omsorg ges möjlighet att återkoppla hur de upplever verksamheterna och arbetet som bedrivs i dessa.

Föräldraenkät 2024 rörande pedagogisk omsorg påvisade att vårdnadshavare med barn i pedagogisk omsorg generellt är mycket nöjda med verksamheten. Svarsfrekvensen för enkäten 2024 var sammantaget 70 procent, en klar förbättring i jämförelse med tidigare år. Av de svarande uppgav 55 procent att deras barn går i en kommunal pedagogisk omsorg och 45 procent i en fristående pedagogisk omsorg. Beträffande modersmål som inte är svenska rapporterade något över 13 procent att de talar ett annat modersmål än svenska, vilket gäller lika för både privata och kommunala verksamheter. På frågan *Varför valde du familjedaghem för ditt barn* angav 88 procent verksamhetens storlek som anledning, medan 43 procent nämnde närheten (flera svarsalternativ kunde väljas, därför kan totalen överstiga 100 procent). Dessa siffror stämmer överens med resultat från föregående år.

Det sammantagna utfallet för enkäten (instämmer helt och instämmer ganska bra) var 95 procent nöjdhet (medelvärde 9,5) vilket är ett mycket högt utfall. Resultatet har förbättrats ytterligare från föregående år. Utfallet för kommunal pedagogisk omsorg var 9,6 och för fristående verksamhet 9,5, skillnaderna är sammantaget minimala. Lägst utfall för den kommunala verksamheten har frågorna *Vårt barn har inflytande över den dagliga verksamheten* med medelvärde 9,0 medan de fristående fått lägst utfall på frågan *Vi erbjuds utvecklingssamtal varje år* med medelvärde 8,3.

I årets undersökning skiljde sig den generella nöjdheten ytterst lite mellan vårdnadshavare till flickor och pojkar. Vårdnadshavare till pojkar hade ett marginellt högre medelvärde om 9,6 medan vårdnadshavare till flickor hade 9,5 för enkäten.

I årets enkät märktes inga skillnader mellan vårdnadshavare med barn i åldrarna 1-3 år och 4-5 år. Det sammanslagna värdet för grupperna låg på exakt samma nivå.

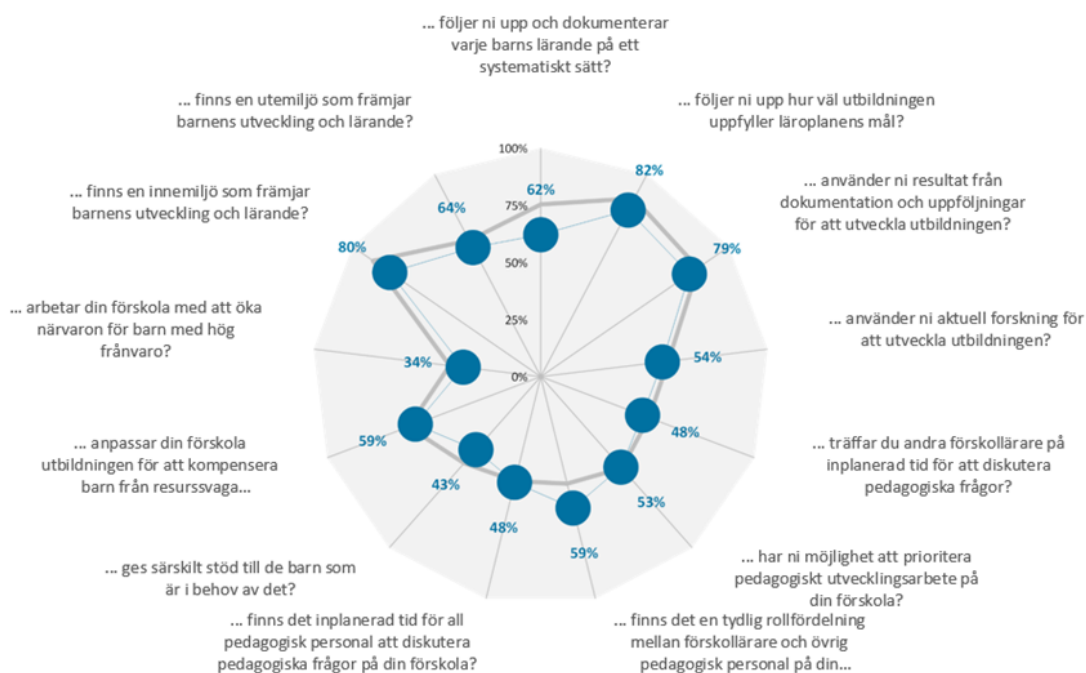
Förskola

Utfall för 2024 saknas vid uppföljningstillfället och redovisas i tertiäl 1 2025. Utfall för 2023 visar att andelen legitimerade heltidsanställda förskollärare vid Gävles kommunala förskolor ökade till 53 procent, i jämförelse med 2022 års utfall om 51 procent. Resultatet var högre i jämförelse med rikets utfall om 44 procent samt resultatnätverket R9 om 43 procent. Antal barn per årsarbetare i de kommunala förskolorna har fortsatt att minska något från 5,3 barn 2022 till 5,2 barn 2023. Utfallet är det samma som utfallet för resultatnätverket R9 om 5,2 barn samt något högre än utfallet för riket (5,1). Antal barn per heltidsanställd med förskollärlärolegitimation 2023 minskade till 9,8 jämfört med 2022 då utfallet var 10,5. Utfallet var lägre i jämförelse med riket (11,5) och resultatnätverket R9 (12,9). Vad gäller barn per barngrupp har utfallet minskat något till 16,7 år 2023 jämfört med 16,9 år 2022. Utfallet var högre i jämförelse med riket (15,5) samt R9-nätverket (15,7). Det har fortgått ett aktivt arbete i förskolorna under året för att organisera lärsituationer genom att bland annat samverka och dela in barnen i mindre sammanhang under dagen.

Under 2024 har Gävle kommun deltagit i Sveriges kommuner och regioners (SKR) huvudmanenkät och förskoleläraarenkät. År 2024 valde 153 kommuner att delta i förskoleläraarenkäten som hade en svarsfrekvens på 56,7 procent. Av de kommunala förskoleläraarna i Gävle besvarade 30 procent enkäten riktad mot förskolelärare och som utgår från kända framgångsfaktorer för verksamhetsutveckling samt en temafråga avseende närvaro. Utfallet visar att frågorna *Finns en inommiljö som främjar barnens utveckling och lärande* (80 procent), *Följer ni upp hur väl utbildningen uppfyller läroplanens mål* (82 procent) samt *Använder ni resultat från dokumentation och uppföljningar för att utveckla utbildningen* (79 procent) fick högst andel positiva svar av de svarande förskoleläraarna från Gävle kommun. Frågan *Finns det en tydlig rollfördelning mellan förskolelärare och övrig pedagogisk personal på din förskola* avviker positivt (59 procent) från utfallet för samtliga kommuner (48 procent). Lägst utfall fick frågorna *Arbetar din förskola med att öka närvaron för barn med hög frånvaro* (34 procent) samt *Ges särskilt stöd till de barn som är i behov av det* (43 procent). Ett arbete med

att främja närvaron har initierats under 2024 och kommer att intensifierats på olika nivåer inom organisationen under 2025.

Bild 1. Spindeldiagram, förskollärarenkät 2024 utfall Gävle kommun, blå linje med brytpunkt Gävle kommun, grå linje samtliga kommuner

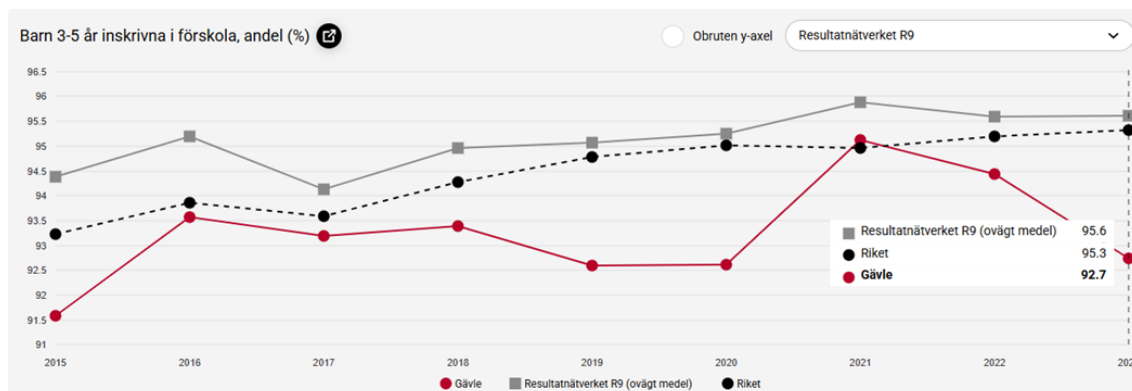
Källa: SKR:s förskollärarenkät 2024, kommunrapport Gävle kommun

Förskola för fler barn

Från och med 1 juni 2023 tillämpas lagstiftning som syftar till att öka deltagande i förskolan genom särskilt erbjudande och uppsökande verksamhet. Ändringen innebär ett utökat ansvar för kommunen att erbjuda utbildning i förskola. Kommunerna är skyldiga att ta kontakt med vårdnadshavare till barn i åldern 3-5 år och informera om barnets rätt till förskola höst samt vår. Om barnet inte börjar i förskolan ska denna kontakt upprepas fram till och med våren det år då barnet börjar förskoleklass. Hemkommunen är också skyldig att reservera en förskoleplats under våren, även om vårdnadshavarna inte har önskat det, i de fall barnet eller vårdnadshavarna har bott en kort tid i Sverige.

Ett flertal utfall för 2024 saknas vid uppföljningstillfället och redovisas i tertial 1 2025. År 2023 var 84,9 procent av barn 1-5 år inskrivna i förskolan i Gävle kommun, i jämförelse med utfallet för 2022 (86,8 procent) var det är en minskning. Utfallet för riket 2023 var 86,8 procent. Vad gäller barn 3-5 år var 92,7 procent inskrivna i förskolan 2023. Utfallet var i jämförelse med riket (95,3 procent) resultatnätverket R9-nätverket (95,6 procent) lägre för Gävle kommun. En del av barnen som inte går i förskolan finns i pedagogisk omsorg och omfattas av lagstiftningen för att få fler barn i förskolan. Forskning visar att förskolan har positiva effekter för barns utveckling och lärande, särskilt för flerspråkiga barn och barn med svag socioekonomisk bakgrund. Barn som har gått i förskolan har bättre kognitiva och språkliga färdigheter och når högre kunskapsresultat i skolan än barn som inte har deltagit i förskolans verksamhet.

Figur 1. Barn 3-5 år inskrivna i förskola, jämförelse R9-nätverket samt riket.

Källa: Kolada jämföraren, Förskola övergripande

Utbildning Gävle har under året bedrivit ett prioriterat utvecklingsarbete i enlighet med den nya lagstiftningen för att få fler barn till förskolan. Det har bland annat bestått i att en särskild samordnare innehaft uppdrag att utveckla det pågående arbetet utifrån den framtagna handlingsplanen. Det har bland annat rört sig om att utveckla samverkansformer med aktörer inom kommunen, med andra myndigheter samt relevanta aktörer inom civilsamhället. Under 2024 har omkring 250 barn varit aktuella för den uppsökande verksamheten. Av dessa var 23 därtill aktuella för erbjudande om reserverad plats under våren 2024. Det har bland annat anordnats öppet hus vid Familjecentralerna under hösten och under våren har respektive förskoleområde anordnat informationsträffar riktade till barn som inte går i förskolan. Därtill har försök till fler kontaktvägar med vårdnadshavare som mottagit erbjudande om reserverad plats för sina barn varit pågående. Det bedöms ha gett god effekt då antalet vårdnadshavare som tackat ja till placeringserbjudandet ökade våren 2024 (10 accepterade erbjudanden om förskoleplats), i jämförelse med det första året våren 2023 (0 accepterade erbjudanden).

Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) i förskolan

Under 2024 har arbetet med att skapa förutsättningar för utvecklingsarbetet *SKUA i förskolan* fortgått. Utvecklingsarbetet har i huvudsak bestått av fortbildning av lärledare inom förskolans rektorsområden, nätverksträffar för utbildade lärledare samt insatser till olika områden och enheter. Utbildning av lärledare bedöms vara viktiga i det fortsatta arbetet då syftet är att lärledarna ska driva och stötta sina enheter och förskoleområden med SKUA. Av utvärdering av utbildningen framgår bland annat att deltagarna anser att tillfällena för reflektion varit särskilt värdefulla. Sammantaget bedöms utbildningen varit givande och deltagarna har uppgett att det varit en viktig del i arbetet för att främja alla barns språk och kunskapsutveckling i förskolan. SKUA har blivit ett allt mer vedertaget begrepp och förhållningssätt i förskolan som har fortsatt att sprida sig inom förskolans organisation, med fördjupad kunskap inom barnens språk- och kunskapsutveckling.

Förskoleenkäten 2024

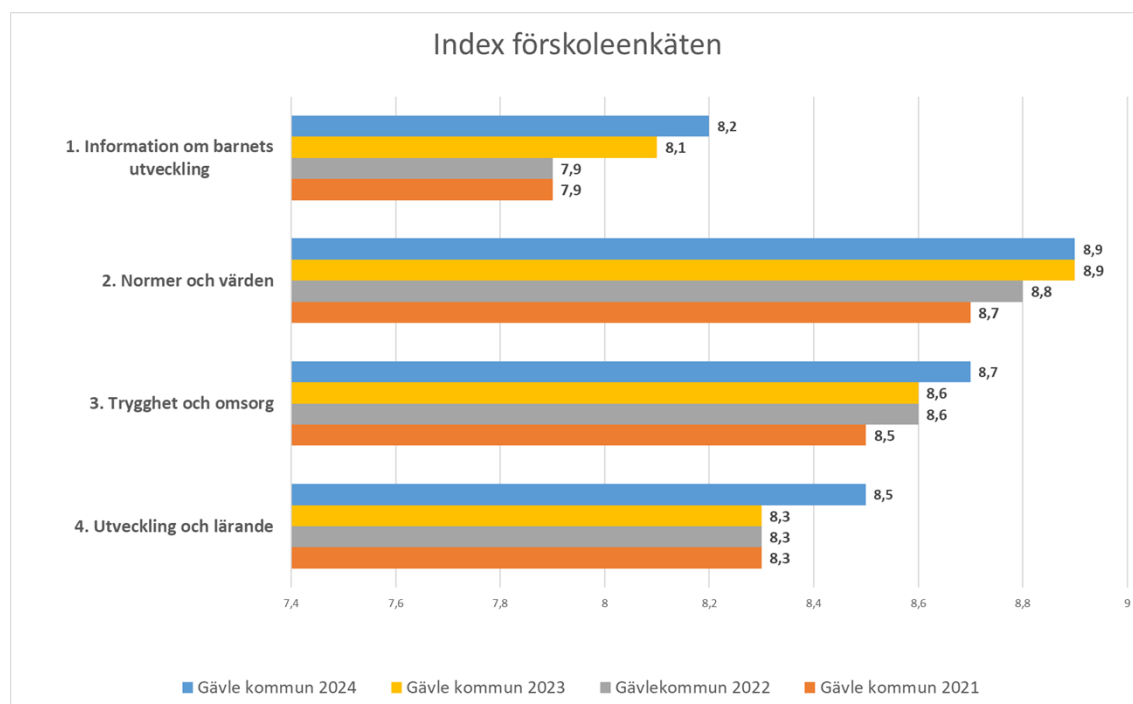
Vårdnadshavare med barn i förskola i Gävle kommun har haft möjlighet att svara på en enkät kring hur de upplever verksamheterna och arbetet som bedrivs i dessa. Svarsfrekvensen var 72 procent, vilket är betydligt högre än svarsfrekvensen tidigare år (då den har legat kring 55 procent). Utifrån ett likvärdighetsperspektiv är de stora skillnaderna i svarsfrekvens mellan olika förskoleområden problematisk. Skillnaden i svarsfrekvens mellan olika förskoleområden har minskat jämfört med föregående år men är fortfarande stor (56 procent som lägst och 80 procent som högst). Tillgången till aktuella e-postadresser alternativt mobilnummer till vårdnadshavarna är en viktig förutsättning för att uppnå en hög svarsfrekvens. En annan bidragande orsak till framgångsrikt svarande är vilka riktade insatser som genomförts på förskolorna med information om enkäten.

Förskolan implementerade lärplattformen Unikum under hösten 2022 och samtlig personal har utbildats under 2023. Årets enkät visar att 88 procent av vårdnadshavarna som besvarat enkäten uppger att de använder Unikum. Andelen användare varierade mellan 82 - 95 procent beroende på förskoleområde. Enkätresultatet visar att 79 procent av vårdnadshavarna

instämmer helt och hållet eller ganska bra på påståendet att *lärplattformen Unikum ökat deras möjlighet att ta del av sitt barns utveckling och lärande*. Enkätresultatet visar även att 73 procent av vårdnadshavarna instämmer helt och hållet eller ganska bra på påståendet att *lärplattformen Unikum ökat min möjlighet att ta del av viktiga meddelanden från förskolan*.

I diagrammet nedan visas resultat för hur föräldrar med barn i förskolan i Gävle kommun upplever verksamheten utifrån områdena; information om barnets utveckling, normer och värden, trygghet och omsorg, utveckling och lärande, anpassningar efter barnets behov samt barns inflytande. Resultat för år 2021 - 2024 visas i diagrammet som indexvärden.

Figur 2. Resultat per frågeområde, Gävle totalt år 2021 - 2024.

Diagrammet visar att föräldrarna upplevde att förskolans arbete med normer och värden fungerar bra. Föräldrar upplevde i lägre utsträckning nöjdhet med informationen kring barnets utveckling. För tre av områdena var värdet högre och för ett indexområde låg index på samma nivå som 2023. Årets totalresultat var bättre än föregående år (2023). Resultatet var bättre på 10 av 15 frågor.

Årets enkätresultat visade att vårdnadshavarna var mer nöjda med informationen kring barnets utveckling. Fortfarande angav en stor grupp vårdnadshavare att de inte har haft något utvecklingssamtal. Resultatet har dock förbättrats något jämfört med föregående år, men drygt 25 procent av vårdnadshavarna uppgav att de inte har haft ett utvecklingssamtal. Frågan behöver kompletteras med ytterligare uppgifter inför kommande enkäter så att det bättre går att analysera utfallet. Relevanta uppgifter som behöver finnas är när barnet började förskolan och ålder på barnet.

Resultat utifrån barnets kön

Liksom tidigare år visade enkätresultatet att vårdnadshavare till flickor genomgående är mer positiva i sina svar än vårdnadshavare till pojkar. På frågan *Jag upplever att jag fick tydlig information om hur det går för mitt barn på förskolan under utvecklingssamtalet* var vårdnadshavare till pojkar mer positiva än vårdnadshavare till flickor. Skillnaderna i resultat mellan könen var dock liten på de flesta av frågorna. Skillnaden i nöjdhet mellan vårdnadshavare till flickor och pojkar är störst för fråga *Jag upplever att mitt barn trivs på förskolan*.

Modersmål

Det var 237 vårdnadshavare som använt ett annat språk än svenska när de svarade på enkäten, vilket utgjorde 6,5 procent av samtliga svar. Andelen låg på samma nivå jämfört med föregående år. Det språk som användes av flest svarande är arabiska följt av engelska och somaliska. Andelen som svarade på annat språk än svenska är fortfarande betydligt lägre än den faktiska andelen vårdnadshavare med annat modersmål. En jämförelse mellan vårdnadshavare som svarat på svenska och de som svarat på ett annat modersmål visade att på de flesta frågor var skillnaden i nöjdhet liten. De som svarade på annat modersmål var dock något mer nöjda, de hade ett högre resultat på 7 av 15 frågor jämfört med högre resultat på 4 av 15 frågor för vårdnadshavare som svarade på svenska.

Förskoleklass

Verksamheten förskoleklass har 92,8 procent lärare med pedagogisk högskoleexamen, vilket är högre än föregående år då det var drygt 89 procent. Personaltätheten i Gävle var 21,4 elever per lärare jämfört med 17,6 elever per lärare i rikssnittet.

Det årliga obligatoriska nationell kartläggningen i svenska och matematik i förskoleklass som inkluderar fyra delmoment vardera visade en försämring i jämförelse med förra året. Syftet med kartläggningen är att tidigt kunna sätta in stöd till klasser utifrån resultaten som ger en indikation på om eleverna kommer att nå de kriterier som ska uppfyllas senare i svenska och matematik i årskurs 1 och 3. Resultaten är inte automatiskt tillgängliga för huvudmannen då inrapporteringen sker direkt till Skolverket, Utbildning Gävle samlar dock in resultatet centralt.

Resultat från läsåret 24/25 visade en nedåtgående trend för kunskaper i både matematik och svenska. I svenska bedömdes 66,3 procent av eleverna klara alla fyra aktiviteter medan motsvarande för matematiken var 64,1 procent. Det var första gången under de fyra år vi har värden från som matematikresultatet var under 70 procent. Försämringen i svenska innebar också det lägsta resultatet de senaste fyra åren. Den aktivitet som eleverna hade absolut svårast med när de började förskoleklass var aktiviteten att kunna urskilja ord och språkljud och så har resultaten varit de senaste fyra åren. Resultaten har redovisats för rektorerna i förskolan. Biträdande rektorer från förskolan och förskoleklass har därefter, tillsammans med sina lärare, diskuterat resultaten på sina enheter för att kunna utvärdera effekter av de aktiviteter som redan genomförts i förskolan. Detta resultat var inte förvånande för rektorerna i förskoleklass då de redan uppmärksammat problematiken och olika insatser samt samverkan med förskolor har påbörjats redan under hösten. Exempel på insatser har bland annat varit ett utökat arbete med specialpedagog medan förskolorna har också gjort insatser i sina verksamheter och det har bland annat handlat om språkprojekt med olika språklådor samt högläsning.

Fritidshem

Fritidshemmens verksamhet har goda möjligheter för undervisning tack vare en hög andel fritidslärare och fritidspedagoger. Andelen årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen i kommunala fritidshem var i Gävle 73 procent under 2023, vilket är en ökning från föregående år då siffran låg på 66 procent. Över tid har Gävle haft ungefär 70 procent av sina årsarbetare i fritidshem som också har haft en högskoleexamen. Rikssnittets andel för 2023 var 38 procent och i princip har rikssnittet varit 38–40 procent de senaste fem åren i ett längre perspektiv har andel behöriga personal på fritidshem minskat på nationell nivå då det för 10 år sedan var drygt 50 procent på nationell nivå som var behöriga. Det innebär att Gävle kommun har en betydligt högre grad behörig personal på fritidshem jämfört med riket och det är bara en kommun som har högre andel behörig personal än Gävle kommun.

Personaltätheten var 19,6 elever per lärare (heltidstjänster) och var något högre under föregående år och för riket var motsvarande siffra 20,2. Rikssnittet och Gävle har i princip samma mått de senaste fem åren för personaltäthet.

Grundskola

Uppföljning av resultaten i grundskolan har följt plan under vårterminen. I januari genomfördes resultatdialoger utifrån julbetygen, och dialogerna från höstterminen 2023 följdes upp. De utmaningar som framkom handlar bland annat om fortsatt arbete med att utveckla bedömarkompetensen, brist på behöriga lärare i framför allt matematik och de naturvetenskapliga ämnena samt hur skapa goda lärmiljöer när man tar emot många nya

elever, men också trygghetsfrågor.

Under samtalen lyftes även behovet av stöd för att öka förutsättningarna för elevernas lärande. En fråga som har lyfts på flertalet skolor är särskilt stöd i form av anpassad studiegång, där eleven inte fullföljer ett eller flera ämnen i grundskolan. Det kan då bli svårt att på kort tid läsa in ämnet på gymnasiet.

Insatser som gjorts är exempelvis bättre vikariehantering; rekrytering av legitimerade lärare i matematik och naturorienterande ämnen; extra stöd i de naturorienterande ämnena; rekrytering av specialpedagoger och speciallärare med inriktning läs- och skrivutveckling; riktat stöd till de elever som saknar behörighet i engelska, matematik samt svenska/svenska som andraspråk; ökad samverkan mellan skola, region och socialtjänst. Insatserna har varit olika utifrån skolornas olika förutsättningar och behov.

Alla skolenheter har individuella planer för eleverna och avstämningar har skett kontinuerligt för att följa upp att åtgärder/aktiviteter ger effekt, annars diskuterades elev och lärare förslag på nya åtgärder/aktiviteter i den individuella planen.

Under vårterminen fortsatte det arbete som inleddes 2023 med anpassade studiegångar, där Gävle, särskilt i årskurs 9, ligger betydligt över riksgenomsnittet. Skillnader mellan skolenheter har analyserats och åtgärder har satts in baserat på varje skolas och rektorsområdes unika förutsättningar.

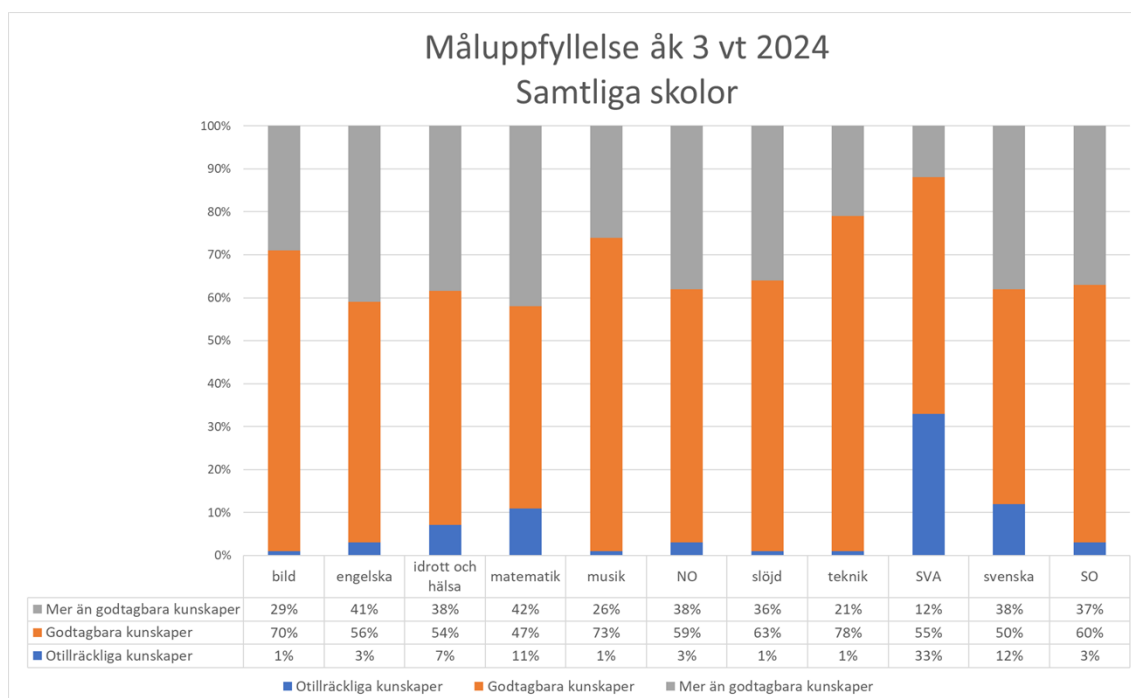
Nationella prov i årskurs 3

Statistiken för ämnesprovet i matematik visade på en förbättring jämfört med läsåret 2022/2023. Andelen elever som uppnått kravnivån i samtliga delprov i matematik ökade från 68 till 71 procent. Detta går att jämföra med rikets 66 procent. Skillnaden i resultat mellan olika skolor var stor. Andelen elever som uppnådde samtliga delprov varierade mellan 20–100 procent. I svenska och svenska som andraspråk sammanslaget uppnådde 72 procent kravnivån i samtliga delprov. Det senaste resultatet för Gävle läsåret 2022/23 låg andelen på 71 procent. Den statistiska sammanställningen visar att det är stora skillnader mellan elever som följer kursplanen för svenska som andraspråk och kursplanen i svenska. I svenska uppnådde 77 procent av eleverna kravnivån i samtliga delprov medan motsvarande resultat för riket var 73 procent. Resultatet låg på samma nivå som föregående år för Gävle. För de elever som följer kursplanen för svenska som andraspråk låg andelen på 45 procent. Det är en förbättring jämfört med föregående år. Motsvarande resultat för riket var 42 procent. Så Gävles elever presterade något bättre än riket för nationella proven i såväl svenska, svenska som andraspråk och matematik.

Måluppfyllelse samtliga ämnen årskurs 3

Samtliga kommunala skolor i Gävle dokumenterade elevernas måluppfyllelse för årskurs 1 - 5. Nedanstående diagram visar måluppfyllelsen för årskurs 3.

Figur 3. Måluppfyllelse för årskurs 3.

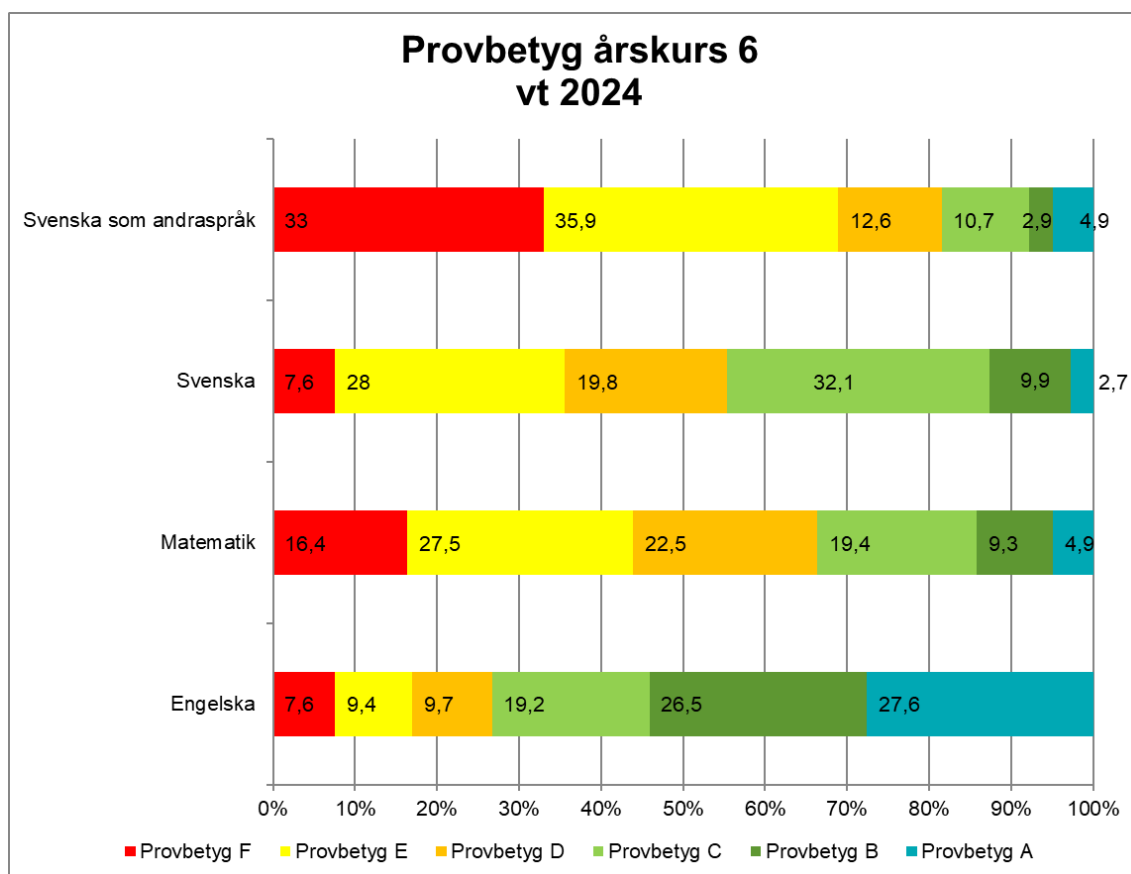
Källa: Procapita.

Den högsta måluppfyllelsen fanns i bild, musik, slöjd och teknik. För dessa ämnen nådde nästan samtliga elever kunskapsmålen. Det ämne med lägst måluppfyllelse var svenska som andraspråk. Här nådde 67 procent av eleverna kunskapsmålen. Årets resultat i matematik visade att 89 procent av eleverna har uppnått kunskapskraven vilket är två procentenheter högre än föregående läsår. 42 procent av eleverna bedömdes ha mer än godtagbara kunskaper. Ovanstående diagram visar att andelen elever som bedömdes ha mer än godtagbara kunskaper låg i spannet 12–42 procent beroende på ämne. Detta läsår har andelen elever som fått bedömningen mer än godtagbara kunskaper tydligt ökat. Fortfarande finns betydande skillnader i bedömning för olika ämnen vid en jämförelse mellan skolorna. På två skolor uppnådde 100 procent av eleverna kunskapskraven i matematik jämfört med 63 procent på den skola med lägst måluppfyllelse. Det fanns ännu större skillnader när andelen som har mer än godtagbara kunskaper jämförts. Teknik är ett ämne där det fanns stora skillnader i bedömning. Här hade åtta av skolorna bedömt att inga elever hade mer än godtagbara kunskaper jämfört med en skola där 60 procent av eleverna uppgavs ha mer än godtagbara kunskaper. Skolornas arbete för att utveckla bedömarkompetensen behöver även fortsättningsvis vara ett prioriterat område.

Nationella prov i årskurs 6

I diagrammet nedan visas provresultat för årskurs 6 2024 för svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska. Provresultatet presenteras i andel elever som når kravnivåerna för betygen F-A.

Figur 4. Provbetyg årskurs 6.

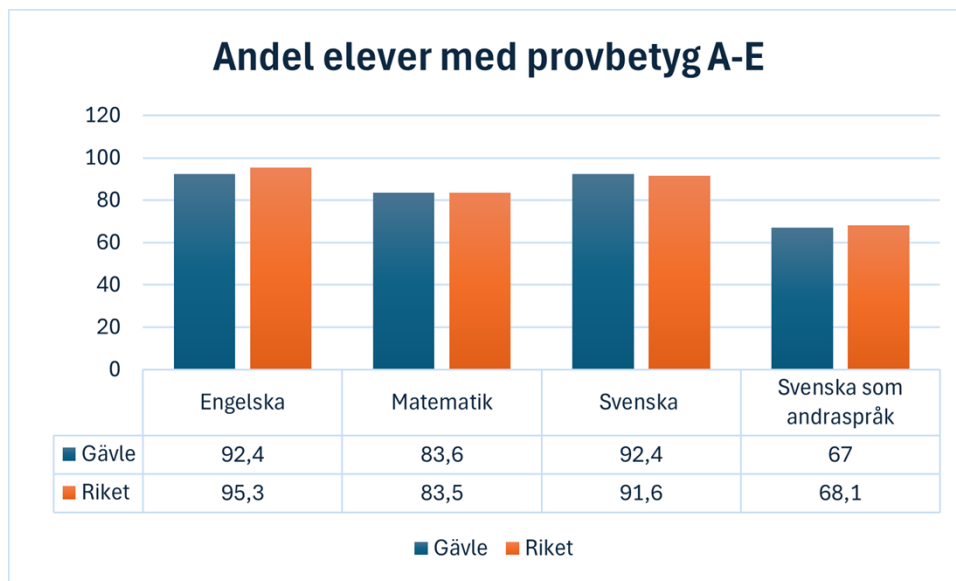

Källa: Procapita.

Sammanställningen visar att det fanns en variation i provresultat mellan olika ämnen. En tydlig skillnad var att andelen elever med de högsta provbetygen A och B varierade mellan olika ämnen. I engelska uppnådde en hög andel av eleverna de högsta provbetygen. En jämförelse med föregående års ämnesprov visade att provresultatet var lägre i svenska, svenska som andraspråk och matematik. I samtliga tre ämnen hade andelen med provbetyg F ökat. I engelska var resultatet något högre jämfört med föregående år. Även i engelska hade andelen elever med provbetyget F ökat, men samtidigt hade andelen elever med de högsta provbetygen öka och medför att totalresultat blev något högre. Årets resultat visade att i engelska hade pojkarna ett något bättre resultat jämfört med flickorna. I matematik var skillnaden i resultat mellan könen liten. I svenska och svenska som andraspråk hade flickorna betydligt högre resultat. Elever som inte hade deltagit på samtliga delprov fanns inte med i beräkningsunderlaget för provbetyget. Samtliga elever fanns dock med i underlaget för terminsbetyget. Man behöver analysera provbortfallet för ämnesprovet vid en jämförelse. Bortfallen låg på 8–9 procent beroende på ämne. För samtliga ämnen var provbortfallet större för pojkar jämfört med flickor. Den största skillnaden mellan könen fanns för svenska. För flickor var bortfallet 6 procent och för pojkar 11,7 procent. Jämfört med föregående år var bortfallet mindre i engelska, men låg kvar på samma nivå för matematik och svenska/svenska som andraspråk.

Vad gäller andel elever som klarade kravnivån för provbetyg A till E så presterade eleverna i Gävle i princip som riket i stort. Det var i nationella provet i engelska som Gävle presterade något sämre (se figur 5 nedan).

Figur 5. Andel elever med provbetyg A-E på nationella proven.

Källa: Skolverket.

Provbetygen från nationella proven ska särskilt beaktas vid senare betygssättning. För nationella provet i svenska var det högre andel elever som erhåller samma betyg på provet som i terminsbetyg jämfört med riket. Det var färre elever i Gävle jämfört med riket som fått högre terminsbetyg än betyg, vilket innebär att knappt 74 procent av eleverna får samma betyg som provbetyg i svenska. För nationella provet i matematik var mönstret annorlunda, där fick eleverna i Gävle i högre utsträckning både högre terminsbetyg i relation till provbetyget och lägre terminsbetyg i jämförelse med riket. Skillnaden mellan terminsbetyg och provbetyg i engelskan var också att eleverna i Gävle i något högre grad jämfört med riket erhållit ett högre terminsbetyg jämfört med provbetyget. Skillnaderna var dock marginella för samtliga prov.

Betygsresultat årskurs 6

Statistik från vårterminen 2024 i årskurs 6 visade att det var totalt 68,5 procent av eleverna som uppnådde godkända betyg (A-E) i samtliga lästa ämnen, 71,1 procent av flickorna och 66,0 procent av pojkarna. På riksnivå låg andelen på 68,8 procent för skolor med kommunal huvudman. Statistiken för vårterminen 2023 visade att 71,2 procent av eleverna uppnått godkända betyg (A-E) i samtliga ämnen 73,0 procent av flickorna och 69,6 procent av pojkarna. Årets resultat låg lägre än snittresultatet för perioden 2014–2024.

Variationen i andelen som erhållit godkända betyg i samtliga ämnen var betydande mellan olika skolor (85,7–21,3 procent). En jämförelse med betygsresultatet från föregående läsår visade på en försämring i engelska, svenska, svenska som andraspråk och matematik. Andelen elever med minst godkända betyg i engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk minskade från 78,7 till 73,7 procent. Årets resultat var lägre än medelvärdet för perioden 2014–2024. I år hade pojkarna försämrat resultatet mer än flickorna. Det är framför allt resultatet i svenska som visade den största försämringen och tynger resultatet för pojkarna. Andelen flickor med minst godkända betyg var 75,1 procent jämfört med pojkarnas 72,4 procent.

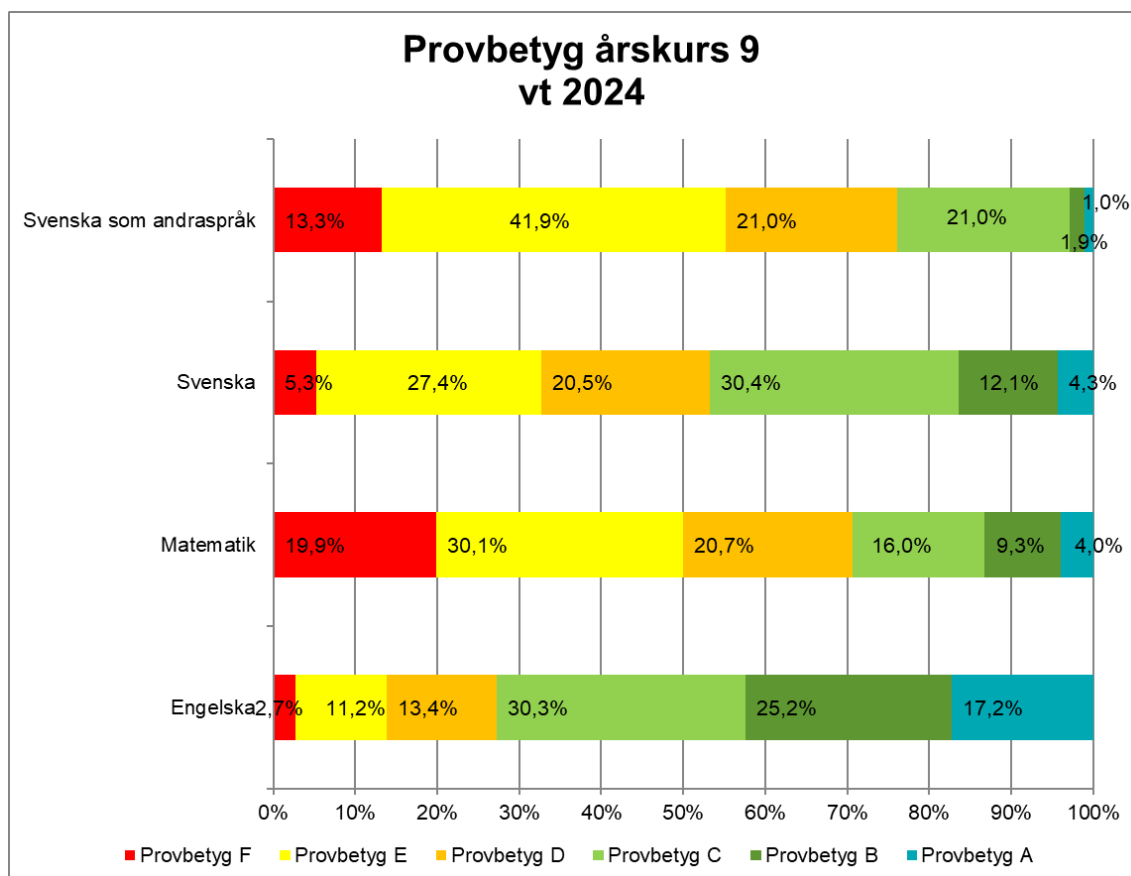
Det totala meritvärdet 222,4 låg på samma nivå som föregående läsår. I år uppnådde pojkarna 91 procent av flickornas resultat när meritvärdena jämfördes. Betygsskillnaden mellan könen hade minskat något jämfört med föregående år. I matematik hade pojkarna något högre resultat. I engelska och teknik var skillnad mellan könen liten. I övriga ämnen hade flickorna bättre betygsresultat. Skillnaden mellan könen var störst i svenska som andraspråk, svenska och bild. Vid en analys av samtliga satta betyg hade det skett en liten ökning av andelen elever med betyget F samtidigt som andelen elever med betyg A även hade ökat något.

Nationella prov i årskurs 9

I diagrammet nedan visas provresultat för årskurs 9 2024 för svenska/svenska som andraspråk,

matematik och engelska. Provresultatet presenteras i andel elever som når kravnivåerna för betygen F-A.

Figur 6. Provbetyg årskurs 9.

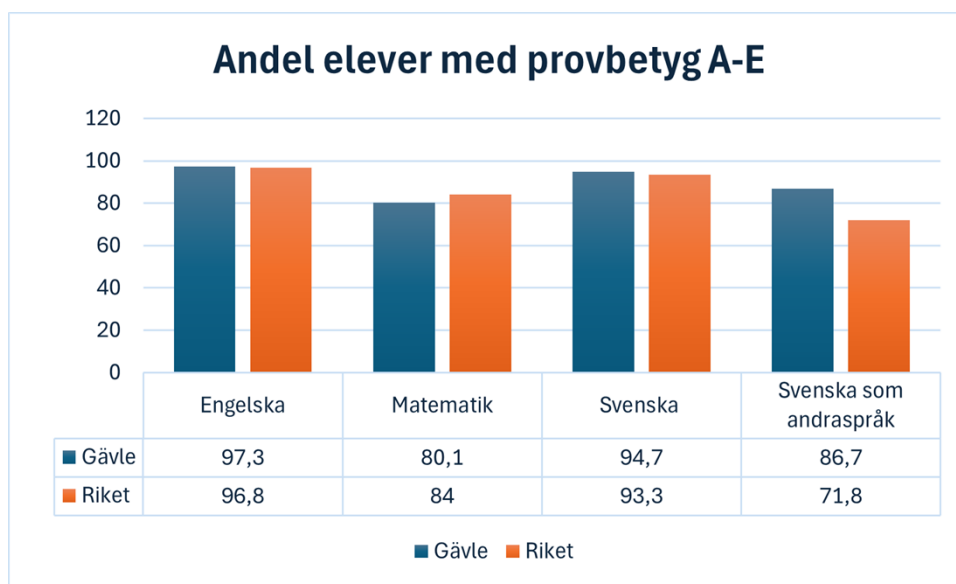
Källa: Procapita.

Sammanställningen visade att det fanns en variation i provresultat mellan olika ämnen. En tydlig skillnad var att andelen elever med de högsta provbetygen A och B varierade mellan olika ämnen. I engelska hade en hög andel av eleverna uppnått de högsta provbetygen. En jämförelse med föregående års ämnesprov visade att resultaten i matematik hade försämrats. Andelen elever som erhållit betyget F hade ökat. Å andra sidan hade resultaten i svenska, svenska som andraspråk och engelska förbättrats, där hade andelen elever med betyget F minskat. För svenska som andraspråk var andelen med provbetyget F 13,3 procent, en markant minskning från föregående års 26,4 procent. Årets resultat visade att i engelska hade pojkarna ett något högre resultat jämfört med flickorna. I matematik hade pojkarna ett högre resultat. I svenska hade flickorna betydligt högre resultat. Även i svenska som andraspråk hade flickorna ett bättre resultat, men här var skillnaden mellan könen inte lika stor som i svenska. Elever som inte har deltagit på samtliga delprov fanns inte med i beräkningsunderlaget för provbetyget. Samtliga elever fanns dock med i underlaget för terminsbetyget.

Tidigare års statistik visade att provbortfallet i Gävle har legat på högre nivå än riket som helhet. Förra läsåret minskade bortfallet i Gävle och årets bortfall minskade ytterligare för engelska och matematik.

För nationella provet i engelska, svenska och svenska som andraspråk klarade en större andel av eleverna i Gävle att nå provbetyg A till E jämfört med riket. I matematik däremot var det en mindre andel elever från Gävle som erhölet ett provbetyg som inte var F (se figur 7 nedan).

Figur 7. Andel elever med provbetyg A-E i nationella proven.

Källa: Skolverket.

Relationen mellan provbetyg och slutbetyg visade stora avvikelser från rikssnittet i tre av de fyra nationella proven. Det var endast i svenska som skillnaderna inte var nämnvärt stora och där var det en mindre andel elever i Gävle som fick ett högre betyg i relation till provbetyget jämfört med riket. Gävle hade drygt 29 procent som fick ett högre betyg medan i riket var det drygt 32 procent. I matematiken däremot var skillnaden stor. Den andel som fått högre betyg jämfört med deras provbetyg var 34 procent, motsvarande siffra i riket var knappt 25 procent. För nationella provet i engelska var det också stora skillnader. Eleverna i Gävle fick i betydligt högre utsträckning ett högre slutbetyg jämfört med sina provbetyg. Det var knappt 18 procent i Gävle som fick ett högre betyg vilket kan jämföras med rikets knappa 11 procent. För nationella provet i svenska som andraspråk var skillnaderna också stora men däremot åt andra hållet. Där var det ca 24 procent av eleverna i Gävle som fick ett högre slutbetyg jämfört med provbetyg medan i riket var det 33 procent. Skillnaderna mellan slutbetyg och provbetyg har belysts och diskuterats tillsammans med skollädaarna. Analyser har gjorts på samtliga skolor för att säkerställa att korrekta bedömningar gjorts vid betygssättningen när all information vägs in i slutbetyget.

Betygsresultat årskurs 9

Statistiken för gymnasiebehörighet var vid terminsslutet 83,2 procent för Gävles kommunala skolor, en siffra som ökade till 86,1 efter sommarskolan, vilket var det bästa resultat för Gävle kommun sedan det nya betygssystemet infördes.

Statistiken efter genomgången sommarskola visade att 87,7 procent av pojkarna uppnådde gymnasiebehörighet. Motsvarande resultat för flickor var 84,3 procent.

Meritvärdet var något lägre, 210,3 vårterminen 2024 jämfört med 212,9 vårterminen 2023.

Behörigheten till yrkesprogram på gymnasieskolan har ökat i Gävle kommun de senaste åren, från 78,7 procent 2017 till 83,2 procent 2024. Resultaten från sommarskolan är dock inte medräknade i diagrammet, inklusive sommarskolan var värdet 86,1 procent för Gävle kommunala skolor 2024.

Figur 8. Behörighet till gymnasieskolan yrkesprogram, Gävle kommunala skolor andel % 2017-2024.

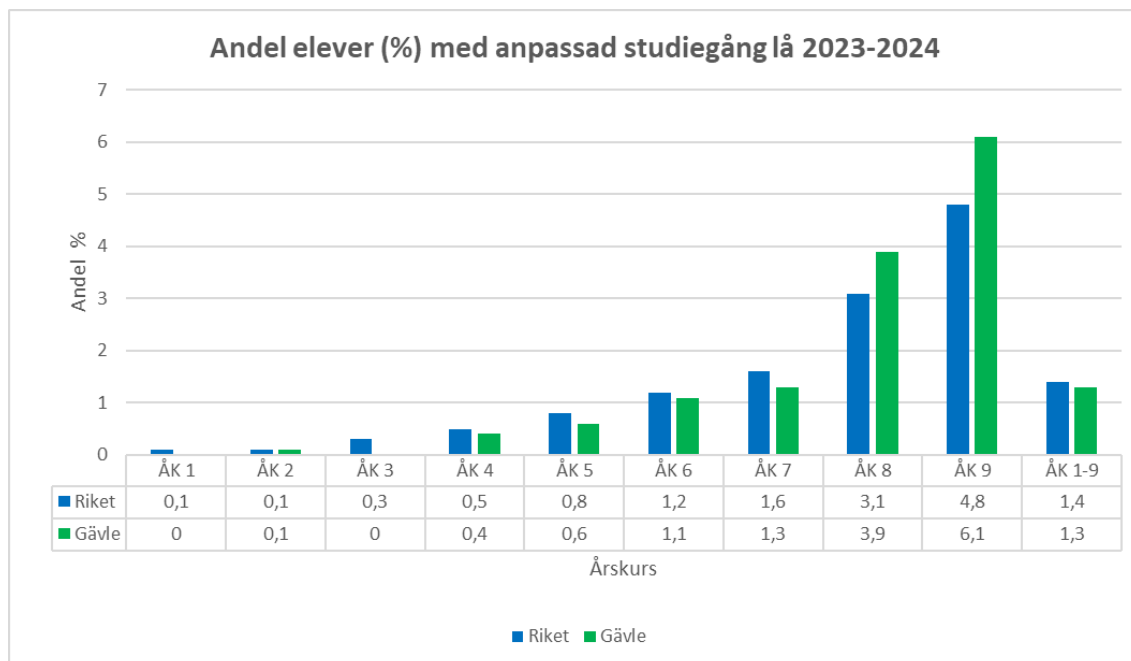

Källa: Skolverket /Power BI.

Andelen elever som uppnådde kunskapskraven i samtliga ämnen hade sjunkit något och låg nu på 65,4 procent jämfört med 66,2 procent våren 2023. Andelen var lägre än medelvärdet för perioden 2014 - 2024. I Gävle var andelen flickor med godkända betyg i samtliga ämnen lägre än andelen pojkar. För kommunala skolor på riksnivå var andelen flickor högre än andelen pojkar.

En bidragande orsak till att elever inte uppnår målen i samtliga ämnen är att elever har anpassad studiegång. En elev med anpassad studiegång kan i princip inte uppnå kunskapskraven i samtliga ämnen. Andelen elever i Gävle med anpassad studiegång i årskurs 9 har tidigare läsår legat på en betydligt högre nivå än riket. Statistiken för läsåret 2023/2024 visade på en kraftig minskning av anpassade studiegångar. Resultaten har analyserats i huvudmannens resultatdialoger under det senaste läsåret. Nedanstående diagram visar andelen elever med anpassad studiegång i Gävle och riket som helhet läsåret 2023/2024. Årets statistik visade att Gävle i stort följer rikets mönster. Det som även fortsättningsvis behöver följas upp är att andelen flickor i årskurs 9 med anpassad studiegång var betydligt högre i Gävle än i riket. I Gävle var det nästan dubbelt så stor andel flickor jämfört med pojkar som hade anpassad studiegång. På riksnivå var det däremot något vanligare att pojkar hade anpassad studiegång. Resultat behöver därför analyseras vidare i huvudmannens resultatdialoger med skolorna.

Figur 9. Andelen elever med anpassad studiegång läsåret 2023-2024.

Källa: Skolverket/Edlevo.

Sommarskola

Grundskolans sommarskola har vänt sig till elever i årskurs 7 till 9. Sommarskolan pågick mellan 13–26 juni och gav elever en möjlighet att utveckla sina förmågor och färdigheter för att nå kunskapskraven i teoretiska ämnen samt simning. På plats fanns, förutom utbildade lärare och förstelärare, också gymnasieelever som sommarjobbar med att hjälpa till med undervisningen samt elevcoacher från olika skolor. Sommarskolan bedrivs på två ställen. Dels har Stora Sättra en egen sommarskola för sina elever, dels bedrivs det en sommarskola centralt för alla andra skolor.

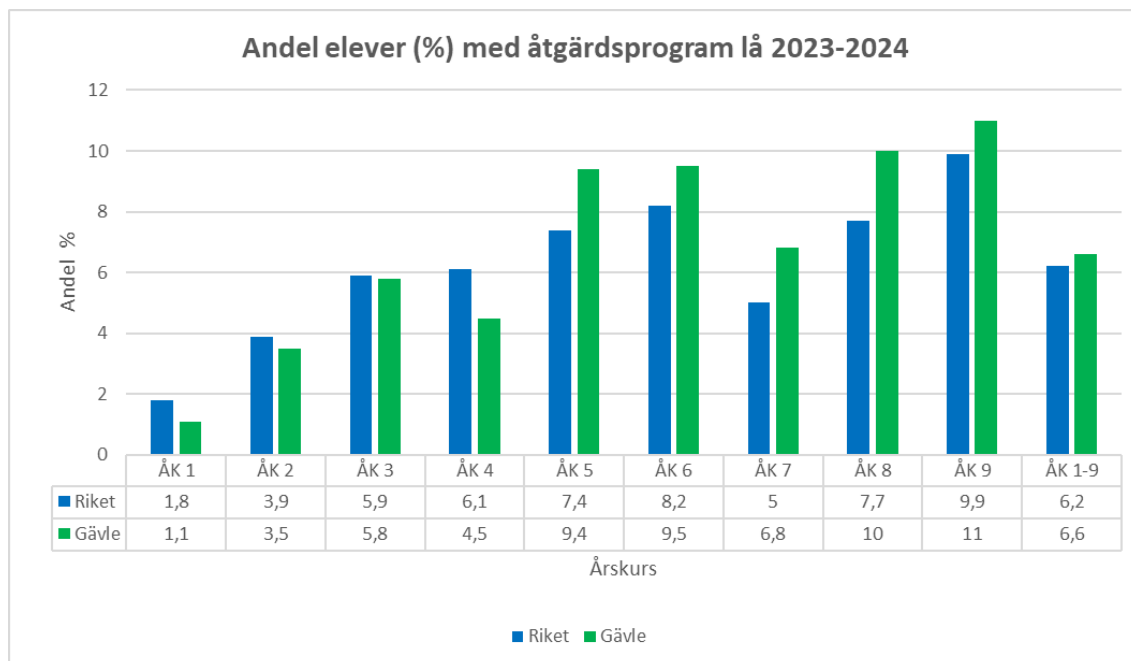
Sommarskolan innebär cirka 50 timmars studier vilket motsvarar mycket tid i enskilda ämnen och eleverna väljer ett eller två ämnen att läsa och för vissa undantag finns någon som läser tre ämnen. Efter genomgången sommarskola fick ytterligare 12 elever gymnasiebehörighet i den centrala sommarskolan och på Stora Sättra var det ytterligare 11 elever som klarade gymnasiebehörighet. Det innebär att andelen elever med gymnasiebehörighet ökade från 83,2 procent till 86,1 procent. I dagsläget sker ingen rapportering till SCB av betygsresultatet efter genomförd sommarskola. Det resultat som kommer att finnas i den officiella statistiken är den som är inrapporterad direkt vid terminsslutet.

Åtgärdsprogram årskurs 9

Andelen elever med åtgärdsprogram varierar stort mellan årskurserna. Andelen elever med åtgärdsprogram ökade från årskurs 1 till 6. Därefter minskade andelen mellan årskurs 6 och årskurs 7, för att sedan öka igen. Högst andel elever med åtgärdsprogram fanns i årskurs 9. Andelen åtgärdsprogram var högre för pojkar än för flickor. Mönstret har varit likartat de senaste åren.

Läsåret 2023/24 var andelen elever med registrerade åtgärdsprogram i årskurs 9 Gävles kommunala skolor 11,0 procent. Det var en minskning av andelen elever jämfört med föregående läsår. På nationell nivå hade 9,9 procent av eleverna i årskurs 9 åtgärdsprogram. Tidigare års statistik visade att Gävle hade en betydligt högre andel åtgärdsprogram.

Figur 10. Andelen elever med åtgärdsprogram läsåret 2023-2024.

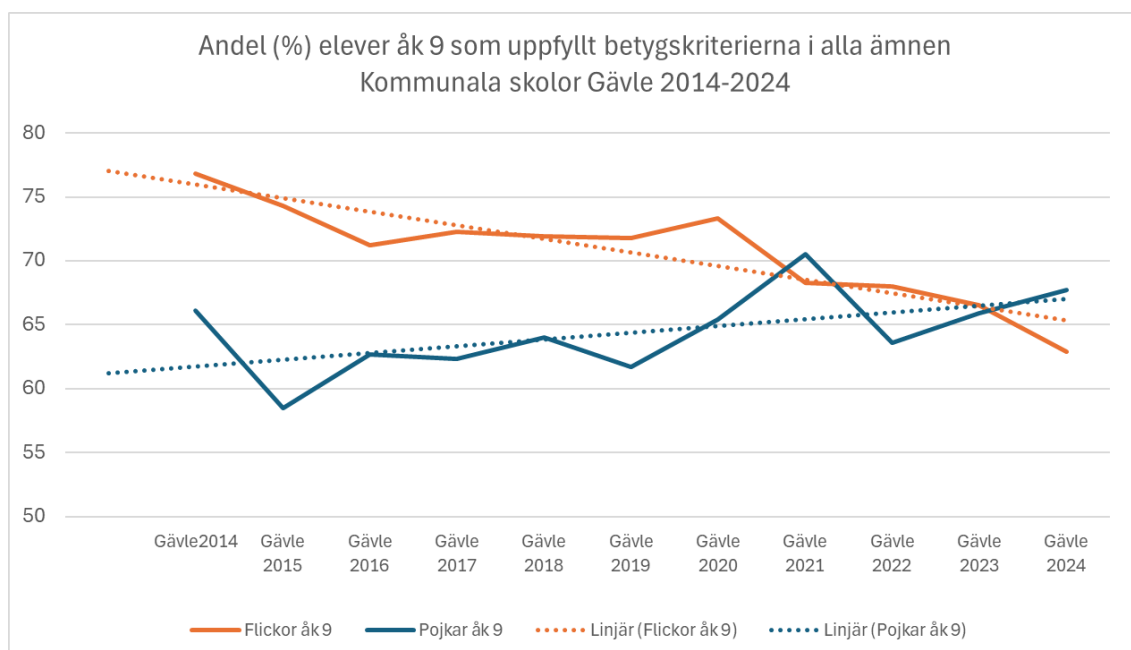

Källa: Skolverket/Edlevo.

Analys av betygsresultaten i grundskolan

Årets betygsstatistik för årskurs 9 visade att pojkarna har bättre resultat än flickorna vad gäller behörighet till gymnasieskolan samt andelen som uppnår målen i samtliga ämnen. Meritvärdet var fortfarande något högre för flickor, men skillnaden mellan könen var den lägsta sedan jämförelserna startade. Verksamheten har haft ett starkt fokus på kraftigt förbättrade resultat. Den sammanställda statistiken visade en positiv resultatutvecklingen för pojkarna, men inte för flickorna. Över en tioårsperiod hade resultaten sjunkit för flickorna i Gävles kommunala skolor. Det gäller samtliga tre betygsmått. Den tydligaste försämringen fanns i andelen elever som uppnår målen i samtliga ämnen. Nedanstående diagram visar att resultatutvecklingen gått åt olika håll för flickorna och pojkarna.

Figur 11. Andelen elever som uppnår målen i samtliga ämnen läsåren 2014-2024.

Källa: Skolverket.

Det går även att se en liknande trend på nationell nivå. De senaste tre åren har därför Gävles nedåtgående trend inte varit lika kraftig som rikets och i jämförelse med alla andra kommuner har därför resultaten blivit bättre jämfört med andra, även om resultatet varit nedåtgående. Betygsskillnaden mellan flickor och pojkar minskar. Även på nationell nivå finns en försämring av betygsresultatet för flickor. Men den är inte lika tydlig som i Gävle. En anledning till att pojkarnas resultat har förbättrats kan förklaras av att elevunderlaget förändrats över åren. Andelen nyanlända elever var betydligt högre läsåret 2014/15 jämfört med 2023/24.

Det kan vara svårare att förklara den kraftiga nedgången i betygsresultat för flickor. En orsak kan vara att flickorna är mer utsatta för kränkningar och upplever stress i högre utsträckning än vad pojkar gör. Att det finns skillnader mellan könen är något som vi tydligt kan se i de kartläggningar som genomförs i ramen för Gävlemodellen. Värdet för Skolklimatindex har varit betydligt lägre för flickor än för pojkar. Även Skolinspektionens enkät som i Gävle genomfördes i början av 2024 visade att det fanns skillnader mellan könen. På 10 av 11 indexvärden som redovisas i enkätrapporten hade pojkarna i Gävle ett bättre resultat än flickorna. Det är därför viktigt att fortsättningsvis följa upp resultaten utifrån ett genusperspektiv.

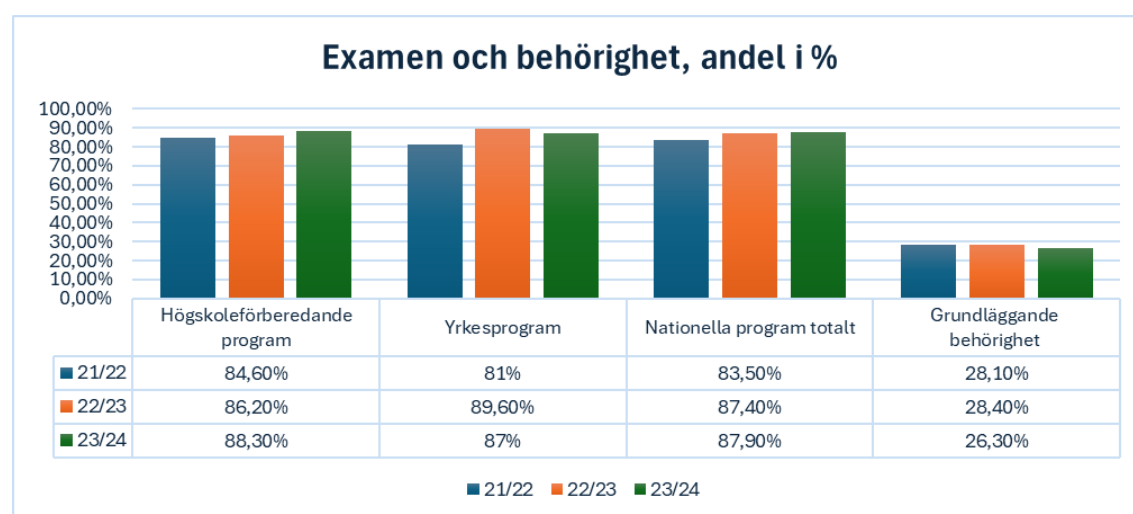
Gymnasieskolan

Resultat läsåret 2023/2024

Uppföljningar av höstens resultatdialoger har genomförts enligt plan. Utvecklingsområden har varit likvärdig bedömning, främja närvaron samt följa upp insatser och åtgärder för att eleverna ska nå sina mål. Alla elever har en individuell studieplan, som har följts upp med eleven under läsåret. Uppföljning har varit på individnivå och gruppnivå vid klasskonferenserna, som genomförts inför utvecklingssamtalen. Rektorerne har arbetat med att ta fram tydliga rutiner kring elevhälsoarbetet på respektive område och där behöver vi fortsätta att arbeta med extra anpassningar och särskilt stöd.

Andelen elever med gymnasieexamen eller yrkesexamen ökade från 87,4 procent läsåret 2022/2023 till 87,9 procent. Medelbetyg för elever med examen ökade från 14,51 till 14,75 meritpoäng. Även andelen elever med A-E i alla ämnen ökade från 61,4 procent till 64,4 procent. Andelen elever på yrkesprogram med grundläggande behörighet till högskola eller universitet minskade några procentenheter från föregående läsåret.

Figur 12. Examen och behörighet Lå 23/24

Källa: Power BI/Edlevo.

På enhetsnivå ökade andelen elever med gymnasieexamen eller yrkesexamen markant på Borgarskolan, från 82,7% läsåret 2022/23 till 88,8% läsåret 2023/24. Störst positivt resultat uppnåddes på Samhällsvetenskapsprogrammet, en ökning av andelen elever med gymnasieexamen med 14,5 procentenheter, och Försäljning- och serviceprogrammet, en

ökning med 23,7 procentenheter. Även på Humanistiska programmet på Vasaskolan ökade andelen elever med gymnasieexamen, från 75% till 100%. Såväl Vasaskolan som Polhemsskolan uppvisade en något lägre andel elever med examensbevis, en sänkning med 1,7 procentenheter på Polhemsskolan och 0,2 procentenheter på Vasaskolan.

Fördelat mellan kön var det kvinnor på Borgarskolan som redovisade den största ökningen i andelen elever med examen, från 77, 1% läsåret 2022/23 till 89,9% läsåret 2023/24.

Figur 13. Resultat samtliga nationella program Läsåret 22/23.

Polhemsskolan	Elever med examen, andel i %		Varav grundläggande behörighet, andel i %	Genomsnittligt betygspoäng för elever med examen	Andel elever A-E alla ämnen, %
	Lå 22/23	Lå 23/24			
Nationella program totalt	91,2	89,5		14,14	63,5
Högskoleförberedande program totalt	91,6	93,9		15,1	75,8
Teknikprogrammet	91,6	93,9		15,19	82,5
Yrkesprogram totalt	92	87,5	30,4	13,62	54,8
Barn- och fritidsprogrammet	87,2	86,5	68,8	13,83	64,9
Bygg- och anläggningsprogrammet	93,2	88,7	12,8	13,86	47,2
El- och energiprogrammet	97,6	92,7	18,4	12,75	70,7
Hantverksprogrammet	96,3	95,7	31,8	13,72	43,5
Hotell- och turismsprogrammet	86,7	80		12,88	56,3
Industri tekniska programmet	100			11,98	18,2
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	66,7	66,7	21,4	14,55	28,6
VVS- och fastighetsprogrammet	92,9	92,3	8,3	11,82	73,1
Vård- och omsorgsprogrammet	97,4	85,7	52,8	14,9	47,6
Borgarskolan	Elever med examen, andel i %		Varav grundläggande behörighet, andel i %	Genomsnittligt betygspoäng för elever med examen	Andel elever A-E alla ämnen,%
	Lå 22/23	Lå 23/24			
Nationella program totalt	82,7	88,8		14,51	63,9
Högskoleförberedande program totalt	84,3	89,9		14,67	67
Ekonomiprogrammet	85,9	87,3		14,78	61,1
Samhällsvetenskapsprogrammet	80,7	95,2		14,47	79
Yrkesprogram totalt	77,6	84,4	28,9	13,77	51,1
Fordons- och transportprogrammet	88,6	84,4	18,5	13,89	53,1
Försäljning- och serviceprogrammet	60,9	84,6	54,5	13,5	46,2
Vasaskolan	Elever med examen, andel i %		Varav grundläggande behörighet, andel i %	Genomsnittligt betygspoäng för elever med examen	Andel elever A-E alla ämnen,%
	Lå 22/23	Lå 23/24			
Nationella program totalt	85,3	85,1		15,73	65,8
Högskoleförberedande program totalt	85,3	85,1		15,73	65,8
Estetiska programmet	87,2	81,4		15,21	55,8
Humanistiska programmet	75	100		16,02	88,9
Naturvetenskapsprogrammet	85	88,5		16,62	77
Samhällsvetenskapsprogrammet	85,9	82,3		15,04	57,7
Totalt	Elever med examen, andel i %		Varav grundläggande behörighet, andel i %	Genomsnittligt betygspoäng för elever med examen	Andel elever A-E alla ämnen,%
	Lå 22/23	Lå 23/24			
	87,4	87,9	30,2	14,75	64,4

Källa: Power BI/Edlevo.

Introduktionsprogram

Genomströmningen till nationella program från IM-gymnasiet var i samma nivå som föregående läsår, 43 elever blev under läsåret behöriga till nationellt program, Föregående läsår var summan 44 elever. Av årets 43 elever gick 30 år 1 och 13 år 2.

I åk 2 på yrkesintroduktion/ yrkespaket blev samtliga elever anställningsbara efter genomgången utbildning.

På introduktionsprogrammet programinriktat val var 45 elever inskrivna under läsåret. Av dessa blev 10 elever behöriga till nationellt program under läsåret.

Könsfördelning och likvärdig skola

Könsfördelningen mellan de kommunala gymnasieskolorna var fortsatt ojämn. Borgarskolan, Polhemsskolan och IM-gymnasiet hade en större andel pojkar medan 37 procent av de kvinnliga eleverna på kommunala gymnasieskolor går på Vasaskolan, något som ger en hög andel, 66 procent kvinnliga elever på Vasaskolan. Det kan tyda på att könstillhörighet är en styrande faktor i elevernas gymnasieval, vilket riskerar förhindra ett medvetet val utifrån kunskap om arbetsmarknadens behov.

Pojkarnas genomsnittliga betygspoäng var lägre än flickornas på samtliga skolor, såväl på yrkesprogram som på högskoleförberedande program. Vad gäller andel elever som uppnådde examen var fördelningen omvänd på högskoleförberedande program. 88,8 procent av pojkarna uppnådde gymnasieexamen mot 87,9 procent av flickorna. På yrkesprogram var det en större andel av de kvinnliga eleverna som uppnådde yrkesexamen, 90 procent mot pojkarnas 84,7 procent, en sänkning med 5 procentenheter från läsåret 2022/23.

Under läsåret avbröt 5,4 procent av eleverna avbrutit studier eller flyttade till en annan skola. Fördelningen mellan könen var jämn. 58 procent av de registrerade avbrotten var i åk 1, 31 procent i åk 2 och 11 procent i åk 3. 5 procent av avbrotten berodde på att eleven läste på programinriktat val, IMV, och blev behörig till nationellt program.

Andel elever som läser svenska som andraspråk 3 på gymnasiet är ojämnt fördelad mellan skolorna; 5 procent på Borgarskolan, 13 procent på Polhemsskolan och 18 procent på Vasaskolan. Andelen elever som läser svenska som andraspråk har minskat på Polhemsskolan de senaste åren, ökat på Vasaskolan och varit i stort oförändrad på Borgarskolan.

Vad gäller elever som lämnar sin gymnasieutbildning med studiebevis var andelen elever som läste SVA något överrepresenterad vid examen 2024. Totalt 12 procent av eleverna med examen eller studiebevis hade SVA 3 i sin studieplan och av elever som lämnade med studiebevis hade 21 procent SVA 3 i sin studieplan.

Nationella prov och likvärdig bedömning

I Skolinspektionens rapport från 2023 – "Rektors arbete för likvärdig betygsättning" görs en bedömning att rektor behöver bli mer aktiv i arbetet med att skapa förutsättningar för en likvärdig betygsättning. Ett arbete påbörjades under läsåret på utbildning Gävles gymnasieskolor med att, utifrån rapportens rekommendationer, skapa tydliga riktlinjer för sambedomning och betygsättning för samtliga kurser, med fokus på att analysera avvikelser i betygsättningen i jämförelse med de nationella proven. Riktlinjerna kommer på sikt även att innefatta ämnen där nationella prov inte genomförs. Som ett första steg fick samtliga ämneslag i uppdrag att beskriva sin gemensamma bedömnings- och betygsättningspraktik. Ämneslagens beskrivningar kommer att analyseras utifrån styrdokument och allmänna råd. Syftet är att rektor genom att skapa inblick i bedömningspraktiken ska kunna bli mer aktiv i likvärdighetsarbetet.

Som grund för rapporten genomfördes kvalitetsgranskningar på 30 skolenheter, bland annat Vasaskolan. Kvalitetsgranskningen bedömde att *rektorns arbete med att se till att relevanta och väl förankrade insatser genomförs för att minska omotiverade avvikelser i betygen*.

De insatser som genomfördes sedan granskningen har lett till att avvikelserna vad gäller högre kursbetyg än provbetyg på Vasaskolan har minskat kraftigt. För läsåret 2023/24 var det 13 procent av eleverna som gavs ett högre kursbetyg än provbetyg. Jämförelse med nationella siffror presenteras i helårsrapport.

Under kommande läsår fortsätter arbetet med att utveckla en likvärdig bedömningspraktik på Utbildning Gävles gymnasieskolor.

Läsåret 2022/ 2023 uppvisade kommunala gymnasieskolor i Gävle kommun en större avvikelse vad gäller högre kursbetyg än provbetyg än motsvarande snitt för riket. De kurser som avvek mest i jämförelse med riket var En 5, Sv 3, Ma 2b och Ma 3b. Under det senaste läsåret har det arbete som genomförts på utbildning Gävles gymnasieskolor i syfte att skapa tydliga riktlinjer för sambedomning och betygsättning för samtliga kurser, med fokus på att analysera avvikelser i betygsättningen i jämförelse med de nationella proven lett till att avvikelsen minskat.

Vid en analys av utfallet gällande högre kursbetyg än provbetyg läsåret 2023/2024 konstateras att avvikelsen minskat såväl i riket som i Gävle kommuns gymnasieskolor. Dock var minskningen påtagligt större i Gävle än i riket. Den totala avvikelsen för Gävle är nu på samma nivå som den för riket. Kurser som sticker ut med en större avvikelse är fortsatt en 5 och ma 3b. I ma 1b, ma 3, ma 4 och sva 3 är avvikelsen nu betydligt mindre än riket.

Åtgärdsprogram gymnasieskolan

Andelen elever med åtgärdsprogram är låg i gymnasieskolan. Det var 108 elever som lämnade

gymnasiet med studiebevis vårterminen 2024. Av dessa var det cirka en tredjedel där beslut om att upprätta åtgärdsprogram hade tagits. Vid internkontroll konstaterades att elever i flertalet fall får anpassningar och stöd, men att utredning om elevs behov av särskilt stöd inte genomförs i flera fall, samt att beslut om åtgärdsprogram i hög utsträckning inte tas. Under läsåret klargjordes rutinerna för när och hur Åtgärdsprogram (ÅP) dokumenteras, samt hanteringen av dessa i fråga om diarieföring med mera. Stödmodulen i Unikum kan bidra till att ytterligare tydliggöra arbetet enligt dessa rutiner.

Nationella jämförelser

Vid nationella jämförelser används statistik från Skolverkets officiella statistik om skolväsende och barnomsorg. De mått som där redovisas är andelen elever som uppnått examen inom tre år, samt andel elever som uppnått examen eller studiebevis inom tre år. Det som redovisas av måttet är antal elever som började på gymnasium i kommunal regi i kommunen för tre år sedan med examen/ studiebevis inom tre år, inkl. IM, dividerat med antal elever som började på gymnasium i kommunal regi i kommunen för tre år sedan, inkl. IM. Elever som vid utbildningens början saknade svenskt personnummer ingår inte. Endast elever med studiebevis omfattande 2500 poäng redovisas. Statistiken skiljer sig därför från de siffror som redovisas under rubriken *Resultat läsår 2023/2024*, där siffrorna visar andel elever med gymnasieexamen av det totala antalet elever som avslutat sin utbildning aktuellt läsår.

Andelen gymnasieelever som uppnådde gymnasieexamen inom 3 år, inkl. IM var läsåret 2023/2024 70,9 procent, vilket är 2 procentenheter högre än riket och 6,9 procentenheter högre än med Gävle liknande kommuner. Över tid de senaste sju åren har andelen ökat med 7,7 procentenheter. Motsvarande uppgång redovisas även i riket och av liknande kommuner.

Andelen elever med examen inom 3 år på yrkesprogram var 76,9 procent och på högskoleförberedande program 84,3 procent. Motsvarande utfall för riket var för yrkesprogram 75,1 procent och för högskoleförberedande program 77,1 procent. I redovisning av resultat ovan redovisas andelen elever med examensbevis av samtliga som avslutade sin gymnasieutbildning vårterminen 2024, oavsett antal år inom gymnasieskolan. Totalt var det 88,3 procent av eleverna på högskoleförberedande program som uppnådde examen och 87 procent av eleverna på yrkesprogram som uppnådde examen. Det var således 4 procent av eleverna på högskoleförberedande program och 9,9 procent av eleverna på yrkesprogram som vid tiden för examen 2024 hade gått längre tid än 3 år i gymnasieskolan.

Genomsnittligt betygspoäng för elever med examen har de senaste 6 åren legat stadigt mellan 14,7 och 14,9 för att 2024 vara 15,0, vilket var 0,6 procentenheter högre än liknande kommuner och 0,1 procentenhet högre än riket.

Verksamhetsåret 2022 var 82,1 procent av de elever som slutfört sin gymnasieutbildning på någon av utbildning Gävles kommunala gymnasieskolor etablerade på arbetsmarknaden eller i studier. Motsvarande siffra för riket var 85,9 procent.

2023 hade 87,8 procent av utbildning Gävles lärare(årsarbetare) lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne, vilket var 0,6 procentenheter högre än riket och motsvarande kommuner. Andelen är en minskning med drygt 2 procentenheter från 2022. Andelen har de senaste 6 åren varit som lägst 84,9 procent och som högst 89,9 procent.

Anpassad skola

Anpassad grundskola

Antalet elever i anpassad grundskola har stadigt ökat de fyra senaste åren, från 154 inskrivna elever 2019 till 217 inskrivna elever 2023/24. 2024/25 är 218 elever inskrivna vid läsårsstart. Gävle som hemkommun ligger fortsatt i det övre skiktet av andel inskrivna elever i riket. Under höstterminen 2024 har en översyn påbörjats i syfte att analysera orsakerna till den höga andelen elever mottagna i anpassad grundskola. I översynen ingår att se över rutiner för målgruppsprövning samt rutiner för beslut om uppskjuten skolplikt. Ett tentativt resultat i december 2024 visar att antalet elever som beviljas uppskjuten skolplikt skiljer sig stort mellan utbildning Gävles grundskolor. Översynen fortsätter under vårterminen 2025.

Resultat

I Anpassad grundskola sätts betyg endast om vårdnadshavarna begär det. Under läsåret 24 var det ingen elev som begärde ut betyg.

Lärarna dokumenterar sina bedömningar i lärplattformen Unikum. Inom ämnesområden Estetisk verksamhet, Kommunikation, Motorik, Vardagsaktiviteter samt Verklighetsuppfattning bedömdes sig så gott som samtliga elever uppnå minst godtagbar nivå. 17-40 procent av eleverna bedömdes ha mer än godtagbara, eller fördjupade kunskaper. Inom kursplan ämnen hade 66 -100 procent av eleverna godtagbara eller mer än godtagbara kunskaper.

Anpassad gymnasieskola

Antalet elever i anpassad gymnasieskola är så gott som oförändrat. Läsåret 2024/25 startar med 81 inskrivna elever, att jämföra med 82 elever läsåret 23/24. Andelen elever på individuella programmet fortsätter öka.

Resultat

Samtliga elever i åk 4 fick gymnasiesärskolebevis och 56 procent på nationella programmen blev anställningsbara vilket var en lägre andel än föregående läsår men fortsatt högre än genomsnittet i landet. Orsaken till sänkningen bedöms vara större behov av anpassningar i elevgruppen samt ökade svårigheter att få ut elever på arbetsplatser.

Genomsnittlig betygspoäng för elever i anpassad gymnasieskola åk 4 var 13,8. Det var en höjning från föregående läsår då genomsnittligt betygspoäng var 12,7.

I kunskapsbedömning i Unikum var det i flertalet ämnen 100 procent av eleverna som bedömdes ha uppnått godtagbara kunskaper.

Särskilt begåvade elever

Skolinspektionen granskade 2018 gymnasieskolors naturvetenskapliga program för att undersöka förekomsten av stöd och stimulans för högpresterande elever. Ytterligare en granskning genomfördes 2022 med fokus på undervisningen för elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling i årskurs 4. Båda granskningarna konstaterade att majoriteten av de granskade skolorna behövde utveckla sin undervisning för högpresterande elever.

I Gävle kommun har arbetet med att erbjuda ledning och stimulans för särskilt begåvade och högpresterande elever utgått från Skolverkets stödmaterial *Särskilt begåvade elever*. Under vårterminen 2023 har en handlingsplan för särskilt begåvade elever färdigställts. I handlingsplanen presenteras aktiviteter med syfte att öka kunskap i organisationen om särskilt begåvade elever.

I handlingsplanen ingår också aktiviteter med syfte att initiera ett utvecklingsarbete med fokus på att möta behovet av extra utmaningar hos särskilt begåvade elever inom ramen för differentierad undervisning. Ett ökat fokus på differentierad undervisning förväntas också inverka positivt på måluppfyllelsen för elever med utmaningar att nå målen och öka måluppfyllelsen. Implementeringen av aktiviteterna påbörjades den 8 januari 2024 med en föreläsning av Caroline Sims, forskare med en nyligen framlagd avhandling om särskilt begåvade elever i det svenska skolväsendet. Föreläsningen gavs för samtliga lärare inom grund- och gymnasieskolorna samt skolledare och elevhälsans personal.

Genom NTA-projektet *Ökad motivation i lärandet genom differentierad undervisning* har fortsatta riktade insatser i grundskola och gymnasieskola gjorts. Fokus har varit främst hur man ska ge stöd till elever med matematiksvårigheter, men också hur man samtidigt kan ge stöd till högpresterande elever. Det har handlat om att utveckla en mer varierad undervisning som kan anpassas i svårighetsgrad och med större fokus på matematiksamtal samt att kunna utmana högpresterande elever i ett gemensamt lärande på gymnasiet.

Enligt ny lagstiftning från augusti 2024 ges möjligheter för grundskoleelever att inom ramen för sin utbildning läsa gymnasiekurser/ ämnesnivåer samt för gymnasieelever att slutföra sin utbildning på kortare tid än tre år. beslut fattas inom grundskolan av rektor och inom gymnasieskolan av huvudmannen. Gymnasieskolan har tagit fram riktlinjer och ansökningsblanketter för ändamålet. I december 2024 hade ingen elev ansökt om att slutföra sin utbildning på kortare tid än 2 år.

NTA (Naturvetenskap och teknik för alla)

Det finns ett fortsatt stort intresse av kommunens lärare för NTA-verksamheten i förskolan och i grundskolan. Alla kommunens förskolor och grundskolor F-6 i Gävle kommun nyttjar NTA i sin undervisning. De effekter som lyfts fram är att pedagoger i förskolan har bland annat varit att de känner en större inspiration, säkerhet och trygghet i att kunna undervisa barnen i naturvetenskapliga ämnen och teknik. De har även uppgivit att de fått nya idéer och tankesätt genom sina arbeten med NTA i undervisningen. För grundskolan har utvärderingar visat att temautbildningen också verkligen har inspirerat lärarna till att använda teman inom olika ämnen i sin undervisning. De har också påtalat att eleverna fått ökade möjligheter för att utveckla sina förmågor och kunskaper i NO och teknik, samt att de själva som lärare har fått en bättre uppfattning om vilka mål som ämnet faktiskt innehåller. Ytterligare har även uppgetts att utbildningen gett stöd för att kunna synliggöra och bedöma elevers lärande.

Analys av indikatorerna

Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor. Procentandelen elever som nått kunskapskraven i alla ämnen har minskat från 66,2 procent under våren 2023 till 64,6 procent. Andelen flickor med godkända betyg i alla ämnen är lägre än för pojkar, vilket överensstämmer med att fler flickor än pojkar har en anpassad studiegång. Nationell preliminär statistik är fortfarande inte tillgänglig.

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor (inklusive sommarskola). Andelen ökade från 83,2 till 86,1 procent efter sommarskolan, vilket är det högsta resultatet sedan vi har börjat mäta.

Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom tre år, kommunala skolor. Måttet redovisar andel elever som lämnar gymnasieutbildning i någon av utbildning Gävles gymnasieskolor efter 3 år med examen eller studiebevis. Endast elever med studiebevis omfattande 2500 poäng redovisas. Elever som vid utbildningens början saknade svenskt medborgarskap ingår inte. Utfallet var 77,6 procent, vilket var 2,6 procentenheter högre än riket och 6,6 procentenheter högre än liknande kommuner. Över tid de senaste 7 åren har andelen ökat med 8,7 procentenheter. Motsvarande ökning redovisas i riket och i liknande kommuner.

Betygsdifferensen mellan kommunala skolor, skillnad i meritvärde (poäng). Högsta resultatet har Stigslund och den skolan presterar utifrån förväntat värde i SALSA. Lägsta värde har varierat mellan ett par skolor, som ligger betydligt lägre än det förväntade resultatet. För att indikatorn ska komma upp till målvärdet (45) behöver skolorna med lägre resultat prestera utifrån de förväntade värdena i SALSA.

Andel barn inskrivna i förskolan, 3-5 år. Indikatorn visar mätning oktober 2023. Nytt värde för 2024 redovisas i tertiäl 1.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor	65,4 %		69 %	
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor (inklusive sommarskola)	86,1 %		86,1 %	
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom tre år, kommunala skolor	77,6 %		76,5 %	
Betygsdifferensen mellan Gävles grundskolor, kommunala skolor. Skillnad i meritvärde (poäng)	60,3		45	
Andel barn inskrivna i förskolan, 3-5 år.	92,7 %		95 %	Ok

11.3.2 Närvaron i Utbildning Gävles skolor ska öka

Nämndens/bolagets verksamheter

Vid läsårsstart 2023/24 påbörjades implementering av utbildning Gävles nya arbetsgång vid elevfrånvaro. Arbetsgången var gemensam för samtliga skolformer. Under läsåret genomfördes arbetet med att förebygga frånvaro och främja närvaro genomförts utifrån den gemensamma arbetsgången. Arbetsgången är indelad i 4 olika ansvarsområden:

1. Mentor - tidiga insatser och kontakt
2. Biträdande rektor/Elevhälsoteam - utredning av elevs frånvaro
3. Centrala närvaroteamet - fördjupad utredning och rådgivning
4. Rektor/ huvudman - analys och främjande åtgärder

I årsredovisningen 2023 presenterades utfall för antal av mentor beslutade insatser samt antal anmälningar till huvudman av elevs frånvaro gällande höstterminen 23. För hela läsåret 2023/2024 blev utfallet:

Skolform	Anmälda beslutade insatser - antal	Anmäld frånvaro till huvudman - antal	Anmälda beslutade insatser – andel av totalt antal elever	Anmäld frånvaro till huvudman – andel av total antal elever	Antal utredning av elevs frånvaro
Grundskola	529	82	6,3 %	1 %	86
Anpassad grundskola	32	2	14,7%	1%	5
Gymnasieskola	300	53	10,2%	1,7%	22
Anpassad gymnasieskola	18	1	12,3%	1,2%	4

Enligt arbetsgången ska anmälan till huvudman genomföras när en utredning påbörjas. Av sammanställningen kan noteras att inom grundskolan, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola har utredningar genomförts som inte anmälts till huvudman. Inom gymnasieskolan är förhållandet det motsatta, övervägande del av anmälningar till huvudman har inte föranlett en utredning av elevs frånvaro.

I mars 2024 påbörjades en utvärdering av arbetsgången. Sammanställningen ovan är en del i underlaget till utvärderingen. Det är inte att förvänta att samtliga delar av den nya arbetsgången är fullt ut implementerade redan efter ett knappt läsår. Utvärderingen bestod av enkätfrågor till lärare, enkätfrågor till elevhälsopersonal samt gruppintervjuer med biträdande rektorer per ledningsgrupp och gruppintervjuer med rektorer skolformsvis.

Den genomförda utvärdering av arbetsgången visade bland annat att arbetsgången egentligen inte kunde utvärderas, eftersom i princip samtliga skolor inte följde den utan hade skapat egna varianter på själva arbetsgången. Utvärderingens fokus flyttades därför egentligen till upplevelsen av arbetsgången och vilka konsekvenser som upplevts. Ett tydligt genomgående resultat var dock att första kontakten med vårdnadshavare, och för gymnasiet myndiga elever, var något som i hög utsträckning genomfördes i samtliga verksamheter. De analyser som var möjliga utifrån förskjutningen av utredningens fokus genomfördes. De tvetydiga resultat som framkommit redovisades för verksamhetschefernas ledningsgrupp där sedan ett förslag också lades fram för revidering av arbetsgången. I dialog med skolformernas ledningsgrupper beslutades därefter att den uppdaterade arbetsgången skulle användas som ett underlag för skolenheterna att ta fram egna rutiner för arbetet med elevfrånvaro. Det arbetet kommer att fortgå under läsåret 2024/2025 och kommer att följas upp i delår 1 och utvärderas efter läsårets slut.

Analys av indikatorerna

Om man jämför läsåret 23/24 med läsåret 22/23, och inte utifrån tertial, så har närvaron i grundskolan ökat från 88,9 procent till 89,6 procent. Det är marginella skillnader över tid. Generellt sett har frånvaron minskat något i grundskolornas förskoleklass till årskurs 6 medan eleverna på högstadiet har ökat sin frånvaro. Ökningen kan bero på att skolorna strävar efter att minska de anpassade studiegångarna. Enligt flera skolledare förekommer det att även om anpassningen av studiegången tas bort, gör eleverna egna justeringar och väljer att utesluta vissa ämnen.

Ett generellt mönster som identifierats på högstadiet men inte på f-6 är att det varit klart högre frånvaro för flickorna jämfört med pojkarna på våra högstadieskolor. För flickor var den rapporterade frånvaron 12,2 procent, medan den för pojkar var 9,7 procent. Även den oanmälda frånvaron var högre för flickorna, 3,9 procent i jämförelse med pojkarnas 3,1 procent. För f-6 skolorna var det skillnaden mellan könen marginell.

För anpassad grundskola har närvaron också ökat, från 84,7 procent 2022/2023 till 85,9 procent läsåret 2023/2024. Frånvaron uppvisar ingen skillnad mellan könen. Ett analys från

verksamheten är att en viss del av frånvaron härrör från utmaningar med att ställa krav på närvaro för elever med en sjukdomsbild som periodvis leder till hög frånvaro. Ett arbete pågår med att skapa en närvarokultur utifrån elevernas utmaningar och behov.

Närvaron i gymnasieskolan uppvisar även den en svag förbättring läsåret 2023/2024, en ökning från 85,5 procent till 86,1 procent. På de nationella programmen har närvaron ökat från 86,9 procent till 87,3 procent. IM-gymnasiet ökade närvaron från 67,3 procent till 69,5 procent. Att frånvaron är högre på IM- gymnasiet är förväntat, eftersom flertalet elever där har just frånvaro som största utmaning och anledning till att de inte uppnått gymnasiebehörighet. Frånvaron totalt är något högre för flickor, 14,1 procent mot pojkarnas 13,4 procent. Vad gäller den oanmälda frånvaron är förhållandena omvända, med 3,8 procent för pojkarna och 2,8 procent för flickorna.

På anpassad gymnasieskola har närvaron ökat med 0,4 procentenheter från 86 procent 2022/2023 till 86,6 procent 2023/2024. Frånvaron är störst på de nationella programmen. Verksamheten identifierar relationsbyggande insatser som effektivast i syfte att främja ökad närvaro.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Närvaro grundskolan	89,2 %		90 %	
Närvaro anpassad grundskola	85,9 %		86,5 %	
Närvaro gymnasieskola	86,1 %		89 %	
Närvaro anpassad gymnasieskola	86,6 %		86,5 %	

11.3.3 Arbetsmarknadens behov ska än mer styra vägledning till och innehåll i utbildning Gävles utbildningar

Nämndens/bolagets verksamheter

Efter utredningen "Gemensamt ansvar – en modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning" (SOU 2020:33), fattade Sveriges riksdag i juni 2022 beslut om att förändra villkoren för att kunna bedriva gymnasial utbildning. Syftet är att utbildningsplatser i ökad utsträckning ska dimensioneras efter arbetsmarknadens behov. Dessutom ska minst tre huvudmän samverka för att få bedriva utbildning.

Regeringen gav under 2022 uppdraget till Statens skolverk att ta fram planeringsunderlag för landets regioner och arbetsmarknadsområden.

I maj 2023 tecknades ett historiskt samverkansavtal mellan gästrikekommunerna inklusive Älvkarleby i syfte att uppnå de intentioner som följer av beslutet ovan.

Även i kommunplanen för 2024 har det tagits fasta på det behov som föreligger att bättre matcha arbetsmarknadens behov i förhållande till regionens nuvarande utbildningsutbud. Det är välkänt att det finns en viss skillnad mellan dagens utbildningar och de nuvarande och framtida behoven på arbetsmarknaden, vilket skapar utmaningar för kompetensförsörjningen.

En planerad dimensionering handlar om att antalet utbildningsplatser på vissa gymnasieprogram måste öka i omfattning och några fall bör antalet platser minska.

För vår region och Gävle kommun är det fem program som ska öka i volym:

- el- och energiprogrammet
- fordons- och transportprogrammet
- industritekniska programmet
- VVS- och fastighetsprogrammet

- vård- och omsorgsprogrammet

För att skapa utrymme för de berörda programmen att växa flyttades vård- och omsorgsprogrammet till Vasaskolan från starten av läsåret 2024/ 2025.

Analys av indikatorerna

11.3.4 Utbildningskedjan inom Utbildning Gävles verksamheter ska leda till att fler kommer i arbete

Nämndens/bolagets verksamheter

En ny huvudmannaplan för studie- och yrkesvägledningen i alla skolformer togs fram under 2023 och implementerades under vårterminen 2024. Ökat fokus har lagts på den generella vägledningen, alltså vägledning som genomsyrar hela verksamheten och involverar fler professioner än enbart studie- och yrkesvägledare. Samtliga skolor utarbetar nu lokala handlingsplaner för studie- och yrkesvägledningen som kommer att följas upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Branschprao

Ett utvecklingsarbete pågår med att undersöka möjligheterna att ersätta den traditionella PRAO med branschprao. På sikt är målet att alla elever ska få tillgång att söka till 17 olika branschprao. De 17 branscherna är kopplade till samtliga gymnasieprogram. Praon kommer fortsatt att fördelas med en vecka på höstterminen och en vecka på vårterminen i årskurs 8.

Syftet med branchprao kopplade till gymnasieprogram är att ge elever en tydligare bild av hur gymnasieprogrammen förbereder för kommande arbetsliv. Målet är, i linje med den kommande dimensioneringen av gymnasieskolan, att elever ska välja gymnasieprogram utifrån en medvetenhet om arbetsmarknadens behov av kompetensförsörjning.

Det kommer att vara en utmaning att skapa branschprao för samtliga grundskoleelever. I dagsläget är det få kommunala verksamheter som tar emot prao-elever. Det försvårar möjligheten att erbjuda prao-veckor kopplade till samtliga gymnasieprogram.

College i samverkan med arbetslivet

Under läsåret 23/24 omcertifierades vård- och omsorgsprogrammet inom Vårdcollege. Teknikprogrammet och Industriprogrammet är sedan tidigare certifierade inom Teknikcollege. Alla certifieringar är ett led i att öka anställningsbarheten hos Utbildning Gävles gymnasieelever.

11.3.5 En trygg och förebyggande förskola och skola

Nämndens/bolagets verksamheter

Pedagogisk omsorg

Utbildning Gävle genomför årligen en föräldraenkät. Resultatet från 2024 visade att vårdnadshavare med barn i pedagogisk omsorg är mycket nöjda med verksamheten.

På frågan om vi tryggt kan lämna vårt barn har vårdnadshavare med barn inom den pedagogiska omsorgen skattat ett mycket högt resultat. Sammanställningen visade ett medelvärde på 9,6 för barn i åldersgruppen 1-3 år och 9,8 för barn i åldersgruppen 4-5 år där

10,0 är maximalt resultat. För vårdnadshavare till flickor var medelvärdet 9,7 och för pojkar 9,7.

Förskola

Som indikator för målområdet används ett indexvärde från föräldraenkäten som vänder sig till vårdnadshavare i förskolan. Indexvärdet 2024 ligger något högre jämfört med föregående år. Den fråga i index med sämst resultat lyder *Jag upplever att mitt barns känslomässiga behov av tröst, närhet och bekräftelse tillgodoses på förskolan*.

På frågan *jag upplever att det är tydligt att kränkande behandling inte accepteras på förskolan* instämde 82 procent av vårdnadshavarna helt och hållet eller ganska bra. Det är en förbättring jämfört med föregående år. Nästan 13 procent av vårdnadshavarna uppgav att de inte visste. Det var en lägre andel jämfört med föregående år, men det är fortfarande viktigt att tydligt informera om förskolans rutiner kring arbetet med att förbygga och utreda kränkande behandling.

Förskolan har tagit fram Trygghetsteam som har i uppdrag att driva och utveckla det främjande och förebyggande trygghetsarbetet samt att vara ett stöd i kränkingsutredningar. Teamen hanterar också svårare kränkningar på förskolan. Förskolan har också tagit fram en handlingsplan med riktlinjer för att öka närvaro i förskolan.

Förskoleklass och fritidshem

Nedanstående diagram visar några frågor från den senaste kartläggningen i Gävlemodellens enkät. Sammanställningen visar ett bättre resultat för flickor på frågor om trivsel, omsorg och lärande. Resultatet på frågan om studiero har förbättrats jämfört med föregående mätning våren 2024. Frågan har omformulerats från *har du studiero till kan du arbeta ostört på lektionerna*. Det är svårt att avgöra om förändringen har haft någon betydelse för utfallet.

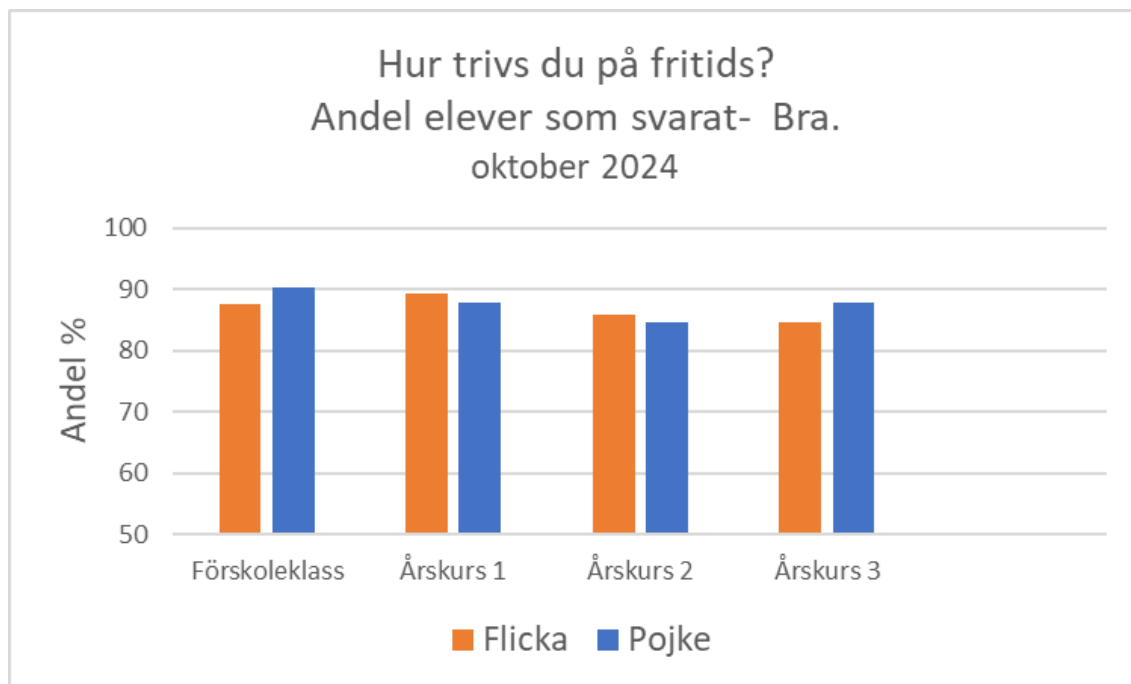
Figur 1. Resultat från Gävlemodellens enkät oktober 2024. Elever i förskoleklass.

Fritidshemmet har inget separat resultat i Gävlemodellen, resultatet hanteras på klass- och skolnivå. Förskoleklass och fritidshem har representanter i trygghetsteam, där tas främjande, förebyggande och åtgärdande aktiviteter upp.

En stor andel av alla elever i förskoleklassen och årskurserna 1–3 är idag inskrivna i fritidshemmet. Nedanstående diagram visar den fråga som handlar om elevernas trivsel på fritidshemmet. Statistiken kommer från den senaste kartläggningen i Gävlemodellens enkät. Det senaste resultatet visar ett förbättrat resultat för både flickor och pojkar jämfört med kartläggningen som genomfördes under våren 2024. Förbättringen gäller samtliga årskurser. Det största förbättringen har skett i årskurs 3. Det gäller både för flickor och pojkar.

Figur 2. Resultat från Gävlemodellens enkät oktober 2024. Elever på fritidshem.

Gävlemodellen

Grundskola

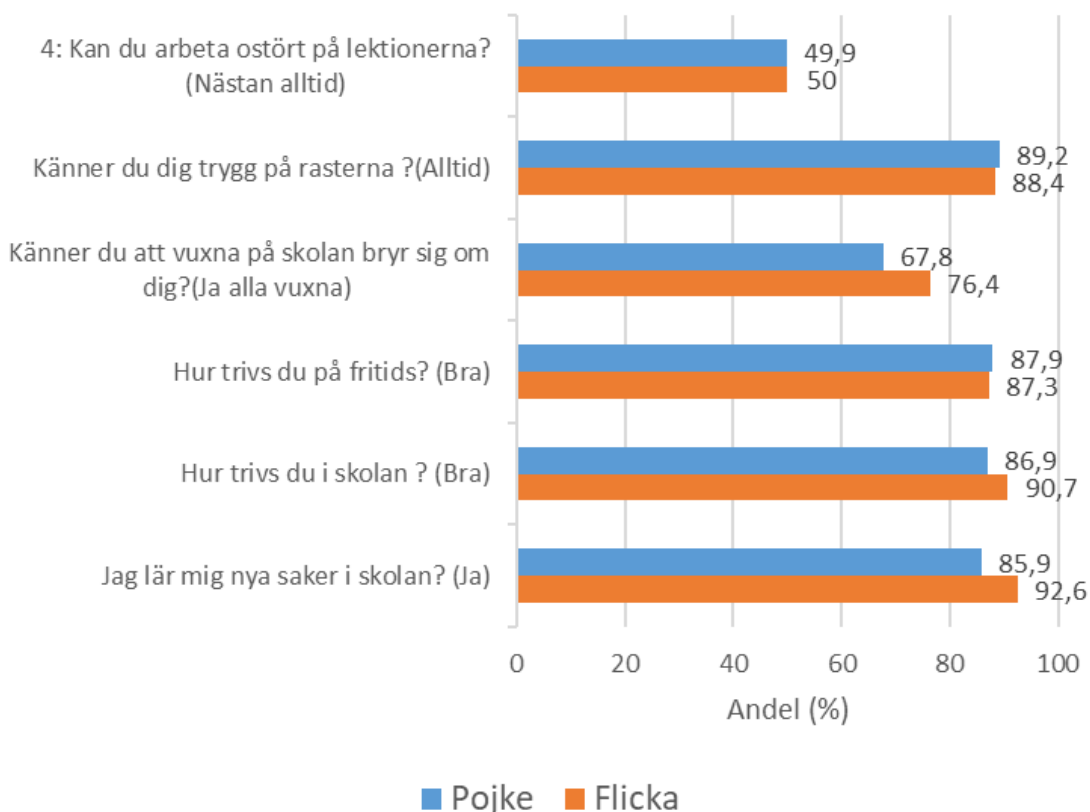
Gävlemodellen är en strategi med syfte att på systematisk basis kunna arbeta långsiktigt med trygghetsfrågor, studiero och kvalitetsarbete. Det är betydelsefullt att påpeka att det inte är en metod eller manual utan erbjuder några centrala komponenter och förhållningssätt som gång på gång har visat sig vara effektiva men som behöver anpassas till varje skolkontext. Skolorna i Gävle arbetar inom ramen för Gävlemodellen, men insatserna utgår från respektive skolas specifika förutsättningar och aktuella behov.

För de yngsta eleverna i förskoleklass till årskurs 3 genomfördes en förenklad enkät som innehåller 15 frågor. Frågorna kompletterades med bildstöd. En enkät med motsvarande frågor användes för elever i anpassad skola. Svarsfrekvensen för åldersgruppen är mycket hög. Den har legat på 90-95 procent under de senaste åren. I höstens kartläggning var svarsfrekvensen hela 97,0 procent, det är den högsta svarsfrekvensen någonsin. Det innebär att samtliga klasser har fått en egen klassrapport att analysera för att utifrån skolans unika förutsättningar hitta egna utvecklingsområden.

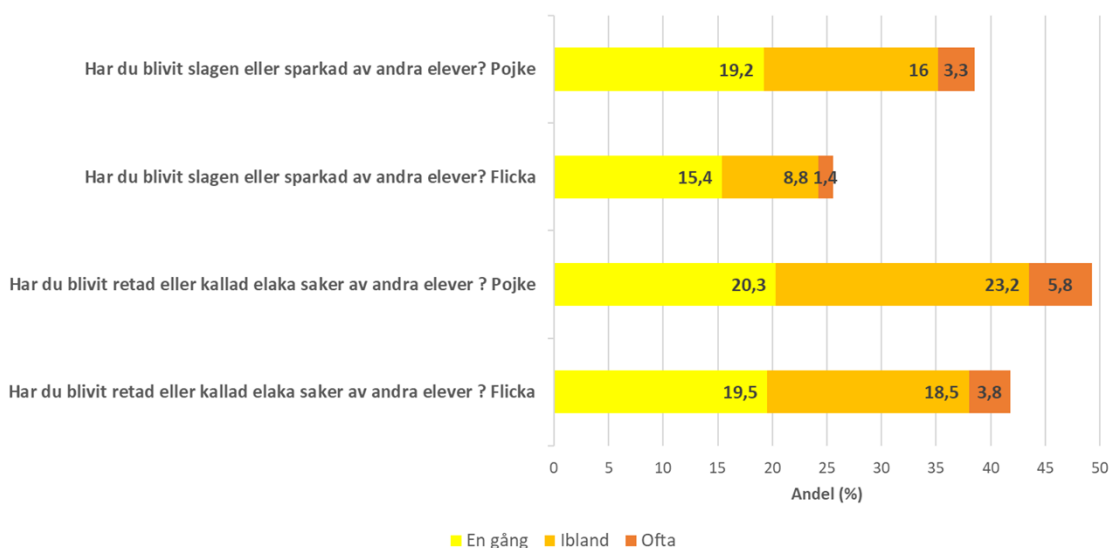
När höstens resultat sammanställs visade statistiken att det fanns vissa skillnader i resultat mellan könen. I de nedanstående diagrammen finns sammanställningar av ett urval av frågorna från enkäten.

Figur 3-4. Resultat från Gävlemodellens enkät oktober 2024 Elever i förskoleklass - årskurs 3.

Elevenkät förskoleklass-årskurs 3 Oktober -2024

Andel utsatta elever Förskoleklass-årskurs 3 Oktober 2024

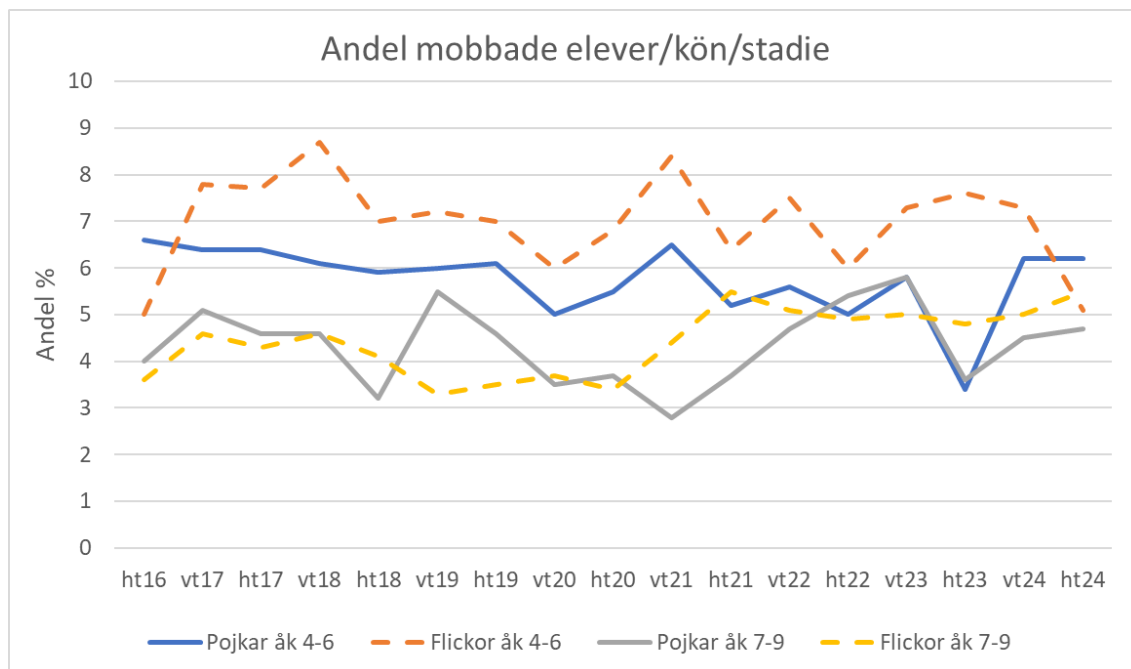
Sammanställningen visade att flickorna trivs bättre i skolan och lär sig nya saker i högre utsträckning jämfört med pojkarna. När det gäller studiero fanns ingen skillnad mellan könen.

Pojkar uppgav i högre grad att de är utsatta av andra elever på olika sätt. En analys av höstens resultat med avseende på fysisk utsatthet visade att pojkar är betydligt mer utsatta än flickor. Även när det gäller verbal utsatthet är utsattheten för pojkar högre än för flickor. En förändring som genomfördes inför höstens kartläggning var att svarsalternativen utsatt en gång lagts till som svarsalternativ. Andelen elever som angett att de ofta är utsatta ligger kvar på ungefär samma nivå som tidigare mätningar. Genom det nya svarsalternativet en gång har skillnaden i utsatthet mellan könen minskat. Det har även skett en omfördelning av elever som tidigare svarat ibland till svarsalternativet en gång. Men det har även tillkommit nya elever till det svarsalternativet. Totalt har andelen utsatta elever ökat med det nya sättet att mäta.

Samtliga skolor och klasser med elever i förskoleklass-årskurs 3 har fått sitt resultat redovisat i två indexvärden. Det ena kallas skolklimatindex och det andra index kränkningar. Värdet kan presenteras som ett värde som är maximalt 10 alternativt maximalt 100. På övergripande nivå var resultatet i oktober för skolklimatindex högre än för mätningen i våras (88,4 jämfört med 86,8). Även för indexvärdet för kränkningar var resultatet bättre jämfört med mätningen i våras (84,3 jämfört med 82,0).

Skolverkets nationella undersökning (353) visade att 8,1 procent av eleverna på mellan- och högstadiet är mobbade. I Gävle var motsvarande siffra 5,7 procent i oktober 2024. Värdet för mobbning i oktober är 0,5 procentenheter lägre än värdet i mars. Resultatförbättringen beror på ett bättre resultat för flickor i årskurs 4-6. I årskurs 7-9 har resultatet för både pojkar och flickor försämrats något. Mobbningen bland flickor i årskurs 4-6 har legat högre än för pojkarna sedan vårterminen 2017. Höstens resultat visar på en kraftig minskning av mobbningen för flickorna. Det är första gången sedan mätningarna startade i Gävle som flickorna i årskurs 7-9 har ett högre värde på andelen mobbade än flickorna i årskurs 4-6. Kartläggningarna för de senaste läsåren har visat att totalvärdet årskurs 4-9 på mobbning är högre på våren jämfört med hösten under ett givet läsår. Det finns en viss variation mellan mätningarna men resultatet har ändå varit relativt stabilt under perioden 2016-2024. Det genomsnittliga värdet för mobbning för samtliga mätningar under perioden låg på 5,5 procent.

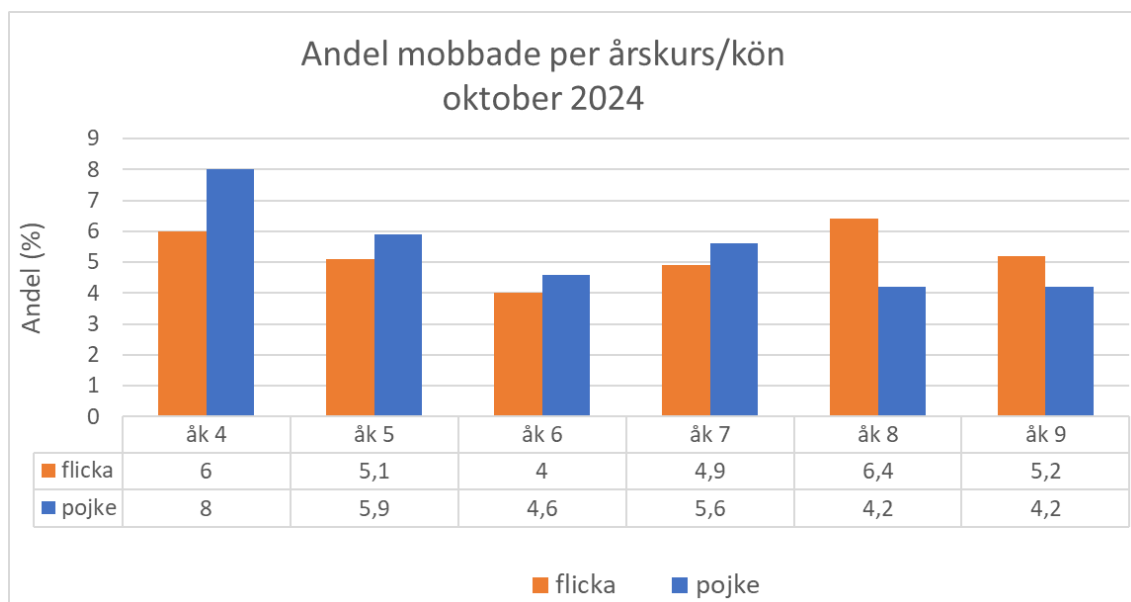
Figur 5. Andel mobbade elever under perioden 2016 - 2024.

Höstens kartläggning visade en betydande förändring jämfört med tidigare kartläggningar. Andelen mobbade flickor var lägre än för pojkar i samtliga årskurser på mellanstadiet (årskurs 4-6). Andelen mobbade flickor var högst i årskurs 8. Andelen mobbade pojkar var högst i årskurs 4. I kartläggning hade eleverna möjlighet att svara med annat alternativ än flicka-pojke. Skolverkets lägesbedömning för 2023 anger att unga transpersoner och icke-binära upplever en

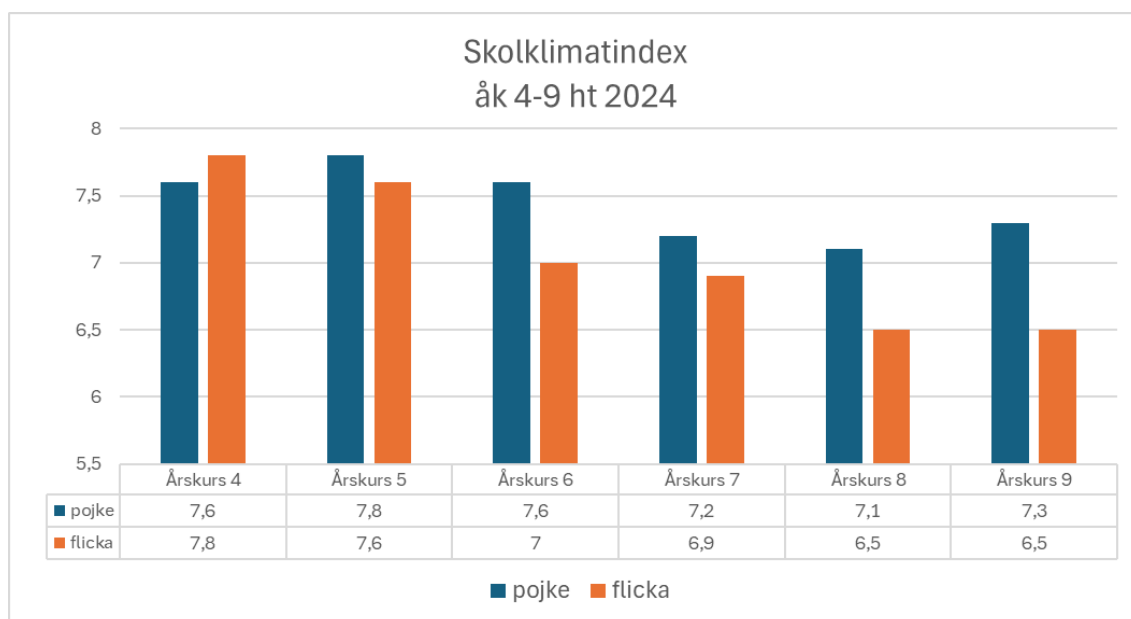
större otrygghet och skolan upplevs vara en otrygg plats där risken är stor att utsättas för hat, hot, mobbning och våld. Kartläggningen visade att i den gruppen var andelen mobbade betydligt högre än de som svarat flicka eller pojke.

Figur 6. Andel mobbade elever oktober 2024.

Skolklimatindex för grundskolans åk 4-9 utgör indikator för målområdet trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen. Indexvärdet baseras på 14 frågor i enkäten. Värdet presenteras som ett värde som är maximalt 10. Värdet på skolklimatindex sjunker med stigande ålder (årskurser). Resultat för pojkar var bättre än för flickor i samtliga årskurser utom i årskurs 4.

Figur 7. Skolklimatindex oktober 2024

Höstens kartläggning visade att det totala värdet på skolklimatindex förbättrats.

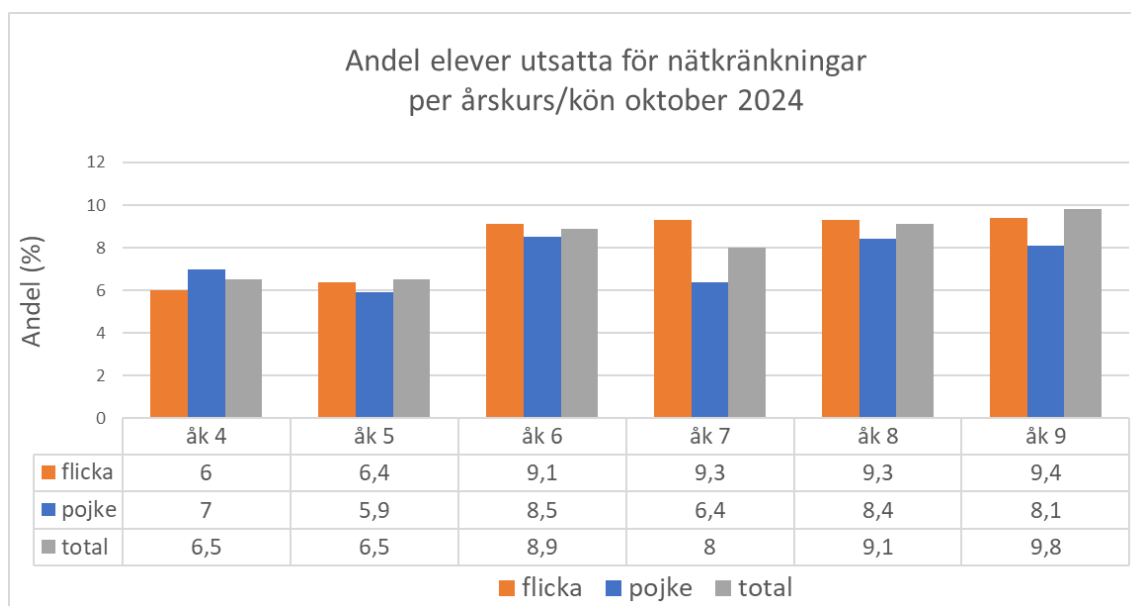
Nätkränkningar

Uppgifter från Skolverket (augusti 2023) visade att flickor i större omfattning än pojkar blir utsatta för kränkningar av andra elever i skolan och på nätet. De blir även mer utsatta för

sexuella trakasserier av andra elever. Flickor känner sig mindre trygga i skolan, känner sig oftare ensamma och är mer oroliga för att bli illa behandlade eller kränkta. För flickor i årskurs 3 – 6 har situationen på nätet påtagligt försämrats över tid. Nätkränkning är ett omfattande problem även bland äldre elever, men här tycks trenden gå åt rätt håll och färre blir utsatta.

Höstens kartläggning i Gävle visade att andelen elever som blivit utsatta på nätet ligger på en något lägre nivå jämfört med kartläggningen som gjordes i våras. Flickor i årskurs 6 till årskurs 9 är de som var mest utsatta. Elever som svarat med annat alternativ än flicka/pojke på frågan om kön ingick i totalresultatet.

Figur 8. Andel elever utsatta för kränkningar på nätet oktober 2024.

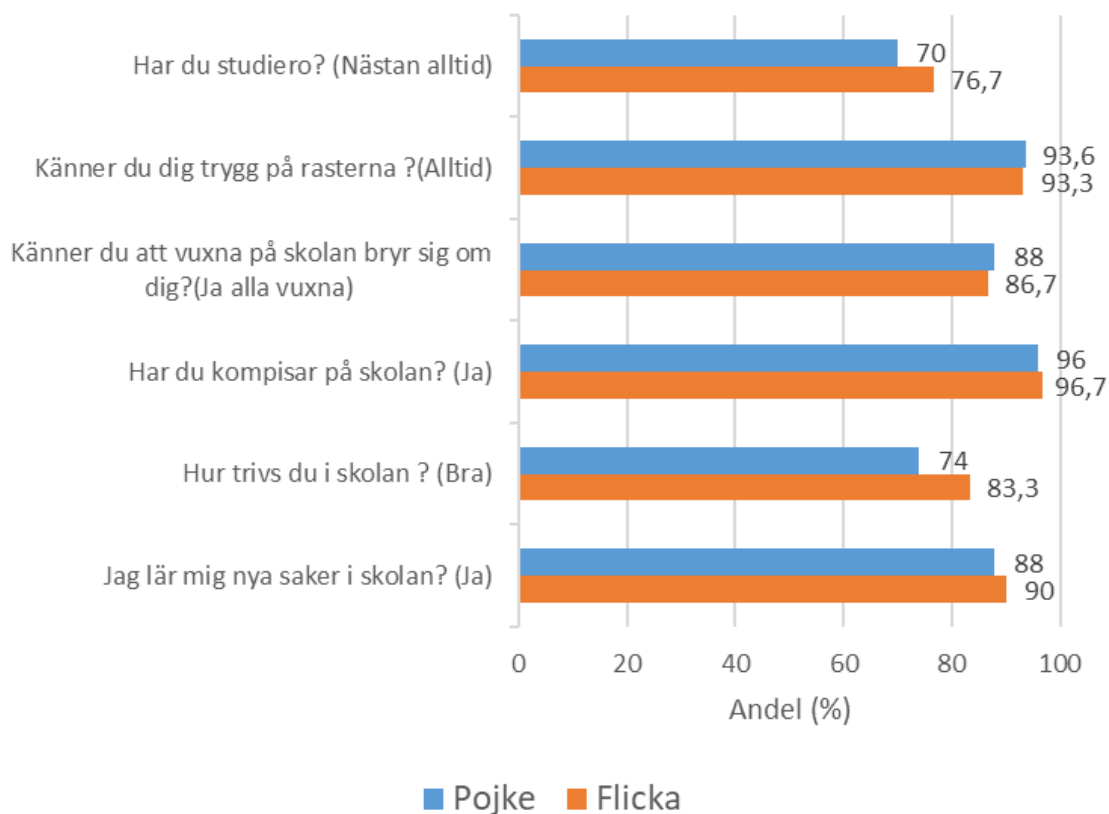

Anpassad grundskola

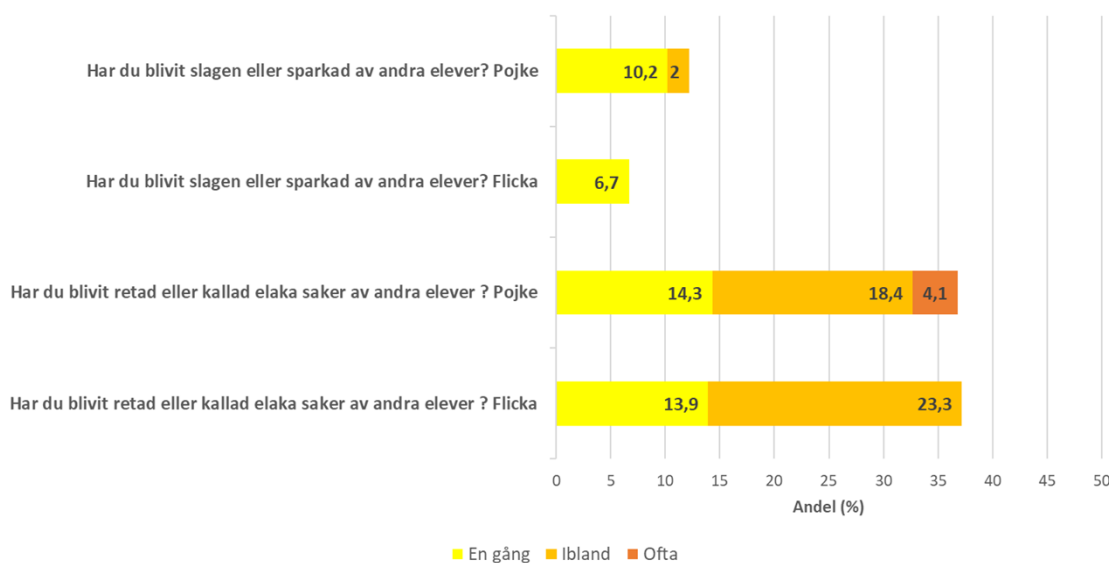
För eleverna i anpassas grundskola genomfördes en förenklad enkät som innehåller 16 frågor. Kartläggningen genomförs två gånger per läsår. Skolor som deltagit i den senaste kartläggningen är de anpassade grundskolorna Stora Sättra, Solängen, Vallback och Sörby. I de nedanstående diagrammen finns sammanställningar av ett urval av frågorna från enkäten.

Figur 9-10. Resultat från Gävlemodellens enkät oktober 2024 Elever i anpassad grundskola

Elevenkät anpassad grundskola November -2024

Andel utsatta elever anpassad grundskola Oktober 2024

Sammanställningen visade att flickorna trivs bättre i skolan och upplevde studiero i högre

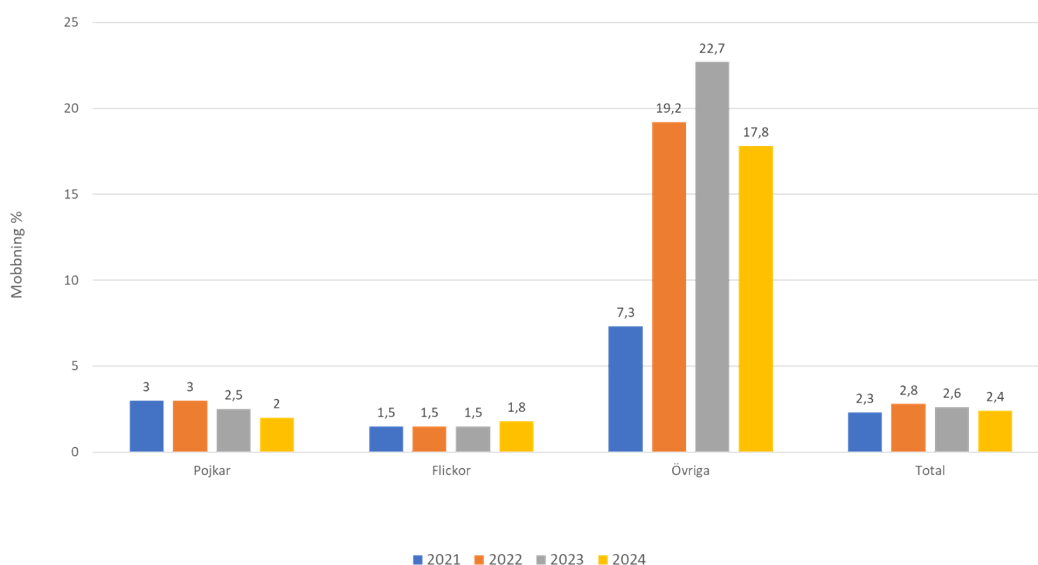
utsträckning jämfört med pojkarna. När det gäller trygghet var resultatet högt för både flickor och pojkar. En analys av höstens resultat med avseende på fysisk utsatthet visade att pojkarna är något mer utsatta än flickor. Andelen elever som var verbal utsatta är högre än andelen som utsätts fysiskt. Den verbal utsatthet låg på samma nivå vid en jämförelse mellan könen. Resultat redovisades i två indexvärden. På övergripande nivå var resultatet i november för skolklimatindex högre än för mätningen i förra hösten (89,7 jämfört med 88,9). Indexvärdet för kränkningar var betydligt bättre jämfört med mätningen i hösten 2023 (90 jämfört med 85,7).

Gymnasieskola

Enkäten genomfördes under höstterminen på samtliga gymnasieskolor. Den totala svarsfrekvensen för gymnasieskolan var 76 procent höstterminen 2024 , för 2023 var svarsfrekvensen 69 procent och för 2021 75 procent.

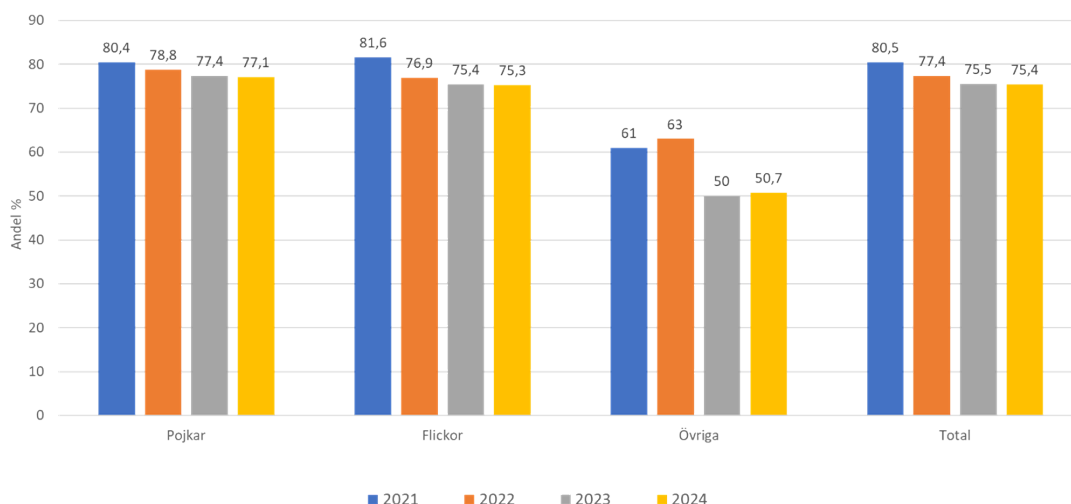
Höstens kartläggning visade att andelen mobbade totalt ligger på 2,4 procent, vilket är en minskning med 0,2 procentenheter från 2023. Gruppen pojkar minskade medan gruppen flickor ökade och närmar sig pojkarnas resultat. Gruppen övriga hade minskat från föregående år, men resultatet ligger fortfarande betydligt högre än för de övriga grupperna. I gruppen övriga samlas de elever som på frågan om kön angett "annat alternativ", osäker eller " vill ej svara". Det finns anledning att anta att flertalet elever i den gruppen identifierar sig som HBTQI-personer. Se vidare analys under rubriken *gruppen övriga*.

Figur 11. Andel mobbade elever gymnasieskolan 2021-2024

Andelen ej utsatta elever låg kvar på samma nivå som 2023 i samtliga grupper. Eleverna i gruppen övriga sticker fortfarande ut och där är det endast hälften av som anger att de aldrig är utsatta för mobbning eller kränkande behandling.

Figur 12. Andel ej utsatta elever gymnasieskolan 2021-2024

Resultatet på frågan *min skola är bra på att förhindra att elever blir utsatta* har ytterligare förbättrats jämfört med föregående värden. Andelen som svarat ja på den frågan är i år 66,0 procent jämfört med 61,6 procent 2023.

Det indikatorvärde som används i UG:s verksamhetsplan för målområdet *trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen* är skolklimatindex.

Indikatorvärdet 2024 för gymnasieskolan låg på 68. Värdet är något lägre jämfört med resultatet från hösten 2023.

En utmaning för gymnasieskolan är att få eleverna att berätta om sin utsatthet för skolans personal. Kartläggningen visade att endast 19,4 procent av eleverna som blivit utsatta angett att de berättat för skolans personal. Värdet är dock något högre än vid föregående kartläggning. Höstens kartläggning visade även att 17,1 procent av eleverna inte vet eller är osäkra vem de ska prata med på skolan om de själva eller någon annan elev blivit orättvist behandlad av vuxna på skolan. Värdet ligger på samma nivå som vid föregående kartläggning.

Utbildning Gävles uppföljning inom ramen för Gävlemodellen visade att mobbning är mindre vanligt på gymnasieskolan jämfört med grundskolan. Resultatet stämmer överens med det som finns på nationell nivå. Det finns faktorer som påverkar att det är lägre mobbning på gymnasienivå än för grundskolan. Gymnasieelever är generellt äldre och mer mogna än grundskoleelever. Denna mognad kan leda till bättre sociala färdigheter och en större förståelse för konsekvenserna av mobbning. På gymnasiet har elever ofta möjlighet att välja skolor och program som passar deras intressen och styrkor. Detta kan leda till en mer positiv skolmiljö där elever känner sig mer engagerade och accepterade. Gymnasieskolor har ofta en annan social struktur än grundskolor. Eleverna kan ha mer frihet och ansvar, vilket kan minska hierarkier och grupstryck som ofta bidrar till mobbning i yngre åldrar.

Gruppen övriga

I gruppen övriga redovisas svar från de elever som på frågan om kön angett *annat alternativ, osäker* eller *vill ej svara*. Det finns anledning att anta att flertalet elever i den gruppen identifierar sig som HBTQI-personer. Resultaten från höstens enkät, liksom de senaste årens resultat, visade att det inom gruppen övriga fanns en betydligt större andel elever mobbade och en betydligt lägre andel ej utsatta elever. Avvikelsen var signifikant och gick igen i flertalet frågor, dels vad gällde utsatthet från andra elever med ofta 20 procentenheters högre andel elever som blivit hotade, slagna, baktalade eller utfrysta än vad gällde grupperna pojkar/ flickor, dels vad gällde om huruvida vuxna i skolan bemöter eleven med respekt. Även där var skillnaden nära 20 procentenheter med 64,1 procent pojkar, 59,2 procent flickor och 42,5 procent i gruppen övriga som angav att de blir behandlade med respekt av alla vuxna på skolan. Det var alltså en lägre andel än 50 procent inom gruppen övriga som upplevde att de

blev behandlade med respekt av alla vuxna på skolan.

Andelen ej utsatta inom gruppen var 50,7 procent och andelen mobbade var 17,8 procent. Motsvarande för gruppen pojkar flickor var 75,4 procent ej utsatta och 2,4 procent mobbade.

Jämförelsen mellan grupperna försvåras av populationen skiljer sig stort mellan grupperna pojkar/flickor och grupperna övriga som endast består av 73 personer. Dock framstår tydligt att den berörda gruppen avviker signifikativt samt att det bör tolkas som att en alltför stor andel inom gruppen inte är trygga i sin skola.

Att elever inom gruppen HBTQI- personer upplever en mer otrygg skolgång stärks av flertalet rapporter från Skolinspektionen, Barnombudsmannen samt Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. Barnombudsmannen listar i rapporten *För en mer trygg och inkluderande skola för transpersoner och icke-binära* (2022) ett behov av stärkande insatser inom tre områden i syfte att åstadkomma en trygg och inkluderande skola för unga transpersoner och icke-binära samt även alla unga hbtqi-personer:

1. systematiskt arbete med att främja skolans värdegrund, förebygga och åtgärda diskriminering och kränkande behandling för att skapa ett öppet och accepterande skolklimat för alla elever
2. kunskaps- och kompetensutveckling inom hbtqi-frågor för att bemöta hbtqi-elever på ett stöttande och stärkande sätt
3. ett hbtqi-inkluderande perspektiv för att främja tillitsfulla relationer samt att stärka upplevelsen av skolan som en trygg plats

Vid en enkät-undersökning vårterminen 2023 ställd till samtliga lärare, skolledare och EHT-personal vid utbildning Gävles gymnasieskolor angav 65 procent av de svarande lärarna att de värderade sin förmåga att tillämpa ett normmedvetet perspektiv i sin undervisning som god eller mycket god och endast enstaka procent som under medelgod.

Dock var det endast 12 procent som alltid granskade sina läromedel utifrån ett normmedvetet perspektiv och 4 procent som hade lätt att hitta material som speglade hbtqi-perspektivet.

För att öka tryggheten hos den berörda gruppen behöver fokus läggas på att noggrannare undersöka situationen för de aktuella eleverna, samt om huruvida det systematiska arbetet med skolans värdegrund behöver utvecklas och det hbtqi-inkluderande perspektivet stärkas. Kunskaps- och kompetensutveckling behöver fortsätta genomföras med all personal på skolorna.

Anpassad gymnasieskola

Det finns två olika enkäter för elever på anpassad gymnasieskola. Båda enkäterna har revideras under höstterminen. Genomförandet av enkäterna kommer att ske under januari 2025. Resultatet kommer att redovisas i delår 1.

Forskning

Viktiga grundstenar i Gävlemodellen är att arbetet ska utgå från aktuell forskning och den lagstiftning som gäller. Arbetet ska även utgå från en aktuell nulägesanalys. Samarbetet med Högskolan i Gävle har fördjupats. Styrgruppen för Gävlemodellen har regelbundna träffar med forskare från Högskolan. På träffarna tas frågor om verksamhetsutveckling och praktisk forskning upp. Arbetet ska leda till fördjupade kunskaper för att ta fram bättre åtgärder/insatser. Vetenskapsrådet har gjort det möjligt att fördjupa kunskaper om Gävlemodellens långsiktiga och systematiska arbete mot mobbning och annan kränkande behandling. Detta genom ett treårigt forskningsprojekt i samarbete med Gävle kommun, Högskolan i Gävle och Linköpings universitet.

Syftet med studien är att undersöka hur skolklimat, klassrumsklimat, klassklimat, lärar-elevrelationer samt förekomst av och utsatthet för kränkningar hänger samman med varandra och med elevers studieengagemang över tid. Fokuset i detta projekt ligger således på betydelsen som de sociala relationerna och det sociala klimatet på olika nivåer i skolan har för elevers studieengagemang.

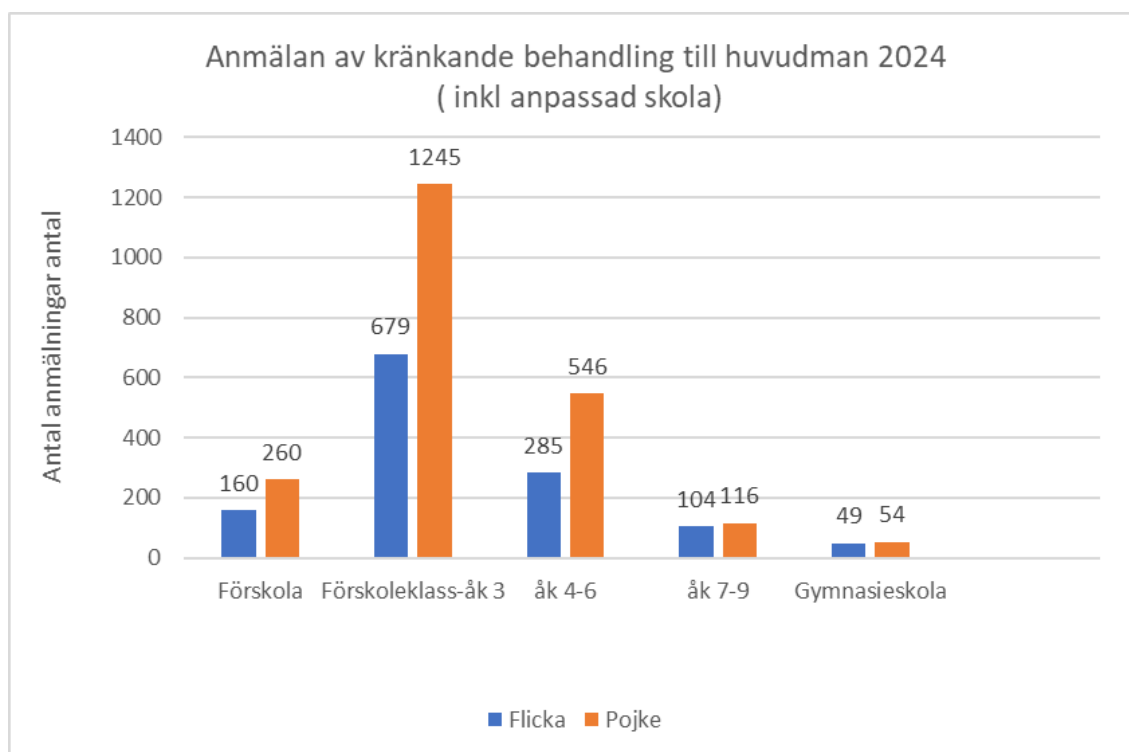
Utifrån Gävlemodellens arbete mot mobbning har Högskolan i Gävle undersökt varför grundskoleflickor upplever sig själva som offer för mobbning och att identifiera strategier för att komma till rätta med denna fråga. Denna studie syftar till att undersöka hur skolpersonal identifierar fenomenet nätmobbning bland elever i olika könsgupper (flickor och pojkar) och vilka strategier de tillämpar för att minimera förekomsten av nätmobbning bland elever i grundskolan.

Anmälan om kränkande behandling

Förskollärare, lärare och annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten ska anmäla det till rektorn. Rektorn ska i sin tur anmäla händelsen vidare till huvudmannen.

Tidigare sammanställd statistik över anmälningar i grundskolan har visat att det sker betydligt fler anmälningar för pojkar. Det är även betydligt vanligare med anmälningar i de yngre åldrarna. Sammanställning för helåret 2024 visade att mönstret är den samma för de yngre eleverna det vill säga samma fördelning mellan flickor och pojkar som tidigare. För de äldre eleverna var skillnaden mellan könen är liten.

Figur 13. Antal anmälningar som rapporterats till huvudman under 2024.

Statistiken visar att antalen anmälningar minskat kraftigt med stigande ålder. Skillnaden mellan äldre och yngre elever var i den senaste sammanställningen ännu större än tidigare gjorda sammanställningar. Det fanns en betydande variation mellan skolor i antalet anmälningar, även sedan antalet anmälningar korrigerats mot elevantal som finns på skolan. Antalet anmälningar i förskolan har ökat betydligt jämfört med föregående år. Utbildningsinsatser har genomförts för att förtydliga rutinerna i det befintliga systemet.

Analys av indikatorerna

Trygghetsindex föräldrar förskola: Indexvärdet består av tre frågor. På två av frågorna finns ingen skillnad i resultat mellan vårdnadshavare till pojkar respektive flickor,. På frågan om barnet trivs på förskolan är vårdnadshavare till flickor är mer positiva i sina svar än vårdnadshavare till pojkar. Målvärdet uppnås.

Trygghet och studiero förskoleklass: Målvärdet uppnås .

Skolklimatindex grundskola: Indexvärdet är högre för elever i åk 4-6 jämfört med elever i åk 7-9. Målvärdet uppnås.

Skolklimatindex anpassad grundskola: .Målvärdet uppnås nästan.

Skolklimatindex för gymnasieskola: Indexvärde baserat på frågor från Gävlemodellens enkät, resultatet lägre än föregående år.

Skolklimatindex för anpassad gymnasieskola: Indexvärde baserat på frågor från Gävlemodellens enkät som genomförs under januari 2025.Resultat redovisas i delår 1.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Trygghetsindex föräldrar förskola	8,7		8,8	
Trygghet och studiero, föräldrar förskoleklass	7,8		7,9	
Skolklimatindex grundskola	73		73,5	
Skolklimatindex anpassad grundskola	89,7		90,5	
Skolklimatindex gymnasieskola	68		72	
Skolklimatindex anpassad gymnasieskola	56		60	Ok

11.3.6 Barn och ungas livssituation skall förbättras i Utbildning Gävles skolor

Nämndens/bolagets verksamheter

Analys av indikatorerna

Nämndens/bolagets verksamheter

Utbildning Gävle engagerar sig aktivt i normer och värden i alla sina verksamheter, stöttade av trygghetsteam. Under hösten 2024 påbörjas utvecklingen av en version av Gävlemodellen anpassad för förskolor, med målet att förebygga diskriminering, kränkande behandling och mobbning genom "Fokusgrupp Trygghet". Detta kommer att ligga till grund för en utbildningsinsats där alla medarbetare deltar. I förskolan använder sig samtliga förskolor av materialet "Stopp min kropp" som en del i arbetet mot en säkrare förskolemiljö.

11.3.7 Utbildning Gävle ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förbyggande insatser

Nämndens/bolagets verksamheter

Analys av indikatorerna

Nämndens/bolagets verksamheter

En elevhälsoplan har arbetats fram i syfte att bidra till likvärdighet mellan kommunens skolor. Planen är ett stöd för skolläddning, pedagogisk personal och elevhälsopersonal inom skolan,

men kan också ge stöd och vägledning till vårdnadshavare om skolans elevhälsoarbete.

Utvecklings-EHT

Sedan 2020/21 har verksamheterna haft tillgång till Utvecklings-EHT (elevhälsoteam), som är en gemensam modell för ett mer samlat och kvalitativt elevhälsofrämjande och förebyggande arbete.

Centrala elevhälsan

Elevhälsan har en central organisation med medarbetare som arbetar både centralt och lokalt vid samtliga skolenheter. Centrala elevhälsan har en nära samverkan med skolledare och det lokala elevhälsoarbetet som sker på de enskilda skolenheterna. Centrala elevhälsans personal består av skolläkare, skolsköterskor, kuratorer, skolpsykologer, specialpedagoger, två pedagoger som arbetar riktat mot ökad skolnärvaro samt skolans representant i BIG – Brottsförebyggarna i Gävle. Centrala elevhälsan bidrar med riktade insatser i form av handledning, konsultation, fortbildning utifrån inkomna ansökningar samt utredning vid frågeställning om annan skolform. Centrala elevhälsans personal deltar även i olika samverkansgrupper med exempelvis barn- och ungdomspsykiatri (BUP), habiliteringen (HAB) och logopedmottagningen likaväl som att de samordnar nätverk gällande läs- och skrivproblematik, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF), syn- och hörselnedsättningar. Centrala elevhälsans medarbetare arbetar på individ- grupp- och organisationsnivå.

Samverkan med externa aktörer

Centrala elevhälsan har samverkan med verksamheter inom Region Gävleborg och inom Socialnämndens ansvarsområde. Samverkan sker löpande mellan chefer och medarbetare på strategisk nivå och kring enskilda elever. Den medicinska delen samverkar med andra vårdgivare vid behov. Ett gemensamt dokument avseende arbets- och ansvarsfördelning för barn och ungdomars psykiska hälsa inom/mellan kommuner och Region Gävleborg har varit centralt för samverkan och är under revidering. Samverkan mellan Utbildning Gävle och Valfärd Gävle arbetades fram under 2022, bland annat med fokus på att främja skolnärvaro. Utbildning Gävle deltar även i arbetet kring God och nära vård inom Region Gävleborg, under hösten har bland annat ett antal workshops genomförts.

Elevhälsan har en omfattande samverkan och är drivande i det brottsförebyggande arbetet bland annat via BIG. I ett antal samverkansforum inom Gävle kommun såsom våldspreventivt arbete, förebyggande av våld i nära relationer och tryggare Gävle är elevhälsan en del. En av enhetscheferna vid elevhälsan är även delaktig i Sektor Styrning och stöds arbete med uppdraget ifrån kommunstyrelsen avseende ett aktivt våldspreventivt arbete och hur kommunens långsiktiga drog- och brottsförebyggande arbete kan organiseras. Utbildning Gävle och elevhälsan har under året deltagit aktivt i arbetet med ökad samverkan och trygghetssatsningar i Gävle. För Utbildning Gävle är det störst fokus på långsiktiga förebyggande arbetet, samverkan med andra aktörer är i det arbetet en avgörande del.

Första hjälpen till psykisk hälsa

Utbildning Gävle har utbildat åtta medarbetare till instruktörer i Första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA, "mental health first aid"), insatsen fortgår under kommande läsår. Det är en satsning tillsammans med Region Gävleborg för att möta upp behovet av ökad kunskap kring psykisk ohälsa och hur man kan bemöta och hjälpa elever genom att känna igen tecken på psykisk ohälsa. Utbildningstillfällena har varit begränsade under året utifrån att skolenheterna inte kunnat ta in vikarier på grund av besparingskravet som varit.

Samverkansprojektet "När ångest blir ett problem i skolan"

Elevhälsans och Region Gävleborg har under läsåret 2023/24 genomfört samverkansprojektet "När ångest blir ett problem i skolan". Uppdraget har genomförts i form av föreläsningstillfällen för skolpersonal om ämnet psykisk ohälsa. Syftet var bland annat att öka kunskapen om ångest för att lättare kunna bemöta/hindra uppkomst av psykisk ohälsa. Under läsåret genomfördes femton föreläsningstillfällen inför totalt cirka 600 skolpersonal. Ytterligare en skola har önskat få föreläsningen utanför projektiden, under hösten läsåret 2024/25.

Drogfri skola

Drogfri skola är en aktör som arbetat aktivt med elevsamtal och genomfört drogtester av ungdomar under flera års tid. Läsåret 23/24 har sammanställts utifrån hur många samtal med oro som initierats från skolor och socialtjänsten. Det genomfördes 94 samtal i de kommunala grundskolorna respektive 80 i gymnasieskolorna. Ytterligare orosamtal kom från fristående skolor som hade 55 samtal samt socialtjänsten som hade 37.

Utifrån orosamtalen har Drogfri skola genomfört samtal och drogtester. Det var 64 procent av eleverna som antingen hade ett positivt test alternativt erkände droganvändande. Sammantaget har drogfri skola varit aktör i 266 ärenden, vilket är något färre jämfört med föregående läsår.

Personalen som arbetar inom drogfri skola har noterat ett nytt mönster jämfört med tidigare år och det är att orosamtalen angående elever som går på högstadieskolorna nu är lika många som för gymnasieskolorna. Det har varit svårtolkat utifrån att det är dubbelt så många som testat narkotika i årskurs två på gymnasiet jämfört med tiden på högstadiet. Den preliminära tolkningen är dock inte att debuten för att nyttja narkotika har sjunkit, utan snarare att högstadieskolorna arbetat mer aktivt med att identifiera elevers förändrade mönster och eventuellt droganvändande.

I princip samtliga av kommunens högstadieskolor och gymnasieskolor samverkar med Drogfri skola, socialtjänstens fältpersonal samt polisen. Ett samarbete har även skett med anpassad skola. Flertalet insatser är gjorda under läsåret och det har varit föreläsningar, workshops men även deltagande på föräldramöten. Kommunpolis och säkerhetsavdelningen har träffat för våra skolledare i tre olika stadsdelar i syfte att skapa trygghet och gott samarbetsklimat.

Dans för hälsa

Dans för hälsa är en forskningsbaserad metod med syfte att komplettera elevhälsans arbete med att stärka psykiskt välbefinnande hos unga. Inom gymnasieskolan har dans för hälsa erbjudits under de senaste läsåren, i samarbete med region Gävleborg. Under läsåret 23/24 har två grupper haft veckovisa träffar. Självskattningssenkät genomförd vid läsårets start samt slut visar en positiv utveckling av frågor kopplade till psykiskt välmående, motivation och närvaro. Projektet fortsätter kommande läsår.

Analys av indikatorerna

Elevhälsa årskurs 8 (index). Skolinspektionens enkäter genomförs vartannat år, nästa gång är 2024, därmed inget utfall för 2023. Enkäten är ny sedan 2022, tidigare värden är inte jämförbara. Utfallet presenteras i samband med delår 2.

Elevhälsa årskurs 2 gymnasieskolan. Skolinspektionens enkäter genomförs vartannat år, nästa gång är 2024, därmed inget utfall för 2023. Enkäten är ny sedan 2022, tidigare värden är inte jämförbara. Utfallet presenteras i samband med delår 2.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Elevhälsa årskurs 8 (index)	6,4	◆	6,5	
Elevhälsa årskurs 2 gymnasieskolan	7,1	◆	7,3	

11.3.8 Fler beröringspunkter mellan generationer inom ramarna för Utbildning Gävles verksamheter

Nämndens/bolagets verksamheter

Analys av indikatorerna

Nämndens/bolagets verksamheter

En utredning som syftar till att möjliggöra volontärverksamhet för pensionärer i skolan har påbörjats, inom ramarna för Gävle kommuns befintliga koncept för volontärer. En volontär får inte ersätta anställd personal, men kan tillföra extra kvalitet i verksamheten. Inom skolan kan pensionärer fungera som en extra vuxen extra som kan visa värme och omtanke. Minst en annan kommun, Örebro kommun, är igång med detta med goda resultat.

Hemlingborg, som är ett Sverigeunikt hus där verksamheter från förskola, vård. och omsorgsboende samverkar och möter varandra i gemensam användning av lokaler och resurser, startade upp 2023. Här möter barn och elever från förskola och skola dagligen äldre som bor på Hemlingborgs vård- och omsorgsboende. På Hemlingborgs förskola finns plats för 120 barn i åldrarna 1-5 år och Hemlingborgs skola rymmer 570 elever åkurs F-5.

Flera andra av nämndens grundskolor möjliggör för pensionärer att äta lunch på skolrestaurangerna.

11.3.9 Gävle kommuns skolor ska verka för att personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem

Nämndens/bolagets verksamheter

Alla verksamheter strävar efter att ge barn och ungdomar, oberoende av deras förutsättningar, möjligheten att påverka sin egen inläring. Eleverna är berättigade till extra anpassningar och särskilt stöd. Specialpedagogisk undervisning erbjuds till pedagogerna för kontinuerlig vidareutbildning i undervisningsstrategier med ett specialpedagogiskt perspektiv. Vi arbetar förebyggande med utgångspunkt i diskrimineringsgrunderna i alla förskolor och skolor inom Utbildning Gävle.

Från Skola till arbete

Ett samarbete mellan Utbildning Gävle och Arbetsmarknad och stöd, "Från Skola till arbetsliv – sammanhållet stöd för unga med funktionshinder" startade i januari 2024 och planeras pågå till sista december 2025. Syftet med projektet är att upprätta och erbjuda målgruppen unga med funktionsnedsättning ett sammanhållet och riktat stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden. Stödet upprättas genom etablering av multikompetenta team bestående av resurspersoner från skola och arbetsmarknad samt arbetsförmedlingen.

Gymnasieskolorna i Gävle har tillsatt en resurs och Arbetsmarknad och stöd har tillsatt två resurser som samordnar insatser genom multikompetenta team.

Under 2024 initierades ett antal aktiviteter inom Utbildning Gävles verksamheter i syfte att utveckla arbetet med att erbjuda unga med funktionshinder ett sammanhållet stöd. En aktivitetsplan, *Aktivitetsplan SamSTART läsåret 2024/2025*, finns på Ankaret som beskriver arbetet steg för steg.

Funktionsprogram för Utbildning Gävle

Utformningen av nybyggnation och renovering av Gävle kommuns förskole- och grundskolelokaler styrs av Övergripande funktionsprogram för Utbildning Gävle. Där fastställs att den fysiska lärmiljön ska vara likvärdig och bidra till att alla barn/elever ska känna sig trygga och välkomna, oavsett funktionsvariation, social eller kulturell bakgrund. Den fysiska lärmiljön ska vara anpassad för barn med funktionsvariationer. Lokalerna ska säkras för barn med neuropsykologiska funktionsnedsättningar.

11.3.10 Utbildning Gävle ska vara en attraktiv arbetsgivare

Nämndens/bolagets verksamheter

En ny kompetensförsörjningstrategi implementeras i nämndens verksamheter under 2024. Utbildning Gävle samverkar med närliggande lärosäten, framför allt Högskolan i Gävle, för att hitta nya former för rekrytering av lärare. Gävle kommun befinner sig på ett motsvarande rikssnitt när det gäller lärarbehörighet i grundskolan, medan vi i de övriga skolformerna ligger över rikssnittet.

Analys av indikatorerna

Antal barn per heltidstjänster med förskolelegitimation, kommunal regi. Indikatorn beräknas på statistik som redovisas årligen från SCB. Indikatorn beräknas på statistik som redovisas årligen Skolverket med ett års fördröjning och siffrorna för 2024 kommer att publiceras vecka 16 2025. När det handlar om förskollärartäthet, dvs antal barn per lärare som har förskollärarlegitimation så har Gävle färre barn/lärare i Gävle jämfört med riket. I Gävle är det 9,8 barn per utbildad förskollärare medan rikssnittet är 11,5 barn. Antal barn per utbildad lärare i Gävles har de senaste åren legat mycket konstant mellan 9,8 till 10,5 medan rikssnittet har legat ganska stabilt på 11,5 till 12. Om man dessutom jämför med jämförbara kommuner till Gävle så ligger dessa systematiskt betydligt högre nivåer än Gävle kommun och de har ca 12,5 barn per utbildad lärare de senaste 7 åren.

Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, kommunala skolor, andel (%). Indikatorn beräknas på statistik som redovisas årligen Skolverket med ett års fördröjning och siffrorna för 2024 kommer att publiceras vecka 14 2025. Lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne är lägre i Gävle jämfört med riket, som har 72,4. Lärare med legitimation och behörighet i minst ett ämne har i Gävles de senaste åren pendlat mellan knappt 69,8 och 70,7 och värdet för 2023 är högre jämfört med de tre tidigare åren.

Sjukfrånvaro total bland anställda förskola, andel (%). Indikatorn beräknas på statistik som redovisas årligen från SCB. Frånvaron har gått upp sedan 2023, och ligger avsevärt över målvärdet.

Sjukfrånvaro total bland anställda grundskola, andel (%). Indikatorn beräknas på statistik som redovisas årligen från SCB. Frånvaron har gått upp sedan 2023.

Sjukfrånvaro total bland anställda gymnasieskola, andel (%). Indikatorn beräknas på statistik som redovisas årligen från SCB. Frånvaron har gått ned något sedan 2023, men ligger fortfarande marginellt under målvärdet.

Lärare årsarbetare med lärarlegitimation med behörighet i minst ett ämne, gymnasiet, kommunala skolor, andel (%). Indikatorn beräknas på statistik som redovisas årligen från SCB. Lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne var i Gävle kommun för läsåret 2023/2024 87,8, vilket var två procentenheter högre än riket, samtliga huvudmän. Jämfört med endast kommunala huvudmän var skillnaden 0,6 procentenheter. Under den senaste tioårsperioden har andelen i Gävle varit som lägst 83,2 och som högst 89,9.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Antal barn per heltidstjänster med förskollärlärolegitimation , kommunal regi	9,8	—	9,8	Ok
Lärare (heltidstjänster) med lärolegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, kommunala skolor, andel (%)	70,7 %	—	72 %	Ok
Sjukfrånvaro, total bland anställda förskola, andel (%)	10,2 %	■	8,5 %	
Sjukfrånvaro, total bland anställda grundskola, andel (%)	5,2 %	■	4,5 %	
Sjukfrånvaro, total bland anställda gymnasieskola, andel (%)	4,1 %	◆	4 %	
Lärare (årsarbetare) med lärolegitimation och behörighet i minst ett ämne gymnasiet, kommunala skolor, andel (%)	87,8 %	—	89 %	Ok

11.3.11 Utbildning Gävle ska verka för bättre förutsättningar för fler företag att etableras och växa i Gävle

Nämndens/bolagens verksamhet

Ung företagsamhet

Läsåret 2023/2024 erbjöds samtliga elever inom gymnasieskolan möjlighet att läsa kursen entreprenörskap, antingen som fördjupningskurs eller inom det individuella valet. Såväl grundskolan som gymnasieskolan använder sig av undervisningsmaterial från Ung företagsamhet. Inom ramen för Ung företagsamhet drivs 94 företag vårterminen 24 på Utbildning Gävles gymnasieskolor. I de 94 företagen ingår totalt 297 elever från åk 3.

Antalet elever som valt kursen entreprenörskap enligt ovan är i samma storleksordning 23/24 och 24/25.

Trossen

Trossen startade läsåret 2011/2012 och är ett samarbetsprojekt mellan skolan och näringslivet. Ett företag knyts till en skolklass för ett samarbete i klass 7-9. Upplägget består av ett lektionsbesök under höstterminen med presentation av företaget samt ett företagsbesök under vårterminen. Trossen har pausats sedan 2023 men beräknas återupptas från och med hösten 2025.

Elevers handlings- och valkompetens

Ett utvecklingsarbete pågår tillsammans med Mellansvenska handelskammaren och Utbildning Gävle för att undersöka fler metoder för att öka elevers handlings- och valkompetens. Bland annat ska Arbetsmarknadskunskap (AMK) testas på några skolenheter.

11.3.12 Service, kommunikation och återkoppling till företagen ska förbättras i Utbildning Gävles verksamheter

Nämndens/bolagets verksamheter

Analys av indikatorerna

Nämndens/bolagets verksamheter

Samverkan med arbetslivet sker tillsammans med branschorgan men även på yrkesprogram genom programråd och arbetsplatsförlagt lärande (APL). Alla yrkesprogram har APL vilket innebär många kontaktytor för gymnasieskolorna. Dessa kontakter har stor betydelse för företagsklimatet och bidrar till förutsättningar för kompetensförsörjningen i kommunen.

11.3.13 En förskola och skola som ger förutsättningar för fortsatt utbildning och arbetsliv

Nämndens/bolagets verksamheter

Analys av indikatorerna

Andelen platser på yrkesprogram av det totala antalet utbildningsplatser. Läsåret 2023/24 var 36,7 procent av eleverna på utbildning Gävles gymnasieskolor inskrivna på ett yrkesprogram. Vid en sammanräkning av samtliga kommunala och fristående gymnasieskolor i Gävle och Sandviken läsåret 2023/24 ökade andelen elever inskrivna på yrkesprogram till 49 procent. I Skolverkets planeringsunderlag för gymnasial utbildning 2023 görs bedömningen att fördelningen av utbildningsplatser i Gävleborgs län för att möta arbetsmarknadens behov bör vara 49 procent högskoleförberedande program och 51 procent yrkesprogram. På utbildning Gävles gymnasieskolor erbjöds läsåret 2024/25 i årskurs 1 364 utbildningsplatser på yrkesprogram, vilket är 35,3 procent av det totala antalet utbildningsplatser. Vid terminsstart vårterminen 2025 var andelen elever inskrivna på yrkesprogram 33,6 procent av det totala antalet elever.

Gymnasieelever som övergått från IM till nationellt program, kommunala skolor. Enligt nationella siffror för 2023 var andelen elever som övergått från IM till nationellt program 33 procent för utbildning Gävles gymnasieskolor. Utfallet för tertiäl 2 är beräknat på antalet behöriga till nationellt program under läsåret dividerat med antalen nya elever i åk 1 på introduktionsprogram. Nationella siffror för 2024 publiceras v. 10 och redovisas i delår 1 2025.

Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor, andel%. Andelen 79,3 procent gäller etableringsgrad 2022 för elever med Gävle som hemkommun, som slutade gymnasieskolan med examen eller studiebevis vårterminen 2020. Det är en minskning med 1,9 procentenheter från 2021. Denna indikator följs upp i samband med delår 1.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Andelen platser på yrkesprogram av det totala antalet utbildningsplatser	35,3	 36	

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Gymnasieelever som övergått från IM till nationellt program, kommunala skolor	20 %	—	35 %	Ok
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor, andel (%)	79,3 %	—	82 %	Ok

11.3.14 Utbildning Gävle ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens

Nämndens/bolagets verksamheter

Alla som har rätt att göra inköp i Utbildning Gävle får en utbildning i hur ett inköp ska göras i kommunen. Bland annat är det viktigt att följa upphandlade avtal.

11.3.15 En attraktiv och likvärdig förskola och skola

Nämndens/bolagets verksamheter

Grundskolan

Resultaten på nationell nivå visar på en långsam nedgång, medan Gävles resultat har förbättrats något över tid. Skillnaderna mellan Gävle kommuns skolor har också minskat över tid. Det är uppenbart att de bakomliggande faktorerna har förbättrats i Gävle.

Den mest betydande faktorn för högre betyg är föräldrarnas utbildningsnivå. Gävles kommunala skolor hade tidigare något sämre resultat jämfört med andra kommuner i landet. Under 2023 ökade dock andelen föräldrar med högre utbildning något för de kommunala skolorna i Gävle jämfört med motsvarande grupp i hela landet. Generellt har föräldrarnas utbildningsnivå ökat varje läsår i hela Sverige.

Tidigare år har de kommunala skolorna i Gävle haft lägre resultat i alla betygsjämförelser jämfört med riksgenomsnittet. Skillnaden har varit minst för gymnasiebehörigheten, där låg Gävle på 83,1 procent 2023 jämfört med 83,7 procent för riket. Denna statistik redovisades innan sommarskolan.

För elever med utländsk bakgrund, födda utomlands, hade de kommunala skolorna i Gävle ett högre jämförelsevärde. För gruppen elever som har vårdnadshavare med minst eftergymnasial utbildning visade de kommunala skolorna lägre resultat jämfört med riket.

Det betygsresultat som visade den största negativa avvikelser, som tidigare år, var andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen. För de kommunala skolorna i Gävle var denna avvikelse störst bland elever med utländsk bakgrund födda i Sverige. Resultaten för flickor var också låga jämfört med motsvarande grupp på nationell nivå.

Gymnasieskolan

Andelen nyinvandrade elever - som kommit till Sverige under de senaste fyra åren - har stadigt

minskat från som mest 15,2 procent 2016 till 2,6 procent 2023. Under hela perioden har andelen i Gävles kommunala gymnasieskolor varit 0,3 - 3,4 procentenheter lägre än i riket.

Andelen elever med utländsk bakgrund, alltså elever som är födda utomlands eller född i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands, var 2023 26 procent. Skillnaden mellan Gävles gymnasieskolor var stor, med 16 procent på Borgarskolan, 18 procent på Polhemsskolan, 35 procent på Vasaskolan och 45 procent på IM-gymnasiet. Andelen med utländsk bakgrund i riket var 2023 27 procent.

Vad gällde elever som läste Svenska som andraspråk under sin gymnasieutbildning var elevgruppen något överrepresenterad gällande elever som lämnade sin gymnasieutbildning med studiebevis. Totalt 12 procent av eleverna med gick ut åk 3 vårterminen 2024 hade Svenska som andra språk i sin studieplan och av elever som lämnade med studiebevis hade 21 procent Svenska som andraspråk i studieplanen.

Andelen elever vars föräldrar har eftergymnasial utbildning har ökat de senaste tio åren i såväl riket som i Gävle, i Gävle från 50 procent 2015 till 62 procent 2023. Under perioden har Gävle legat ca 2 procentenheter över värdet för riket.

Måttet kvinnor i kommunal gymnasieskola var i Gävle 49 procent, en procentenhet högre än riket. Skillnaden mellan de kommunala gymnasieskolorna är stor med 40 procent på Polhemsskolan, 44 på IM-gymnasiet, 45 på Borgarskolan och 65 på Vasaskolan.

Anpassad skola

Höstterminen 2024 påbörjades en utredning i syfte att undersöka om det går att finna orsaker till att Gävle kommun har en högre andel elever mottagna i anpassad grundskola jämfört med riket.

Utredningens slutsatser kommer att presenteras i delår 1.

Analys av indikatorerna

Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, avvikelse från modellberäknat värde, kommunala skolor. Indikatoren utgår från statistik som presenteras av SCB vecka 43. Värde för 2024 var -3,3 och jämfört med förra året och året innan är det en klar förbättring då värdet 2022 var -6,5.

Gymnasieelever med examen inom 3 år, avvikelse från modellberäknat värde. Indikatoren utgår från statistik som presenteras av SCB vecka 13. Utfall och analys av indikatoren presenteras i delår 1. Sedan 2015 har avvikelsen stadig minskat, från minus 3,3 procent 2015 till plus 5 procent 2023.

Indikator	Utfall		Målvärde	Status
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, avvikelse från modellberäknat värde kommunala skolor	-3,3 %		0 %	
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, avvikelse från modellberäknat värde	5 %		5 %	Ok

11.3.16 Utbildning Gävles verksamheter ger barn och elever möjligheter att ta ansvar för den miljö de själva kan påverka och skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande miljöfrågor

Nämndens/bolagets verksamheter

Genom vårt arbete med lärande för hållbar utveckling fokuserar vi på att ge barn och elever möjlighet att påverka såväl sin egen vardag i skolan, som det omgivande samhället med avseende på såväl miljöfrågor som social och ekonomisk hållbarhet. Detta arbete börjar i förskolan genom tematiskt arbetssätt där miljöfrågor kopplas in som en naturlig del av det dagliga arbetet. Exempel på aktiviteter i förskolan är att bidra till biologisk mångfald genom att bygga bihotell för vildbin, plocka skräp och att lära sig källsortera, samt att öva på hur man beter sig på ett säkert sätt i trafiken. I grundskola och gymnasium blir frågorna större och mer komplexa. Arbetet syftar till att utveckla kunskaper, vilja och förmågor för att bli en demokratisk samhällsmedborgare. Här ingår att få vara med och agera för ett bättre samhälle på riktigt. Några exempel på vad eleverna gjort kopplat till miljömässig hållbarhet är att tillverka och göra en extern utställning av kläder producerade genom återbruk, att ta fram förslag på digitala lösningar för att öka andelen närproducerade livsmedel som konsumeras och presentera dem för externa företag och innovationscoacher, samt att bjuda in och ta dialog med lokalpolitiker om hur vi tillsammans kan skapa ett mer hållbart Gävle.

11.3.17 Utbildning Gävles verksamheter ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling

Nämndens/bolagets verksamheter

Kärnan i vårt arbete med lärande för hållbar utveckling är att skapa förutsättningar för att barn och elever ska utveckla handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling. En förutsättning för detta är att undervisningen innehåller en pedagogik som inkluderar såväl kunskapsinhämtning som att barn och elever får delta i utvecklingen av samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta i en hållbar riktning. Exempel på detta är vårt arbete med "Gymnasiearbete för ett hållbart Gävle", där medarbetare från Gävle kommunkoncerns olika sektorer, bolag och förbund har tagit fram frågeställningar kring aktuella hållbarhetsutmaningar som de behöver lösa och som eleverna kan välja att fokusera sitt gymnasiearbete kring, i samarbete med kontaktpersoner från Gävle kommunkoncern. Exempel på frågeställningar är "Hur kommer det hållbara arbetslivet i Gävle att se ut i framtiden? Vad vill dagens unga? Vad vill arbetsgivarna?", "Hur kan vi bäst öka vår självförsörjningsgrad av livsmedel i Gävle? Vad passar bäst att odla?" och "Hur ser framtidens hållbara energisystem ut?". I många av våra förskolor finns ett "TaGe-skåp" där vårdnadshavare kan lägga in urväxta kläder, som någon annan får ta. Ett ytterligare exempel på hur vi arbetar med denna fråga är att elever i årskurs 6 på Stora Sätterskolan samarbetat med Billerud och Ung Företagsamhet för att ersätta plastförpackningar med miljövänligare alternativ i papper vilket avslutades med en stor utställning där eleverna presenterade sina arbeten för skolans övriga elever, lärare, media och övriga inbjudna externa besökare.

11.3.18 Utbildning Gävles verksamheter ska underlätta och bidra till medborgarnas och näringslivets omställning till fossilfria och hållbara transporter

Nämndens/bolagets verksamheter

Utbildning Gävle arbetar för hållbara beteenden hos såväl våra barn som elever, liksom hos alla våra medarbetare. Här ingår fossilfria och hållbara transporter. Genom detta bidrar vi indirekt till att även vårdnadshavare, släkt och vänner till våra ca 17 000 barn och elever, utvecklar hållbara beteenden. Denna påverkan är större än vad forskningen tidigare trott. Internt så informerar vi regelbundet om Gävle kommuns resepolicy och har under 2024 förtydligat vad som gäller för hållbart resande vid internationella utbyten. Vi sprider information och uppmuntrar att våra medarbetare deltar i olika kampanjer, såsom t.ex. vintercyklisten där vi har 80 medarbetare som deltar vintern 2024–2025, och att prova på att resa med buss för den som normalt åker bil. I dialog med Gavlefastigheter och Livsmiljö Gävle verkar vi för att såväl våra medarbetare som elever och vårdnadshavare får tillgång till ändamålsenliga cykelställ med möjlighet att låsa fast cykeln i ramen, samt att vårdnadshavare får möjlighet att parkera cykelvagnar under tak. Vi medverkar i upphandlingar där miljö- och etiska krav ställs på varor och tjänster, t.ex. så är alla transporter inom det nya kostavtalet fossilfria. I samarbete med Livsmiljö Gävle så deltar varje år några grundskolor i satsningen Hit och Dit, som innebär såväl pedagogiskt arbete kring hållbart resande, som dialoger med vårdnadshavare och anpassningar av fastigheten och trafikplatsen vid skolan för att underlätta för hållbara och trafiksäkra resor till och från skolan. Vi samarbetar med Livsmiljö Gävle kring ett informations- och inspirationsmeddelande för hållbart resande som vi skickar till vårdnadshavare i samband med skolstarten varje år.

11.3.19 Utbildning Gävles verksamheter ska visa respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv

Nämndens/bolagets verksamheter

För att vårt arbete med lärande för hållbar utveckling ska resultera i att barn och elever får handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling, så krävs även att vi vuxna är goda förebilder - att vi lever som vi lär. Här behövs att vi arbetar med hållbara beteenden även för alla medarbetare, och med avseende på hur vi bedriver hela vår verksamhet. Ett exempel på hur vi gör detta är att vi själva och i samarbete med Gavlefastigheter, alltid undersöker om det finns återbrukade möbler från Möbelpoolen att använda i våra verksamheter, innan vi köper nytt. Ett annat är att vi medverkar i upphandlingar där miljö- och etiska krav ställs på varor och tjänster exempel det nya kostavtalet där 60% av den mat som lagas i skolor och förskolor är ekologisk. Vi samarbetar med Gavlefastigheter när det gäller energibesparande åtgärder och beteende, genom att exempelvis optimera tiden som torkskåpen behöver vara igång, och att spara energi genom att optimera användningen av ugnar och annan köksutrustning. Vi arbetar för att få fullt utbyggd källsorteringsutrustning på alla våra skolor, genom att söka möjligheter till extern finansiering. Under varje år så har vi på hösten en matsvinnsvicka, där alla fraktioner av matsvinn vägs samtidigt som vi arbetar pedagogiskt kring matsvinn. Under 2024 nådde vi som kommun ner till 41 g/portion tallrikssvinn, vilket ligger nära målvärdet för år 2025 som är 40 g/portion. Merparten av våra skolor och förskolor deltar i Skräpplockardagarna, och då plockar de skräp inte bara på skol- och förskolegården utan även i sin närmiljö. Som kommun blev vi

näst bästa Håll Sverige Rent kommun år 2024. Under hösten 2024 så har vi startat en lokal satsning kring det nationella initiativet Sustainable Poetry. Det innebär att elever får skriva poesi för en hållbar utveckling och på olika sätt sprida sina budskap om en hållbar värld till lokalsamhället. Det kan komma att bli genom att sätta upp dikterna på offentliga platser och även att läsa upp dikterna vid offentliga arrangemang.

11.3.20 Lärande för hållbar utveckling i förskolor och skolor

Nämndens/bolagets verksamheter

Målet med lärande för hållbar utveckling är att ge barn och elever handlingskompetens för en hållbar samhällsutveckling. Handlingskompetens definieras som *en förmåga, baserad på kritiskt tänkande, att tillsammans med andra människor ta ansvar och agera för en bättre värld* (Schnack, 1994).

Forskning och erfarenhet visar att barn och elever i praktiken fungerar som förändringsambassadörer för en hållbar utveckling, deras påverkan är mycket stor. Stort fokus läggs på undervisning för minskade klimatutsläpp i enlighet med läroplanerna. Stöd för detta finns bland annat genom processtödsverktygen Grön Flagga och Skola för hållbar utveckling, utbildningar, nyhetsbrev samt informations- och erfarenhetsutbyte mellan skolor och förskolor emellan, vilket koordineras av miljöstrateg och hållbarhetsombud inom Utbildning Gävle.

Utbildning Gävle genomför sedan 2018 en enkätundersökning som syftar till att fånga elevernas hållbara beteenden genom ett antal frågor. Enkäten har dock omarbetats gällande bland annat formulering av frågor samt tillägg av nya frågor, detta innebär att utfall 2023 inte är jämförbart med tidigare år. Enkäten riktar sig till elever i grundskolans årskurs 5 och 9 samt gymnasieskolans årskurs 2. Senast enkäten skickades ut var under 2023 och nu inväntas nya beslut om den ska skickas ut under 2025 eller inte.

Inom utbildning Gävle finns ett etablerat arbete inom Håll Sverige Rents Grön Flagga (GF), som även är en certifiering, samt med arbete enligt skolverkets utmärkelse Skola för hållbar utveckling (SFHU). Båda dessa syftar till att stödja och vara en inspirationskälla i det pedagogiska arbetet med hållbar utveckling och internt miljöarbete. Vidare syftar de till att underlätta processen att göra lärande för hållbar utveckling (LHU) till en självklar del av det dagliga arbetet på förskolan/skolan.

Gävle kommun har tidigare år erhållit utmärkelsen Håll Sverige rent och det är framför allt förskolorna och skolorna hållbarhetsarbete som bidragit till de framskjutna placeringarna. Gävle har placerat sig i topp under flera år i rad. Förutom det har barnen och elevernas insatser också starkt bidragit till att Gävle kommun erhöll en 10 plats som miljöbästa kommun 2023. I maj 2024 blev det ytterligare ett nytt skärpplockningsrekord i Gävles skolor igen med över 15 000 deltagare varav eleverna utgjorde den största andelen.

Exempel på fördjupning i gymnasieskolan är att klasser deltar i Region Gävleborgs "Sustainability Hackaton" på tema "Ett cirkulärt Gävleborg", där elever från Borgarskolan gick till final i senaste omgången våren 2024. Under hösten 2024 gick elever åter igen till final.

Det pågår även exempelvis arbete rörande ett pilotprojekt kring fleråriga ätbara växter där växter planteras på förskole- och skolgårdarna. Över 90 procent av de kommunala förskolorna och skolorna har någon form av skolträdgård, alltifrån pallkragar till växthus, större odlingar och kompostering.

Hållbar och klimatsmart mat

Gävle kommuns miljöstrategiska program är ett strategiskt dokument med skarpa miljö- och

klimatmål. Inom ramen för programmet målsätts bland annat hållbar- och klimatsmart mat där alla nämnder är ålagda att bidra. Utbildningsnämndens verksamheter står för en betydande del av kommunens inköp och förbrukning av livsmedel vilket innebär att nämnden har påverkan på kommunens sammantagna utfall. Utfall för utbildningsnämndens verksamhet har tagits fram och analyserats. Sammantaget kan konstateras att utbildningsnämnden inte når upp till de uppsatta målvärdena för kommunen 2025. Vid analys framkommer att detta i huvudsak beror på kravställan i nuvarande avtal som finns med leverantörer inom verksamheterna. Avtalen tecknades innan målen i det miljöstrategiska programmet beslutades.

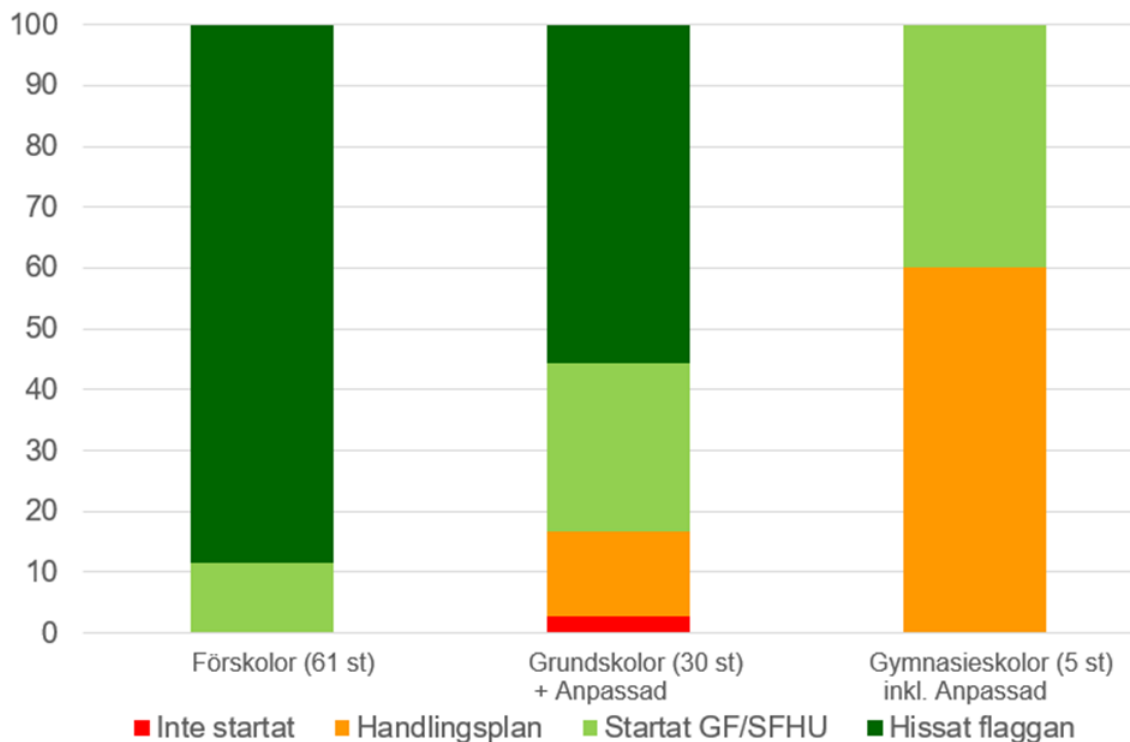
I arbetet med att nå miljö- och klimatmålen arbetar verksamheterna även med att minska matsvinnet. De upphandlade måltidsleverantörerna arbetar aktivt med frågan och matsvinnet har minskat avsevärt inom vissa verksamheter. De som har egen matlagning har lägre matsvinn jämfört med övriga. Vad gäller matsvinn under 2024 uppnår Utbildning Gävle de uppsatta målet för kommunen 2025 och det är förskolorna med mottagningskök som fortfarande har ett för högt matsvinn medan grundskola tillsammans med gymnasiet samt förskolorna med egen matlagning klarar målen.

Analys av indikatorerna

Indikatorernas målvärden utgår från och har en progression mot målen i det miljöstrategiska programmet.

Andelen verksamheter som hissat Grön Flagg eller fått utmärkelsen Skola för hållbar utveckling. Utfallet för Grön Flagg/Skola för hållbar utveckling var att totalt 87 procent av våra verksamheter har hissat Grön Flagg. Detta har kraftigt försämrats och andel med Grön Flagg har blivit 73 procent. Det var som mest 97 olika förskolor och skolor som varit aktiva jämfört med nuvarande 74. Minskningen har berott på dels på att förskolor och skolor stängt och dels på svårigheten att driva arbetet fullt på grund av det ekonomiska läget och förutsättningarna i verksamheterna.

% Förskolor och skolor startat/hissat Grön Flagg eller Skola för hållbar utveckling, eller gjort handlingsplan

Indikator	Utfall	Målvärde	Status
Andel verksamheter som hissats Grön Flagg eller fått utmärkelsen Skola för hållbar utveckling	73 %	87 %	

11.4 Uppföljning privata utförare

Inom utbildningsnämnden finns externa utförare enbart i form av fritidsklubbar på entreprenad. Enligt avtalet 20240131 fanns följande entreprenad:

FK Treffen/Diamanten, Sättra rektorsområde.

Fritidsklubben FK Treffen/Diamanten har entreprenad på ett gällande avtal. Rektor ansvarar enligt skollagen för att följa upp att utbildningen på fritidsklubben håller god kvalitet och genomförs i enlighet med de lagar och regler som gäller för verksamheten.

11.5 Årets resultat

11.5.1 Resultat

Resultat

(mnkr)	Utfall 241231	Utfall 231231	Urspr. budget 2024	Rev. budget 2024
Verksamhetens intäkter	419,0	402,2	401,3	381,5
Personalkostnader	-1893,1	-1852,4	-1922,2	-1860,3
Övriga kostnader	-1392,7	-1314,4	-1346,3	-1429,8
Avskrivningar/nedskrivningar	-21,0	-19,7	-22,2	-24,5
Internränta	-1,7	-0,8	-0,7	-1,6
Resultat före kommunbidrag	-2889,5	-2785,1	-2890,1	-2934,7
Kommunbidrag	2934,7	2803,3	2890,1	2934,7
Resultat efter kommunbidrag	45,2	18,2	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	45,2	18,2	0,0	0,0
Investeringar	18,9	29,8	30,7	30,7
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

11.5.1.1 Resultatanalys

Utbildningsnämnden

Resultatet för utbildningsnämnden blev +45,2 mnkr. De enskilt största förklaringsposterna är att det är färre barn/elever i verksamheten än planerat med ca 400 i antal, 38,8 mnkr, samt att hyreskostnaderna blev 14,2 mnkr lägre än budgeterat.

På intäktssidan avviker det med +37,5 mnkr. Detta beror till största delen på ökade statsbidrag. Grundskolan har blivit beviljad mer statsbidrag för statsbidraget för bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomiskt utsatta områden, stärkt kunskapsutveckling (fd likvärdig skola), inköp av tryckta läromedel samt extra medel till skolor för att mildra effekten av inflationen, totalt 17,6 mnkr. Ökad intäkt i form av etablering-/asylersättning har inkommit, 3,3 mnkr.

Kostnaderna avviker positivt med 7,7 mnkr. Det är större eller mindre avvikelser på samtliga kostnadsrader. Personalkostnaderna är den som avviker mest med -32,8 mnkr. Dels så beror det på det PO (personalomkostnaderna) som ökat från budgeterade 45,75 procent till 47,18 procent. Det omvandlat till pengar är 18 mnkr för nämnden. Personalkostnaderna har också ökat på grund av de extra statsbidrag som inkommit på grundskolan. Köp av verksamhet avviker med +19,0 mnkr. Där de flesta skolformer har en positiv avvikelse. Detta har att göra med att elevvolymerna är lägre än det vi budgeterade framför allt i förskolan och gymnasiet. Sedan är den kommunala grundskolan fler än vad verksamheten budgeterade. Hyreskostnaderna avviker med +14,1 mnkr. Indexeringen av hyran blev något lägre än

budgeterat.

Resultat per område	Utfall 202401- 202412
62 Sektorchef	60 054
63 Verksamhetsstöd	3 518
64 Anpassad	-1 481
65 Elevhälsan	-1 024
67 Grundskolan	-18 764
68 Förskolan	-1 713
69 Gymnasiet	4 624
Resultat	45 214

Sektorchef

Resultatet för sektorchef per december blev +60,1 mnkr.

De stora posterna som avviker är köp av skolplatser både inom kommunal verksamhet och fristående verksamhet. Kommunala avviker med +16,8 mnkr och fristående med +22 mnkr. Det handlar om ca 400 elever färre totalt sett. Det är inom alla skolformer som det är färre barn/elever.

Hyreskostnaderna avviker med +14,2 mnkr, vilket kan förklaras med att hyresindexeringen blev lägre än budgeterat.

Verksamhetsstöd

Resultatet per december blev +3,5 mnkr för verksamhetsstöd.

Det är bland annat vakanshållning av personal som gett ett plus på 1,9 mnkr på personalkostnaderna. Verksamhetsresorna för skolorna har kostat mer än budgeterat -1,8 mnkr, det har varit evakueringsresorna till Hemlingborg som blivit högre än planerat. IT-kostnaderna har en positiv avvikelse på +3,5 mnkr. Där har licenserna varit för högt budgeterade, då man inte kände till alla kostnader vid budgeteringen.

Anpassad skola

Totalt blev resultatet för anpassad skola -1,5 mnkr, grundskolan står för -3,4 och gymnasiet +1,3 mnkr.

Intäkterna avviker negativt med 0,6 mnkr, där elevpengen och nivå tilläggen avviker med -1,3 mnkr. Anpassad skola har haft åtta elever färre än budgeterat. En ökad intäkt, 0,8 mnkr, i form av SamStarts-projektet, där det finns motsvarande lönekostnad.

Avvikelsen på kostnadssidan blev -0,9 mnkr. Där personalkostnaderna avviker med -1,5 mnkr, där grundskolan står för -2,9 mnkr och gymnasiet +0,4 mnkr. Dels så beror det på det ökade PO med 1,1 mnkr, dels på kostnader som är kopplade till händelserna på Lilla Sättra, 1,1 mnkr.

Elevhälsa

Elevhälsans resultat för 2024 uppgår till -1,0 mnkr. Den största enskilda posten som avviker är extra ordinära tilläggsbelopp till fristående. Där det beviljats mer tilläggsbelopp än vad som budgeterats.

Förskolan

Förskolans resultat blev minus 1,7 mnkr för 2024.

Minusresultatet beror dels på det högre utfallet på PO samt minskat antal barn under året än planerat. Alla områden utom Brynäs-Nynäs och pedagogisk omsorg har fått färre barn än budgeterat. Totalt 50 barn färre än budgeterat, vilket är en avvikelse på 4,7 mnkr. Ökningen på

PO är 5,5 mnkr.

Det har tillkommit mer intäkter under året. Däribland statsbidrag för skönlitteratur, etableringsersättning, nystartsjobb, högriskskydd, Teknikerjakten och VFU HiG, erasmusmedel totalt en avvikelse på +4,3 mnkr.

På kostnadssidan avviker personalkostnaderna som avviker mot budget, med 6,5 mnkr. Den kan förklaras med det högre PO som inte ligger budgeterat, 5,5 mnkr. Då antalet barn minskat inom förskolan, har verksamheten under våren varslat personal inom alla förskoleområden. Verksamheten har också under hösten arbetat med en intern vikariepool, vilket har minskat på behovet av vikarier. Måltider/livsmedels kostnader har en positiv avvikelse på 4,4 mnkr. De lägre kostnaderna beror på det minskade barnantalet. Förbrukningsinventarier/material har en positiv avvikelse på +1,7 mkr, där verksamheten har varit restriktiv vid nya inköp av inventarier.

Grundskolan

Grundskolans resultat blev minus 18,7 mnkr för 2024.

Grundskolan har fått extra statsbidrag under året. Däribland utökning av stärkt kunskapsutveckling med 6,6 mnkr, lovskola 0,9 mnkr, statsbidrag för bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomiskt utsatta områden 2,5 mnkr, extra medel till skolor för att mildra effekten av inflationen 3,7 mnkr, fortbildning av lärare 1,7 mnkr, tryckta läromedel 3,9 mnkr, inköp av litteratur 0,7 mnkr, psykisk hälsa – skolsociala team 1,1 mnkr. Alla statsbidrag har en motsvarande kostnad fördelad mestadels på personalkostnader, men även läromedel och förbrukning. 16 mnkr av den totala avvikelsen riktas mot personalkostnader.

Kostnaderna avviker med -39,9 mnkr. Där personalkostnaderna avviker med -29,1 mnkr, varav 16 mnkr beror på ökade statsbidrag och 7,7 mnkr avser ökat PO. Resterande, 5,4 mnkr, går att härleda till mer personal/timvikarier än budgeterat. Den främsta orsaken till ökningen beror på att fler enskilda elever haft behov av extra stöd. Undervisningsmaterial avviker negativt 5,5 mnkr, där 4,6 mnkr beror på statsbidragen för läromedel och litteratur. Övriga kostnader avviker med minus 5,8 mnkr, varav 0,8 mnkr går att härleda till flytten inom Sättra rektorsområde. Sättra har även hyrt in personal under året med 2,8 mnkr. Erasmusprojektens kostnader uppgår till 1 mnkr.

Gymnasieskolan

Resultatet för gymnasieskolan 2024 blev +4,6 mnkr.

På intäktsidan sticker den ökade försäljningen ut positivt med 0,6 mnkr, där en ökad försäljning från fordon och byggprogrammet bland annat är orsaken. Dock så har gymnasiet en lägre intäkt för elevpengen med -5,3 mnkr. Det är ungefär 60 elever färre än budgeterat. Flera av programmen har tappat elever mot budget, på Borgarskolan är det ekonomiprogrammet och o samhällsvetenskapsprogrammet och till viss del även fordons- och transportprogrammet. Vasa tappar framförallt på estetiska programmet och samhällsvetenskapsprogrammet. På Polhem avviker antalet elever mot budget på flera av programmen under våren, höstens utökade intag på industritekniska programmet, teknikprogrammet och el- och energiprogrammet kompenserar för ett större tapp på vård- och omsorgsprogrammet.

Kostnaderna avviker på totalen positivt med 9,8 mnkr. Personalkostnaderna har en positivavvikelse trots ett ökat PO med 2,0 mnkr. Där har skolorna anpassat sin personal efter minskningen av antalet elever. Det har varit restriktivt att ta in vikarier och att återbesätta vakanser, vilket gett resultat. Måltidskostnaderna är betydligt lägre på grund av färre elever, även utbildningsmaterial går att härleda till elevantalet. Övriga kostnader är mindre än budget på grund av restriktiviteten. IT-kostnader är 1,5 mnkr lägre än budgeterat och det beror på att färre enheter har blivit utbytta.

11.6 Årets investeringar

Investeringsredovisning	Totalutgift				Årets investeringar		
Aktiverade investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Ackumulerat utfall*	Avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Årligt anslag							
Summa aktiverade investeringar							
Pågående investeringar	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Beräknad totalutgift*	Prognos avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Summa pågående investeringar							
Summa investeringar							

11.7 Förväntad utveckling

Det finns fortsatt en kompetensförsörjningsutmaning för nämndens verksamheter. En kompetensförsörjningsplan har tagits fram, med fakta, analyser och åtgärder. Aktiviteter pågår utifrån kommunfullmäktiges uppdrag. Nämnden har avsatt medel under tre år för att stimulera användningen av kompletterande kompetenser inom skolan. Detta är det sista året som det finns medel avsatt.

Den största utmaningen är minskningen av barn och elever enligt befolkningsprognoserna. Minskningen är allra störst i förskolan, som därmed står för den allra största delen av volymminskningen av nämndens ram. Det innebär att förskolan behöver göra anpassningar (lokaler och medarbetare) i förhållande till färre antal barn, för att upprätthålla verksamheten på motsvarande nivå som i dag. Utbildning Gävle har tillsammans med GFAB startat ett dimensioneringsarbete, för att anpassa behovet av lokaler på kort och lång sikt. Planen är att i möjligaste mån lämna externa lokaler och tidigare tillfälliga lösningar (paviljonger) samtidigt som redan planerade ombyggnationer skjuts framåt i tiden. Dock kommer planerad utökning i exempelvis Nordöstra förskoleområdet att genomföras, eftersom det där finns ett långsiktigt behov av platser. Ett arbete med att dimensionera ner även grundskolan har påbörjats, dock kommer det vara en längre process.

11.8 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Utfall	2025 plan	2026 plan	2027 plan
Barn 1-5 år	5507	5460	5356	5182	4978	4738	4807	4624
Antal elever 6-15 år	11953	11985	11947	11972	11925	11939	11787	11745
Antal elever 16-18 år	4805	4789	4873	4825	4848	4980	5064	5080
Andel med legitimation i förskolan (%)	57	52	51	53	53	53	53	53
Andel barn per heltidstjänst med förskollärlärolegitimation	10	10,4	10,5	9,8	9,8	9,3	9	9
Andel med legitimation i förskoleklass (%)	87,6	87,3	89	92,4	92,4	92	92	92
Andel med pedagogisk högskoleexamen i fritidshem (%)	70	71	66	73	73	73	73	73
Andel med legitimation i grundskola (%)	69,3	69,6	69,5	70,7	70,7	73	73	74
Andel med pedagogisk högskoleexamen i anpassad grundskola (%)	96,3	92,8	92	90,9	90,9	92	93	94
Andel med legitimation i gymnasieskola (%)	88,6	86,9	89,9	87,8	87,8	90	91	91
Andel med pedagogisk högskoleexamen i anpassad gymnasieskola (%)	99,7	92	91,5	91,3	91,3	93	94	94
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	85,7	86,7	86,6	87	87	87,1	87,2	87,3
Barn 1-5 år inskrivna i pedagogisk omsorg, andel (%) av barn 1-5 år inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg	5,2	4,6	3,8	3	3	3	3	3

Barn 6-12 år inskrivna i fritidshem, andel (%)	61	59	60	61	61	60	60	60
Barn/årsarbetare förskola	5,6	5,4	5,3	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2
Barn/årsarbetare ped omsorg	5,3	5	5,1	4,7	4,7	5	5	4,9
Inskrivna elever per årsarbetare fritidshem	20	20,1	20	19,6	19,6	20	20	20
Antal elever per lärare förskoleklass	20,4	19,9	20,6	21,7	21,7	21	20,5	20
Antal elever per lärare grundskola	11,8	11,9	12,1	12	12	11,9	11,8	11,7
Antal elever per lärare gymnasieskola	12,4	12,7	12,6	12,8	12,8	12,4	12	12
Antal elever per lärare anpassad grundskola	5	4,9	5,3	5,6	5,6	5,3	5	5
Antal elever per lärare anpassad gymnasieskola	5	4,6	5,3	5,8	5,8	5,4	5	4,8

12 Gemensam nämnd för verksamhetsstöd

12.1 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Inget att rapportera

12.2 Målanalys

12.3 Uppföljning privata utförare

Ej tillämpligt

12.4 Årets resultat

12.4.1 Resultat

Resultat

(Tkr)	Utfall 241231	Utfall 231231	Urspr. Budget 2024	Rev. Budget 2024
Verksamhetens intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Personalkostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader	0,0	0,0	-103,0	-103,0
Avskrivningar/nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internränta	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat före kommunbidrag	0,0	0,0	-103,0	-103,0
Kommunbidrag	103,0	100,0	103,0	103,0
Resultat efter kommunbidrag	103,0	100,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	103,0	100,0	0,0	0,0
Investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0

Resultatanalys

Inga kostnader har belastat nämnden under året.

12.5 Årets investeringar

Inga investeringar under året

Investeringsredovisning	Totalutgift				Årets investeringar		
	Ursprunglig totalbudget	Reviderad totalbudget	Ackumulerat utfall*	Avvikelse*	Budget	Utfall	Avvikelse
Aktiverade investeringar							
Årligt anslag							
Summa aktiverade investeringar							
Pågående investeringar							
Summa pågående investeringar							
Summa investeringar							

12.6 Förväntad utveckling

Ingen aktivitet i nämnden under 2024,

Pågående operativa insatser fortsätter i nuvarande omfattning.

12.7 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2020 Utfall	2021 Utfall	2022 Utfall	2023 Utfall	2024 Utfall	2025 plan	2026 plan	2027 plan